

Beslutsinstans: **Kommunstyrelsen**

Datum och tid: Onsdag 30 september 2020 kl. 08:15- cirka kl 13.00

Plats: **Furåsen, stora salen, Stigsvägen 2, Färgelanda**

Kommunstyrelsens sammanträden är offentliga/öppna för allmänheten när kommunstyrelsen planerar att fatta beslut. Av hänsyn till enskilda personer och företag kan kommunstyrelsen komma att stänga sammanträdet även under delar av den planerade offentliga delen. Efter en sådan stängning är allmänheten välkommen tillbaka.

Besök under dagen

Representant från Svenskt Näringsliv och näringslivsstrategen informerar kring "Företagsklimat" kl 09.00-09.30.

Upprop

Val av justerare

Justeringen sker på kommunkontoret 30 september 2020 kl 17.00

Informationsärenden

1	Kommunchefens information	2020/13
2	Steget/VI-projektet, information	
3	Svenskt Näringsliv informerar om Företagsklimatet i kommunen	

Beslutsärenden

4	Delårsrapport januari-juli 2020 inklusive årsprognos	2020/5
5	Ekonomisk uppföljning till och med augusti 2020	2020/5
6	Verkställighet av åtgärder för en ekonomi i balans vid utgången av 2020	2020/5
7	Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag avseende alternativ fritidsgård respektive fullvärdig Familjecentral	2020/29
8	Verksamhetsförändring i form av stängning av öppna förskolan	2020/210
9	Redovisning av åtgärder utifrån Föreläggande från Arbetsmiljöverket utifrån inkommen Framställan enligt Arbetsmiljölagen 6 kap § 6a rörande trakasserier och kränkande särbehandling (AV 2019/072787)	2019/298
10	Yttrande avseende Remiss "Starkare kommuner – med kapacitet att klara välfärdsuppdraget", Kommunutredningen (SOU 2020:8)	2020/129

11	Yttrande avseende Remiss "Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021-2030 (RS 2018-05444)	2020/104
12	Yttrande avseende Remiss "Fyrbodals Kommunalförbunds Verksamhetsplan och budget 2021-2023"	2020/170
13	Yttrande avseende Remiss "Budget delregionala utvecklingsmedel 2021-2023, Fyrbodals kommunalförbund"	2020/197
14	Revidering av förbundsordning för Dalslands miljö- och energiförbund	2020/176
15	Ändamålsenlig uppföljning av arbetet med intern kontroll, åtgärder efter revisionens granskning av kommunens uppföljning av intern kontroll 2018	2020/151
16	Avsägelse och fyllnadsval , inkl ordförandepost, till Brottsförebyggande rådet (BRÅ)	2020/205
17	Avsägelse och fyllnadsval till Folkhälsorådet (FHR)	2020/209
18	Återredovisning av uppdrag utifrån Granskning av informations- och IT-säkerhet, uppdrag avseende framtida IT-verksamhet samt IT-incident hösten 2019, information	2019/238, 2020/45, 2020/143
19	Händelserapportering januari-augusti 2020, information på KS	2020/69
20	Delregional kulturpolitisk dialog 20201015, deltagande från KS	

Informationsärenden

21 Rapporter

Förtroendevalda med uppdrag i olika organ har att skriftligen rapportera om beslut/händelser från dessas sammanträden och som kan komma att påverka Färgelanda kommun.

Inkomna rapporter

- Mötesanteckningar Brottsförebyggande rådets arbetsgrupp 2020-08-31
- Protokoll extra Årsstämma Västvatten AB 2020-09-01

22	Meddelanden	2020/12
23	Delegationsanmälan	2020/11
24	Kommunstyrelsens personalutskotts protokoll 2020-08-24	2020/33
25	Kommunstyrelsens arbetsutskotts protokoll 2020-09-23	2020/32

- 26 **Övriga ärenden**
Övriga ärenden ska anmälas vid
sammanträdet början.
Det måste finnas särskilda skäl för att
kommunstyrelsen ska fatta beslut under
denna punkt.

Tobias Bernhardsson
Kommunstyrelsens ordförande

Barbro Isaksson
Sekreterare

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KSAU § 142

Steg 1/VI-projektet, information på kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsen beslutar att anteckna informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Sedan oktober 2018 har Färgelanda och Munkedals kommuner samarbetat i ett projekt, ”Steg 1”, med syfte och mål att få igång de så kallade ”hemma sittarna”, ungdomar mellan 16-24 år som lyfter bidrag men inte har färdig skolgång m m. Målsättningen är även ett steg mot egen försörjning och en ökad livskvalité som medför en förbättrad psykisk och fysisk hälsa för våra unga kommuninvånare.

Steg 1 är nu en del i det EU-finansierade projektet (Europeiska socialfonden) VI.

Ansvarig tjänsteman kommer att informera om projektet på kommunstyrelsens sammanträde.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen

**KSAU § 129 Dnr KS 2020/5
Delårsrapport januari-juli 2020 inklusive årsprognos**

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige godkänner kommunstyrelsens och nämndernas delårsrapporter för perioden 2020-01-01—2020-07-31 och lägger dem till handlingarna.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del att godkänna Färgelanda kommuns delårsrapport för perioden 2020-01-01--2020-07-31 och överlämnar den till revisionen för granskning.

Ärendebeskrivning

Förvaltningen redovisar delårsrapport till och med juli månad 2020. Resultatet uppgår till 2,2 mnkr, vilket är 9,6 mnkr bättre än motsvarande period föregående år. Prognosen visar ett årsresultat på -6,8 mnkr, vilket är 10,8 mnkr sämre än budget, och skulle innebära att balanskravet inte kommer att uppfyllas för 2020.

Nämnderna prognostiserar en negativ avvikelse jämfört med budget på 22,8 mnkr för helåret. Finansverksamheten prognostiserar en positiv avvikelse jämfört med budget på 12 mnkr för helåret. Detta beror på extra tillskott från staten på 12 mnkr som utbetalats för 2020. Trots detta tillskott påvisar alltså prognosen en negativ avvikelse jämfört med budget på 10,8 mnkr för kommunen som helhet.

Socialnämnden prognostiserar ett underskott jämfört med budget på -10,2 mnkr. Jämfört med kvartalsrapporten per mars innebär det en försämring med 1,0 mnkr. Socialnämnden behandlade sektor Omsorgs delårsrapport inklusive åtgärdsplan den 16 september 2020 § 48 (dnr SN 2020/5) och beslutar godkänna delårsrapporten i sektor omsorg för perioden 2020-01-01-2020-07-31 enligt bilaga, att föreslå Kommunfullmäktige att godkänna delårsrapporten för perioden 2020-01-01-2020-07-31 enligt bilaga. Vidare beslutar socialnämnden att uppdra åt förvaltningen att arbeta vidare med ytterligare åtgärder för en budget i balans.

Utbildningsnämnden prognostiserar ett underskott jämfört med budget på -11,0 mnkr. Jämfört med kvartalsrapporten per mars innebär det en försämring med 6,0 mnkr. Utbildningsnämnden beslutar den 17 september 2020 § 73 (dnr UN 2020/5) att godkänna upprättad delårsrapport för 2020-01-01 --2020-07-31 och överlämnar den till kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Utbildningsnämnden uppdrar till förvaltningen att arbeta vidare med ytterligare åtgärder för att nå ett nollresultat i förhållande till budget 2020. Utbildningsnämnden godkänner att öppethållandet vid öppna förskolan minskas under hösten 2020 i avvaktan på kommunfullmäktiges ställningstagande till nämndens förslag att stänga den tills vidare. Utbildningsnämndens föreslår även kommunfullmäktige besluta att uppdrar till utbildningsnämnden att fortsätta arbetet med att effektivisera verksamheten i syfte att nå ett nollresultat 2020.

I samband med facklig samverkan i Fösam sektor Barn- och utbildning 10 september 2020 lämnas protokollsanteckning från Lärarförbundet, Lärarnas Riksförbund samt Sveriges Skolledarförbund.

Kommunstyrelsen prognostiserar ett underskott jämfört med budget på -1,7 mnkr, varav avdelning Samhällsutveckling prognostiserar ett överskott jämfört med budget på 0,6 mnkr. Det innebär en negativ avvikelse med -2,3 mnkr för kommunstyrelsens övriga verksamheter. Jämfört med kvartalsrapporten per mars innebär det totalt sett en förbättring med 1,9 mnkr för kommunstyrelsen, inklusive avdelning Samhällsutveckling.

Kommunfullmäktige prognostiserar ett överskott jämfört med budget på 0,1 mnkr. Jämfört med kvartalsrapporten per mars innebär det en förbättring med 0,1 mnkr.

Facklig samverkan

I samband med facklig samverkan i Cesam 22 september lämnar Sveriges Skolledarförbund följande protokollsanteckning: *”Vi noterar att det finns betydande brister i budgetrutiner och ekonomisk uppföljning av budget. Detta tenderar till att medföra stress, frustration och överbelastning för arbetstagare samt betydande risker att det sker felslut i de anpassningar av verksamheter och organisation som kan krävas”.*

Beslutsunderlag

Ekonomienhetens tjänsteskrivelse daterad 8 september 2020.
Delårsrapport januari-juli 2020 inklusive årsprognos.
Protokollsanteckning från Sveriges Skolledarförbund lämnad vid Cesam den 22 september 2020.
Utbildningsnämndens beslut 17 september 2020 § 73 inklusive protokollsanteckningar från Lärarförbundet, Lärarnas Riksförbund samt Sveriges Skolledarförbund.
Socialnämndens beslut 16 september 2020 § 48.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ekonomichefen, avdelningschef Samhällsutveckling, barn- och utbildningschefen samt socialchefen informerar.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige
Diariet

Justering

Utdragsbestyrkande

Ekonomienheten
Ekonomichef
Kristina Olsson
0528-567107
kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Delårsbokslut juli 2020 inklusive årsprognos

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige godkänner kommunstyrelsens och nämndernas delårsrapporter för perioden 2020-01-01—2020-07-31 och lägger dem till handlingarna.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del att godkänna Färgelanda kommuns delårsrapport för perioden 2020-01-01--2020-07-31 och överlämna den till revisionen för granskning.

Ärendebeskrivning

Förvaltningen har utarbetat en delårsrapport till och med juli månad 2020. Resultatet uppgår till 2,2 mnkr, vilket är 9,6 mnkr bättre än motsvarande period föregående år. Prognosen visar ett årsresultat på -6,8 mnkr, vilket är 10,8 mnkr sämre än budget, och skulle innebära att balanskravet inte kommer att uppfyllas för 2020.

Nämnderna prognostiserar en negativ avvikelse jämfört med budget på 22,8 mnkr för helåret. Finansverksamheten prognostiserar en positiv avvikelse jämfört med budget på 12 mnkr för helåret. Detta beror på extra tillskott från staten på 12 mnkr som utbetalats för 2020. Trots detta tillskott påvisar alltså prognosen en negativ avvikelse jämfört med budget på 10,8 mnkr för kommunen som helhet.

Socialnämnden prognostiserar ett underskott jämfört med budget på -10,2 mnkr. Jämfört med kvartalsrapporten per mars innebär det en försämring med 1,0 mnkr. Socialnämnden behandlade sektor Omsorgs delårsrapport inklusive åtgärdsplan den 16 september 2020 § 48 (dnr SN 2020/5) och beslutar godkänna delårsrapporten i sektor omsorg för perioden 2020-01-01-2020-07-31 enligt bilaga, att föreslå Kommunfullmäktige att godkänna delårsrapporten för perioden 2020-01-01-2020-07-31 enligt bilaga. Vidare beslutar socialnämnden att uppdra åt förvaltningen att arbeta vidare med ytterligare åtgärder för en budget i balans.

Utbildningsnämnden prognostiserar ett underskott jämfört med budget på -11,0 mnkr. Jämfört med kvartalsrapporten per mars innebär det en försämring med 6,0 mnkr. Utbildningsnämnden beslutar den 17 september 2020 § 73 (dnr UN 2020/5) att godkänna upprättad delårsrapport för 2020-01-01 --2020-07-31 och överlämnar den till kommunfullmäktige. Utbildningsnämnden uppdrar till förvaltningen att arbeta vidare med ytterligare åtgärder för att nå ett 0-resultat i förhållande till budget 2020. Utbildningsnämnden godkänner att öppethållandet vid öppna förskolan minskas under hösten 2020 i avvaktan på kommunfullmäktiges ställningstagande till nämndens förslag att stänga den tills vidare. Utbildningsnämndens föreslår kommunfullmäktige besluta att lägga delårsrapporten till handlingarna och uppdrar till utbildningsnämnden att fortsätta arbetet med att effektivisera verksamheten i syfte att nå ett nollresultat 2020.

I samband med att facklig samverkan sker 10 september 2020 lämnas protokollsanteckning från Lärarförbundet, Lärarnas Riksförbund samt Sveriges Skolledarförbund.

Kommunstyrelsen prognostiserar ett underskott jämfört med budget på -1,7 mnkr, varav avdelning Samhällsutveckling prognostiserar ett överskott jämfört med budget på 0,6 mnkr. Det innebär med andra ord en negativ avvikelse med -2,3 mnkr för kommunstyrelsens övriga verksamheter. Jämfört med kvartalsrapporten per mars innebär det totalt sett en förbättring med 1,9 mnkr för kommunstyrelsen, inkl. avdelning Samhällsutveckling.

Kommunfullmäktige prognostiserar ett överskott jämfört med budget på 0,1 mnkr. Jämfört med kvartalsrapporten per mars innebär det en förbättring med 0,1 mnkr.

I den totala delårsrapporten för Färgelanda kommun ingår socialnämndens och utbildningsnämndens delårsrapport varför dessa inte bifogas som separat handling.

Facklig samverkan

Facklig samverkan sker i Cesam 22 september.

Beslutsunderlag

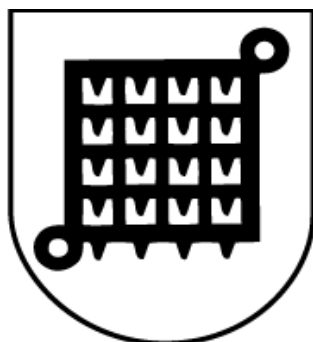
Delårsrapport januari-juli 2020 inklusive årsprognos.
Utbildningsnämndens beslut 17 september 2020 § 73 inklusive protokollsanteckningar från Lärarförbundet, Lärarnas Riksförbund samt Sveriges Skolledarförbund.
Socialnämndens beslut 16 september 2020 § 48.

Katrin Siverby
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige
Ekonomichefen
Diariet

Delårsrapport 2020

Färgelanda kommun

Behandlad av KS 2020-09-30 § XX

Dnr KS 2020/5

**Delår jan-
juli 2020**

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	4
<i>Inledning</i>	4
<i>Väsentliga händelser</i>	4
<i>God ekonomisk hushållning</i>	4
<i>Kompletterande ekonomisk redovisning</i>	8
Driftredovisning	10
Investeringsredovisning	12
Resultaträkning	13
Balansräkning delår	14
Notförteckning delår	15
Personalredovisning	20
<i>Anställda</i>	20
<i>Personalrörlighet</i>	21
<i>Sysselsättningsgrad</i>	22
<i>Löner</i>	23
<i>Sjukfrånvaro</i>	23
<i>Arbetsmiljö</i>	24
Kommunfullmäktige	25
<i>Väsentliga händelser</i>	25
<i>Resultaträkning</i>	25
<i>Ekonomiskt utfall</i>	25
<i>Analys av utfall per verksamhetsområde</i>	25
<i>Volym/nyckeltal som sektorn vill rikta uppmärksamhet på</i>	25
<i>Investeringsredovisning</i>	26
Kommunstyrelsen	27
<i>Väsentliga händelser</i>	27
<i>Resultaträkning</i>	27
<i>Ekonomiskt utfall</i>	28
<i>Analys av utfall per verksamhetsområde</i>	28
<i>Volym/nyckeltal som sektorn vill rikta uppmärksamhet på</i>	29
<i>Investeringsredovisning</i>	29
<i>Åtgärdsplan för budget i balans</i>	29
Avdelning samhällsutveckling	30
<i>Väsentliga händelser</i>	30
<i>Resultaträkning</i>	31
<i>Ekonomiskt utfall</i>	31
<i>Analys av utfall per verksamhetsområde</i>	32
<i>Volym- och nyckeltal</i>	32
<i>Volym/nyckeltal som sektorn vill rikta uppmärksamhet på</i>	32
<i>Investeringsredovisning</i>	33
Socialnämnden	34
<i>Väsentliga händelser</i>	34
<i>Resultaträkning</i>	35
<i>Ekonomiskt utfall</i>	35
<i>Analys av utfall per verksamhetsområde</i>	35
<i>Volym- och nyckeltal</i>	36
<i>Investeringsredovisning</i>	37

<i>Åtgärdsplan för budget i balans</i>	37
Utbildningsnämnden	38
<i>Väsentliga händelser</i>	38
<i>Resultaträkning</i>	39
<i>Ekonomiskt utfall</i>	39
<i>Analys av utfall per verksamhetsområde</i>	39
<i>Volym- och nyckeltal</i>	40
<i>Volym/nyckeltal som sektorn vill rikta uppmärksamhet på</i>	41
<i>Investeringsredovisning</i>	42
<i>Åtgärdsplan för budget i balans</i>	42
Valbohem AB	44
<i>Verksamhet Valbohem AB</i>	44
<i>Resultaträkning Valbohem AB</i>	44
<i>Balansräkning Valbohem AB</i>	44
Färgelanda Vatten AB	45
<i>Verksamhet Färgelanda Vatten AB</i>	45
<i>Resultaträkning Färgelanda Vatten AB</i>	45
<i>Balansräkning Färgelanda Vatten AB</i>	45
Gatersbyn 120 Fastighets AB	46
<i>Verksamhet Gatersbyn 120 Fastighets AB</i>	46
<i>Resultaträkning Gatersbyn 120 Fastighets AB</i>	46
<i>Balansräkning Gatersbyn 120 Fastighets AB</i>	46
Redovisningsprinciper	47
Begreppsförklaringar	49

Förvaltningsberättelse

Inledning

Kommunens delårsrapport avlämnas av Kommunstyrelsen till Kommunfullmäktige och vänder sig i första hand till kommunfullmäktige och förtroendevalda i kommunen.

Syftet med delårsrapporten är att ge information om verksamhet och ekonomi för årets första sju månader samt att lämna en prognos för resten av året. Rapporten innehåller en förenklad förvaltningsberättelse med bland annat avstämning av finansiella mål och mål för verksamheterna, ekonomisk redovisning (innefattande kommunala bolag) samt respektive nämnds redovisning av sin verksamhet och ekonomi.

Förhoppningen är att delårsrapporten även ska vara av intresse för kommuninvånare och andra intressenter i omgivningen.

Kommunens vision är Färgelanda – En trygg kommun med tillväxt och livskraft

Kommunen leds av målstyrning. Det innebär att Kommunfullmäktige fastställer de prioriterade inriktningarna samt ger ekonomiska förutsättningar i form av ramar till nämnderna. De prioriterade inriktningarna bygger på kommunens vision.

Väsentliga händelser

Under delårsperioden har organisationen påverkats av konsekvenserna av det IT-haveri som inträffade i december 2019, samtidigt som mycket tid och resurser har lagts på det nya ekonomisystem som har implementerats. Vidare har under perioden ny kommunchef och ny samhällsutvecklingschef rekryterats och påbörjat sina respektive tjänster. I augusti fattade kommunstyrelsen beslut om en handlingsplan med anledning av förändringsarbete avseende styrnings-, lednings- och arbetsmiljöfrågor. Handlingsplanen kommer att mynna ut i ett antal aktiviteter och åtgärder under de kommande åren. Överskuggande allt annat är självklart påverkan av pågående pandemi, som sedan i början av mars påverkat kommunens arbete på alla nivåer och i all verksamhet

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Miniminivån i lagkravet är det så kallade balanskravet, vilket innebär att kostnaderna inte får överstiga intäkterna. För att leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning krävs ett positivt resultat, för att också bidra till finansiering av investeringar och framtida pensionsåtaganden.

I god ekonomisk hushållning inryms också att varje generation ska bära kostnaderna för den service den konsumerar samt att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

För Färgelanda kommun innebär god ekonomisk hushållning att kommunen uppfyller 100% av de finansiella målen samt minst 75% av verksamhetsmålen som är antagna av kommunfullmäktige.

Av delårsrapporten framgår att kommunen för perioden uppfyller balanskravet men att det inte förväntas uppfyllas för helåret. Inget av de finansiella målen uppnås för perioden eller förväntas uppnås vid årets slut. Inte heller måluppfyllelsen för verksamhetsmålen är nådd. Sammantaget lever inte kommunen på något sätt upp till kraven på god ekonomisk hushållning.

Finansiella mål

För planperioden 2020-2022 har två finansiella mål fastställts av Kommunfullmäktige:

- Resultatet ska uppgå till minst 1-2 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag.
- Soliditeten ska årligen öka för att på sikt uppgå till minst 35 procent.

Målen utgår från balanskravet och viljan att uppnå en långsiktigt sund ekonomi, samt att ha en tillräcklig stabilitet och förmåga att motstå förluster.

Årets finansiella mål	Utfall 202007	Budget 2020	Prognos 2020
Resultat, %	0,9	1,0	-1,6
Resultat, mnkr	2,2	4,1	-6,8
Soliditet, %	25	35	23

Resultatet för perioden uppgår till 0,9 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag. Resultatmålet är således inte uppfyllt för perioden och förväntas inte heller bli det för helåret enligt lämnad prognos.

I samband med årsbokslut 2017 gjordes redovisningsmässiga förändringar. Långa hyreskontrakt med kommunen som hyresgäst ska redovisas i balansräkningen, såsom finansiell leasing enligt RKR 13:2. Överskott i verksamheterna slam och renhållning har tidigare redovisats som del av eget kapital. Enligt ny rekommendation från RKR ska dessa redovisas som kort skuld. Dessa båda redovisningsmässiga förändringar påverkade soliditeten negativt som därefter uppgick till 30,1 procent. Vid delårsbokslut 2018 var soliditeten 30,9 procent, per årsskiftet 2018 31,5 procent och vid delårsbokslut 2019 uppgick soliditeten till 31,7 procent.

Den försiktigt positiva trenden bröts dock under andra halvåret 2019. Soliditeten försämrades med 3,7 procentenheter under 2019 för att vid årsskiftet uppgå till 27,8 procent. Den fortsatta negativa resultatutvecklingen har kraftigt minskat egna kapitalet. Den negativa trenden har fortgått under 2020 och soliditeten uppgår per sista juli till 25 procent. Lämnad årsprognos påvisar en ytterligare försämring.

Likviditeten har till följd av den negativa resultatutvecklingen också kraftigt försämrats. Då kostnaderna är högre än intäkterna tar pengarna slut. Likviditetsförstärkning har krävts för att kommunen skulle kunna fullgöra sina betalningar. Under första kvartalet upptogs lån på 20 mnkr för att klara den akuta situationen. Kommunen lånar nu till driften vilket inte alls går i linje med god ekonomisk hushållning. Det som konsumeras idag, får kommande generationer betala. Den ökade belåningen påverkar också soliditeten negativt. Utifrån lämnad prognos med fortsatt negativ resultatutveckling prognostiseras en soliditet på ca 23 procent vid årets slut. Om ytterligare belåning kommer att krävas under hösten kommer det att innebära negativ påverkan på soliditeten, ökade räntekostnader samt ännu större risk i form av räntekänslighet. Soliditetsmålet är således inte uppfyllt för perioden och förväntas inte heller bli det för helåret.

Det är en mycket oroande och allvarlig utveckling som fortgår och som kräver beslut och åtgärder både på kort och lång sikt för Färgelanda kommuns framtid. Den ekonomiska situationen är oerhört bekymmersam och akut. Färgelanda kommun står fortsatt inför mycket stora utmaningar. Kommunen kommer att behöva fatta många omfattande och kännbara beslut. Den kortsiktiga betalningsförmågan är ett villkor för fortlevnad.

Målen utgår från balanskravet och viljan att uppnå en långsiktigt sund ekonomi, samt att ha en tillräcklig stabilitet och förmåga att motstå förluster. Den faktiska utvecklingen går åt rakt motsatt håll. Den långsiktiga betalningsförmågan håller även den på att urholkas.

Balanskravet

Balanskravsutredning, tkr	Prognos	2019	2018	2017	2016

	2020				
(=) Årets resultat enligt resultaträkningen	-6 777	-31 471	4 849	12 943	12 184
(-) Reducering av samtliga realisationsvinster					
(+) Just. för realisationsvinster enl. undantagsmöjlighet					
(+) Just. för realisationsförluster enl. undantagsmöjlighet		16 094			
(+) Orealiserade förluster i värdepapper					
(-) Just. av återföring av orealiserade förluster i värdepapper					
(=) Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-6 777	-15 377	4 849	12 943	12 184
(-) Reservering av medel till resultatutjämningsreserv					
(+) Användning av medel från resultatutjämningsreserv	6 777				
(=) Balanskravsresultat	0	-15 377	4 849	12 943	12 184

Kommunallagens balanskrav definieras som att intäkterna ska överstiga kostnaderna för varje år och gäller kommunen, inte koncernen. Balanskravsutredningen ovan visar att kommunen prognostiserar att inte klara balanskravet för innevarande år. Enligt kommunallagen ska ett negativt balanskravsresultat regleras under de närmast följande tre åren. Fullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur regleringen ska ske. Planen är att använda del av tidigare avsatta medel till resultatutjämningsfonden för att reglera det prognostiserade negativa resultatet för innevarande år.

I balanskravsutredningen för 2019 ovan gjordes justeringar för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet med 16 094 tkr. Kommunen har under året sålt ett antal fastigheter som del i omstrukturering i en svår ekonomisk situation och har inte för avsikt att återställa dessa nedskrivningar/reaoförluster. Efter justeringar hade Färgelanda Kommun att återställa ett balanskravsresultat på - 15 377 tkr. Åtgärdsplan för hur reglering skulle ske skulle beslutas i samband med beslut om Mål- och Resursplan 2021-2023. *Kommunfullmäktige beslutade dock (KF § 49, Dnr 2020/126) att 15 377 tkr av underskottet i 2019 års resultat inte behöver regleras gentemot balanskravet utan åberopas som synnerliga skäl.*

Under 2013 beslutades om riktlinjer för att ge möjlighet att reservera och disponera medel i en så kallad resultatutjämningsreserv (RUR). För åren 2010-2012 har 14 575 tkr avsatts till resultatutjämningsfonden. Inga ytterligare avsättningar till RUR är planerade.

Enligt kommunallagen får medel från resultatutjämningsreserv (RUR) användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. När detta får göras måste framgå av de egna riktlinjerna för god ekonomisk hushållning. Ett sätt att avgöra om RUR får disponeras är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får reserven användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet. Med SKR:s nuvarande prognos skulle det vara möjligt åren 2020-2021. En annan förutsättning är att medlen från RUR ska täcka ett negativt balanskravsresultat. (SKR Cirkulär 20:32)

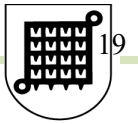
Verksamhetsmål

Måluppfyllelse

Stärkta skolresultat i ändamålsenliga, trygga skolor

Andel godkända elever på nationella prov i Åk 3 och Åk 6 ska öka.

Några nationella prov genomfördes inte p.g.a. coronapandemin.

Andel elever med behörighet till gymnasiala yrkesprogram ska öka.

Andelen elever med behörighet till gymnasiala yrkesprogram har ökat från 73,3 % (2019) till 87 % (2020)

Ökad andel av eleverna känner sig trygga i skolan.

Sammanställningen av statistik kring trygghet i skolan finns ännu inte tillgänglig i år.

Ogiltig frånvaro ska minska.

Ogiltig frånvaro förekommer nästan inte. Skolan arbetar med giltig frånvaro, där förälder sjukskriver sina barn.

Utvecklad omsorg med individen i fokus

Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg, hälsotillstånd, öka

Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg, hälsotillstånd öka – Ökar från 19 år 2018 till 30 år 2019

Andel av hushåll med ekonomiskt bistånd över 3 år, minska.

Mätning kommer att göras från och med 2021

Antal föreningsaktiviteter som får LOK-stöd ska öka.

Någon mätning är ännu inte gjord i år.

Byggande & boende i hela kommunen

Öka invånarantalet.

Invånarantalet har ökat från 6 602 (2018) till 6 637 (2019)

Ökat bostadsbyggande, lägenheter*

Bostadsbyggande, lägenheter har minskat från 0,9 (2017) till 0 (2018)

Ökat bostadsbyggande, villor

Bostadsbyggande, villor har minskat från 0,6 (2017) till 0,3 (2018)

Underlätta för småföretagen att växa

Stärkt företagsklimat i Svenskt näringslivs ranking.

Mätning ännu ej publicerad för 2020.

Ökat index, SKL Insikt

Kommunen har valt att inta vara med 2020

Bli en bättre arbetsgivare

Stärka medarbetarengagemanget (Förbättrat HME-totalindex)

Låg på 77 2019. Någon mätning görs inte 2020.

Minskad total sjukfrånvaro.

Sjukfrånvaron ökar från 6,5 % (helår 2019) till 8 % (2020-08-31)

Minskad personalomsättning.

Personalomsättningen minskar från 14 % 2018 till 13 % 2019.

Agenda 2030

Minska energiförbrukningen i kommunens byggnader*

Någon mätning är ännu inte gjord i år.

Öka volym (kWh) producerad förnybar energi*

Någon mätning är ännu inte gjord i år.

Minskad användning av fossila bränslen i kommunens fordon*

Någon mätning är ännu inte gjord i år.

Minskat matsvinn

Någon mätning är ännu inte gjord i år.

Kompletterande ekonomisk redovisning

Konsekvenser av IT kraschen i december 2019 finns fortfarande i redovisningen. Balansräkningen per 2019-12-31 har, som tidigare beskrivits, byggts utifrån saldon per 2019-12-31. Förändringen mellan ingående och utgående balans för 2019 bokades mot eget kapital. I samband med årsbokslutet informerades om att det inte kommer att vara möjligt att reda ut allt då innehållet i ekonomisystemet var raderat bakåt i tiden till november 2018. I samråd med revisor bestämdes att det outredda skulle redovisas under eget kapital. Det som vid senare tillfälle upptäckts som en konsekvens av IT-kraschen skulle sedan bokas mot detta konto.

I samband med upprättande av delårsrapport har några felaktigheter uppdagats samt att vissa utredningar finns kvar att göra. Den övervägande delen av det som upptäckts är att härröra till att leverantörsskulder vid årsskiftet upptagits till för lågt belopp. Vi var tvungna att köra igång nya ekonomisystemet tidigare än planerat för att få in leverantörsfakturor i flödet och minimera manuella betalningar. I samband med upprättande av årsbokslut missades då att ta med de leverantörsskulder som hanterats i nya ekonomisystemet. Då kraschen innebar fördröjning av hantering och betalning av leverantörsfakturor innebar det också att leverantörsskulden var extremt höga vid årsskiftet. Vid upprättande av årsbokslutet, vilket skedde långt senare under våren 2020, rimlighetsbedömdes leverantörsskulden. Vid det tillfället bedömdes leverantörsskulden vara rimliga i förhållande till föregående årsskifte, och missades då att beakta att leverantörsskulden borde varit betydligt större än normalt.

Utifrån Färgelanda kommuns allvarliga ekonomiska situation med en fortsatt accelererande kostnadsutveckling samt att kommunen idag lånar till driften, kompletteras den ekonomiska redovisningen med avsnitt gällande nettokostnadsandel och låneskuld.

Nettokostnadsandel (%)

	Bokslut 201907	Bokslut 202007	Budget 2020	Prognos 2020
Verksamheten	100,3	96,2	96,1	98,8
Avskrivningar	3,1	2,8	2,9	2,8
Finansnetto	-0,3	0,1	0	0

	Bokslut 201907	Bokslut 202007	Budget 2020	Prognos 2020
Resultat	-3,1	0,9	1,0	-1,6

Nettokostnadsandelen visar hur stor andel av skatteintäkterna som den löpande driftsverksamheten tar i anspråk. Det utrymme som finns kvar kan användas för amortering av lån, finansiering av investeringar och framtida pensionsåtaganden.

Tabellen visar att prognosen indikerar på en fortsatt hög och och en kraftigt ökande nettokostnadsandel för helåret. Nettokostnaderna tillsammans med avskrivningarna är större än skatteintäkterna vilket resulterar i ett negativt resultat. Detta trots att tillskott från staten i form av generella bidrag på 12 mnkr utbetalats under året. Situationen ställer mycket stora krav på arbete kring verksamhetsanalyser och effektiviseringsåtgärder. Fortsatt mycket oroande och allvarlig utveckling.

Låneskuld

För att kommunen skulle klara att fullgöra sina betalningar har likviditetsförstärkning krävts. 20 000 tkr i nya lån har upptagits under första kvartalet för att klara den akuta situationen. Kommunen har för övrigt följt den planerade amorteringen, vilket innebär att 1 687 tkr amorterats. Belåningen har under 2020 ökat med ca 50 procent. Totalt uppgår kommunens låneskuld till 60 750 tkr.

Genomsnittsräntan på kommunens lån var vid periodens slut 0,44 procent. Vid föregående årsskifte var genomsnittsräntan på låneskulden 0,26 procent.

Driftredovisning

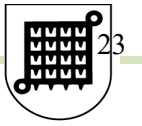
Tabell

Belopp i tkr	Kostnad	Intäkt	Netto 202007	Budget 202007	Periodens Avvikelse	Budget helår	Prognos jämfört med budget
Nämnd/Förvaltning/Sektor/Enhet							
<i>Kommunfullmäktige</i>	-1 634	0	-1 634	-1 973	339	-2 919	100
<i>Kommunstyrelse och Stab</i>	-33 476	3 764	-29 712	-28 239	-1 473	-48 646	-2 300
<i>Avdelning Samhällsutveckling</i>	-49 208	34 566	-14 642	-15 437	795	-26 046	+570
<i>Sektor Barn och utbildning</i>	-122 044	11 576	-110 468	-101 625	-8 843	-173 056	-11 000
<i>Sektor Omsorg</i>	-112 247	24 707	-87 540	-80 826	-6 714	-138 558	-10 200
Summa verksamheten	-318 609	74 613	-243 996	-228 100	-15 896	-389 225	-22 830
<i>Finansiering</i>	-53 162	48 865	-4 297	-7 002	2 705	-12 000	0
- Arbetsgivaravgifter m.m.	-36 047	0	-36 047	-36 362	315	-62 334	0
- Pensionskostnader	-14 162	0	-14 162	-14 404	242	-24 692	0
- Personalkostnadspåslag (PO)	0	44 586	44 586	45 427	-841	77 876	0
- Intern ränta	0	1 254	1 254	1 254	0	2 150	0
- Övrigt	-2 953	3 025	72	-2 917	2 989	-5 000	0
Summa efter finansiering	-371 771	123 478	-248 293	-235 102	-13 191	-401 225	-22 830
Skatteintäkter	0	167 055	167 055	165 675	1 380	284 014	0
Inkomst-/Kostnadsutjämningsbidrag	-5 913	64 429	58 516	57 373	1 143	98 354	0
Kommunal fastighetsavgift	0	7 995	7 995	7 768	227	13 316	0
Regleringsbidrag	0	3 963	3 963	4 332	-369	7 426	0
Generella bidrag från staten	0	13 316	13 316	1 265	12 051	2 168	12 000
Finansiella intäkter	0	30	30	0	30	0	0
Finansiella kostnader	-369	0	-369	0	-369	0	0
TOTALT	-378 053	380 266	2 213	1 311	902	4 053	-10 830

Driftsredovisningen visar verksamheternas resursförbrukning och avvikelser i förhållande till budget. I nämndernas redovisning ingår både externa kostnader och avskrivningar samt interna poster såsom interna debiteringar, personalkostnadspålägg och internränta. Nämnderna prognostiserar en negativ avvikelse jämfört med budget på 22 830 tkr för helåret. Ansökan om statsbidrag för 2020 för att ekonomiskt stödja verksamheter inom hälso- och sjukvård respektive socialtjänst till följd av sjukdomen covid-19 på 627 tkr har skickats till Socialstyrelsen. Dessa presumtiva intäkter är inte uppbokade som intäkt och ej heller medräknade i prognosen av försiktighetsskäl. Nämndernas avvikelser samt prognoser kommenteras under respektive nämnds avsnitt.

Finansverksamheten prognostiserar en positiv avvikelse jämfört med budget på 12 000 tkr för helåret. Detta beror på extra tillskott från staten på 12 000 tkr som utbetalats för 2020. Trots detta tillskott påvisar prognosen en negativ avvikelse jämfört med budget på 10 830 tkr för kommunen som helhet.

En viktig förutsättning för en fungerande ekonomistyrning och därmed god ekonomisk hushållning är en god budgetföljsamhet i verksamheten. Budgetföljsamheten mäter hur väl den ekonomiska styrningen fungerar mot givna förutsättningar. Stora negativa budgetavvikelser innebär inte god

ekonomisk hushållning.

Investeringsredovisning

Projekt	Status	Utfall 202007	Ack utfall	Budget	Avvikelse
8201 - BAS-IT miljö 2020	pågår	129		2900	2 771
8301 - BoU, IKT-plan 2020	klar	240		240	0
8402 - Utemiljö Högsäters skola	klar	206		300	94
8460 - Brandstationen Högsäter	klar	125	3 200	3 200	0
Grundram Omsorg	pågår	140		880	740
Utfall projekt med igångsättningsbeslut		840		7 520	3 605

Tabellen visar avklarade samt pågående investeringsprojekt för perioden.

Resultaträkning

Belopp i Tkr	N o t	Bokslut 201907	Bokslut 202007	Budget 202007	Avvikelse mot budget	Budget 2020	Prognos jämfört med budget
Verksamhetens intäkter	1	48 892	39 028	38 705	323	66 352	-4 600
Verksamhetens kostnader	2	-284 558	-280 322	-266 700	-13 622	-455 729	-18 230
Avskrivningar	3	-7 415	-6 936	-6 902	-34	-11 832	
Verksamhetens nettokostnader		-243 081	-248 230	-234 897	-13 333	-401 210	-22 830
Skatteintäkter	4	165 765	167 055	165 675	1 380	284 014	
Generella statsbidrag och utjämning	5	69 196	83 790	70 737	13 053	121 264	+12 000
Verksamhetens resultat		-8 120	2 615	1 515	1 100	4 068	-10 830
Finansiella intäkter	6	873	30	0	30	0	
Finansiella kostnader	7	-139	-432	-9	-423	15	
Resultat efter finansiella poster		-7 386	2 213	1 506	707	4 053	-10 830
Extraordinära poster		0	0	0	0	0	
Periodens resultat		-7 386	2 213	1 506	707	4 053	-10 830

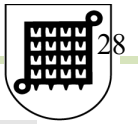
Balansräkning delår

Belopp i Tkr	Not	Kommunen	
		Bokslut 201912	Bokslut 202007
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	8 a, 8b, 9a, 9b, 10	359 246	346 937
Finansiella anläggningstillgångar	11	15 206	15 206
Summa anläggningstillgångar		374 452	362 143
Omsättningstillgångar			
Förråd, lager och exploateringsfastigheter		0	0
Fordringar	12	22 047	26 575
Kassa och bank	13	7 003	28 317
Summa omsättningstillgångar		29 050	54 892
SUMMA TILLGÅNGAR		403 502	417 035
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	14	112 231	104 165
därav periodens resultat		-31 471	2 213
Avsättningar			
Avsättningar pensioner	15	5 203	5 364
Avsättningar löneskatt		1 262	1 301
Övriga avsättningar	16	70	70
Summa avsättningar		6 535	6 735
Skulder			
Långfristiga skulder	17	212 726	224 504
Kortfristiga skulder	18	72 010	81 631
Summa skulder		284 736	306 135
S:A EGET KAPITAL OCH SKULDER		403 502	417 035
Soliditet, %			
		27,8	25,0
Ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser	19	139 307	137 926
Borgensförbindelser	20	190 025	190 025

Notförteckning delår

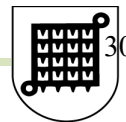
Belopp i Tkr	Kommunen	
	201907	202007
Not 1 Intäkter		
Statsbidrag	23 251	16 997
Övriga bidrag	793	327
Konsumtionsavgifter	5 167	5 263
Huvudavgift (Bo-/vård-/musikskoleavgift/färdtjänst m.m.)	2 639	2 710
Kostersättning	0	
Avgifter från andra kommuner	0	
Övriga avgifter	1 892	1 833
Försäljning	6 894	5 256
Hysesintäkter	6 770	4 936
Övriga intäkter	1 486	1 706
Summa	48 892	39 028
Not 2 Kostnader		
Personalkostnader	170 889	168 063
Material	7 857	6 829
Köpta tjänster	28 793	26 568
Entreprenader	52 825	53 964
Övriga kostnader/Bidrag	24 194	24 898
Summa	284 558	280 322
Not 3 Avskrivningar		
Inventarier	5 417	5 108
Fastigheter	1 998	1 828
Summa	7 415	6 936
Not 4 Skatteintäkter		
Kommunalskatt	165 382	167 292
Slutavräkning skattemedel	-184	-238
Prognos skatteavräkning	567	
Summa	165 765	167 054
Not 5 Generella statsbidrag och utjämning		
Inkomstutjämning	53 917	55 046
Kostnadsutjämning	8 134	9 383
Fastighetsavgift	7 745	7 995
Utjämningsavgift LSS	-5 662	-5 913
Strukturbidrag/Införandebidrag	0	0
Regleringsbidrag/avgift	2 702	3 963
Generella bidrag från staten	2 360	13 316
Summa	69 196	83 790
Not 6 Finansiella intäkter		

Utdelning	511	0
Ränteintäkter	277	15
Räntebidrag	0	0
Övriga finansiella intäkter	85	15
Summa	873	30
Not 7 Finansiella kostnader		
Räntekostnad lån	62	154
Räntekostnad pensionsskuld	0	0
Övriga finansiella kostnader	77	278
Summa	139	432
	201 912	202 007
Not 8a Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
Ingående anskaffningsvärde	392 362	412 688
Ackumulerad avskrivning	-214 932	-238 782
Årets investeringar	20 326	841
Utrangering		
Försäljning	1 401	
Reavinst	349	
Reaförlust	-1 321	
Nedskrivning	-14 774	
Avskrivning	-9 505	-5 108
Redovisat värde vid årets slut	173 906	169 639
<i>Avskrivningstider 10 - 50 år</i>		
Not 8b Specifikation mark, byggnader och tekniska anläggningar		
Markreserv	13 197	13 197
Verksamhetsfastigheter	99 977	96 196
Fastigheter för affärsverksamhet	3 982	3 832
Publika fastigheter	11 259	10 884
Fastigheter för annan verksamhet	15 831	15 738
Övriga fastigheter inkl VA-anläggningar	5 873	5 164
Pågående arbeten	23 787	24 628
Exploateringsmark		
Summa	173 906	169 639
Not 9a Maskiner och inventarier		
Ingående anskaffningsvärde	64 228	69 528
Ackumulerad avskrivning	-51 395	-54 950
Årets investeringar	5 300	
Utrangering	-70	
Försäljning		
Reavinst		
Reaförlust		
Nedskrivning		

Avskrivning	-3 485	-1 828
Redovisat värde vid årets slut	14 578	12 750
Not 9b Specifikation maskiner och inventarier		
Maskiner	1 411	1 242
Inventarier	12 500	10 875
Bilar och andra transportmedel	17	14
Konst	0	
Övriga maskiner och inventarier	650	619
Summa	14 578	12 750
Not 10 Finansiell leasing		
<i>Hyreskontrakt med avtalstid överstigande fem år</i>		
Avgifter inom ett år	10 653	10 653
Avgifter senare än ett år men inom fem år	42 610	42 611
Avgifter senare än fem år	117 499	111 284
Summa	170 762	164 548
<i>Fotnot:</i>		
<i>Hyreskontrakt med avtalstid mindre än fem år har klassificerats som operationella, även om de i övrigt uppfyller kriterierna för ett finansiellt avtal.</i>		
<i>År 2017 var första året som denna klassificering enl RKR 13.2 tillämpades.</i>		
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	359 246	346 937
Not 11 Finansiella tillgångar		
Inera AB	42	42
Valbohem AB	7 500	7 500
Färgelanda Vatten AB	2 500	2 500
Gatersbyn 120 Fastighets AB	50	50
Västvatten AB	0	0
Vindenergi Väst AB	15	15
Dalslands Turist AB	253	253
Kommuninvest Ekonomiska förening	1 300	1 300
Ödeborg Folkets Hus	48	48
Kommuninvest Ekonomiska förening	3 498	3 498
Revers Färgelanda Vatten AB	0	0
HBV	0	0
Summa	15 206	15 206
Not 12 Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	2 040	6 340
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	16 878	14 746
Mervärdesskatt	2 572	6 876
Övriga fordringar hos staten	484	941
Övriga fordringar	73	-2 328
Kortfristiga placeringar	0	0
Summa	22 047	26 575

Not 13 Kassa och bank		
Handkassa	15	5
Kassa och bank	6 988	28 312
Summa	7 003	28 317
Not 14 Eget kapital		
Årets resultat	-31 471	2 213
Resultatutjämnings reserv	14 575	14 575
Övrigt eget kapital	129 127	87 377
Summa	112 231	104 165
Not 15 Avsatt till pensioner		
Pensioner och liknande förpl	1 072	1 184
Garantipensioner	4 131	4 180
Summa	5 203	5 364
Not 16 Övriga avsättningar		
Framtida underhåll av våtmarker	70	70
Övriga avsättningar	0	0
Summa	70	70
Not 17 Långfristiga skulder		
<i>Långfristiga lån</i>		
Ingående skuld	44 862	38 937
Nya lån	0	20 000
Amorteringar och lösen av lån	-5 925	-1 687
Utgående skuld	38 937	57 250
<i>Övriga långfristiga skulder</i>		
Norra Älvsborgs räddningsförbund	5 700	5 700
Leasingskuld långa hyreskontrakt	160 110	153 895
Skuld för statliga investeringsbidrag	7 979	7 659
Utgående skuld	173 789	167 254
Summa Långfristiga skulder	212 726	224 504
<i>Fotnot:</i>		
<i>År 2017 var första året som RKR 13.2 tillämpades på långa hyreskontrakt.</i>		
Not 18 kortfristiga skulder		
Kortfristig del av långfristiga lån	4 000	3 500
Kortfristig del av leasingskuld	10 653	10 653
Skuld till kollektiv slam och renhållning	993	993
Leverantörsskulder	9 970	5 128
Övriga skulder	1 308	9 234
VA kollektiv	0	0
Löneskatter	4 347	4 426
Mervärdesskatt	438	547
Upplupna löner	820	695
Upplupna semesterlöner	11 510	14 653

Upplupna sociala avgifter	9 860	11 126
Upplupna pensionskostnader	8 255	5 515
Upplupna räntekostnader	21	22
Övriga interimsskulder	9 834	15 139
Summa	72 009	81 631
Not 19 Pensionsförpliktelser		
Ansvarsförbindelse	115 312	114 201
Löneskatt	27 975	27 705
Avgår överskottsfond	-3 980	-3 980
Avgår avsättning	0	0
Summa	139 307	137 926
Not 20 Borgensförbindelser		
Egna Hem*	25	25
Kommuninvest	190 000	190 000
Summa	190 025	190 025

Personalredovisning

Anställda

Förklaring av statistik

Med anställda i detta avsnitt avses antalet tillsvidareanställda och visstidsanställda. Timavlönade är exkluderade.

Antalet är beräknat på ett genomsnitt under perioden januari-juli och jämförs med samma period tidigare år. Orsaken till att vi redovisar ett genomsnitt är för att ge så rättvisande statistik som möjligt då antalet anställda kan skifta under året, speciellt under semesterperioden. Antalet anställda i delårsbokslutet kan därav inte jämföras med årsbokslutets statistik som visar ett genomsnitt under ett helt år.

Statistiken visar antalet anställda och särredovisar därför inte antalet tjänster och anställda. Detta medför att det vid ersättningsrekrytering redovisas två anställda på samma tjänst.

Antal anställda

Antalet anställda har en total minskning med 22 medarbetare i jämförelse med samma period föregående år. Dessa 22 anställda innefattar 6 tillsvidareanställda och 16 visstidsanställda. Detta är ett resultat av pågående neddragningar i kommunen men också personalavgångar som ännu inte ersatts.

Antal anställda

Antal	2020	2019	2018
Tillsvidare	436	442	439
Kvinnor	378	381	382
Män	58	61	57
Visstid	72	88	76
Kvinnor	47	55	49
Män	25	33	27
Total	508	530	515
Kvinnor	425	436	431
Män	83	94	84

Med anställda avses antalet tillsvidareanställda och visstidsanställda. Timavlönade är exkluderade. Antalet är beräknat på ett genomsnitt under jan-juli. Viss dubbelbemanning kan förekomma.

Antal anställda per sektor

Sektor	Total	Tillsvidare	Visstid
Barn & Utbildning	215	174	41
Kvinnor	178	150	28
Män	37	24	13
Omsorg	189	175	14
Kvinnor	170	161	9
Män	19	14	5
Samhällsutveckling	61	59	2
Kvinnor	49	48	1

Sektor	Total	Tillsvidare	Visstid
Män	12	11	1
Stab	43	28	15
Kvinnor	28	19	9
Män	15	9	6
Total	508	436	72

Med anställda avses antalet tillsvidareanställda och visstidsanställda. Timavlönade är exkluderade. Antalet är beräknat på ett genomsnitt under perioden januari-juli 2020.

Personalrörlighet

Förklaring av statistik

Statistiken är beräknad på externa avslut av tillsvidareanställda under januari-juli 2020. Detta fördelas på genomsnittligt antal tillsvidareanställda under samma period. Med avslut menas de som har sin sista anställningsdag under beräkningsperioden. Även om statistik finns som visar anställningar som avslutas efter beräkningsperioden räknas dessa inte med. Orsaken till det är att det annars kan bli missvisande siffror då det i efterhand kan tillkomma fler avslut under kommande period.

Personalomsättning

Totalt i kommunen har 17 tillsvidareanställda valt att avsluta sin anställning på egen begäran under januari-juli 2020 och ytterligare fyra anställda har slutat av andra orsaker som till exempel ålderspension.

Inom administrativt arbete och inom vården är det flest anställda som valt att sluta sin anställning.

Detta innebär att kommunens personalomsättning ligger på 4,8 procent (antal avgångar/antal anställda) under mätperioden. Hur coronapandemin har påverkat personalomsättningen nationellt och hur statistiken ser ut i övriga kommuner finns ännu inte att redovisa.

Personalavgångar

Inom staben är det 2 stycken inom ekonomi och IT som valt att avsluta sin anställning på egen begäran vilket ger en personalomsättning på 7,1 procent.

Barn och Utbildnings 1,1 procent består av två förskollärare som valt att avsluta sin anställning.

I Omsorg är det 12 anställda som avslutat sin anställning varav 9 stycken på egen begäran. Dessa består främst av sjuksköterskor och undersköterskor.

Samhällsutveckling är den avdelning som har högst personalomsättning under perioden. Av dessa 8,4 procent är det 4 anställda som har valt att avsluta sin anställning och 1 på grund av ålderspension. Nästintill samtliga som har slutat har arbetat inom plan och bygg.

Sektor	Stab	Barn & utbildning	Omsorg	Samhällsutveckling
Total	7,1 %	1,1 %	6,8 %	8,4 %

Med personalavgångar menas det totala antalet tillsvidareanställningar som upphört under januari-juli 2020 ställt mot antalet tillsvidareanställda under samma period.

Sysselsättningsgrad

Förklaring av statistik

Statistiken är beräknad på ett genomsnitt under perioden och jämförs med tidigare år under samma period. Orsaken till att det beräknas på ett genomsnittligt antal är för att få en så rättvisande statistik som möjligt då antalet anställningar varierar under året.

Tabellerna visar antal anställda med respektive sysselsättningsgrad. Statistiken visar endast tillsvidare- och visstidsanställdas sysselsättningsgrad. Timanställningar är inte medräknade.

Heltid

Tabellen nedan visar att antal heltidsanställda har ökat med 5 procentenheter jämfört med samma period tidigare år. 3 procentandelar av dessa beror på ökningarna inom omsorg som tabellen längre ner visar. Orsaken till detta är troligen den rådande pandemin som krävt en högre personalstyrka av visstidsanställningar som i övrigt minskat i antal anställningar (se 8.1). Heltidsresan som varit ett pågående projekt är ingen anledning till ökad sysselsättningsgrad under 2020 då projektet för tillfället är avbrutet.

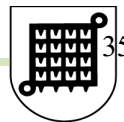
Sysselsättningsgrad

Antal	2020	2019	2018
Heltid	398	389	378
Kvinnor	325	312	305
Män	73	77	73
75 -99%	72	92	97
Kvinnor	66	83	91
Män	6	9	6
<75%	38	49	40
Kvinnor	34	47	35
Män	4	7	5
Andel (%) heltid av totalt antal anställda	78	73	73

Tabellen visar antal anställningar fördelat på sysselsättningsgrad. Beräkningen är baserad på tillsvidare- och visstidsanställda under en 1-årsperiod.

Sysselsättningsgrad sektor Omsorg

Antal	2020	2019	2018
Heltid	123	118	91
Kvinnor	107	104	83
Män	16	14	8
75 - 99%	49	60	67
Kvinnor	47	59	65
Män	2	1	2
< 75%	17	13	15
Kvinnor	16	13	15

Antal	2020	2019	2018
<i>Män</i>	1	0	0
Andel (%) heltid av totalt antal anställda	65	62	52

Tabellen visar antal anställningar fördelat på sysselsättningsgrad. Beräkningen är baserad på tillsvidare- och visstidsanställda under en 1-årsperiod.

Löner

På grund av coronapandemin har avtalsrörelsen 2020 förskjutits till hösten. Därav sker ingen redovisning av löner.

Sjukfrånvaro

Förklaring statistik

Tabellen nedan visar hur sjuktalen ser ut i Färgelanda kommun under januari-juli 2020 och jämförs med samma period under tidigare år. Med sjuktal menas antal sjukfrånvarotimmar fördelat på antal budgeterade timmar. Timanställda är exkluderade i statistiken.

Sjuktalen mellan åldersgrupper och kön är inte jämförbara då det är en stor skillnad på antal anställda i de olika grupperna.

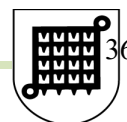
Sjuktal

Som tabellen nedan visar har en ökning av sjuktalen skett med 1,5 procentenheter vilket inte är särskilt anmärkningsvärt med rådande pandemi och restriktioner. Jämför vi med övriga kommuner i landet så ligger vi dock lite högre än genomsnittet som är knappt 7 procent.

Anmärkningsvärt är dock att korttidsfrånvaron som bör innefatta den största ökningen i rådande pandemi endast har ökat med 0,6 procentenheter. Detta innebär att även långtidsfrånvaro har ökat. Tendenser till ökad frånvaro urskiljdes dock i årsbokslutet 2019 då indikationer visade på hög sjuknärvaro. Ökad stress och oro med anledning av pandemin kan också vara en orsak till ökad långtidsfrånvaro.

Sjukfrånvaro i förhållande till ordinarie arbetad tid

%	2020	2019	2018
Sjukfrånvaro totalt	8,0	6,5	6,9
<i>Kvinnor</i>	8,3	6,7	7
<i>Män</i>	7,9	5,3	7
varav korttidsfrånvaro	3,9	3,3	3,1
<i>Kvinnor</i>	3,7	3,6	3,1
<i>Män</i>	4,7	3,0	3,3
Sjukfrånvaro			
<i>29 år och yngre</i>	6,2	6,5	7,1
<i>30 -49 år</i>	7,6	6,6	6,2
<i>50 år och äldre</i>	8,9	6,4	7,4
<i>Total</i>	8,0	6,5	6,9

Statistiken visar sjukfrånvarotimmar fördelat på budgeterad arbetstid. Statistiken är beräknat på tillsvidare- och visstidsanställda.

Arbetsmiljö

Nedanstående tabell visar hur vi har fördelat insatser från företagshälsovården under januari-juli 2020. De 19 procent rehabiliterande insatser som gjorts består främst av stödsamtal. Förebyggande insatser ligger högre än tidigare men består främst av utredningar kring kränkande särbehandling och arbetsmiljö. Främjande består främst av coachning och utveckling för chefer.

	Rehabilitera	Förebygga	Främja	Totalt
Organisation		6 %		6 %
Grupp		48 %		48 %
Individ	19 %	26 %	2 %	47 %
Totalt	19 %	79 %	2 %	100 %

Kommunfullmäktige

Väsentliga händelser

Ungdomsrådet

Ungdomsrådet uppvisar ett överskott för första halvåret 2020. Ungdomsrådet hade planerat tillsammans med fritidsgården att genomföra lovaktiviteter för barn och unga i kommunen under sommarlovet men detta fick ställas in på grund av kommunens köpstopp. Dessutom påverkar nedstängningen av fritidsgården ungdomsrådets arbete.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Akkumulerat utfall 201907	Akkumulerat utfall 202007	Akkumulerad budget	Avvikelse mot budget
Intäkter	175	0	0	0
Kommunbidrag	1 987	1 974	1 974	0
Summa intäkter	2 162	1 974	1 974	0
Personalkostnader	-970	-709	-759	50
Övriga kostnader	-780	-926	-1 215	289
Kapitalkostnader	0	0	0	0
Summa kostnader	-1 750	-1 635	-1 974	339
Periodens resultat	412	339	0	339

Ekonomiskt utfall

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Bokslut 201907	Bokslut 202007	Budget 202007	Avvikelse 202007	Budget 2020	Prognos 2020
Kommunfullmäktige	647	919	1 135	216	1 481	100
Kommunrevision	274	175	263	88	450	0
Överförmyndare	335	417	476	59	816	0
Nämnder, styrelser och Valberedning	319	123	99	-24	172	0
Totalt	1 575	1 634	1 973	339	2 919	100

Analys av utfall per verksamhetsområde

Volym/nyckeltal som sektorn vill rikta uppmärksamhet på

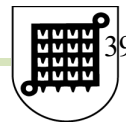
Verksamhet	2017	2018	2019	Utfall 202007

Investeringsredovisning

Storlek på grundram, tkr

Tabell över investeringar inom grundram

Investering	Verksamhetsområde	Status	Ack utfall, t kr	Budget, tkr
Totalt				

Kommunstyrelsen

Väsentliga händelser

Ekonomienheten

I början av december 2019 slutade servern, där ekonomisystemet Agresso är installerat, att fungera. Som en konsekvens av detta försvann bokföringsdata från november 2018 och framåt för Bengtsfors, Färgelanda, Dals-Eds och Melleruds kommuner och dess bolag. Som framgår av den händelserapport som upprättats av Färgelanda kommun har inte bokföringen kunnat återläsas via back-up. För att kunna upprätta bokslut och årsredovisning har ekonomienheten behövt återskapa bokföringen för hela 2019. Detta tillsammans med implementering och driftsättning av nytt ekonomisystem, Xledger, innebär att arbetssituation och arbetsbelastning har varit, och är fortfarande, extremt pressad för ekonomienhetens personal.

HR

Sedan slutet av förra året har HR varit utan sin HR strateg då denne varit chef för avdelningen och en långtidssjukskrivning successivt återkommit i tjänst under våren.

Folkhälsa

Pandemin har även satt sina spår i folkhälsoverksamheten. Flera projekt som drivs av omsorg och skola har inte blivit genomförda i den takt det var tänkt med tanke på deras ansträngda arbetssituation.

Näringslivsstrategi

I februari antog KF en ny Näringslivsstrategi för Färgelanda kommun som arbetats fram i bred förankring med det lokala näringslivet.

Aktiviteter såsom företagsbesök, kommunikation via webb och sociala medier har planerats och genomförts. COVID-19 pandemin har påverkat det lokala näringslivet starkt vilket medfört att åtgärder och information fått anpassats utifrån behov som uppstått under rådande omständigheter.

IT

Till följd av incident med ekonomisystem har IT-enheten haft ökade konsultkostnader avseende direkta och indirekta åtgärder. Ytterligare kostnader gällande incidenten gäller kravet från samverkanskommunerna om tredjepartsbedömning av händelsens orsak och framtagande av slutrapport.

IT-enheten berörs även av att majoriteten av kostnader för nätverk, kommunikationslänkar och infrastruktur ej är korrekt fördelade och ej heller i överensstämmande med verklig kostnad.

Även kostnader som är kopplade Covid-19 belastar IT tills dessa att dess godkänns som bidragsinvesteringar och/eller fördelas internt i kommunen.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Akkumulerat utfall 201907	Akkumulerat utfall 202007	Akkumulerad budget	Avvikelse mot budget
Intäkter	9 492	3 764	4 060	-296

Belopp i tkr	Akkumulerat utfall 201907	Akkumulerat utfall 202007	Akkumulerad budget	Avvikelse mot budget
Kommunbidrag	28 054	28 239	28 239	0
Summa intäkter	37 546	32 003	32 299	-296
Personalkostnader	-19 204	-14 646	-14 885	239
Övriga kostnader	-19 291	-18 762	-17 370	-1 392
Kapitalkostnader	-1 424	-68	-44	-24
Summa kostnader	-39 919	-33 476	-32 299	-1 177
Periodens resultat	-2 373	-1 473	0	-1 473

Ekonomiskt utfall

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Bokslut 201907	Bokslut 202007	Budget 202007	Avvikelse 202007	Budget 2020	Prognos 2020
Kommunstyrelse	1 925	1 326	1 836	510	3 148	500
Kommunchef	6 959	5 757	5 964	207	10 224	400
Ekonomikontor	4 647	4 159	4 682	523	8 026	0
Personalkontor	5 951	6 387	6 220	-167	10 898	0
Folkhälsoenhet	298	152	275	123	471	0
IT & Kommunikation	4 591	5 557	3 594	-1 963	6 162	-2 300
Räddningstjänst	6 057	6 374	5 668	-706	9 717	-900
Totalt	30 428	29 712	28 239	-1 473	48 646	-2 300

Analys av utfall per verksamhetsområde

Ekonomienheten

Den positiva avvikelsen gentemot budget beror till största del på föräldraledighet och sjukskrivning samt att kostnaden för nya ekonomisystemet ej fakturerats. Bedömer en budget i balans för helåret, dock en osäkerhet kring systemkostnaden.

Personalkontoret

Personalkontoret gör ett litet underskott som härrör från bemannings enheten finns kvar utan budget fram tills årsskiftet, något kompenserat av att HR avdelningen inte haft någon strateg under hela varen.

Folkhälsorådet

Folkhälsorådet uppvisar ett överskott för första halvåret 2020. Det kan förklaras genom att många av de planerade projekt och insatser fick pausas under varen på grund av pandemin. Även det köpstopp som var i kommunen påverkade projektens möjlighet att genomföras som planerat.

Näringslivsstrateg

Från 20200601 till 20210531 köper Melleruds kommun 40% av näringslivstjänsten av Färgelanda kommun. Dessutom påverkas utfallet positivt då tänkta aktiviteter inte blir utförda då pandemin sätter stopp för dessa.

IT

Har ett underskott som kommer ur en brist på interndebitering och de externa konsultkostnader som uppstått i och med den slut utredning som skulle göras efter datorkrashen hösten 2019.

Enheten håller nu på att se över de faktiska kostnaderna och se om vi kan hitta en ny debiteringsmodell inför 2021. För 2020 kommer kostnaderna att belasta IT stället för befintliga verksamheten som då skulle gå med ett Ytterligare underskott.

Räddningstjänsten

Räddningstjänsten uppvisar ett underskott som kommer från ökade pensionskostnader som inte finns med i budgeten sedan flera år tillbaka. På års bas ca 900 tkr.

Volym/nyckeltal som sektorn vill rikta uppmärksamhet på

Verksamhet	2017	2018	2019	Utfall 2020/2017

Investeringsredovisning

Storlek på grundram, tkr

Tabell över investeringar inom grundram

Investering	Verksamhetsområde	Status	Ack utfall, tkr	Budget, tkr
Totalt				

Åtgärdsplan för budget i balans.

IT

För att göra kostnadsbilden transparent tas en ny debiteringsmodell fram där samtliga kostnadsposter finns specificerade och synliga. Detta kommer att göra prognostisering och uppföljning avsevärt precisare framöver, samt att fördelning av IT kostnader gentemot kostnadsställen blir rättvisande. Godkänns denna modell kan den införas vid årsskiftet 2020/2021 och således gagna verksamheters kostnadsbilder gällande IT-kostnader och därtill även kunna påverka dessa.

HR

Lämnat tillbaka bemannings funktionen till linjen.

Avdelning samhällsutveckling

Väsentliga händelser

Samhällsutveckling:

Avdelningen har under den första delen av året fått många uppsägningar som gjort att avdelningen inte kunnat verka fullt ut. Samhällsutvecklingschefen sa upp sig i mars månad och lämnade omgående sin anställning på grund av rådande arbetsmiljöproblem. Sedan tidigare var Plan och Bygg underbemannade pga uppsägningar, men den siste bygglovsingenjören kom på plats i april. En månad efter säger bägge fastighetsförvaltarna upp sig, så starten av året har kännetecknats av rekryteringar.

Plan- och byggverksamheten

Året påbörjades med att enheten arbetade till fullo med att handlägga bygglov, anmälningsärenden samt strandskyddsdispenser på grund av personalomsättningar. En ny bygglovshandläggare tillsattes i april månad.

Ett fulltaligt tillsynsarbete påbörjas med en inventering av alla ärenden samt med en prioriteringsordning för just dem och detaljplaneringen påbörjas på nytt.

Ett lyckat och bra samarbete mellan vägföreningarna och kommunen inleds.

Mallar och rutiner görs om och förnyas. Förenklad delgivning fungerar som nytt arbetssätt och digitala ankomst- och besluts-stämplor införs.

Mark och exploateringsverksamheten

Försäljning av Gatersbyn 1:120, Björnhuset har genomförts under maj månad.

Försäljning av Ödeborgs idrottsplats har genomförts.

Flera avverkningar och skogsskötsel har utförts på bland annat Gatersbyn 1:77 och Dagsholm 1:1.

På andra skogsfastigheter har vindfällan tagits omhand för att minska/förhindra angrepp av granbarkborre.

Uppstädning och bortforsling av båtar har skett vid Sundsbron.

Kultur och fritid

I och med besparingar har tjänsten som var avsedd att arbeta med kultur försvunnit vilket innebär att kommunen inte längre arbetar aktivt med kulturfrågor. Vidare har bemanningen på biblioteket gått ner till tre personer vilket fick till följd att öppettiderna för biblioteket lördagar påverkas.

Teknik

Pandemi utbrottet har påverkat lokalvården mycket. Dels på grund av en ökad belastning på personalen och dels har det varit / kostsamt ur ett ekonomiskt perspektiv. Lokalvården har köpt in samt lagerfört handsprit och yt-sprit som vi har kört ut till olika verksamheter enligt önskemål.

Under Mars 2020 separerades AME verksamheten från Teknik avdelningen. I samband med detta gjordes även mindre personalförändringar. Omstruktureringen bedöms kunna innebära positiva effekter resultatmässigt.

I samband med att Livsmedelscenter fick ny ägare har fastighetsskötarna fått egna ansvarsområden.

Måltid

Första halvåret 2020 har präglats av utbrottet av Covid-19 och verksamheten har lagt både tid och resurser för att hantera de olika krav, råd och riktlinjer som uppkommit. Med gott samarbete över verksamhetsgränserna, så har de flesta förändringar varit möjliga att genomföra. Det har dock varit en ansträngande vår för många. Flera planerade aktiviteter, utbildningar och andra sammankomster har blivit inställda. Under våren sattes ett tält upp utanför matsalen i Valboskolan, för att minska trängsel. En hållbar lösning måste till vid fortsatt pandemi, vilket kan bli kostsamt.

För att ändå utveckla vår måltidsverksamhet och personal, så pågår ett arbete med att ta arbete fram ett slags mentorssystem för köken. Personalen får sätta sig in i flera kök än sitt eget för att trygga de kök som endast har en kock och för att sprida och ta lärdom av varandra. Detta är ett arbete som kommer att ta tid att genomföra, men som också kommer att läggas till i den individuella utvecklingen.

Verksamheten har varit mer stabil i år och vi har nu börjat jobba ihop oss och hittat stabila arbetsgrupper och rutiner. En viss ökning av korttidsfrånvaron har också noterats, vilket kan härledas till utbrottet av Corona och den extra försiktighetsåtgärd vid "minsta symtom" som har gjorts.

Köpstoppet har gett effekt och kostnader har hållits tillbaka. Detta innebär dock att verksamheten blir eftersatt inom flera områden, vilket behöver kompenseras så väl kortsiktigt som långsiktigt.

Då vissa kök är både tungarbetade och slitna, så behöver åtgärder vidtas för att hindra uppkomst av arbetsmiljöproblem. Personalen eftersträvar att hitta åtgärder som ändå innebär återhållsamhet av kostnaderna. Lillågårdens kök har fått en för köket bättre anpassad diskmaskin, som flyttades från annan verksamhet. Nästa steg blir att åtgärda och underlätta arbetet i Höjdenskolans kök, då det även här finns ett arbetsmiljöproblem. Denna förändring kommer att innebära kostnader som inte finns i vår budget.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Akkumulerat utfall 201907	Akkumulerat utfall 202007	Akkumulerad budget	Avvikelse mot budget
Intäkter	39 156	34 566	34 348	218
Kommunbidrag	17 449	15 436	15 436	0
Summa intäkter	56 605	50 002	49 784	218
Personalkostnader	-20 350	-16 770	-17 361	591
Övriga kostnader	-30 814	-26 515	-26 324	-191
Kapitalkostnader	-6 382	-5 923	-6 099	176
Summa kostnader	-57 546	-49 208	-49 784	576
Periodens resultat	-941	794	0	794

Ekonomiskt utfall

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Bokslut 201907	Bokslut 202007	Budget 202007	Avvikelse 202007	Budget 2020	Prognos 2020
Tekniska enheten	3 346	3 190	2 487	-703	3 837	-230
Mark och exploatering	13 291	10 019	10 868	847	18 639	500
Måltider	1 752	1 433	2 082	649	3 570	300
Totalt	18 389	14 643	15 437	794	26 046	570

Analys av utfall per verksamhetsområde

Måltider Förskola, skola

Viss återhållsamhet på dyrare maträtter och önskerätter, kan ha bidragit till att kostnaderna hålls nere. I början av utbrottet av Corona, så sjönk elevantalet drastiskt, vilket också kan bidra till att kostnaderna har hållits nere. Risk finns att åtgärder framåt behöver vidtas som kan bidra till att kostnaderna ökar.

Risk för flera kostnadsökningar kan komma i spåret av Corona. Svårigheter att hindra trängsel i vissa matsalar kan leda till ökade kostnader under så väl hösten som längre in i framtiden. Signaler om prisökningar har kommit inom olika områden.

Måltider Äldreomsorg

Då besöksförbud inom äldreomsorgen råder och matsalarna är stängda, har inte gäster i matsalen förekommit vilket i sin tur leder till ett visst inkomstbortfall.

Bibliotek

Biblioteksverksamheten har under våren sparat en del både på personalkostnader och på inköp av böcker.

Mark- och exploatering

Verksamheten har ett överskott beroende på att en av fastighetsförvaltarna varit sjukskriven större delen av våren samt samt inköpsstopp av material mm.

Teknik

Lokalvården kommer uppskattningsvis leverera ett minus på cirka 180 tkr vid årsskiftet till följd av pandemin. Dessutom har vi utfört gräsklippning för vägföreningarna som vi ej kan debitera. Då centralförrådet inte har några kommunbidrag för sin verksamhet påverkas detta beslut negativt för verksamheten.

Volym- och nyckeltal

Volym- och nyckeltalsredovisning

Verksamhet	2017	2018	2019	Utfall 2020/07
Antal deltagare aktivitetsbidrag LOK	46 738	47 881	46 980	*
Andel ekologiska inköp				18,79 %
Andel närproducerat inom VGR				10,61 %
Antal kilo matsvinn (förskola, skola)				--

Antalet aktivitetsbidrag under 2020 kan inte redovisas pga Corona.

Andel ekologiska inköp och andel närproducerat inom VGR har inte mätts tidigare och antalet kilo matsvinn mättes vid ett tillfälle innan Corona slog till.

Volym/nyckeltal som sektorn vill rikta uppmärksamhet på

Verksamhet	2017	2018	2019	Utfall 2020/07

Verksamhet	2017	2018	2019	Utfall 202007

Investeringsredovisning

Storlek på grundram, tkr

Tabell över investeringar inom grundram

Investering	Verksamhetsområde	Status	Ack utfall, t kr	Budget, tkr
Utemiljö Högsäters skola	Fastighet	Klar	206	300
Ytterdörrar Höjden skolan	Fastighet	Pågår		200
Omläggning tak centralförråd	Fastighet	Pågår		890
Fastighetsunderhåll enl plan	Fastighet	Ej påbörjat		6 465
Totalt			206	7 855

Socialnämnden

Väsentliga händelser

Covid-19

Våren 2020 har präglats av Covid-19 och mycket kraft har gått åt till att ta oss igenom en svår tid med riktlinjer och rutiner som har ändrats hela tiden.

Ökade sjukersättningskostnader med ca 670 tkr inklusive sociala avgifter jämfört med budget.

Personalgrupperna har klarat av att hantera situationer som har uppkommit otroligt bra på alla sätt. Vissa personalgrupper har påverkats mera än andra av denna pandemi såsom exempelvis hemtjänsten och hemsjukvården. Sektorn har haft ett flertal personal med bekräftad Covid-19 samt hanterat en handfull Covid-19 positiva brukare i hemmet. Vid extrema situationer där flertal ordinarie men även vikarier har haft förkylningssymptom har man gått kort med personal. Detta i sin tur har lett till en ohållbar arbetsmiljö för resterade personal som medfört att insatser som har varit beslutade av biståndshandläggare inte har kunnat utföras. Prioriteringslistor över vilka arbetsuppgifter som kommer att prioriteras för andra i äldreomsorgen har upprättats. Informationsbrev har gått ut för kännedom till de kommuninvånare som har beslutade insatser och som eventuellt kan komma att påverkas av rådande situation.

Enhet 5 har förberetts som Covid-19 enhet i händelse av pandemiutbrott. Enheten har ännu inte behövt tas i bruk.

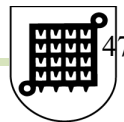
Ett centralt lager med skyddsutrustning gällande Covid-19 har upprättats i en tom lägenhet på enhet 5.

En Covid-19 pärm har upprättats i samtliga verksamheter som kontinuerligt revideras med för Pandemin ny information.

Volymökningar på Individ- och familjeomsorgen inom försörjningsstöd och köpta placeringar.

Volymökningar i enheten för stöd och service inom köpta placeringar, minskad ersättning från Migrationsverket och ökat antal assistanstimmar.

Ökade personalkostnader som kopplas till arbetet med Heltidsresan. Håvestensgårdens särskilda boende är det boende som har påverkats mest med flest personal som har valt att gå upp och arbeta heltid. Håvestensgården har ca 3 årsarbetare mer än i budget.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Ackumulerat utfall 201907	Ackumulerat utfall 202007	Ackumulerad budget	Avvikelse mot budget
Intäkter	23 966	24 707	22 305	2 402
Kommunbidrag	76 732	80 826	80 826	0
Summa intäkter	100 698	105 533	103 131	2 402
Personalkostnader	-65 409	-62 296	-63 863	1 567
Övriga kostnader	-40 704	-49 853	-39 247	-10 606
Kapitalkostnader	-350	-63	-21	-42
Summa kostnader	-106 463	-112 212	-103 131	-9 081
Periodens resultat	-5 765	-6 679	0	-6 679

Ekonomiskt utfall

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Bokslut 201907	Bokslut 202007	Budget 202007	Avvikelse 202007	Budget 2020	Prognos 2020
Socialnämnd	261	291	571	280	980	400
Omsorgskontor	4 717	6 318	7 327	1 009	12 560	1 000
Äldreomsorg	44 549	43 850	44 850	1 000	76 885	1 600
Individ- och familjeomsorg	19 880	24 684	17 483	-7 201	29 971	-7 300
Enheten för stöd och service	13 090	12 360	10 595	-1 765	18 162	-5 900
Totalt	82 496	87 504	80 826	-6 679	138 558	-10 200

Analys av utfall per verksamhetsområde

Individ- och familjeomsorgen redovisar ett kraftigt underskott mot budget med -7 300 tkr

Underskottet är att härröra till en kraftig ökning av försörjningsstöd med motsvarande -4 900 tkr.

Stora familjekonstellationer bland de sökande bidrar till en ökning av kostnaderna. Det finns hinder och svårigheter att frigöra egna resurser hos den enskilde då det är brist på sysselsättning, praktikplatser att erbjuda de grupper som står långt ifrån arbetsmarknaden. Denna målgrupp riskerar att bli långvarigt beroende av försörjningsstöd. En del av de nya kommuninvånare som flyttar från närliggande kommuner till Färgelanda kommun är socioekonomiskt utsatta, några med missbruksproblematik. Individerna är beroende av försörjningsstöd och befinner sig långt ifrån arbetsmarknaden. Utöver detta så har Covid-19 medfört en ökning av försörjningsstöd under sommaren då många studerande ungdomar ej fått sommarjobb.

Placeringar av barn och unga som har utsatts för och eller bevittnat våld har ökat. Vid akuta omplaceringar har vi behövt använda oss av externa familjehem samt kortare perioder av institutionsvård. Verksamheten redovisar ett underskott mot budget med - 1 000 tkr.

En volymökning av dyra placeringar av vuxna enligt LVM (Lagen om vård av missbrukare) och skyddat boende gällande våld i nära relationer. Verksamheten redovisar ett underskott mot budget med - 2 900 tkr.

Enheten för stöd och service redovisar ett underskott mot budget - 1 756 tkr.

Största orsaken till underskottet är köp av boende till skolungdom samt vuxna och barn enligt både SOL och LSS. Flera av besluten har tillkommit under året. Utöver detta en minskning av ersättningen från Migrationsverket till de ungdomar som bor på Utslussen och utökning av antalet assistanstimmar.

Volym- och nyckeltal

Volym- och nyckeltalsredovisning

Verksamhet	2017	2018	2019	Utfall 2020/2017
Äldreomsorg				
Antal platser särskilt boende, vid bokslutsdatum	72	70	70	72
Belagda platser särskilt boende, vid bokslutsdatum	72	68	70	65
Nyttjandegrad särskilt boende, vid bokslutsdatum	100 %	97 %	100 %	90 %
Nettokostnad per plats särskilt boende, tkr/plats	519	548	569	523 ***
Antal hemtjänsttimmar, vid bokslutsdatum	33 247	39 742	22 901	23 927
Antal personer med beviljad hemtjänst, genomsnitt under året	188	204	200	199
Antal inskrivna i hemsjukvården, vid bokslutsdatum	170	152	173	170
Individ och familjeomsorg				
Institutionsvård, barn och unga*, tkr	1 336	394	2 000	1 397
Familjehem, barn och unga*, tkr	1 955	1 522	1 759	2 989
Institutionsvård, vuxna missbrukare, tkr	1 533	1 180	552	3 496
Ekonomiskt bistånd, tkr	7 526	8 849	7 036	8 683
*) Egen regi och externa utförare. Verksamhet för ensamkommande barn exkluderad från 2016 och framåt.				
Enhet för stöd och service				
Antal vuxna med boendebeslut egen regi, genomsnitt	12	13	14	17
Nettokostnad per plats, tkr/plats	501	485	456	339 ***
Antal placeringar externt**, genomsnitt	8	7	6	6
Nettokostnad per extern plats, tkr/plats	537	685	350 ****	715 ***
**) Exkl korttidsverksamhet				
***) Årsprognos via extrapolering				
****) ändrad redovisning från 2020 gör att 1907 inte är direkt jämförbart med 2007.				

Investeringsredovisning

Storlek på grundram, tkr

Tabell över investeringar inom grundram

Investering	Verksamhetsområde	Status	Ack utfall, tkr	Budget, 2020 tkr
Lifecare	Övergripande	Pågående	115	663
Totalt			115	663

Åtgärdsplan för budget i balans.

Följande beslut har fattats i arbetet med budget i balans 2021.

Sänka nyckeltalen på särskilda boenden - 900 tkr

Stänga familjecentralen - 900 tkr

Stänga fritidsgården - 620 tkr

Minska nattpatrullen (nattbemanningen) med motsvarande - 1 400 tkr

Minska hemtjänsten med - 450 tkr

Fortsätta samarbetet med (AMI) arbetsmarknad och integration i syfte att få kommuninvånare som går på försörjningsstöd och som står närmare arbetsmarknaden än andra att komma ut i någon form av praktik och eller sysselsättning vilket i sig inte genererar något minskat försörjningsstöd. För att minska försörjningsstödet krävs någon form av anställning alternativt att man studerar med studiemedel.

Utbildningsnämnden

Väsentliga händelser

Förskola inklusive pedagogisk omsorg Verksamhet för barn 1-5 år finns i tre förskolor i norr och söder, samt två förskolor i Färgelanda tätort. Verksamhet bedrivs också i två tillfälliga moduler i Ödeborg och Stigen, vars avtal går ut 220701.

Det finns också två fristående förskolor, Stigen och Järbo, och en fristående pedagogisk omsorg, Barnens lek och lär, i kommunen.

Fritidshem Verksamhet utanför skoltid för grundskoleelever 6-12 år. Samtliga F-6 skolor organiserar denna verksamhet. Det finns också fritidshem på de båda fristående F-6 skolorna.

Grundskola Kommunen är huvudman för tre F-6 skolor: Valboskolan inkl. Höjdenskolan, Bruksskolan och Högsätters skola samt en 7-9 skola på Valboskolan.

Det finns också två fristående F-6 skolor, Järbo och Stigen, i kommunen.

Grundsärskola På Valboskolan finns grundsärskola årskurs 1-9, både grundsär och träningskola.

Elevhälsa I kommunen har vi två centralt placerade specialpedagoger och en på Valboskolan 7-9, två kuratorer och två skolsköterskor (1,75 tjänst). Vi har 50% skolpsykolog och ca 10% skolläkare som föregående år. Tidigare hade vi en heltid socialpedagog med placering på Valbo 7-9 vars tjänst har upphört pga besparingsskäl.

Det finns en studie- och yrkesvalslärare på grundskolan och ytterligare en på vuxenutbildningen som har del av tjänst på Dalslands Folkhögskola.

Gymnasium inklusive gymnasiesär Merparten av kommunens gymnasieelever går genom Fyrbodals avtal på Uddevalla gymnasieskola, men ett antal går också på andra utbildningsorter.

Vuxenutbildningen Vuxenutbildningen organiserar i kommunen svenska för invandrare och gymnasieutbildning i vård och omsorg, samt vuxengymnasiekurser via distansutbildning. Man köper också in olika utbildningar inom grundläggande vuxenutbildning och yrkesvux. Under året har en ny yrkesutbildning för barnskötare startas upp. intresse har funnits från andra kommuner och vi säljer utbildningsplatser.

En viktigt händelse under delåret har varit Corona-pandemin som gjort att vi behövt ändra våra arbets sätt. Vi har behövt göra en del flexibla lösningar då det gäller personal för att kunna bedriva verksamheten som vanligt. En del ökade kostnader har det också genererat då det inneburit merarbete för personalen. Även kostnader för ett extra tält vid matsalen, extra handsprit mm har tillkommit.

Under året har det kommit stora krav på effektiviseringar. Vi har gjort neddragningar i vår kärnverksamhet motsvarande 5 miljoner. Befarade konsekvenser av detta är såväl lägre resultat när det gäller kunskaper som då det gäller trygghet och studiero. En annan oro finns kring personaldelen som sjuktal och personalnödhet. Ytterligare en neddragning på en miljon var planerad på kost och städ, vilken dessvärre inte kan genomföras i år.

Samtidigt har barn och elevantal ökat, just nu är vi 5 barn mer på förskolan och 31 elever mer i grundskolan än motsvarande period tidigare år.

Det finns också ett pågående ärende i Förvaltningsrätten. Det gäller kommunbidrag till fristående enheter som våra friskolor Stigen och Järbo samt pedagogisk omsorg Lek och lär inte känt sig nöjda i och gjort en överklagan av processen och storleken på bidraget 2017, 2018 och 2019. Vi avvaktar Förvaltningsrättens dom och behöver vara medvetna om att detta kan komma att innebära en kostnad framöver.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Ackumulerat utfall 201907	Ackumulerat utfall 202007	Ackumulerad budget	Avvikelse mot budget
Intäkter	13 514	11 576	15 456	-3 880
Kommunbidrag	98 478	101 626	101 626	0
Summa intäkter	111 992	113 202	117 082	-3 880
Personalkostnader	-59 911	-65 442	-63 654	-1 788
Övriga kostnader	-59 037	-56 140	-52 872	-3 268
Kapitalkostnader	-644	-704	-556	-148
Summa kostnader	-119 592	-122 286	-117 082	-5 204
Periodens resultat	-7 600	-9 084	0	-9 084

Ekonomiskt utfall

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Bokslut 201907	Bokslut 202007	Budget 202007	Avvikelse 202007	Budget 2020	Prognos 2020
Nämndverksamhet	147	142	175	33	300	0
Musikskola	910	995	992	-3	1 701	0
Barnomsorg	25 222	24 444	24 930	486	40 999	1 000
Grundskola inkl grundsär	37 509	44 494	37 312	-7 182	64 915	-7 000
Gymnasieskola inkl gymnasiesär	20 968	19 870	17 530	-2 340	30 052	-4 000
Ledningskontor	7 378	6 248	8 654	2 406	14 985	4 000
Vuxenutbildning	2 134	1 949	1 973	25	3 228	0
Utomkommunal verksamhet fsk - åk 9	12 703	12 567	10 059	-2 508	17 244	-5 000
Totalt	106 989	110 709	101 625	-9 083	173 056	-11 000

Analys av utfall per verksamhetsområde

Helhet:

Utfallet blev -9084 tkr mot budget.

Tre delar sticker särskilt ut:

- 3800 på intäkter som till största delen beror på mindre statsbidrag än väntat. 1000 tkr har ännu inte blivit bokförda vilket betyder att det egentliga underskottet är på 2800.

-4900 beror på att köpt verksamhet kostar mer än budgeterat, detta gäller såväl interkommunala förskole och grundskoleplatser som platser på fristående enheter och gymnasieplatser.

Grundskolan visar också ett minus vilket till stor del beror på högre kostnader för personal än budgeterat samt ett ökat elevantal.

Verksamheter:

Barnomsorg +483 tkr

Resultatet beror på att personalbudgeten hållits. Stora restriktioner kring vikarier har genomförts. En faktor som möjliggjort detta är att en del barn har varit hemma i större utsträckning på grund

av den pågående Corona-pandemin. Köpstoppet har också påverkat kostnaden för inköp av material.

Grundskola inkl grundsärskola -7106 tkr

Vi hade budgeterat 3800 tkr mer i driftsbidrag i form av statsbidrag än vi fått. 1000 tkr av våra sökta statsbidrag har ännu inte blivit bokförda.

Den andra stora delen i underskottet berör på högre kostnader för personal än budgeterat. Det har genomförts effektiviseringar och personalstyrkan har minskats inför höstterminen.

Gymnasieskolan inkl gymnasiesär -2340 tkr

Ett antal elever från Färgelanda väljer dyra yrkesinriktade linjer på gymnasiet. Det är också tydligt att vi budgeterat för lågt här och behöver ta höjd för denna kostnad i kommande års detaljbudget.

Vuxenutbildningen +25 tkr

Vuxenutbildningen håller sin budget.

Ledning och utvecklingsenhet +2406 tkr

Det positiva resultatet beror på att en tjänst som utvecklingledare/verksamhetsutvecklare är vakant vilket i sig påverkar utvecklings- och kvalitetsarbetet negativt. En buffert behöver finnas för oförutsedda utgifter som exempelvis tilläggsbelopp till friskolor eller av socialtjänsten placerade barn på institutioner där BoU måste stå för skolkostnaden.

Utomkommunal verksamhet fsk – åk 9 -2508 tkr

Vi köper verksamhet av andra huvudmän, såväl från friskolorna i Färgelanda som av andra kommuner. Lagstiftningen föreskriver att föräldrar kan välja var deras barn ska gå i skola mån av plats. Fler föräldrar har önskat att deras barn ska gå i verksamhet i exempelvis Uddevalla än vi budgeterat.

Volym- och nyckeltal

Volym- och nyckeltalsredovisning

Verksamhet	2017	2018	2019	Utfall 202007
Antal barn				
Förskolor	312	275	283	294
Pedagogisk omsorg	18	10	14	8
Vårdnadsbidrag	0	0	0	0
Summa	330	285	297	302
Antal elever				
Grundskolor	775	717	727	754
Grundsärskola	15	9	8	12
Summa	790	726	735	766

Verksamhet	2017	2018	2019	Utfall 202007
Antal elever				
Gymnasiet	282	259	250	248
Gymnasiesår	8	9	5	7
Summa	290	268	255	255
Antal kursdeltagare	142	239	105	105
Vuxenutbildning	142	239	105	105
varav Sfi	105	126	29	35

Barnantal i förskola och elevantal i grundskola har ökat vilket leder till ökade kostnader.

Ökningen beror på inflyttning främst i Ödeborg och Stigen.

Volym/nyckeltal som sektorn vill rikta uppmärksamhet på

Verksamhet	2017	2018	2019	Utfall 202007
Grundskola:				
Meritvärde år 9	214,7	218,3	198,2	210,8
Resultat i nationella prov år 9 (%):				
Svenska	- -	89	88	89
Matematik	82,9	- -	58,6	ej genomf
Engelska	100	100	89,3	ej genomf
Gymnasieskola:				
Gymnasiebehörighet % (yrkesprogram)	91,2	78	73,3	87
Andel som fullföljt utb. inom 4 år	75	79,7	76	ej tillg än
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)	78,5	79,7	76	ej tillg än
Alla kommuner	78,5	78,6	76	ej tillg än

Nationella prov genomfördes inte pga Corona-pandemin enligt Skolverkets riktlinjer.

Årets siffror för andel elever som fullföljt utbildningen inom 4 år är ännu inte tillgängliga

Vårt att notera: Ett starkt höjd meritvärde i åk 9 och höjda resultat för gymnasiebehörighet. Glädjande nog har även betygen i årskurs 6 höjts.

Godkända betyg åk 6	2019	2020
Svenska	81%	85%
Matematik	72%	81%
Engelska	75%	82%

Resultat åk 9	2019	2020
Meritvärde	198,2	210,8

Gymnasiebehörighet 73,3% 87%

Medvetna satsningar med fokus på elevernas resultat har gett resultat.

Investeringsredovisning

Storlek på grundram, tkr

800

Tabell över investeringar inom grundram

Investering	Verksamhetsområde	Status	Ack utfall, t kr	Budget, tkr
8 301 Grundram IKT	Grundskola	Aktiv	240	470
Totalt			240	470

Sektorn har 800 tkr i grundram. På grund av det rådande inköpsstoppet och likviditetsproblem har inget av detta använts under året. Detta medför att investeringar inte genomförts i planerad takt.

Utöver detta finns 470 tkr i en särskild satsning som ska användas till IKT i grundskolan. Av dessa har endast 240 tkr använts och vi har avvikit från utvecklingsplanen.

Åtgärdsplan för budget i balans.

Helhet:

Utfallet blev -9084 tkr mot budget. Tre delar sticker särskilt ut.

-3800 på intäkter som till största delen beror på mindre statsbidrag än väntat. 1000 tkr har ännu inte blivit bokförda vilket betyder att det egentliga underskottet är på 2800.

-4900 beror på att köpt verksamhet kostat mer än budgeterat, detta gäller såväl interkommunala förskole- och grundskoleplatser som platser på fristående enheter och gymnasieskolor.

Grundskolan visar också ett minus vilket till stor del beror på större kostnader för personal än budgeterat samt ett ökat elevantal.

Åtgärdsplan:

För att nå en budet i balans har neddragningar genomförts främst på personal och lokaler vilket kommer ge halvårseffekt på ca 5000 tkr 2020 och drygt 8600 tkr på helåret (2021). Ytterligare besparingar på 1000 tkr var förväntade från kost och städ men dessa kommer inte att

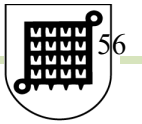
genomföras under höstterminen utan startar 2021.

Trots dessa effektiviseringar räknar vi med en prognos på - 11000 tkr vid årets slut.

I rådande situation har en noggrann granskning gjorts av sektorns system för ekonomi, budget och uppföljning. Den har visat att det sedan tidigare funnits en del otydligheter i hur budget lagts och resursfördelningssystemets utformning. Budget har av tradition lagts med kostnader snarare än tillgängliga tillgångar i fokus. Ett genomgripande arbete för att komma tillrätta med detta har inletts och inför kommande budgetår kommer en ny resursfördelningsplan tas fram för att tydligare betona rektors ansvar för sin organisation och budget och möjliggöra tydligare kontroll i form av månadsuppföljningar.

Tydligt har också blivit att inför kommande års budget behöver en högre summa avsättas och budgeteras för köpt verksamhet både vad gäller gymnasiet och köpta platser i förskola och grundskola. Även när det gäller statsbidrag behöver förväntan på dessa tonas ned då förändringar kontinuerligt sker hos Skolverket i vilka bidrag som finns möjliga att söka.

Detta tillsammans kommer innebära ytterligare neddragningar i vår egen verksamhet i kommunala skolor och förskolor och kan komma att innebära ytterligare personaleffektiviseringar med lägre studieresultat, minskad trygghet och studiero, ökad sjukfrånvaro hos personal och minskad personalnöjdhet som följd.

Valbohem AB

Verksamhet Valbohem AB

Bolaget har till uppgift att förvärva, avyttra, äga, bebygga och förvalta fastigheter och inom ramen för den kommunala kompetensen främja bostadsförsörjningen inom kommunen.

Visionen är att Valbohem AB ska vara den attraktiva hyresvärden som utvecklar framtidens boenden.

Resultaträkning Valbohem AB

Belopp i tkr	Bokslut 201907	Bokslut 202007
Intäkter	23 985	24 351
Kostnader	-19 108	-21 086
Avskrivningar	-3 381	-3 450
Rörelseresultat	1 496	-185
Finansiella poster	-765	-421
Periodens resultat	731	-606

Balansräkning Valbohem AB

Belopp i tkr	Bokslut 2019	Bokslut 202007
Anläggningstillgångar	162 334	161 601
Omsättningstillgångar	13 935	7 319
Summa Tillgångar	176 269	168 920
Eget kapital	16 998	16 654
Långfristiga skulder	151 495	151 000
Kortfristiga skulder	7 776	1 266
Summa eget kapital och skulder	176 269	168 920

Färgelanda Vatten AB

Verksamhet Färgelanda Vatten AB

Färgelanda Vatten AB är huvudman för den allmänna vattenförsörjningen och avloppshanteringen i kommunen, vilket omfattar att ta hand om avloppsvatten och levererar dricksvatten hela vägen till kranen. Bolaget äger samtliga VA-anläggningar i Färgelanda kommun. Tillsammans med kommunen beslutar bolaget om utbyggnader, upprustningar och VA-taxor. Färgelanda Vatten AB har inga anställda utan den dagliga driften sköts av det gemensamma bolaget, Västvatten AB, som svarar för driften av VA- anläggningar i Färgelanda, Munkedal, Sotenäs och Uddevalla kommun. Färgelanda kommuns ägarandel av Västvatten AB är 7 %.

Viktiga händelser under året

Inmätningar sker av ledningsnätet för att få en bättre och mer tillförlitlig karta.

Alla pumpstationer i kommunen har statusbedömts inför långsiktig renoveringsplanering.

Byten av vattenmätare sker fortlöpande.

Omläggning av vattenledning på Stigevivägen pågår.

Resultaträkning Färgelanda Vatten AB

Belopp i tkr	Bokslut 201907	Bokslut 202007
Intäkter	7 925	8 359
Kostnader	-7 203	-7 684
Avskrivningar	0	0
Rörelseresultat	722	675
Finansiella poster	-70	-107
Periodens resultat	652	568

Balansräkning Färgelanda Vatten AB

Belopp i tkr	Bokslut 2019	Bokslut 202007
Anläggningstillgångar	42 232	42 712
Omsättningstillgångar	6 871	3 278
Summa Tillgångar	49 103	45 990
Eget kapital	2 500	3 068
Långfristiga skulder	41 505	41 859
Kortfristiga skulder	5 098	1 063
Summa eget kapital och skulder	49 103	45 990

Gatersbyn 120 Fastighets AB

Verksamhet Gatersbyn 120 Fastighets AB

Bolaget är vilande och ingen verksamhet har bedrivits under året.

Ägaren, Kommunfullmäktige, beslutade 2019-09-11 att återställa aktiekapitalet genom ett villkorat aktieägartillskott i enlighet med aktiebolagslagens regler, så att aktiekapitalet efter kapitaltillskottet uppgick till 100 % av bolagets registrerade aktiekapital, det vill säga 50 tkr. Villkoret för ägartillskottet var att bolagsstyrelsen godkände en överenskommelse om att pengarna betalas tillbaka till ägaren om och när företagets bokslut visar att företagets egna fria kapital medger det.

Kommunfullmäktige beslutade även 2020-04-15, KF § 35 Dnr 2020/87, att Gatersbyn 120 Fastighets AB ska träda i frivillig likvidation och uppdrog till styrelsen och ägarombudet att vidta erforderliga åtgärder för att genomföra likvidationen. Ambitionen var att likvidationen ska vara avslutad senast 31 december 2020.

Resultaträkning Gatersbyn 120 Fastighets AB

Belopp i tkr	Bokslut 201907	Bokslut 202007
Intäkter	0	0
Kostnader	-20	-1
Avskrivningar	0	0
Rörelseresultat	-20	-1
Finansiella poster	0	0
Periodens resultat	-20	-1

Balansräkning Gatersbyn 120 Fastighets AB

Belopp i tkr	Bokslut 2019	Bokslut 202007
Anläggningstillgångar	0	0
Omsättningstillgångar	47	46
Summa Tillgångar	47	46
Eget kapital	44	43
Långfristiga skulder	0	0
Kortfristiga skulder	3	3
Summa eget kapital och skulder	47	46

Redovisningsprinciper

Allmänt

Årsredovisningens utformning följer god redovisningssed samt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning. God redovisningssed inom den kommunala sfären utarbetas bl.a. av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder som har använts i den senaste årsredovisningen har även använts i denna rapport.

Sammanställd redovisning

Den kommunal koncernen består av kommunen och bolagen Valbohem AB (org.nr. 556527-9485), Färgelanda Vatten AB (556901-9630) och Gatersbyn 120 Fastighets AB (org.nr. 556975-3923) som ägs till 100 % av kommunen. Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att dotterbolagens aktiekapital elimineras mot kommunens aktieinnehav i bolagen. I övrigt görs elimineringar för interna mellanhavanden inom koncernen.

Sammanställd redovisning görs endast i samband med årsbokslut, då olika delårsrapporteringstider tillämpas i koncernen.

Skatteintäkter

Prognosen för den kollektiva slutavräkningen av kommunalskatt för redovisningsåret följer RKR:s rekommendation 4.2.

Generella statsbidrag

En intäkt ska redovisas när intäktskriterierna är uppfyllda. För till exempel statsbidrag är detta i regel när beslut har tagits. Generella statsbidrag har intäktsförts när dessa utbetalats.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar och nedskrivningar. Anskaffningsvärdet utgörs av anskaffningsutgiften minskad med eventuella investeringsinkomster. Avskrivningar enligt plan sker fr.o.m. efterföljande kvartal som investeringen tas i bruk. Avskrivningar görs linjärt under investeringens bedömda ekonomiska livslängd. Nedskrivning av anläggningstillgång sker vid behov när värdet varaktigt gått ner. Pågående investeringar beläggs inte med någon internränta. De avskrivningstider som tillämpas är enligt den vägledning som finns från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

Komponentavskrivning

RKR:s rekommendation 11.4 ställer krav på en avskrivningsmetod som syftar till att dela upp anläggningstillgångar i komponenter, som har olika nyttjandeperioder och utgör ett väsentligt värde. Komponenterna ska redovisas och skrivas av som separata enheter.

Från och med 2014 års investeringar tillämpas metoden med komponentavskrivning. Anläggningstillgångar anskaffade före 2014 har inte delats upp i komponenter, då återstående nyttjandeperiod på dessa anläggningars komponenter bedöms att inte utgöra ett väsentligt värde.

Kommunen tillämpar i allt väsentligt RKR:s rekommendation 8.2 om sammanställd redovisning dock görs ingen anpassning av de kommunala bolagens avskrivningsprinciper till kommunens. Detta gäller framförallt Valbohem AB som redovisar enligt K2 där komponentavskrivning inte tillämpas.

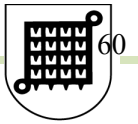
Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Pensionsskuld

Pensionsskulden redovisas enligt den s.k. blandmodellen. Detta innebär att pensioner intjänade före 1998 redovisas inom linjen som ansvarsförbindelse medan pensioner intjänade från 1998 redovisas i resultaträkningen som en kostnad och den del som avser framtida utbetalningar redovisas under avsättningar i balansräkningen.

Leasing

Kommunen tillämpar RKR:s rekommendation 13:2 för klassificering av operationell respektive finansiell leasing.

Begreppsförklaringar

Anläggningstillgångar

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav.

Ansvarsförbindelser

Förpliktelser i form av pensionsåtaganden, borgensåtaganden och dylikt. Om förpliktelsen måste infrias belastas resultatet.

Avskrivningar

Planmässig nedsättning av anläggningstillgångars värde. En i förväg bestämd procentsats av anläggningstillgångens anskaffningsvärde redovisas som kostnad under året.

Balanskrav

I kommunallagen finns fastställda krav om att kommunens intäkter skall överstiga kostnaderna. Fr.o.m. 1 december 2004 gäller att ett negativt resultat skall regleras inom 3 år och gäller fr.o.m. 2005 års resultat.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen vid bokslutsdagen. I balansräkningen framgår vilka tillgångar som finns och hur dessa finansierats i form av skulder och eget kapital.

Driftredovisning

Visar verksamheternas resursförbrukning och avvikelser i förhållande till budget.

Eget kapital

Är skillnaden mellan tillgångar och skulder. Utgör den del av de samlade tillgångarna som finansierats av egna medel. Förändringen av det egna kapitalet påverkas främst av årets resultat.

Finansnetto

Utgör skillnaden mellan ränteintäkter och räntekostnader.

Investeringsredovisning

Avser kommunens anskaffningar av anläggningstillgångar i form av t.ex. fastigheter, maskiner och inventarier.

Kassaflödesanalys

Visar hur verksamheten har finansierats och hur kapitalet har använts under räkenskapsåret. Kassaflödesanalysen visar hur likvida medel har förändrats under året.

Kommunbidrag

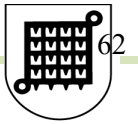
Till nämnd och sektorer tilldelade budgetanslag i form av skatteintäkter och statsbidrag.

Kortfristiga fordringar och skulder

Avser fordringar och skulder som har förfallodag mindre än ett år efter bokslutsdagen.

Likvida medel

Kassa- och bankmedel som utgör kommunens betalningsberedskap på kort sikt.

Likviditet

Visar omsättningstillgångar (exkl. lager) samt beviljad kredit i räkning i förhållande till de kortfristiga skulderna.

Långfristiga fordringar och skulder

Avser fordringar och skulder som har förfallodag senare än ett år efter bokslutsdagen.

Omsättningstillgångar

Tillgångar som på kort tid kan omsättas till likvida medel och som inte är avsedda för stadigvarande bruk.

Periodisering

Fördelning av kostnader och intäkter till den redovisningsperiod de uppstått.

Rörelsekapital

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Visar kommunens finansiella styrka.

Skuldsättningsgrad

Skuldernas andel av det totala kapitalet uttryckt i procent.

Soliditet

Egna kapitalets andel av det totala kapitalet uttryckt i procent. Visar långsiktig betalningsförmåga.

Utdebitering

Anger hur stor del per intjänade hundra kronor som betalas i kommunalskatt

Protokollsanteckning Cesam 22/9 2020 angående Delårsrapport

Vi noterar att det finns betydande brister i budgetrutiner och ekonomisk uppföljning av budget. Detta tenderar till att medföra stress, frustration och överbelastning för arbetstagare samt betydande risker att det sker felslut i de anpassningar av verksamheter och organisation som kan krävas.

Pär Allvin

Sveriges Skolledarförbund, Färgelanda

Utbildningsnämnd

**UN § 73 Dnr 2020/5
Delårsrapport per 2020 07 31**

Utbildningsnämnd beslut

Utbildningsnämnden godkänner upprättad delårsrapport för 2020-01-01 -- 2020-07-31 och överlämnar den till kommunfullmäktige.

Utbildningsnämnden uppdrar till förvaltningen att arbeta vidare med ytterligare åtgärder för att nå ett 0-resultat i förhållande till budget 2020.

Nämnden godkänner att öppethållandet vid öppna förskolan minskas under hösten 2020 i avvaktan på kommunfullmäktiges ställningstagande till nämndens förslag att stänga den tills vidare.

Utbildningsnämndens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige lägger delårsrapporten till handlingarna och uppdrar till utbildningsnämnden att fortsätta arbetet med att effektivisera verksamheten i syfte att nå ett 0-resultat 2020.

Ärendebeskrivning

Nämnderna har att upprätta en delårsrapport – uppföljning av mål och resursplanen - avseende sitt ansvarsområde. Nämndernas delårsrapporter sammanställs sedan till en rapport för hela kommunen som överlämnas till kommunfullmäktige.

Utbildningsnämndens resultat för perioden uppgår till ca – 9 100 tkr jämfört med budget och prognosen för helårsutfallet uppgår till ca - 11000 tkr.

Trots åtgärder prognosticerar nämnden ett betydande underskott för 2020.

Tre delar i delårsrapporten sticker ut

- Statsbidragen - Lägre intäkter än budgeterat
- ”Köpt verksamhet” - ersättning till andra huvudmän, friskolor och gymnasieskolor) kostar mer än budgeterat
- Grundskolan – högre personalkostnader och ökat elevantal än budgeterat

Nämnden och förvaltningen har arbetat aktivt för att effektivisera verksamheten. Åtgärder har vidtagits för att nå ett 0-resultat 2020 och förbättra förutsättningarna för att hålla budgeten kommande år.

Utbildningsnämnd

- Personalminskningar och lokalförändringar har genomförts vilket beräknas ge ca 5000 tkr i lägre kostnader 2020 och drygt 8600 tkr på helåret (2021)

- Nämndens metoder för ekonomiarbetet, budget och uppföljning är föremål för översyn med syftet att förändrar systemet för resursfördelning och möjliggöra för både nämnden och förvaltningen (respektive rektor) att enklare och bättre följa den ekonomiska utvecklingen.

- Det har konstaterats att anslaget för ”köpt verksamhet” är för lågt budgeterat.

Elevresultaten från läsåret 2019/20 – en förbättring jämfört med året innan

Godkända betyg åk 6	2019	2020
Svenska	81%	85%
Matematik	72%	81%
Engelska	75%	82%

Åk 9	2019	2020
Meritvärde	198,2	210,8
Gymnasiebehörighet	73,3 %	87 %

Barn och utbildningschefen och sektorns ekonom informerar.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2020-09-04

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
Barn och utbildningschefen

Justering

Utdragsbestyrkande

Protokollsanteckning FÖSAM 10/9 2020

Läraryrket känner stor oro för sina medlemmar i allmänhet pga. hög arbetsbelastning, men för fritidshemspersonal i synnerhet. Från flera håll uttrycker medlemmar att de har en pressad arbetsbetsmiljö, som innefattar stor stress och psykisk påfrestning.

Då flera verksamheter har fått göra förändringar exempelvis neddragning av personal etc. vill Läraryrket skyndsamt ta del av de risk- och konsekvensanalyser som gjorts före förändringarna trädde i kraft. Då en förändring görs i en verksamhet skall alltid en risk- och konsekvensanalys göras.

”När ändringar i verksamheten planeras, skall arbetsgivaren bedöma om ändringarna medför risker för ohälsa eller olycksfall som kan behöva åtgärdas”. 8 §, andra stycket, AFS 2001:1, Systematiskt arbetsmiljöarbete. De ändringar som föreskrifterna avser är exempelvis personalförändringar, nya arbetstider och arbetsmetoder, andra organisationsförändringar, om- och nybyggnation samt ny maskinell utrustning.

Riskbedömning ska göras innan förändringen genomförs och avse tiden efter genomförd förändring. Observera att förändringsarbete i sig kan utgöra en risk för ohälsa. Det är arbetsgivarens ansvar att se till att alla faktorer i arbetsmiljön vägs in vid riskbedömningen.”

Vi vill även ta upp oroväckande KIA-rapporter där vi ser att personal farit väldigt illa. Vilka åtgärder görs för att förhindra att detta upprepas? Vi ser mycket allvarligt på dessa händelser. En plan för åtgärder för att förhindra att liknande incidenter uppstår efterfrågas.

Läraryrket, Färgelanda

LÄRARNAS RIKSFÖRBUND

Protokollsanteckning till FÖSAM 2020-09-10

1. §3 Lärarnas Riksförbund är oroliga för arbetsmiljön på våra enheter då det förekommer hot och våld. Uppföljning av redan inkommen information samt risk och konsekvensanalys önskas. Vi önskar även en risk och konsekvensanalys över omorganisationen som gjordes inför skolstart ht 2020 där resursgruppen för yngre åldrar lades ned.
2. § 6 Lärarnas Riksförbund fick en genomgång av det ekonomiska läget för sektor Barn och utbildning i Färgelanda kommun på FÖSAM den 10 september 2020. Lärarnas Riksförbund hyser stor oro för det ekonomiska läget inom sektor Barn och utbildning. Vi befarar att det kommer innebära stora konsekvenser i form av försämrad arbetsmiljö för Färgelanda kommuns elever och lärare i våra skolor. Vt 2020 var meritvärdena höga och det ligger hårt arbete bakom. För att behålla och förhoppningsvis även kommande år förbättra dessa meritvärden behöver våra elever bättre förutsättningar, inte sämre.
3. § 6 Nämndens gav skolchefen den 24 juni 2020 i uppdrag att ”upprätta tre alternativ till effektiviseringar – en kostnadsminskning på 3,8 mkr, med förbehållet att ingen av nuvarande verksamhet eller enhet avvecklas.” Lärarnas Riksförbund anser att i rådande ekonomiska kris kommer en besparing på 3,8 mkr ge negativa effekter för Färgelanda Kommun i framtiden. Lärarnas Riksförbund anser att ett betydande belopp behöver tillföras budgeten för att bibehålla kvaliteten i skolan.

Kristina Ström
Kommunombud

Lena Malm
Biträdande Kommunombud

Delårsrapport

I nuläget finns det positiva signaler om ett ökat kunskapsresultat i våra skolor. Ett resultat som byggs av många engagerade medarbetare, från förskola till högstadium. Det är detta vi borde bygga vidare på – men då åtgår det faktiskt mer resurser än vad som nu tilldelats till den viktiga basverksamheten inom Barn- och utbildning. Nämnden behöver ett kraftigt tillskott redan i budget 2021 om detta ska kunna genomföras och uppnådda framgångar ej ska raseras.

OM nämnden inte får ett markant tillskott i 2021 års budget behövs i första hand en strukturförändring genomföras i den skol/förskolestruktur som idag är rådande. I en sådan förändring bör man självfallet ta hänsyn till de framtida renoveringskostnader som finns på våra lokaler. Det behövs också att nämnden tar höjd för den prognos på minus 11 miljoner i sitt arbete.

Detaljerna i resursanvändningen ska avgöras av respektive renhets rektor, utifrån tilldelade medel, samt utgå från de lagkrav som finns i Skollagen.

Pär Allvin

Sveriges Skolledarförbund

**SN § 48 Dnr 2020/5
Ekonomiska Månadsrapporter/prognoser**

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner delårsrapporten i sektor omsorg för perioden 2020-01-01 - 2019-07-31 enligt bilaga
2. Socialnämnden föreslår Kommunfullmäktige att godkänna delårsrapporten för perioden 2020-01-01- 2019-07-31 enligt bilaga.
3. Socialnämnden beslutar att uppdra åt förvaltningen att arbeta vidare med ytterligare åtgärder för en budget i balans.

Ärendebeskrivning

Socialnämnden ska upprätta delårsrapport för perioden 2019-01-01 - 2019-07-31.

Sektor omsorg redovisar ett negativt resultat mot budget med – 6 679 tkr.

Underskottet är att härröra till volymökningar på Individ- och familjeomsorgen och i enheten för stöd och service.

Individ- och familjeomsorgen redovisar ett kraftigt underskott mot budget med – 7 201 tkr.

Underskottet är att härröra till en kraftig ökning av försörjningsstödet med motsvarande – 4 900 tkr.

Placeringar av barn och unga som har utsatts för våld och eller bevittnat våld – 1 000 tkr.

En ökning av dyra placeringar av vuxna enligt LVM (Lagen om vård av missbrukare) – 2 900 tkr.

Enheten för stöd och service redovisar ett underskott mot budget med – 1 765 tkr.

Orsakerna till underskottet är köp av boende till skolungdom samt vuxna och barn enligt både SoL och LSS. Utöver detta en minskning av ersättningen från Migrationsverket till de ungdomar som bor på Utslussen och en ökning av assistanstimmar.

Socialnämndens

Sektor omsorg prognostiserar ett underskott mot budget vid årsbokslutet med - 10 200 tkr.

Följande beslut har fattats i arbetet med budget i balans.

Sänkta nyckeltal på särskilda boenden - 900 tkr.

Stänga familjecentralen - 900 tkr.

Stänga fritidsgården – 620 tkr.

Minska nattpatrullen (nattbemanningen) med motsvarande – 1 400 tkr.

Minska hemtjänsten med – 450 tkr.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2020-09-08
Delårsrapport 2020
Föredragning av Johan Lundh, Socialchef

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
Socialchef
Diariet

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KSAU § 130 Dnr KS 2020/5
Ekonomisk uppföljning till och med augusti 2020

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunstyrelsen beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Ekonomisk uppföljning per perioden januari till och med augusti 2020 redovisas muntligen av ekonomichefen, HR-administrativ chef, avdelningschef Samhällsutveckling, barn- och utbildningschefen samt socialchefen.

—————
Beslutet skickas till
Diariet

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KSAU § 131 Dnr KS 2020/5
Verkställighet av åtgärder för en ekonomi i balans vid utgången av 2020

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunstyrelsen noterar informationen avseende verkställighet av beslutade åtgärder för att åstadkomma en budget i balans i enlighet med förvaltningens tjänsteskrivelse daterad 22 september 2020.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen beslutar 4 juni 2020 § 87 att uppdra åt respektive nämnd samt kommunstyrelsens egna verksamheter att arbeta med åtgärder för att nå en ekonomi i balans vid utgången av 2020. Åtgärderna ska redovisas till kommunstyrelsen senast 18 september 2020.

Utbildningsnämnden, socialnämnden, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige har tidigare fattat beslut om åtgärder för att åstadkomma en budget i balans. Verkställigheten av nämnda beslut redovisar att den uppskattade effekten av besparingarna, 11 950 000 kr, inte nås full ut. Uppskattad effekt är 11 764 000 kr vilket innebär en differens på -186 000 kr.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse daterad 22 september 2020. Utbildningsnämndens beslut 4 juni 2020 § 63 respektive 17 september 2020 § 74 inklusive protokollsanteckning från Lärarnas Riksförbund.

Kommunchefen informerar.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Diariet

Kommunledningskontoret
Kommunchef
Katrín Siverby
0528-56 71 20
katrin.siverby@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Verkställighet av åtgärder för att åstadkomma en budget i balans vid utgången av 2020

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen noterar informationen avseende verkställighet av beslutade åtgärder för att åstadkomma en budget i balans i enlighet med förvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2020-09-22.

Ärendebeskrivning

Utbildningsnämnden, Socialnämnden, Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige har enligt nedan fattat beslut om åtgärder för att åstadkomma en budget i balans. Verkställigheten av nämnda beslut framgår av bifogad bilaga.

Katrín Siverby
Kommunchef

Verkställighet av beslutade åtgärder för att åstadkomma en budget i balans

Beslutsforum	Datum	Åtgärd	Uppskattad effekt helår	Reell effekt	Differens	Status (var ligger ärendet)
Utbildningsnämnden	2020-04-01, § 36	Neddragning av studiehandledningstjänster (modersmåls-/studiehandledartjänst)	500 000 kr	500 000 kr	0	Genomförd då tillfälligt förordnad personal avslutade sina tjänster
		Neddragning av övriga tjänster inom sektor utbildning	3 000 000 kr	3 000 000 kr	0	Genomförd då tillfälligt förordnad personal avslutade sina tjänster
Socialnämnden	2020-04-08, § 14	Sänka nyckeltal på särskilda boenden med 0,02	1 000 000 kr	900 000 kr	-100 000 kr	Förhandling avslutad. Verkställs 2021-01-01.
		Avveckla familjecentralen	700 000 kr	620 000 kr	-80 000 kr	Förhandling avslutad. Verkställs 2021-01-01
		Minska nattpatrullen	1 500 000 kr	1 400 000 kr	-100 000 kr	Förhandling avslutad. Verkställs 2021-01-01
		Kapacitetsökning av äldreomsorg		Är ett utredningsuppdrag och inte ngn besparing		Är ett utredningsuppdrag och inte ngn besparing
	2020-05-18, § 28	Minska hemtjänsten	450 000 kr	450 000 kr	0	Förhandling avslutad. Verkställs 2021-01-01

Kommunstyrelsen	2020-04-15, § 74	Verksamhetsförändringar	2 600 000 kr	2 794 000 kr	+194 000 kr	Förhandling avslutad. Medborgarkontorets personalneddragning verkställs 2021-01-01. Kulturverksamhetens personalneddragning verkställdes 2020-07-01. Arkivverksamhetens personalneddragning verkställs 2021-01-01. Bemanningenheten avvecklas 2021-01-01 och personalen går till andra tjänster. IT:s bil försvinner 2021-01-01. Kommunsekreterare slutar 2020-10-02. Kostnaden tas 2020.
		- Medborgarkontor	517 000 kr	517 000 kr		
		- Kulturverksamhet	217 000 kr	217 000 kr		
		- Arkiv	200 000 kr	200 000 kr		
		- Bemanning	1 000 000 kr	1 000 000 kr		
		- AV + bil	140 000 kr	140 000 kr		
		- Kansli	500 000 kr	720 000 kr		
		Förändringar lokalvårdsverksamheten		Innebär en besparing på UN		Hanteras förvaltningsmässigt
Kommunfullmäktige	2020-04-15, § 36	Avveckla fritidsgården	1 000 000 kr	900 000 kr	-100 000 kr	Förhandling avslutad. Verkställs 2021-01-01
		Uppdra åt KS att vidta ytterligare åtgärder	1 200 000 kr	1 200 000 kr	0	Frågorna redan verkställda
		- Minskad näringslivsbudget	300 000 kr	300 000 kr		
		- Vakanssättning IT-chef	900 000 kr	900 000 kr		
SUMMA			11 950 000 kr	11 764 000 kr	- 186 000	-

UN § 63 Dnr 2020/5
Åtgärder i syfte att nå ekonomisk balans 2020 och 2021

Utbildningsnämndens beslut

År 2020

Utbildningsnämnden beslutar uppdra till förvaltningen att fortsätta iaktta mycket stor återhållsamhet med kostnader i verksamheten.

Nämnden gör bedömningen att den inte kan vidta några ytterligare åtgärder utöver redan gjorda som ger sådan effekt att nämnden når ett 0-resultat 2020.

Utbildningsnämnden beslutar att uppdra till förvaltningen att förfina prognosverktygen för att bättre kunna följa den ekonomiska utvecklingen.

År 2021

De åtgärder som nämnden har genomfört och planerar att genomföra under 2020 bedöms inte räcka för att nå en ekonomi i balans inför 2021.

Nämnden konstaterar att tidigare förslag att avveckla musikskolan och nämndens del av verksamheten vid familjecentralen, öppna förskolan, skulle ge en beräknad kostnadsminskning på ytterligare 2,2 mkr på helår och tillsammans med de redan verkställda och planerade åtgärderna innebär det en effektivisering motsvarande 10,8 mkr.

Dock avser nämnden att få kontroll på sina utgifter innan avveckling av verksamhet återigen diskuteras.

Nämnden uppdrar till barn och utbildningschefen att till nämndens sammanträde i september upprätta tre alternativ till effektiviseringar som bedöms ge en budget i balans i nämndens verksamheter med förbehållet att ingen av nuvarande verksamhet eller enhet avvecklas.

Utbildningsnämnden beslutar också föreslå kommunstyrelsen att överväga ett annat system för fördelning av lokalkostnader. Nuvarande system med interndebitering utan kompensation för högre lokalhyreskostnader t ex vid ombyggnader/nybyggnad av lokaler innebär minskade resurser för verksamhetskostnader. (ex Höjdensskolans ombyggnad)

Utbildningsnämnd

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har 2020-06-04 § 87, i samband med behandlingen av den ekonomiska kvartalsrapporten med prognos för helåret, Q1, beslutat ”uppdra åt respektive nämnd samt kommunstyrelsens egna verksamheter att arbeta med åtgärder för att nå en ekonomi i balans vid utgången av 2020. Åtgärderna ska redovisas för kommunstyrelsen senast 18 september 2020.”

Efter ett kvartal pekar prognosen för helåret 2020 mot ett underskott för kommunen som helhet på ca 13,8 mkr. För utbildningsnämnden är prognosen ett negativt resultat på ca 5 mkr. Det är framför allt kostnaderna för ”köpt verksamhet” dvs kostnader för barn/elever i andra huvudmäns förskola, grundskola, gymnasium och specialplatser som har kostat mer än budgeterat. (ca 4 mkr) Detta är poster som är svåra att påverka på kort sikt såväl som att förutsäga. Barn och elever har lagstadgad rätt att välja skola.

Under 2020 har följande åtgärder redan vidtagits/planerats för att minska nämndens kostnader i år och inför 2021.

Planerade/genomförda åtgärder		
Förändringar i organisationen	Helårseffekt	2020 effekt
Grundskola	5773080	3607140
Förskola/barnomsorg	1050000	1050000
VUX	513600	483600
Gemensamt grundskola/förskola	1300000	900000
Totalt	8636680	6040740

Beslutsunderlag

Sektorns tjänsteskrivelse 2020-06-15

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
Barn och utbildningschefen
Skolans ekonom

Justering

Utdragsbestyrkande

UN § 74 Dnr 2020/5
Utbildningsnämndens redovisning till kommunstyrelsen för att nå ekonomisk balans 2020

Utbildningsnämnd beslut

Utbildningsnämnden lämnar följande redovisning till kommunstyrelsen

Utbildningsnämnden prognosticerar -11 000 tkr i helårsresultat 2020 och gör idag bedömningen att det saknas förutsättningar att kunna fatta sådana beslut att det är möjligt att i år nå ett 0-resultat.

”Nämnden och förvaltningen har arbetat aktivt för att effektivisera verksamheten. Åtgärder har vidtagits för att nå ett 0-resultat 2020 och förbättra förutsättningarna för att hålla budgeten kommande år.

- Personalminskningar och lokalförändringar har genomförts vilket beräknas ge ca 5000 tkr i lägre kostnader 2020 och drygt 8600 tkr på helåret (2021)

- Nämndens metoder för ekonomiarbetet, budget och uppföljning är föremål för översyn med syftet att förändra systemet för resursfördelning och möjliggöra för både nämnden och förvaltningen (respektive rektor) att enklare och bättre följa den ekonomiska utvecklingen.

- Det har konstaterats att anslaget för ”köpt verksamhet” är för lågt budgeterat.” (Saxat ur beslutet om delårsrapporten)

Utbildningsnämnden uppdrar till förvaltningen att som en del i ansträngningen att nå en budget i balans och ett 0-resultat 2021 arbeta vidare med ett nytt resursfördelningssystem, ”elevpeng” med en bättre likvärdighet” till de kommunala enheterna.

Beräknad kostnadsminskning: Nivån bestäms utifrån de resurser som återstår efter det att kostnaderna för ”köpt verksamhet” och andra fasta opåverkbara kostnader avräknats.

Redovisning av arbetet med att ta fram ett nytt resursfördelningssystem ska ske till nämnden under november 2020.

Utbildningsnämnd

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har 2020-06-04 § 87, i samband med behandlingen av den ekonomiska kvartalsrapporten med prognos för helåret, Q1, beslutat ”uppdra åt respektive nämnd samt kommunstyrelsens egna verksamheter att arbeta med åtgärder för att nå en ekonomi i balans vid utgången av 2020. Åtgärderna ska redovisas för kommunstyrelsen senast 18 september 2020.”

Nämnden har 2020-06-24, § 63 gett barn och utbildningschefen i uppdrag att till nämndens sammanträde i september upprätta tre alternativ till effektiviseringar – en kostnadsminskning på 3,8 mkr-, med förbehållet att ingen av nuvarande verksamhet eller enhet avvecklas.

Nedan redovisas tre alternativ utan inbördes klassning.
Oavsett alternativ ser vi risk för

- försämrade kunskapsresultat,
- personalflykt och sjukskrivningar,
- anmälningar till skolinspektionen,
- utdömda viten,
- svårigheter att rekrytera behörig personal,
- svårighet att leva upp till målen i kommunens mål och resursplan,
- att föräldrar väljer bort kommunens verksamheter vilket leder till högre kostnader för köpt verksamhet.

Redovisade kostnadsminskningar avser helår.

Alternativ A

1 Minskat öppethållande i förskolan

En förskola i kommunen håller öppet kl 06:00 – 19.00. Övriga mellan 07:00 – 17:30. Barnskötare svarar för öppning och stängning.

Konsekvenser:

Det fria valet till förskolan försvinner för att vårdnadshavare måste välja förskola utifrån öppettider.

Beräknad kostnadsminskning: ca 500 tkr

2. Öppna förskolan stängs tills vidare

Vi har 15 timmars allmän förskola vilket gör att öppna förskolan utnyttjas i liten grad. Andra verksamheter erbjuds inom kommunens geografiska område som kan ersätta behovet. Från 1 januari finns ingen familjecentral att samverka med, vilket är en förutsättning för att öppna förskolans grundidé ska kunna genomföras.

Konsekvenser:

Utbildningsnämnd

- En helt neutral träffpunkt för framför allt småbarnsföräldrar och småbarn försvinner
- Möjligheterna för professionen att i ett riktigt tidigt skede uppmärksamma och stödja i föräldraskap minskar.

Beräknad kostnadsminskning:

Ca 600 tkr

3. Sommarförskola/sommarfritids koncentreras till en plats

En avdelning håller öppet för alla åldrar.

Beräknad kostnadsminskning:

Ca 150 tkr (3 personal i en månad)

4. Grundskolans elevassistenter

Samtliga elevassistenter tas bort.

Konsekvenser: Kostnaderna ökar i längden då eleverna mår dåligt. Ökad social oro. Andel kränkingsanmälningar och skolinspektionsanmälningar ökar. Vi behöver köpa platser från specialskolor. Arbetsmiljö för elever och personal försämras. Svårt att följa skollagen vad gäller rätt till särskilt stöd.

Beräknad kostnadsminskning:

Ca 5 000 kr om samtliga heltidstjänster tas bort

Ca 2 000 tkr om antalet minskas till 8.

5 Slöjdundervisningen förändras

Slöjdgrupperna maximeras. Ingen fördelning mellan trä- och metall och textilslöjd,

Beräknad kostnadsminskning

650 000 kronor.

Total kostnadsminskning i alternativ A: 3 900 tkr (Om antalet elevassistenter minskas med fler än 4 heltidstjänster kan kostnadsminskningen göras större)

Alternativ B

1. Nytt resursfördelningssystem till förskolor och grundskolan

Ett nytt resursfördelningssystem - ”elevpeng” - till de kommunala enheterna på en lägre totalnivå men med mer likvärdighet, införs.

Beräknad kostnadsminskning: Nivån bestäms utifrån de resurser som återstår efter det att kostnaderna för ”köpt verksamhet” och andra fasta opåverkbara kostnader avräknats.

Utbildningsnämnd

Alternativ C

Minska personalkostnaderna med 5%
Total kostnadsminskning: minst 3 800 tkr .

Barn och utbildningschefen och sektorns ekonom informerar.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2020-09-09

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Justering

Utdragsbestyrkande

Protokollsanteckning FÖSAM 10/9 2020

Läraryrket känner stor oro för sina medlemmar i allmänhet pga. hög arbetsbelastning, men för fritidshemspersonal i synnerhet. Från flera håll uttrycker medlemmar att de har en pressad arbetsbetsmiljö, som innefattar stor stress och psykisk påfrestning.

Då flera verksamheter har fått göra förändringar exempelvis neddragning av personal etc. vill Läraryrket skyndsamt ta del av de risk- och konsekvensanalyser som gjorts före förändringarna trädde i kraft. Då en förändring görs i en verksamhet skall alltid en risk- och konsekvensanalys göras.

”När ändringar i verksamheten planeras, skall arbetsgivaren bedöma om ändringarna medför risker för ohälsa eller olycksfall som kan behöva åtgärdas”. 8 §, andra stycket, AFS 2001:1, Systematiskt arbetsmiljöarbete. De ändringar som föreskrifterna avser är exempelvis personalförändringar, nya arbetstider och arbetsmetoder, andra organisationsförändringar, om- och nybyggnation samt ny maskinell utrustning.

Riskbedömning ska göras innan förändringen genomförs och avse tiden efter genomförd förändring. Observera att förändringsarbete i sig kan utgöra en risk för ohälsa. Det är arbetsgivarens ansvar att se till att alla faktorer i arbetsmiljön vägs in vid riskbedömningen.”

Vi vill även ta upp oroväckande KIA-rapporter där vi ser att personal farit väldigt illa. Vilka åtgärder görs för att förhindra att detta upprepas? Vi ser mycket allvarligt på dessa händelser. En plan för åtgärder för att förhindra att liknande incidenter uppstår efterfrågas.

Läraryrket, Färgelanda

Protokollsanteckning 2 FÖSAM 10/9 2020

Kommentarer till beslutsförslag på åtgärder för att nå ekonomisk balans 2020

Läraryrket känner stor oro för alla sina medlemmar inför kommande budgetförslag. Våra medlemmars arbetssituation är redan i dag mycket ansträngd och ytterligare neddragningar kommer att leda till ännu högre arbetsbelastning, mer stress och psykisk ohälsa som följd. I våra för- och grundskolor går idag många barn med stor problematik (NPF, annan social problematik samt olika fysiska diagnoser). Denna problematik har ökat dramatiskt under de senaste åren. Våra lärare är mycket kompetenta när det kommer till att anpassa undervisningen, men för många barn med stor problematik räcker inte detta. Då har de rätt att få ytterligare stöd i form av åtgärder såsom elevassistent, möjlighet till undervisning i mindre grupper etc. Vi ser, då vi tittar på Incidentrapportering och KIA-rapporter att stödet inte räcker till fullt ut i dagsläget heller. Det vore förödande för våra medlemmars arbetssituation, elevernas säkerhet och välbefinnande samt kunskapsresultat om ett förslag angående neddragning av elevassistenter går igenom. Med stor sannolikhet kommer detta även leda till att lärare söker sig vidare för att få en hållbar arbetssituation.

Det måste arbetas för ett hållbart lärarliv i Färgelanda kommun.

Läraryrket, Färgelanda

KSAU § 132 Dnr KS 2020/29
Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag avseende alternativ
Fritidsgård respektive fullvärdig Familjecentral

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige beslutar att återta sitt uppdrag till Utbildningsnämnden (KF 15 april 2020 § 74) med hänvisning till nämndens ekonomiska situation.

Kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen att se över möjligheten att bedriva alternativ fritidsgård i framtiden (till exempel i annan lokal än skollokaler, samverkan med föreningsliv m m). Uppdraget redovisas under 2021.

Kommunfullmäktige beslutar att ge Socialnämnden längre tid att utreda hur en fullvärdig familjecentral ska kunna bedrivas. Redovisning sker till kommunfullmäktige i april 2021 för ställningstagande i budgetarbetet för 2022.

Yrkande

Tobias Bernhardsson (C) föreslår att arbetsutskottet beslutar föreslå kommunstyrelsen besluta enligt förvaltningens förslag med följande tillägg:

Kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen att se över möjligheten att bedriva alternativ fritidsgård i framtiden (till exempel i annan lokal än skollokaler, samverkan med föreningsliv m m). Uppdraget redovisas under 2021.

Kommunfullmäktige beslutar att ge Socialnämnden längre tid att utreda hur en fullvärdig familjecentral ska kunna bedrivas. **Redovisning sker till kommunfullmäktige i april 2021** för ställningstagande i budgetarbetet för 2022.

Propositionsordning

Arbetsutskottet godkänner att proposition ställs på Tobias Bernhardssons (C) yrkande. Efter ställd proposition finner ordföranden att arbetsutskottet beslutat enligt yrkandet.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutar 15 april 2020 § 74 bland annat:

- att avveckla fritidsgården. Utbildningsnämnden får i uppdrag att till kommunfullmäktige i oktober månad redovisa hur en alternativ Fritidsgård skulle kunna bedrivas inom Valboskolans lokaler,
- att tillsvidare inte avveckla den öppna förskolan. Socialnämnden får i uppdrag att till kommunfullmäktige i oktober månad redovisa hur en fullvärdig Familjecentral skulle kunna bedrivas från den 1 januari 2021.

Uppdragen har behandlats i respektive ansvarig nämnd.

Utbildningsnämnden har 20 maj 2020 § 54 beslutat uppdra till barn- och utbildningschefen att utreda hur en alternativ fritidsgård skulle kunna bedrivas inom Valboskolans lokaler och i arbetet ta hänsyn till:

- lokaliteter och tillgång till dessa
- personal och bemanning
- verksamheten ut ett säkerhetsperspektiv
- kostnader för bedrivande av verksamhet.

Under hand har framkommit att utbildningsnämnden inte kommer att få nya resurser för att bedriva en alternativ fritidsgård och vid presidets beredning till nämndens sammanträde 24 juni beslutas att ta upp ärendet till nämnden för att föra en ny diskussion kring uppdraget. Vid nämndens sammanträde utgår ärendet.

Socialnämnden har behandlat ärendet 17 september 2020 § 53. I dag är familjecentralen en familjecentralsliknande verksamhet. För att få kallas Familjecentral i ordets rätta mening så krävs det att personal från barnavårdscentralen (BVC) finns placerad och har sin verksamhet i familjecentralens lokaler. De lokaler som finns i dagsläget och de rum som har erbjudits har inte accepterats av Regionens säkerhetssamordnare.

Förvaltningen behöver tid för att göra en komplett utredning gällande såväl lokaliteter, bemanning, verksamhetsinnehåll och finansiering, och socialnämnden föreslår med anledning av detta att nämnden ges längre tid att utreda hur en fullvärdig familjecentral ska kunna bedrivas för ställningstagande i budgetarbetet 2022.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse daterad 21 september 2020.
Socialnämndens beslut 17 september 2020 § 53.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Kommunchefen informerar.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Diariet

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret
Kommunchef
Katrín Siverby
0528-56 7120
katrin.siverby@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

**Kommunfullmäktiges uppdrag avseende alternativ fritidsgård
respektive fullvärdig familjecentral, givet i samband med beslut om
besparingsförslag för en ekonomi i balans inför 2021**

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att återta sitt uppdrag till Utbildningsnämnden (KF 15 april 2020, § 74) med hänvisning till nämndens ekonomiska situation.

Kommunfullmäktige beslutar att ge Socialnämnden längre tid att utreda hur en fullvärdig familjecentral ska kunna bedrivas för ställningstagande i budgetarbetet 2022.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutar 15 april 2020 § 74 bland annat:

- att avveckla fritidsgården. Utbildningsnämnden får i uppdrag att till kommunfullmäktige i oktober månad redovisa hur en alternativ Fritidsgård skulle kunna bedrivas inom Valboskolans lokaler,
- att tillsvidare inte avveckla den öppna förskolan. Socialnämnden får i uppdrag att till kommunfullmäktige i oktober månad redovisa hur en fullvärdig Familjecentral skulle kunna bedrivas från den 1 januari 2021.

Uppdragen har behandlats i respektive ansvarig nämnd.

Utbildningsnämnden har 20 maj 2020 § 54 beslutat uppdra till barn och utbildningschefen att utreda hur en alternativ fritidsgård skulle kunna bedrivas inom Valboskolans lokaler och i arbetet ta hänsyn till:

- lokaliteter och tillgång till dessa
- personal och bemanning
- verksamheten ut ett säkerhetsperspektiv
- kostnader för bedrivande av verksamhet.

Under hand har framkommit att utbildningsnämnden inte kommer att få nya resurser för att bedriva en alternativ fritidsgård och vid presidietts beredning

till nämndens sammanträde 24 juni beslutat att ta upp ärendet till nämnden för att föra en ny diskussion kring uppdraget. Vid nämndens sammanträde sagda datum utgår ärendet.

Socialnämnden har behandlat ärendet (17 september 2020). I dag är familjecentralen en familjecentralsliknande verksamhet. För att få kallas Familjecentral i ordets rätta mening så krävs det att personal från BVC finns placerad och har sin verksamhet i familjecentralens lokaler. De lokaler som finns i dagsläget och de rum som har erbjudits har inte accepterats av Regionens säkerhetssamordnare.

Förvaltningen behöver tid för att göra en komplett utredning gällande såväl lokaliteter, bemanning, verksamhetsinnehåll och finansiering, och socialnämnden föreslår med anledning av detta att nämnden ges längre tid att utreda hur en fullvärdig familjecentral ska kunna bedrivas för ställningstagande i budgetarbetet 2022.

Beslutsunderlag

Socialnämndens beslut 17 september 2020.

Katrin Siverby
Kommunchef

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige
Utbildningsnämnden
Socialnämnden
Ansvarig sektorchef
Diariet

Socialnämnden

SN § 53 **Dnr 2020/71**
**Redovisning av möjlighet att bedriva en fullvärdig familjecentral från
den 1 januari 2021**

Socialnämndens förslag

Socialnämnden föreslår Kommunfullmäktige att besluta att ge Socialnämnden längre tid att utreda hur en fullvärdig familjecentral ska kunna bedrivas för ställningstagande i budgetarbetet 2022.

Socialnämnden beslutar för egen del, under förutsättning att Kommunfullmäktige fattar erforderliga beslut, uppdra åt förvaltningen att utreda frågan noggrannare under 2021 inför budgetberedningsarbetet budget 2022.

Jäv

Edgardo Varas (S) Anmäler jäv och deltar inte i ärendet.

Ärendebeskrivning

Socialnämnden har fått i uppdrag att till kommunfullmäktige i oktober månad redovisa hur en fullfärdig Familjecentral skulle kunna bedrivas från den 1 januari 2021.

Sedan tidigare har socialnämnden fattat beslut om att föreslå kommunfullmäktige besluta att stänga nuvarande familjehemsliknande familjecentral från årsskiftet 2020/2021 med anledning av besparingsåtgärder för en budget i balans från årsskiftet. Detta beslut togs av Kommunfullmäktige 2020-04-15. I samband med detta gavs ovanstående uppdrag till socialnämnden.

I dag är familjecentralen en familjecentralsliknande verksamhet. För att få kallas Familjecentral i ordets rätta mening så krävs det att personal från BVC finns placerad och har sin verksamhet i familjecentralens lokaler. De lokaler som finns i dagsläget och de rum som har erbjudits har inte accepterats av Regionens säkerhetssamordnare.

Förvaltningen behöver tid för att göra en komplett utredning gällande såväl lokaliteter, bemanning, verksamhetsinnehåll och finansiering . Förvaltningen föreslår därför att frågan får utredas noggrannare under 2021 inför budgetarbetet 2022.

Justering

Utdragsbestyrkande

Socialnämnden

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2020-09-15

Föredragning av Johan Lundh, Socialchef

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige
Socialchef
Diariet

Justering

Utdragsbestyrkande

KSAU § 145 Dnr KS 2020/210
Verksamhetsförändring i form av stängning av öppna förskolan

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige beslutar att från och med 1 januari 2021 och tillsvidare inte erbjuda öppen förskola.

Protokollsanteckning

Ulla Börjesson (S) anmäler att hon inte deltar i dagens beslut då ärendet aktualiseras idag.

Ärendebeskrivning

I syfte att minska nämndens kostnader föreslår utbildningsnämnden den 1 april 2020 (§ 36) fullmäktige besluta att avveckla den öppna förskolan. Kommunfullmäktige beslöt därefter den 15 april 2020 (§ 36) att tillsvidare inte avveckla den öppna förskolan. Sedan fullmäktiges beslut har utbildningsnämnden ekonomiska förutsättningar ytterligare försvagats.

Öppna förskolan har bedrivits i samverkan inom ramen för ”Familjecentralen”. Genom beslut i socialnämnden den 8 april 2020, har det samarbetsavtal som legat till grund för samverkan sagt upp. För utbildningsnämndens del är frågan därför om kommunen ska erbjuda en traditionell öppen förskola helt i egen regi. Kostnaden för att driva den öppna förskolan i egen regi utan de samordningsvinster som kunnat uppnås inom ramen för ”Familjecentralen” beräknas till cirka 1 200 000 kr (samma lokaler och personalstyrka)

Kommunen är inte ålagd att bedriva öppen förskola. Däremot har alla barn rätt till allmän förskola 15 timmar per vecka. I den allmänna förskolan erbjuds pedagogisk verksamhet inom den reguljära läroplansstyrda förskoleverksamheten.

Efterfrågan på den öppna förskoleverksamheten är för närvarande låg. Genom att stänga öppna förskolan minskar nämndens kostnad med cirka 600 000 kronor på årsbasis. Noteras bör att Svenska kyrkan från hösten 2020 erbjuder öppen förskola i Högsäter.

Med anledning härav har utbildningsnämnden (17 september 2020 § 75) föreslagit kommunfullmäktige att från och med den 1 januari 2021 och tillsvidare inte erbjuda öppna förskolan.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse daterad 22 september 2020.
Utbildningsnämndens beslut 17 september 2020 § 75 inklusive
tjänsteskrivelse.

Kommunchefen informerar.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Diariet

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret
Kommunchef
Katrín Siverby
0528-56 71 20
katrin.siverby@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Verksamhetsförändring - stängning av öppna förskolan

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att från och med 2021-01-01 och tills vidare inte erbjuda öppen förskola.

Ärendebeskrivning

I syfte att minska nämndens kostnader föreslog utbildningsnämnden den 1 april 2020 (§ 36) att fullmäktige skulle besluta att avveckla den öppna förskolan. Kommunfullmäktige beslöt därefter den 15 april 2020 (§ 36) att tillsvidare inte avveckla den öppna förskolan. Sedan fullmäktiges beslut har utbildningsnämnden ekonomiska förutsättningar ytterligare försvagats.

Öppna förskolan har bedrivits i samverkan inom ramen för ”Familjecentralen”. Genom beslut i socialnämnden den 8 april 2020, har det samarbetsavtal som legat till grund för samverkan sagt upp. För utbildningsnämndens del är frågan därför huruvida kommunen ska erbjuda en traditionell öppen förskola helt i egen regi. Kostnaden för att driva den öppna förskolan i egen regi utan de samordningsvinster som kunnat uppnås inom ramen för ”Familjecentralen” beräknas till ca 1 200 000 (samma lokaler och personalstyrka)

Kommunen är inte ålagd att bedriva öppen förskola. Däremot har alla barn rätt till allmän förskola 15 timmar per vecka. I den allmänna förskolan erbjuds pedagogisk verksamhet inom den reguljära läroplansstyrda förskoleverksamheten.

Efterfrågan på den öppna förskoleverksamheten är för närvarande låg. Genom att stänga öppna förskolan minskar nämndens kostnad med ca 600 000 kronor på årsbasis. Noteras bör att Svenska kyrkan från hösten 2020 erbjuder öppen förskola i Högsäter.

Med anledning härav har utbildningsnämnden (2020-09-17, § 75) föreslagit kommunfullmäktige att från och med den 1 januari 2021 och tillsvidare inte erbjuda öppna förskolan.

Katrín Siverby
Kommunchef

Utbildningsnämnd

UN § 75 **Dnr 2020/29**
Verksamhetsförändring - stängning av öppna förskolan

Utbildningsnämnd förslag

Kommunfullmäktige beslutar att fr o m 2021-01-01 och tills vidare inte erbjuda öppen förskola.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige har 2020-04-15, § 36 bland annat beslutat att tills vidare inte avveckla den öppna förskolan. (Utbildningsnämndens verksamhet)

Utbildningsnämndens ekonomiska förutsättningar har försvagats ytterligare sedan i april 2020.

Genom att stänga öppna förskolan minskar nämndens kostnad med ca 600 000 kronor på årsbasis.

Kostnaden för att driva den öppna förskolan i egen regi utan de samordningsvinster som kunnat uppnås inom ramen för familjecentralen beräknas till ca 1 200 000 (samma lokaler och personalstyrka)

Familjecentralen är en icke lagstadgad verksamhet där mödrahälsovård, barnhälsovård, (Huvudman: Västra götalandetsregionen) öppen förskola (Huvudman: Utbildningsnämnden) och socialtjänstens förebyggande verksamhet (Huvudman: Socialnämnden) samverkar i ett förebyggande arbete och stöd för familjer/vårdnadshavare med barn i åldrarna 0-6 år.

Samarbetet är reglerat i ett avtal från 2014-04-28.

Socialnämnden har 2020-04-08 beslutat att avveckla familjecentralen och har sagt upp samarbetsavtalet. För utbildningsnämndens del är frågan därför huruvida kommunen ska erbjuda en traditionell öppen förskola helt i egen regi.

Inom ramen för familjecentralens verksamhet har öppen förskola erbjudits 3 dagar i veckan, totalt 7,5 tim. Sektor barn och utbildning har bemannat den öppna förskolan men övriga parter i samarbetet har också medverkat både i den öppna förskolan och genom andra aktiviteter knutna till temat att vara en öppen lättillgänglig förebyggande stödfunktion.

Utbildningsnämnd

Alla barn har rätt till allmän förskola 15 timmar per vecka. I förskolan erbjuds pedagogisk verksamhet inom den reguljära läroplansstyrda förskoleverksamheten. Efterfrågan på den öppna förskoleverksamheten är för närvarande låg. Från toppnoteringen i november 2019 (41 barn och vårdnadshavare) till i genomsnitt 10 barn med vårdnadshavare under våren 2020. Det kan inte uteslutas att corona-pandemin påverkat intresset av att besöka den öppna förskolan men tendensen bedöms ändå vara nedåtgående.

Konsekvenser om vi stänger öppna förskolan.

- En helt neutral träffpunkt för framför allt småbarnsföräldrar och småbarn försvinner
- Möjligheterna för professionen att i ett riktigt tidigt skede uppmärksamma och stödja i föräldraskap minskar.

Svenska kyrkan erbjuder från hösten 2020 Öppen förskola i Högsäter.

Rektor för öppna förskolan informerar.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2020-09-08

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Justering

Utdragsbestyrkande

Utbildningskontor
Kommunsekreterare
Marianne Martinsson
0528 567104
marianne.martinsson@fargelanda.se

Utbildningsnämnden

Verksamhetsförändring - stängning av Öppna förskolan i familjecentralen

Beslutsförslag

Utbildningsnämndens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige beslutar att fr o m 2021-01-01 och tills vidare inte erbjuda öppen förskola.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige har 2020-04-15, § 36 bland annat beslutat att tills vidare inte avveckla den öppna förskolan. (Utbildningsnämndens verksamhet)

Utbildningsnämndens ekonomiska förutsättningar har försvagats ytterligare sedan i april 2020.

Genom att stänga öppna förskolan minskar nämndens kostnad med ca 600 000 kronor på årsbasis.

Kostnaden för att driva den öppna förskolan i egen regi utan de samordningsvinster som kunnat uppnås inom ramen för familjecentralen beräknas till ca 1 700 000 (samma lokaler och personalstyrka)

Familjecentralen är en icke lagstadgad verksamhet där mödrahälsovård, barnhälsovård, (Huvudman: Västra götalandregionen) öppen förskola (Huvudman: utbildningsnämnden) och socialtjänstens förebyggande verksamhet (Huvudman: socialnämnden) samverkar i ett förebyggande arbete och stöd för familjer/vårdnadshavare med barn i åldrarna 0-6 år. Samarbetet är reglerat i ett avtal från 2014-04-28.

Socialnämnden har 2020-04-08 beslutat att avveckla familjecentralen och har sagt upp samarbetsavtalet. För utbildningsnämndens del är frågan därför huruvida kommunen ska erbjuda en traditionell öppen förskola helt i egen regi.

Inom ramen för familjecentralens verksamhet har öppen förskola erbjudits 3 dagar i veckan, totalt 7,5 tim. Sektor barn och utbildning har bemannat den öppna förskolan men övriga parter i samarbetet har också medverkat både i den öppna förskolan och genom andra aktiviteter knutna till temat att vara en öppen lättillgänglig förebyggande stödfunktion.

Alla barn har rätt till allmän förskola 15 timmar per vecka. I förskolan erbjuds pedagogisk verksamhet inom den reguljära läroplansstyrda förskoleverksamheten. Efterfrågan på den öppna förskoleverksamheten är för närvarande låg. Från toppnoteringen i november 2019 (41 barn och vårdnadshavare) till i genomsnitt 10 barn med vårdnadshavare under våren 2020. Det kan inte uteslutas att corona-pandemin påverkat intresset av att besöka den öppna förskolan men tendensen bedöms ändå vara nedåtgående.

Konsekvenser om vi stänger öppna förskolan.

- En helt neutral träffpunkt för framför allt småbarnsföräldrar och småbarn försvinner
- Möjligheterna för professionen att i ett riktigt tidigt skede uppmärksamma och stödja i föräldraskap minskar.

Svenska kyrkan erbjuder från hösten 2020 Öppen förskola i Högsäter.

Anna Gunnervik
Utbildningschef

Marianne Martinsson
Kommunsekreterare

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen

FÄRGELANDA KOMMUN Kommunstyrelsen	
2014 -05- 19	
Dnr	2013/206
Hid	1671

**Färgelanda
kommun**

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

Avtal Familjecentral Färgelanda kommun
2014-04-28

Samverkansavtal avseende Familjecentralen i Färgelanda kommun

1. Avtalsparter

Sektor Omsorg, Färgelanda kommun, organisationsnr 212000-1421
Sektor Barn och utbildning, Färgelanda kommun, organisationsnr 212000-1421
Närhälsan Färgelanda vårdcentral, VG regionen, organisationsnr 232100-0131
Närhälsan Färgelanda barnmorskemottagning, VG regionen, organisationsnr 232100-0131

2. Placering

Familjecentralen i Färgelanda kommun är lokaliserad på Kyrkvägen 4, 458 31 Färgelanda. Familjecentralen omfattar alla invånare i Färgelanda kommun som ingår i målgruppen för verksamheten.

3. Familjecentral

Familjecentralen (FC) är en verksamhet där mödrahälsovård, barnhälsovård, öppen förskola och socialtjänstens förebyggande verksamhet samverkar. Målgruppen för FC är barn 0-6 år och deras föräldrar.

Etableringen av familjecentralen har initierats på lokal nivå i samverkan mellan de parter som ska ingå i samverkansavtalet.

Samverkansavtalet avseende FC tecknas mellan Västra Götalandsregionen genom vårdenheten/vårdenheterna och mödrahälsovården, samt kommun/stadsdel genom socialtjänsten och öppna förskolan. Avtalet ska säkra samverkan, skapa långsiktighet, kontinuitet och kvalitet. Avtalet reglerar verksamhetens ledningsstruktur, innehåll, respektive parts ansvarsområde.

4. Förutsättningar

Verksamheterna som deltar i FC har uppdrag från sina respektive organisationer som ger en grundläggande förutsättning för deltagande i FC. Nedan beskrivs verksamheternas olika uppdrag.

Öppna förskolan

Kommunen/stadsdelen bedriver öppen förskoleverksamhet där god pedagogisk gruppverksamhet i nära samarbete med föräldrar erbjuds. Öppen förskola styrs av skollagen (2:a kapitlet). Skolverket har utfärdat allmänna råd för öppen förskola.

JK

MVC

MVC medverkar i FC med del eller hela sitt mödrahälsovårdsuppdrag vilket regleras genom överenskommelsen mellan respektive hälso- och sjukvårdsnämnd och Närhälsan.

BVC

I *Krav och kvalitetsboken* för VG Primärvård står att *"Vårdenheten ska, med BVC-uppdraget i sin helhet, vara en del av FC om sådan finns i vårdenhetens närområde. Finns fler än en vårdenhet ska de samverka kring BVC-uppdraget på FC."*

Om en vårdcentral avslutar sin verksamhet och därmed också deltagande i FC kommer annan vårdcentral att ta över ansvaret för närområdet och därmed även BVC:s deltagande i FC.

Socialtjänst

Socialtjänsten bedriver förebyggande arbete på FC vilket regleras i Socialtjänstlagen (2001:453) kapitel fem. I Socialtjänstlagen står bland annat att socialtjänsten ska *"verka för att barn och ungdom växer upp under trygga och goda förhållanden"* samt att *"med särskild uppmärksamhet följa utvecklingen hos barn och ungdom som har visat tecken till en ogynnsam utveckling"*.

5. Ansvar

Gemensamt ansvar

Parterna ska utifrån barn och familjers behov skapa en verksamhet som utgår från ett befolkningsperspektiv med hög tillgänglighet. FC ska präglas av ett helhetsperspektiv och hälsofrämjande arbetssätt både avseende verksamheten, barn och familj.

Parterna har alla ett gemensamt ansvar för att i samverkan ta fram verktyg för styrning och struktur och för att få till stånd en grundläggande samsyn. Verksamheten ska utgå från tydliga mål, ramar och riktlinjer som skapar strukturerade former för samverkan.

Parterna har ett gemensamt ansvar för FC:s kvalitets- och utvecklingsarbete samt för uppföljning av verksamheten.

Parternas enskilda ansvar

Varje huvudman har ansvar för den egna verksamheten och att de lagar och riktlinjer som är kopplade till verksamheten följs. Varje huvudman har arbetsgivaransvar för sin respektive personal. Varje verksamhets ledning ansvarar för att FC blir en del av respektive huvudmans ordinarie verksamhet.

6. Styrgrupp

Styrgrupp ska upprättas och ska bestå av de chefer som är ansvariga för verksamheterna som ingår i FC. Varje verksamhet utgör en part i styrgruppen.

Styrgruppen ska vara den för parterna gemensamma beslutande och drivande ledningsfunktionen för frågor som gäller FC.

Färgelanda
kommun

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

Avtal Familjecentral Färgelanda kommun
2014-04-28

Styrgruppen ska upprätta och fastställa gemensamma lokala mål och riktlinjer. Målen för verksamheten ska följas upp årligen enligt en framtagen uppföljningsplan.

Styrgruppen ansvarar även för att ta fram en plan avseende både intern och extern kommunikation. Planen ska följas upp årligen.

Styrgruppen ska i samtliga frågor eftersträva konsensus i alla beslut.

Styrgruppen ansvarar för FC:s gemensamma kvalitets- och utvecklingsarbete.

Styrgruppen ska utse en samordnare ur kommunens personalgrupp på FC. Samordnarens uppdrag ska tydliggöras i en uppdragsbeskrivning. I uppdraget ska bland annat ingå att bevaka samverkansfrågor och företräda FC. Ledarskapet över samordnaruppdraget har styrgruppen gemensamt. Samordnaren deltar på styrgruppens möten.

7. Mål och uppföljning

Övergripande mål

FC ska erbjuda ett lättillgängligt stöd för barn och föräldrar/blivande föräldrar. Målet med verksamheten är att utifrån hela familjens livssituation främja en god hälsoutveckling hos barn och föräldrar/blivande föräldrar.

FC ska genom öppna förskolan erbjuda en mötesplats för att stärka det sociala nätverket runt barn och föräldrar/blivande föräldrar.

FC ska tidigt identifiera riskfamiljer och erbjuda/hänvisa till adekvat stöd och behandling.

Lokala mål

Lokala mål för verksamheten ska tas fram av styrgruppen utifrån målgruppens behov och utifrån FC:s samlade verksamhet. Målen ska vara styrande för verksamheten och av betydelse för verksamhetens kvalitet och utveckling. Målen ska vara väl förankrade inom personalgrupperna på FC. Uppföljning av måluppfyllelse och ekonomi ska redovisas till respektive huvudman minst en gång per år.

8. Ekonomi och finansiering

Principer för finansiering

Respektive avtalspart står för samtliga personalkostnader avseende sin personal och för andra verksamhetsspecifika kostnader.

Kostnaden för lokaler och gemensamma driftskostnader fördelas enligt bilaga 1.

Barnmorskemottagningen erhåller inga extra medel för FC från Hälso- och sjukvårdsnämnd 2 (HSN2) vilket innebär att inga extra hyreskostnader kan finansieras.

HK

**Avtal Familjecentral Färgelanda kommun
2014-04-28**

Budgeten justeras med prisförändring enligt SKLs prisindex för kommunal verksamhet (PKV). För kommande år används det index som presenteras i april varje år.

Kostnadsfördelning per år	Kostnad	Övriga kommentarer
Gemensamma lokaler	99 000 kr	
Gemensamma driftskostnader	53 000 kr	
Totalt	152 000 kr	
Bidrag från Folkhälsorådet	-96 000 kr	Bidraget är på totalt 384 000 kr och enligt beslut från Folkhälsorådet får det fördelas ut på fyra år
Kostnad att fördela enligt bilaga 1	56 000 kr	

9. Avtalstid

2014-05-01 – 2018-04-30

Uppsägningstid 6 månader. Om ingen av parterna säger upp avtalet förlängs det med ett år i taget.

Vid den tidpunkt för Folkhälsorådets ekonomiska medel upphör kan inte Barnmorskemottagningen delta i finansiering av FC med mindre än att HSN2 ger extra finansiering.

10. Ändringar och tillägg i avtalet

Parterna är införstådda med att villkor och förutsättningar för den verksamhet som avtalet avser kan komma att förändras till följd av ny lagstiftning, beslut inom respektive huvudman eller annat. Skulle sådana förändringar uppkomma har parterna skyldighet att snarast informera övriga avtalsparter om detta.

Ändringar och tillägg till detta avtal skall för att vara gällande skriftligen godkännas av parterna.

**Färgelanda
kommun**

**VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN**

Avtal Familjecentral Färgelanda kommun
2014-04-28

11. Tvist

Tvist mellan parterna om tolkning eller tillämpning av detta avtal löses i samförstånd mellan parterna. Om tvist om tolkning eller tillämpning av avtalet inte kan lösas i samförstånd mellan parterna, kan avtalet sägas upp av endera parten med sex månaders uppsägningstid.

12. Underskrift

Detta avtal är upprättat i två likalydande exemplar där parterna; Färgelanda kommun och Västra Götalandsregionen, tagit var sitt original.

För Färgelanda kommun, Färgelanda 2014 - -

Sarah Isberg
TF Kommunchef

Helena Kronberg
Barn- och utbildningschef

Monica Birgersson
Socialchef

För Västra Götalandsregionen, Färgelanda 2014 - 15 - B

Marie-Louise Gefvert
Primärvårdsdirektör

Bilaga 1 Avtal Familjecentral Färgelanda kommun 2014-05-01 – 2018-04-30
Gemensamma kostnader för Familjecentralen

Kostnadsberäkning		Kommentar		
Lokaler	99000 kr	Kostnaden fördelas på BVC, Öppna förskolan & IFO		
Drift	53000 kr	Förbrukningsmaterial samt städning 3 tim/v		
Totalt per år	152000 kr	Totalt för gemensamma kostnader		
Finansiering				
Barn- och utbildning, Färgelanda kommun	19000			
Sektor Omsorg, Färgelanda kommun	19000			
BVC, Närhälsan	14000			
MVC, Närhälsan	4000			
Bidrag från Folkhälsorådet	96000	Bidrag/år under avtalsperioden 140501-180430		
Totalt	152000 kr			
Bidrag/år under avtalsperioden 140501-180430				
Lokaler	Barn- och utbildning, Färgelanda kommun	Sektor Omsorg, Färgelanda kommun	BVC, Närhälsan	MVC, Närhälsan
Lokaler	33000	33000	33000	0
Drift	18000	18000	13000	4000
Totalt	51000	51000	46000	4000
Bidrag folkhälsorådet 96000 kr/år	-32000	-32000	-32000	0
Kostnad per verksamhet & år	19000 kr	19000 kr	14000 kr	4000 kr

KSAU § 128 Dnr KS 2019/298
Redovisning av åtgärder utifrån Föreläggande från Arbetsmiljöverket
utifrån inkommen Framställan enligt Arbetsmiljölagen 6 kap 6a §
rörande trakasserier och kränkande särbehandling (AV 2019/072787)

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Arbetsutskottet lämnar ärendet till kommunstyrelsen utan eget förslag till beslut.

Ärendebeskrivning

Efter en begäran till Arbetsmiljöverket enligt 6 kap 6 a § Arbetsmiljölagen (AML (1977:1160) om föreläggande eller förbud daterad 12 december 2019, beslöt Arbetsmiljöverket att genomföra en inspektion i Färgelanda kommun den 5 februari 2020. Som en följd inkom till kommunen den 23 april 2020 en underrättelse om möjlighet att lämna synpunkter inför Arbetsmiljöverkets övervägande att besluta om ett föreläggande mot kommunen, vilket kommunstyrelsens arbetsutskott gör den 13 maj 2020 § 77. Den 11 juni 2020 inkom Arbetsmiljöverket till kommunen med ett föreläggande med vite avseende vissa åtgärder som skulle utföras.

Av föreläggandet framgår att Färgelanda kommun senast den 5 oktober 2020 vid ett vite om 100 000 kronor ska ha genomfört följande åtgärder:

- 1 a. Kommunen ska redovisa hur kommunen säkerställer att den policy och de instruktioner (i verksamheten kallade handlingsplaner) som finns i kommunen gällande kränkande särbehandling är uppdaterade, kända ute i verksamheten och möjliga att efterleva.
- 1 b. Kommunen ska vidta åtgärder så att politiker inte fortsätter att trakassera och kränka arbetstagare inom kommunen, särskilt när det gäller ledande funktioner i gruppen tjänstemän. Kommunen ska även följa upp att åtgärderna lett till att trakasserierna och kränkningarna från politikerna inte fortsätter.
- 1 c. För att uppfylla kraven i punkt 1 a och 1 b ska kommunen anlita företagshälsovård eller motsvarande sakkunnig hjälp utifrån.
- 2 a. Kommunen ska upprätta skriftliga rutiner för att säkerställa att undersökning av risker i arbetsmiljön och riskbedömning genomförs i samband med beslut om förändringar i verksamheten. Riskbedömningen ska innefatta risker som kan uppstå på grund av obalans mellan resurser och krav i arbetet. Av rutinerna ska framgå att det utifrån riskbedömningen ska vidtas åtgärder för att förebygga risk för

Kommunstyrelsens arbetsutskott

- ohälsa och olycksfall. Det ska också stå i rutinerna att för det åtgärder som inte kan vidtas direkt ska en skriftlig handlingsplan upprättas.
- 2 b. Kommunen ska tydliggöra rollerna i det systematiska arbetsmiljöarbetet så att kommunens arbetstagare vet vem de ska vända sig till när det gäller risker i arbetsmiljön, som höga krav och bristande resurser i arbetet. Detta för att tecknen och signaler på ohälsosam arbetsbelastning och andra risker i arbetet fortlöpande fångas upp, och att åtgärder vidtas för att förbygga risker för ohälsa och olyckor.

Beslutsunderlag

Arbetsmiljöverkets Beslut om föreläggande om vite daterat 9 juni 2020.

Kommunchefen informerar. Arbetet pågår med att ta fram redovisningen som ska översändas till Arbetsmiljöverket vilket innebär att den inte kan redovisas på arbetsutskottets sammanträde.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Diariet

Kommunledningskontoret
Kommunchef
Katrín Siverby
0528-56 7120
katrin.siverby@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Redovisning av åtgärder utifrån Föreläggande från Arbetsmiljöverket utifrån inkommen Framställan enligt Arbetsmiljölagen 6 kap § 6a rörande trakasserier och kränkande särbehandling (AV 2019/072787)

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen antar förvaltningens förslag till ”Redovisning av åtgärder utifrån Föreläggande från Arbetsmiljöverket utifrån inkommen Framställan enligt Arbetsmiljölagen 6 kap § 6a rörande trakasserier och kränkande särbehandling (AV 2019/072787)” daterad 24 september 2020.

Ärendebeskrivning

Efter en begäran till Arbetsmiljöverket enligt 6 kap. 6 a § Arbetsmiljölagen (AML, 1977:1160) om föreläggande eller förbud daterad 12 december 2019, beslöt Arbetsmiljöverket att genomföra en inspektion i Färgelanda kommun den 5 februari 2020. Som en följd därav inkom till kommunen den 23 april 2020 en underrättelse om möjlighet att lämna synpunkter inför Arbetsmiljöverkets övervägande att besluta om ett föreläggande mot kommunen, vilket kommunstyrelsens arbetsutskott gör den 13 maj 2020 § 77. Den 11 juni 2020 inkom Arbetsmiljöverket till kommunen med ett föreläggande med vite avseende vissa åtgärder som skulle utföras.

Ålagda åtgärder

Av föreläggandet framgår att Färgelanda kommun senast den 5 oktober 2020 vid ett vite om 100 000 kronor ska ha genomfört följande åtgärder:

- 1 a. Kommunen ska redovisa hur kommunen säkerställer att den policy och de instruktioner (i verksamheten kallade handlingsplaner) som finns i kommunen gällande kränkande särbehandling är uppdaterade, kända ute i verksamheten och möjliga att efterleva.
- 1 b. Kommunen ska vidta åtgärder så att politiker inte fortsätter att trakassera och kränka arbetstagare inom kommunen, särskilt när det gäller ledande funktioner i gruppen tjänstemän. Kommunen ska även följa upp att åtgärderna lett till att trakasserierna och kränkningarna från politikerna inte fortsätter.

- 1 c. För att uppfylla kraven i punkt 1 a och 1 b ska kommunen anlita företagshälsovård eller motsvarande sakkunnig hjälp utifrån.
- 2 a. Kommunen ska upprätta skriftliga rutiner för att säkerställa att undersökning av risker i arbetsmiljön och riskbedömning genomförs i samband med beslut om förändringar i verksamheten.
Riskbedömningen ska innefatta risker som kan uppstå på grund av obalans mellan resurser och krav i arbetet. Av rutinerna ska framgå att det utifrån riskbedömningen ska vidtas åtgärder för att förebygga risk för ohälsa och olycksfall. Det ska också stå i rutinerna att för de åtgärder som inte kan vidtas direkt ska en skriftlig handlingsplan upprättas.
- 2 b. Kommunen ska tydliggöra rollerna i det systematiska arbetsmiljöarbetet så att kommunens arbetstagare vet vem de ska vända sig till när det gäller risker i arbetsmiljön, som höga krav och bristande resurser i arbetet. Detta för att tecknen och signaler på ohälsosam arbetsbelastning och andra risker i arbetet fortlöpande fångas upp, och att åtgärder vidtas för att förebygga risker för ohälsa och olyckor.

Förvaltningen redovisar i förslag till ”Redovisning av åtgärder utifrån Föreläggande från Arbetsmiljöverket utifrån inkommen Framställan enligt Arbetsmiljölagen 6 kap § 6a rörande trakasserier och kränkande särbehandling (AV 2019/072787) de åtgärder som gjorts.

Beslutsunderlag

Förslag till ”Redovisning av åtgärder utifrån Föreläggande från Arbetsmiljöverket utifrån inkommen Framställan enligt Arbetsmiljölagen 6 kap § 6a rörande trakasserier och kränkande särbehandling (AV 2019/072787) daterad 24 september 2020.

Katrin Siverby
Kommunchef

Kommunstyrelsen
Kommunchef
Katrín Siverby
0528-56 71 20
katrin.siverby@fargelanda.se

Arbetsmiljöverket
112 79 Stockholm
arbetsmiljoverket@av.se

Redovisning av åtgärder utifrån Föreläggande från Arbetsmiljöverket utifrån inkommen Framställan enligt Arbetsmiljölagen 6 kap § 6a rörande trakasserier och kränkande särbehandling (AV 2019/072787)

Bakgrund

Efter en begäran till Arbetsmiljöverket enligt 6 kap. 6 a § Arbetsmiljölagen (AML, 1977:1160) om föreläggande eller förbud daterad 12 december 2019, beslöt Arbetsmiljöverket att genomföra en inspektion i Färgelanda kommun den 5 februari 2020. Som en följd därav inkom till kommunen den 23 april 2020 en underrättelse om möjlighet att lämna synpunkter inför Arbetsmiljöverkets övervägande att besluta om ett föreläggande mot kommunen, vilket kommunstyrelsens arbetsutskott gjorde 13 maj 2020 § 77. Den 11 juni 2020 inkom Arbetsmiljöverket till kommunen med ett föreläggande med vite avseende vissa åtgärder som skulle utföras.

Ålagda åtgärder

Av föreläggandet framgår att Färgelanda kommun senast den 5 oktober 2020 vid ett vite om 100 000 kronor ska ha genomfört följande åtgärder:

- 1 a. Kommunen ska redovisa hur kommunen säkerställer att den policy och de instruktioner (i verksamheten kallade handlingsplaner) som finns i kommunen gällande kränkande särbehandling är uppdaterade, kända ute i verksamheten och möjliga att efterleva.
- 1 b. Kommunen ska vidta åtgärder så att politiker inte fortsätter att trakassera och kränka arbetstagare inom kommunen, särskilt när det gäller ledande funktioner i gruppen tjänstemän. Kommunen ska även följa upp att åtgärderna lett till att trakasserier och kränkningar från politikerna inte fortsätter.
- 1 c. För att uppfylla kraven i punkt 1 a och 1 b ska kommunen anlita företagshälsovård eller motsvarande sakkunnig hjälp utifrån.
- 2 a. Kommunen ska upprätta skriftliga rutiner för att säkerställa att undersökning av risker i arbetsmiljön och riskbedömning genomförs i samband med beslut om förändringar i verksamheten. Riskbedömningen ska innefatta risker som kan uppstå på grund av obalans mellan resur-

Postadress

458 80 Färgelanda

Besöksadress

Allhemsvägen 5, Färgelanda

Telefon

0528-56 70 00

Fax

0528-714 76

E-post

kommun@fargelanda.se

Hemsida

www.fargelanda.se

Bankgiro

890-9269

Organisationsnummer

212000-1421

ser och krav i arbetet. Av rutinerna ska framgå att det utifrån riskbedömningen ska vidtas åtgärder för att förebygga risk för ohälsa och olycksfall. Det ska också stå i rutinerna att för de åtgärder som inte kan vidtas direkt ska en skriftlig handlingsplan upprättas.

- 2 b. Kommunen ska tydliggöra rollerna i det systematiska arbetsmiljöarbetet så att kommunens arbetstagare vet vem de ska vända sig till när det gäller risker i arbetsmiljön, som höga krav och bristande resurser i arbetet. Detta för att tecknen och signaler på ohälsosam arbetsbelastning och andra risker i arbetet fortlöpande fångas upp, och att åtgärder vidtas för att förbygga risker för ohälsa och olyckor.

Vidtagna åtgärder

Policyarbete

Kommunen har tillsammans med företagshälsovården tagit fram förslag till ny policy, nya riktlinjer och nya rutiner gällande kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier (dnr KS 2020/169). Kommunstyrelsens personalutskott har fått information om ärendet vid sitt sammanträde den 24 augusti (§ 24) och ärendet var föremål för samverkan vid det centrala samverkansmötet den 22 september 2020 för att därefter behandlas av personalutskottet den 28 september, kommunstyrelsen den 28 oktober och kommunfullmäktige den 11 november. En kommunikationsplan har tagits fram vari framgår att cheferna kommer att informeras vid allchefsmöte (ett möte för alla chefer i Färgelanda kommun) den 29 september, varefter cheferna i sin tur har i uppdrag att gå igenom styrdokumenterna på sina respektive arbetsplatsträffar. De förtroendevalda kommer att informeras vid nämndssammanträden under oktober och november. Uppföljning av antagna dokument ska enligt beslut ske hösten 2021, för att utvärdera dess efterlevnads- och verkningsgrad

Upphörande av trakasserier och kränkningar

Kommunstyrelsens ordförande tog den 26 maj 2020 initiativ till en tillitsdelegation med representanter för alla partier i fullmäktige, kommunens ledande chefer samt representanter för arbetstagarorganisationerna (dnr KS 2020/156). Tillitsdelegationen har till uppdrag att agera stödande i arbetet med att stärka Färgelanda kommun internt och externt. Delegationen hade sitt första möte den 10 juni 2020. Syftet med det mötet var tillsammans analysera bland annat nuläget, styrkor, svagheter och målbild. Vid mötet deltog företaget Effect Management som processledare. Resultatet av dagen sammanställdes och kommunstyrelsen antog senare (den 24 augusti 2020, § 123) en handlingsplan varav framgår att kommunen ska genomföra åtgärder avseende effektiv styrning och ledning, teamutveckling ("kulturrese"), varumärkesplattform, arbetsmiljö och funktion för att uppmärksamma missförhållanden eller liknande (dnr KS 2020/184). Inom området teamutveckling ("kulturrese") ingår bland annat ett tydliggörande

Postadress

458 80 Färgelanda

Besöksadress

Allhemsvägen 5, Färgelanda

Telefon

0528-56 70 00

Fax

0528-714 76

E-post

kommun@fargelanda.se

Hemsida

www.fargelanda.se

Bankgiro

890-9269

Organisationsnummer

212000-1421

av roller, arbetet med förhållningssätt mellan förtroendevalda, chefer och medarbetare och arbetet med service och bemötande. För detta ändamål håller en handledarresurs på att upphandlas, vilken kommer att arbeta med alla berörda grupper, både var för sig och tillsammans. Kommunen kommer att följa upp arbetet genom regelbundna uppföljningar i tillitsdelegationen samt genom medarbetarenkäter.

Rutiner för att säkerställa att undersökning av risker i arbetsmiljön

Kommunen har en Arbetsmiljöhandbok (publicerad 19 september 2017), av vilken framgår vilka rutiner som gäller för riskbedömningar vid verksamhetsförändringar. Genom Arbetsmiljöverkets granskning har uppmärksamats att gällande rutiner inte varit kända samt i behov av översyn. Med anledning härav har HR-enheten fått i uppdrag att se över rutinerna, presentera förslag för kommunens centrala samverkansgrupp för att därefter överlämna förslaget till rutiner för beslut. I avvaktan på att översynen är genomförd, vilken enligt uppdrag ska ske senast 31 december 2020, kommer HR-enheten att informera berörda om vilka rutiner som gäller och var dessa går att finna.

Kommunen har även beställt en extra modul i kommunens ledningssystem Stratsys. Modulen är till för att underlätta ett systematiskt arbetsmiljöarbete där ansvarig kan dokumentera riskbedömningar och uppkomna risker samt följa upp arbetsmiljöärenden på ett systematiskt och överskådligt vis. Modulen kommer även att underlätta det övergripande ansvaret för kommunen då skyddskommittén kan skapa sig en lägesbild över arbetsmiljön och tillsätta eventuella åtgärder. Syftet är också att arbetsmiljöarbetet ska inkluderas i den ekonomiska planeringen som utförs i andra moduler i systemet. SAM-modulen kommer att implementeras i kommunen enligt plan under våren 2021.

Tydliggörande av rollerna i det systematiska arbetsmiljöarbetet

Kommunen har tydliggjort rollerna i det systematiska arbetsmiljöarbetet genom att anta ”Anvisningar gällande fördelning av arbetsmiljöuppgifter inom Färgelanda kommun” (dnr KS 2019/258). Av anvisningen framgår tydligt varje organisatorisk nivåns ansvar och att det är närmaste chef medarbetaren vänder sig till när det gäller risker i arbetsmiljön. Anvisningen har gjorts känd genom genomgångar i kommunstyrelsen och med respektive ledningsgrupps chefer under vår och försommar 2020.

Sammanfattning

Färgelanda kommun har under flera års tid haft bekymmer med styrning, ledning och samarbete mellan förtroendevalda och förvaltningsledning. Organisationen, i sin helhet och på alla nivåer, har under avsevärd tid fått utvecklas utan nämnvärd styrning, vilket också gör att organisationen som helhet och på alla nivåer har tydliga förbättringsområden.

Postadress

458 80 Färgelanda

Besöksadress

Allhemsvägen 5, Färgelanda

Telefon

0528-56 70 00

Fax

0528-714 76

E-post

kommun@fargelanda.se

Hemsida

www.fargelanda.se

Bankgiro

890-9269

Organisationsnummer

212000-1421

Det handlar om kunskap i organisationen och förståelse för varandras roller, förväntningar på varandra samt till viss del rutiner och riktlinjer för bland annat kommunens arbetsmiljöarbete. För kommunens skull är det helt nödvändigt att hitta former för att kunna bygga en trygg och tillitsfull organisation. På grund härav och med anledning av de brister Arbetsmiljöverket uppmärksammat, har Färgelanda kommun antagit en handlingsplan avseende ledning, styrning och arbetsmiljö. Vidare kommer kommunen i dagarna att anta policy, nya riktlinjer och nya rutiner gällande kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier. Dessutom har kommunen tagit fram anvisningar för fördelning av arbetsmiljöuppgifter samt påbörjat revideringen av rutinerna för riskbedömningar vid verksamhetsförändringar.

Kommunen måste arbeta i ett brett perspektiv för att tillse att alla har en god arbetsmiljö. En god arbetsmiljö är en förutsättning för en framgångsrik organisation och det är av synnerlig vikt att alla medarbetare känner trygghet, tillit och arbetsglädje på sina arbetsplatser. Alla som på ett eller annat sätt verkar i kommunen som organisation måste ha kunskap om och förståelse för arbetsmiljöns betydelse och arbetsmiljöreglernas innebörd. Kommunen kommer därför som ett led i det systematiska arbetsmiljöarbetet införa obligatoriska, regelbundna arbetsmiljöutbildningar för alla i organisationen – medarbetare, chefer och förtroendevalda. Utbildningar som självfallet kommer att följas upp.

Tobias Bernhardsson
Kommunstyrelsens ordförande

Katrin Siverby
Kommunchef

Bilagor

- Förslag till policy, nya riktlinjer och nya rutiner gällande kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier (dnr KS 2020/169)
- Kommunikationsplan
- Sammanställning av tillitsdelegations första sammanträde 10 juni 2020
- Handlingsplan antagen av kommunstyrelsen den 24 augusti 2020, § 123 (dnr KS 2020/184)
- Arbetsmiljöhandbok (publicerad 2017-09-19)
- ”Anvisningar gällande fördelning av arbetsmiljöuppgifter inom Färgelanda kommun” (dnr KS 2019/258).

Postadress

458 80 Färgelanda

Besöksadress

Allhemsvägen 5, Färgelanda

Telefon

0528-56 70 00

Fax

0528-714 76

E-post

kommun@fargelanda.se

Hemsida

www.fargelanda.se

Bankgiro

890-9269

Organisationsnummer

212000-1421

**ARBETSMILJÖ
VERKET**

BESLUT

Datum
2020-06-09

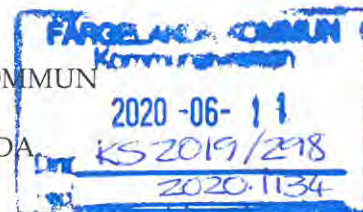
Vår beteckning
2019/072787

Sid
1 (7)

Enheten för region väst
Kristina Leander, 010-730 92 38
Pia Lindqvist, 010 730 98 13

FÄRGELANDA KOMMUN

458 80 FÄRGELANDA

Delgivning

Föreläggande med vite

Ert organisationsnummer: 212000-1421
Arbetsställe: Färgelanda kommun
Besöksadress: Dalslands folkhögskola

Beslut

Arbetsmiljöverket förelägger er vid vite av 100 000 kronor att senast den 5 oktober 2020 ha genomfört följande åtgärder:

- 1 a. Ni ska redovisa hur ni säkerställer att den policy och de instruktioner (i verksamheten kallat handlingsplaner) som finns i kommunen gällande kränkande särbehandling är uppdaterade, kända ute i verksamheten och möjliga att efterleva.
- b. Ni ska vidta åtgärder så att politiker inte fortsätter att trakassera och kränka arbetstagare inom kommunen, särskilt när det gäller ledande funktioner i gruppen tjänstemän. Ni ska också följa upp att åtgärderna lett till att trakasserier och kränkningar från politikerna inte fortsätter.
- c. För att uppfylla kraven i punkt 1 a och b ska ni anlita företagshälsovård eller motsvarande sakkunnig hjälp utifrån.

Se 5 och 12 §§ Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2001:1) om systematiskt arbetsmiljöarbete samt 6, 13 och 14 §§ Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2015:4) om organisatorisk och social arbetsmiljö.

2 a. Ni ska upprätta skriftliga rutiner för att säkerställa att undersökning av risker i arbetsmiljön och riskbedömning genomförs i samband med beslut om förändringar i verksamheten. Riskbedömningen ska innefatta risker som kan uppstå på grund av obalans mellan resurser och krav i arbetet.

Av rutinerna ska också framgå att det utifrån riskbedömningen ska vidtas åtgärder för att förebygga risk för ohälsa och olycksfall. Det ska också stå i

rutinerna att för de åtgärder som inte kan vidtas direkt ska en skriftlig handlingsplan upprättas.

b. Ni ska tydliggöra rollerna i det systematiska arbetsmiljöarbetet så att era arbetstagare vet vem de ska vända sig till när det gäller risker i arbetsmiljön, som höga krav och bristande resurser i arbetet. Detta för att tecken och signaler på ohälsosam arbetsbelastning och andra risker i arbetet fortlöpande fångas upp, och att åtgärder vidtas för att förebygga risken för ohälsa och olyckor.

Se 5, 8 och 9 §§ AFS 2001:1 och 9 § AFS 2015:4

Reglerna om att vi har rätt att fatta beslut om föreläggande och förena beslutet med vite finns i 7 kap. 7 § arbetsmiljölagen.

Vi förelägger er också vid vite av 2 000 kronor att meddela oss om ni säljer eller överlåter verksamheten till en annan fysisk eller juridisk person. Skicka oss då deras namn, organisationsnummer och adress. Detta krav gäller tills vi avslutar ärendet. Reglerna om att vi har rätt att få den information som vi behöver för vår tillsyn finns i 7 kap. 3 § arbetsmiljölagen.

Vad är föreläggande och vite?

Ett föreläggande är ett beslut av en myndighet som innebär att den som beslutet gäller ska genomföra en viss åtgärd.

Ett vite är ett penningbelopp som man kan tvingas betala om man inte följer en myndighets beslut.

Arbetsgivaren har alltid ansvaret för arbetsmiljön

Ert ansvar för arbetsmiljön gäller även under tiden ni har på er att uppfylla kraven. Ni ska alltid göra det som behövs, så att ingen av era arbetstagare skadar sig eller blir sjuk på grund av arbetet. Reglerna om arbetsgivarens arbetsmiljöansvar finns i 3 kap. 2 § arbetsmiljölagen.

Skäl för vårt beslut

Alla har rätt till en bra arbetsmiljö. Vi bedömer att det finns brister i er arbetsmiljö, som kan leda till att någon blir sjuk eller skadar sig. Nedan går vi igenom en brist i taget och hur vi kommit fram till vår bedömning.

1. Det förekommer kränkande särbehandling i er verksamhet trots att ni vidtagit åtgärder. Det handlar om flera fall där politiker har kränkt och begränsat tjänstepersoner i deras tjänsteutövning, men även andra personalgrupper har

blivit utsatta. Den policy och de instruktioner (kallad handlingsplan) som kommunen har gällande kränkande särbehandling efterlevs inte. Policy och instruktioner är inte heller kända hos alla som berörs.

2. Ni har genomfört förändringar i verksamheten utan att dess påverkan på arbetsmiljön har undersökts och riskbedömts, till exempel av hur arbetsbelastningen för arbetstagarna påverkas. Det finns en oklarhet i rollfördelning mellan politiker och tjänstepersoner. Det är också otydligt hur och när riskbedömningar ska genomföras och av vem. Det bidrar i sin tur till en otydlighet i hur och till vem arbetstagarna ska rapportera iakttagna risker i arbetet.

Därför bedömer vi att det finns skäl att förelägga er att åtgärda bristerna. Vi gör också bedömningen att föreläggandet ska förenas med ett vite på 100 000 kronor.

Bakgrund till beslutet – detta har hänt

Skyddsombudet för Vision begärde i ett brev som kom in till oss den 12 december 2019 att vi skulle meddela ett föreläggande eller förbud mot er enligt 7 kap. 7 § arbetsmiljölagen.

I brevet berättade skyddsombudet att hon har kontaktat er enligt 6 kap. 6 a § arbetsmiljölagen och begärt följande åtgärder:

Kommunstyrelsen ska tillse att:

- Kommunstyrelsen vidtar åtgärder för att motverka fortsatta trakasserier och kränkande särbehandling gentemot kommunens medarbetare, i första hand ledande funktioner i tjänstemannaorganisationen, från representanter från densamma.
- Kommunstyrelsen hanterar de risker för ohälsa och olycksfall som beslutade ändringar bedöms medföra - till exempel ohälsa på grund av psykisk påfrestning av för stor arbetsmängd.
- Kommunstyrelsen ska skapa förutsättningar för arbetstagarna att uppmärksamma arbetsgivaren på höga krav och bristande resurser vilket innebär att verksamhetens chefer ska ha befogenheter och tillräckliga resurser för att kunna bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete och minska riskerna för att medarbetarna drabbas av ohälsa och olycksfall. Med resurser avses bland annat ekonomiska medel och tillgång till personal.
- Kommunfullmäktige genom kommunstyrelsen åtgärdar långvariga obalanser mellan krav och resurser genom att antingen minska kraven på de anställda eller tillföra nödvändiga resurser.
- Kommunstyrelsen ser till att efterleva den policy och de handlingsplaner

som finns i kommunen gällande kränkande särbehandling.

- Alla kommande beslut rörande förändringar i kommunens verksamhet riskbedöms innan beslut fattas. Riskbedömning ska genomföras tillsammans med de fackliga huvudorganisationerna och de färdiga riskbedömningarna ingår i handlingarna för underlaget till beslut.

Ni har inte genomfört åtgärderna i tillräcklig grad.

Den 18 februari 2020 inspekterade vi ert arbetsställe. Vid inspektionen framkom följande:

Skyddsombudet (SKO) berättade:

Det är många i organisationen som upplevt kränkningar från politiker. SKO beskriver några händelser där kränkningar förekommit. Beslutet att anlita en utomstående konsult för utredning av de aktuella kränkningarna upplevs som positivt och nödvändigt. Utredningen har vuxit då det efterhand tillkommit fler som rapporterar kränkningar. De anger att det är både chefer och tjänstemän som är utsatta.

SKO menar att kommunstyrelsen inte följer arbetsmiljölagen (AML) och bestämmelserna om systematiskt arbetsmiljöarbete och att politikerna saknar kunskaper i AML och om rollerna i det systematiska arbetsmiljöarbetet, vad som ligger på politiker respektive tjänstemän. Den stämning som råder för tjänstemännen, är fruktansvärd.

SKO redogör vidare för att det inte är känt ute i verksamheterna hur och till vilka funktioner/personer uppgifterna i det systematiska arbetsmiljöarbetet är fördelade.

Arbetsgivaren (AG) berättade:

De aktuella anklagelserna är en del i ett gammalt problem. Utredningar och utbildningar har genomförts och handlingsplaner har tagits fram och ändå kvarstår problemet. I nuläget lever kommunen under ekonomisk press med en ny politisk organisation och ny politisk ledning. De har haft svårt att hitta formerna för det nya arbetssättet.

Den förändring som gjorts innebär att de gått från att kommunstyrelsen ansvarar för all verksamhet till att de utökat med 2 facknämnder - en socialnämnd och en utbildningsnämnd. De är fortfarande en förvaltning där kommunchefen är övergripande chef. De två facknämnderna har endast ansvar för verksamhetsstyrning, inget arbetsmiljö- eller personalansvar.

I september 2019 beslutades om en utredning med hjälp av en oberoende konsult. Uppdraget till konsulten var att reda ut om det förekommit kränkningar och i så fall vad som hänt och komma med åtgärdsförslag. Utredarna kommer att presentera åtgärder och det som redan framkommit är att det finns behov av förtydligande av roller och struktur för arbetet i kommunen.

Det har sedan länge förekommit diskussioner kring roller i verksamheten. Arbetsgivaren har nu nya uppdaterade rutiner där man tydliggjort vilka uppgifter som är fördelade till kommunchefen. De kan behöva förtydligas när det gäller befogenheter samt hur de ska arbeta med riskbedömningar inför förändringar. Även KIA, systemet för tillbudsrapportering, har kompletterats så att möjligheten att anmäla kränkande särbehandling finns med. SKO har tillgång till informationen i KIA.

Den metod som används för att undersöka den organisatoriska och sociala arbetsmiljön för all personal är en årlig medarbetarenkät där HMI (Hållbart medarbetar Index) ingår. För vissa grupper använder man statistik, ärendetyngdsmätning och nyckeltal för bemanning, men inte för all personal.

De har policy och rutiner gällande kränkande särbehandling. Men det är inte helt klart om den är känd ute i verksamheterna, även om det är meningen. Arbetsgivaren har en plan att tillsammans med Sveriges Kommuner och Regioner arbeta med att förtydliga roller och ansvar när den nya kommunchefen kommit på plats.

Ni har fått möjlighet att lämna synpunkter på kraven och tidpunkterna, innan vi fattade detta beslut. Ni fick ett brev om det, skrivet den 23 april 2020.

Ni har lämnat följande synpunkter:

Ni tycker att det är oklart vad kravet i punkt 1 b gäller; om det är rutiner, instruktioner eller handlingsplaner som krävs. Om kravet är att åtgärder ska genomföras anser ni att tiden bör sättas till 31 december 2020. Situationen med pandemin, stundande sommarsemester och att en ny kommunchef börjar sitt arbete 1 augusti 2020 är de skäl ni anför. De övriga kraven har ni inte lämnat några synpunkter på.

Arbetsmiljöverket bedömer att det inte finns anledning att ändra åtgärdstiden för krav 1 b. Kravet i punkt 1 b gäller **åtgärder** mot de kränkningar som pågår i verksamheten. Det är viktigt att åtgärder vidtas utan dröjsmål så att

kränkningarna upphör. Åtgärderna ska sedan följas upp enligt samma krav, och om kränkningarna inte har upphört måste ytterligare åtgärder vidtas.

Problemet är känt av ansvariga inom kommunen och har varit aktuellt länge. Det har också kommit till vår kännedom att kränkningarna har fortsatt under pågående handläggning av detta ärende. Tre anmälningar om allvarliga tillbud enligt arbetsmiljölagen 3 kap. 3 § som gäller politiker som kränker tjänstemän i deras ämbetsutövning har inkommit till Arbetsmiljöverket under den senaste tiden.

Meddela oss när ni har uppfyllt kraven

När ni har uppfyllt kraven ska ni meddela oss. Skriv vår beteckning i svaret, se längst upp på sidan 1. Vår postadress och e-postadress finns längst ner på sidan 1. Reglerna om att vi har rätt att få den information som vi behöver för vår tillsyn finns i 7 kap. 3 § arbetsmiljölagen.

Ärendet har prövats vid vårt kontor i Mölndal och har avgjorts av sektionschefen Annika Persson i närvaro av juristen Pia Lindqvist efter föredragning av arbetsmiljöinspektören Kristina Leander.

Annika Persson
sektionschef

Vi har skickat en kopia av detta brev till:

Thor-Björn Jakobsson, ordf. kommunfullmäktige, thorbjorn.jakobsson@fargelanda.se
Tobias Bernhardsson, ordf. kommunstyrelsen, tobias.bernhardsson@fargelanda.se
Eivor Lindahl, tf. HR-chef, eivor.lindahl@fargelanda.se
Johan Lundh, tf. kommunchef, johan.lundh@fargelanda.se
Anna Lena Sörensson, sko Vision, annalena.sorensson@fargelanda.se
Ronja Morales Nilsson, ombudsman Vision, ronja.moralesnilsson@vision.se

Verktyg för en bra arbetsmiljö

Använd gärna vår webbplats av.se. Där finns mallar, exempel och guider för hur ni kan arbeta systematiskt för en bra arbetsmiljö. Ni kan lära er mer i våra webbutbildningar, och använda vårt självskattningsverktyg för att bedöma vad ni behöver förbättra. På webben kan ni också hämta arbetsmiljölagen och våra föreskrifter.

Om ni vill överklaga

Ni kan överklaga vårt beslut till Förvaltningsrätten i Göteborg. Skriv ett överklagande och skicka det först till oss, eftersom vi ska kontrollera att det har kommit in i rätt tid. Vi prövar också om det finns skäl att ändra vårt beslut.

Vi måste få överklagandet inom tre veckor från den dag ni fick del av beslutet. Annars kan överklagandet inte prövas.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid så skickar vi överklagandet till förvaltningsrätten.

Ange vilket beslut som överklagas. Hänvisa till vårt ärendenummer och datumet för beslutet. Berätta hur ni vill att beslutet ska ändras och varför.

Överklagandet ska också innehålla följande uppgifter om er:

- namn
- personnummer eller organisationsnummer
- postadress och e-postadress
- telefonnummer (hemligt telefonnummer behöver bara lämnas om domstolen begär det)

Om ni har ett ombud ska ombudets namn, postadress, e-postadress och telefonnummer anges.

Vår postadress och e-postadress finns längst ner på sidan 1.

KSAU § 134 Dnr KS 2020/129
Yttrande avseende Remiss "Starkare kommuner – med kapacitet att klara välfärdsuppdraget", Kommunutredningen (SOU 2020:8)

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunstyrelsen beslutar att avge följande yttrande:

Kommunen har tagit del av utredningen, dess slutsatser och förslag. Kommunen bedömer att det än så länge inte finns förslag till åtgärder som kommer att lösa grundproblemet, det vill säga olikheterna i kommunernas förutsättningar att tillhandahålla likvärdiga välfärdstjänster till sina kommuninvånare.

Att föreslagna åtgärderna bygger på frivillighet är positivt. Obligatorium hindrar utveckling av kreativa lokala lösningar.

Kommunen fäster uppmärksamheten vid några av förslagen i utredningen.

Strukturella åtgärder – samverkan

Kommunen ser ett stort behov av ökade möjligheter till kommunal samverkan och då även inom områdena administration, specialisttjänster, IT och digitalisering. Områden som enligt huvudregeln omfattas av upphandlingslagstiftningen.

Behovet av effektiv administration och specialkompetens är lika stort i små kommuner som i stora, men uppgiftens omfattning i kommuner med liten befolkning räcker ofta inte till heltider. Färgelanda kommun löser det ibland genom anställningar på deltid tillsammans med andra kommuner. Det innebär att vederbörande har flera arbetsgivare som kan erbjuda olika anställningsvillkor.

Strategisk samverkan kräver initialt stora resurser som kan vara svåra att frigöra i små kommuner. Statsbidrag som får användas till kostnader för sådant utvecklingsarbete är därför mycket välkommet.

Strukturella åtgärder – infrastruktur

Färgelanda kommun anser att staten behöver ta ett totalansvar för att nå en välfungerande digital infrastruktur i hela landet även inkluderande mobiltelefonnätet. Förslaget om att etablera en förvaltningsgemensam infrastruktur för grunddata och informationsutbyte mellan kommunerna och övriga offentliga aktörer är positivt.

Ekonomi - statsbidrag

Det mesta talar för att kostnadsutvecklingen i kommunerna kommer att öka. Den pågående pandemin har till exempel resulterat i en allmän samhällsdebatt om förhållandena i äldreomsorgen och många pekar på behovet av reformer inom den verksamheten, mer personal, högre kompetens och mer avancerad sjukvård. Behovet av ökande resurser till skolan har påtalats under en längre tid.

Möjligheten att klara dessa kostnadsökningar är ett problem för hela kommunsektorn, men extra stort i de kommuner som redan har ett högt kostnadsläge och en hög utdebitering. Ofta sammanfaller detta även med en förhållandevis liten grupp av förvärvsarbetande.

Kommunens kapacitet för både drift, utveckling och strategiska frågor påverkas självfallet av de ekonomiska förutsättningarna. Färgelanda kommun anser att statsbidrag till kommunerna ska vara generella. Kommunen delar den allmänna kritik som finns från kommunsektorn avseende problematiken med riktade statsbidrag vad gäller ökad administration, brist på förutsägbarhet, långsiktighet m.m. Om riktade statsbidrag ska förekomma så är det vid mycket speciella situationer.

Den nyligen genomförda förändringen av kostnadsutjämnningen är inte tillräcklig. För Färgelandas del innebar till exempel ett antal justeringar i den senaste revideringen att en ansenlig summa gick kommunen förlorad, men stora konsekvenser som följd. Kommunerna behöver likvärdiga förutsättningar för att hantera välfärden även när utmaningarna ökar. Kommunutredningen visar på att den stora variationen i kommunalskatt kan vara ett tecken på att det kommunalekonomiska utjämnningssystemet inte på ett nöjaktigt sätt ger kommunerna likvärdiga ekonomiska förutsättningar. Färgelanda kommun uppskattar därför utredningens förslag om att tillsätta utredning med uppdrag att genomföra en bred översyn av det kommunalekonomiska utjämnningssystemet. Det är av synnerlig vikt att säkerställa att utjämnningssystemet i tillräcklig grad kan ge kommunerna likvärdiga ekonomiska förutsättningar oberoende av skattekraft och opåverkbara strukturellt betingade kostnader. Även om en adekvat modell antas, kommer ändå vissa kommuner att behöva stöd, varför det är viktigt att lägga fokus på de kommuner som faktiskt är i behov av stöd och inte generalisera problematiken. Färgelanda kommun förordar också en särskild översyn av utjämnningen och fördelningen av samtliga kostnader som är hänförliga till lag om särskilt stöd till vissa funktionshindrade (LSS).

Bostadsbyggande

Det är bra att utredningen uppmärksammat problemet med finansiering av bostadsbyggande i kommuner där fastigheternas marknadsvärde är lågt och därför påverkar möjligheterna till finansiering av nybyggnation. Åtgärder behövs för att ändra det förhållandet.

Ärendebeskrivning

För att kommunerna ska kunna möta samhällsutvecklingen krävs att de har en kapacitet som står i proportion till de uppgifter som ska utföras och till den service och välfärd som invånarna har rätt till. Regeringen har tillsatt en utredning med uppgift att bland annat utreda kommunernas framtida utmaningar och föreslå åtgärder.

Specifika utmaningar är enligt utredningens bedömning bland annat

- svagare ekonomi
- svårigheter med personal- och kompetensförsörjning
- etablering och integration av nyanlända
- växande och uppskjutna investeringsbehov
- växande anspråk på service och välfärd

Utredningen har också identifierat två samhällstrender som bedöms medföra särskilt utmärkande utmaningar för kommunerna – demografin och urbaniseringen. Utredningen belyser bland annat att:

- sammanläggningar av kommuner kan stärka både kommunernas drifts- och utvecklingskapacitet. En förutsättning för kommunsammanläggningar är att de bygger på frivillighet.
- regeringen initierar en försöksverksamhet där kommuner får ges undantag från bestämmelser i lag, förordning eller myndighetsföreskrift. Ska syfta till att pröva sätt att stärka kommuners kapacitet, möjliggöra anpassning av verksamhet till lokala förhållanden eller minska statliga regleringar.
- regeringen primärt ska använda andra sätt än riktade statsbidrag för att styra kommunernas verksamhet.
- regeringen tillsätter en utredning med uppdrag att genomföra en bred översyn av det kommunalekonomiska utjämningsystemet.
- regeringen bör ta initiativ till generella åtgärder på nationell nivå som bidrar till rekryteringen till tjänster inom kommunernas verksamhetsområden.
- regeringen tar initiativ till en utredning om det finns behov av ändringar i speciallagstiftning om grundläggande infrastruktur, för

Kommunstyrelsens arbetsutskott

att underlätta samverkan mellan kommuner, särskilt avseende vatten- och avloppssystem (VA-system) och bredband.

- utredningen bedömer att regeringen bör vidta åtgärder för att underlätta finansieringen av bostadsbyggande i kommuner där fastigheters låga marknadsvärden negativt påverkar möjligheten att finansiera nybyggnation.

Utredningen är föremål för remissbehandling. Färgelanda kommun ingår inte i den krets som specifikt inbjudits att lämna synpunkter, men samtliga kommuner har möjlighet att yttra sig över förslaget.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse inklusive yttrande daterat 3 augusti 2020.

Remiss Kommunutredningen ”Starkare kommuner – med kapacitet att klara välfärdsuppdraget” (SOU 2020:8) inkommen 24 mars 2020.

Betänkandet ”Starkare kommuner – med kapacitet att klara välfärdsuppdraget, SOU 2020:8”.

Kommunchefen informerar.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Diariet

Kommunledningskontoret
Kommunsekreterare
Marianne Martinsson
0528-56 71 04
marianne.martinsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Yttrande över Kommunutredningen - Starkare kommuner - med kapacitet att klara välfärdsuppdraget (SOU 2020:8)

Beslutsförslag

Färgelanda kommuns yttrande:

Kommunen har tagit del av utredningen, dess slutsatser och förslag. Kommunen bedömer att det än så länge inte finns förslag till åtgärder som kommer att lösa grundproblemet, d.v.s. olikheterna i kommunernas förutsättningar att tillhandahålla likvärdiga välfärdstjänster till sina kommuninvånare.

Att föreslagna åtgärderna bygger på frivillighet är positivt. Obligatorium hindrar utveckling av kreativa lokala lösningar.

Kommunen fäster uppmärksamheten vid några av förslagen i utredningen.

Strukturella åtgärder – samverkan

Kommunen ser ett stort behov av ökade möjligheter till kommunal samverkan och då även inom områdena administration, specialisttjänster, IT och digitalisering. Områden som enligt huvudregeln omfattas av upphandlingslagstiftningen.

Behovet av effektiv administration och specialkompetens är lika stort i små kommuner som i stora, men uppgiftens omfattning i kommuner med liten befolkning räcker ofta inte till heltider. Färgelanda kommun löser det ibland genom anställningar på deltid tillsammans med andra kommuner. Det innebär att vederbörande har flera arbetsgivare som kan erbjuda olika anställningsvillkor.

Strategisk samverkan kräver initialt stora resurser som kan vara svåra att frigöra i små kommuner. Statsbidrag som får användas till kostnader för sådant utvecklingsarbete är därför mycket välkommet.

Strukturella åtgärder – infrastruktur

Färgelanda kommun anser att staten behöver ta ett totalansvar för att nå en välfungerande digital infrastruktur i hela landet även inkluderande mobiltelefonnätet. Förslaget om att etablera en förvaltningsgemensam infrastruktur för grunddata och informationsutbyte mellan kommunerna och övriga offentliga aktörer är positivt.

Ekonomi - statsbidrag

Det mesta talar för att kostnadsutvecklingen i kommunerna kommer att öka. Den pågående pandemin har t.ex. resulterat i en allmän samhällsdebatt om förhållandena i äldreomsorgen och många pekar på behovet av reformer inom den verksamheten, mer personal, högre kompetens och mer avancerad sjukvård. Behovet av ökande resurser till skolan har påtalats under en längre tid.

Möjligheten att klara dessa kostnadsökningar är ett problem för hela kommunsektorn, men extra stort i de kommuner som redan har ett högt kostnadsläge och en hög utdebitering. Ofta sammanfaller detta även med en förhållandevis liten grupp av förvärvsarbete.

Kommunens kapacitet för både drift, utveckling och strategiska frågor påverkas självfallet av de ekonomiska förutsättningarna. Färgelanda kommun anser att statsbidrag till kommunerna ska vara generella. Kommunen delar den allmänna kritik som finns från kommunsektorn avseende problematiken med riktade statsbidrag vad gäller ökad administration, brist på förutsägbarhet, långsiktighet m.m. Om riktade statsbidrag ska förekomma så är det vid mycket speciella situationer.

Den nyligen genomförda förändringen av kostnadsutjämnningen är inte tillräcklig. För Färgelandas del innebar till exempel ett antal justeringar i den senaste revideringen att en ansevärd summa gick kommunen förlorad, men stora konsekvenser som följde. Kommunerna behöver likvärdiga förutsättningar för att hantera välfärden även när utmaningarna ökar. Kommunutredningen visar på att den stora variationen i kommunalskatt kan vara ett tecken på att det kommunalekonomiska utjämnningssystemet inte på ett nöjaktigt sätt ger kommunerna likvärdiga ekonomiska förutsättningar. Färgelanda kommun uppskattar därför utredningens förslag om att tillsätta utredning med uppdrag att genomföra en bred översyn av det kommunalekonomiska utjämnningssystemet. Det är av synnerlig vikt att säkerställa att utjämnningssystemet i tillräcklig grad kan ge kommunerna likvärdiga ekonomiska förutsättningar oberoende av skattekraft och opåverkbara strukturellt betingade kostnader. Även om en adekvat modell antas, kommer ändå vissa kommuner att behöva stöd, varför det är viktigt att lägga fokus på de kommuner som faktiskt är i behov av stöd och inte generalisera problematiken. Färgelanda kommun förordar också en särskild

översyn av utjämnningen och fördelningen av samtliga kostnader som är hänförliga till lag om särskilt stöd till vissa funktionshindrade (LSS).

Bostadsbyggande

Det är bra att utredningen uppmärksammat problemet med finansiering av bostadsbyggande i kommuner där fastigheternas marknadsvärde är lågt och därför påverkar möjligheterna till finansiering av nybyggnation. Åtgärder behövs för att ändra det förhållandet.

Ärendebeskrivning

För att kommunerna ska kunna möta samhällsutvecklingen krävs att de har en kapacitet som står i proportion till de uppgifter som ska utföras och till den service och välfärd som invånarna har rätt till. Regeringen har tillsatt en utredning med uppgift att bland annat utreda kommunernas framtida utmaningar och föreslå åtgärder.

Specifika utmaningar är enligt utredningens bedömning bland annat

- svagare ekonomi
- svårigheter med personal- och kompetensförsörjning
- etablering och integration av nyanlända
- växande och uppskjutna investeringsbehov
- växande anspråk på service och välfärd

Utredningen har också identifierat två samhällstrender som bedöms medföra särskilt utmärkande utmaningar för kommunerna – demografin och urbaniseringen. Utredningen belyser bland annat att:

- sammanläggningar av kommuner kan stärka både kommunernas drifts- och utvecklingskapacitet. En förutsättning för kommunsammanläggningar är att de bygger på frivillighet.
- regeringen initierar en försöksverksamhet där kommuner får ges undantag från bestämmelser i lag, förordning eller myndighetsföreskrift. Ska syfta till att pröva sätt att stärka kommuners kapacitet, möjliggöra anpassning av verksamhet till lokala förhållanden eller minska statliga regleringar.
- regeringen primärt ska använda andra sätt än riktade statsbidrag för att styra kommunernas verksamhet.
- regeringen tillsätter en utredning med uppdrag att genomföra en bred översyn av det kommunalekonomiska utjämnningssystemet.
- regeringen bör ta initiativ till generella åtgärder på nationell nivå som bidrar till rekryteringen till tjänster inom kommunernas verksamhetsområden.
- regeringen tar initiativ till en utredning om det finns behov av ändringar i speciallagstiftning om grundläggande infrastruktur, för

att underlätta samverkan mellan kommuner, särskilt avseende vatten- och avloppssystem (VA-system) och bredband.

- utredningen bedömer att regeringen bör vidta åtgärder för att underlätta finansieringen av bostadsbyggande i kommuner där fastigheters låga marknadsvärden negativt påverkar möjligheten att finansiera nybyggnation.

Utredningen är föremål för remissbehandling. Färgelanda kommun ingår inte i den krets som specifikt inbjudits att lämna synpunkter, men samtliga kommuner har möjlighet att yttra sig över förslaget.

Katrin Siverby
Kommunchef

Marianne Martinsson
Kommunsekreterare

Starkare kommuner – med kapacitet att klara välfärdsuppdraget, SOU 2020:8

Länkar:

SOU 2020:8

[Starkare kommuner – med kapacitet att klara välfärdsuppdraget, SOU 2020:8 \(pdf 7 MB\)](#)

Så tycker SKR i kommunutredningen

<https://skr.se/demokratiledningstyrning/politiskstyrningfortroendevalda/kommunaltselfstyresastyrskommunenochregionen/kommunutredningen/satyckerskrikommunutredningen.29786.html>

Remisskonferens – Kommunutredningen (SOU 2020:8)

Anders Folkesson
Helena Linde
Björn Kullander
Anna Pegelow

Gå till www.menti.com

skriv in kod 86 97 64

Så tycker SKR om Kommun- utredningens förslag (se skr.se)

- PM "Diskussionsunderlag..."
- Förbundets inspel till Kommunutredningen
 - Frikommunförsök
 - Digitalisering
- Gissur Erlingssons sammanslagningsstudie
- Särskild yttrande (sid 703ff)
- Samverkansenkät
- Småkommunsstudie

Kommunutredningens uppdrag: att stärka kapacitet

1. Identifiera utmaningar och dess effekt för olika verksamheter och kommuner
2. Analysera potentialen bland olika strukturella åtgärder:
 - främst *utökad samverkan, asymmetrisk uppgiftsfördelning* och (frivilliga) *kommunsammanslagningar, ändrat huvudmannaskap*
3. Genomförandeprocess för att **stärka kommunernas kapacitet**
 - Föreslå vilka strukturella åtgärder som bör vidtas och strategi för genomförandet
 - Vid behov, föreslå försöksverksamhet och nödvändiga författningsändringar
 - Parlamentarisk kommitté med 12 ledamöter
 - Överlämnades 19 februari 2020
 - Förlängd remisstid: 30 september

Vad är kommunal kapacitet? (kap 12.2)

- *Driftskapacitet*: att rättssäkert och kostnadseffektivt nå de kvalitetskrav som ställs på välfärdstjänsterna är hög driftskapacitet
- *Utvecklingskapacitet*: förmåga till organisatorisk utveckling och förnyelse, icke nödvändiga investeringar samt ett fruktbart samarbete med aktörer utanför den kommunala organisationen
- Kapacitetsbegreppen bör enligt SKR utgå från:
 - Politisk: beslutsförmåga och anpassbarhet
 - Professionell: kompetens i förhållande till arbetsuppgifter
 - Ekonomisk: finansiera sin verksamhet

Framtida utmaningar

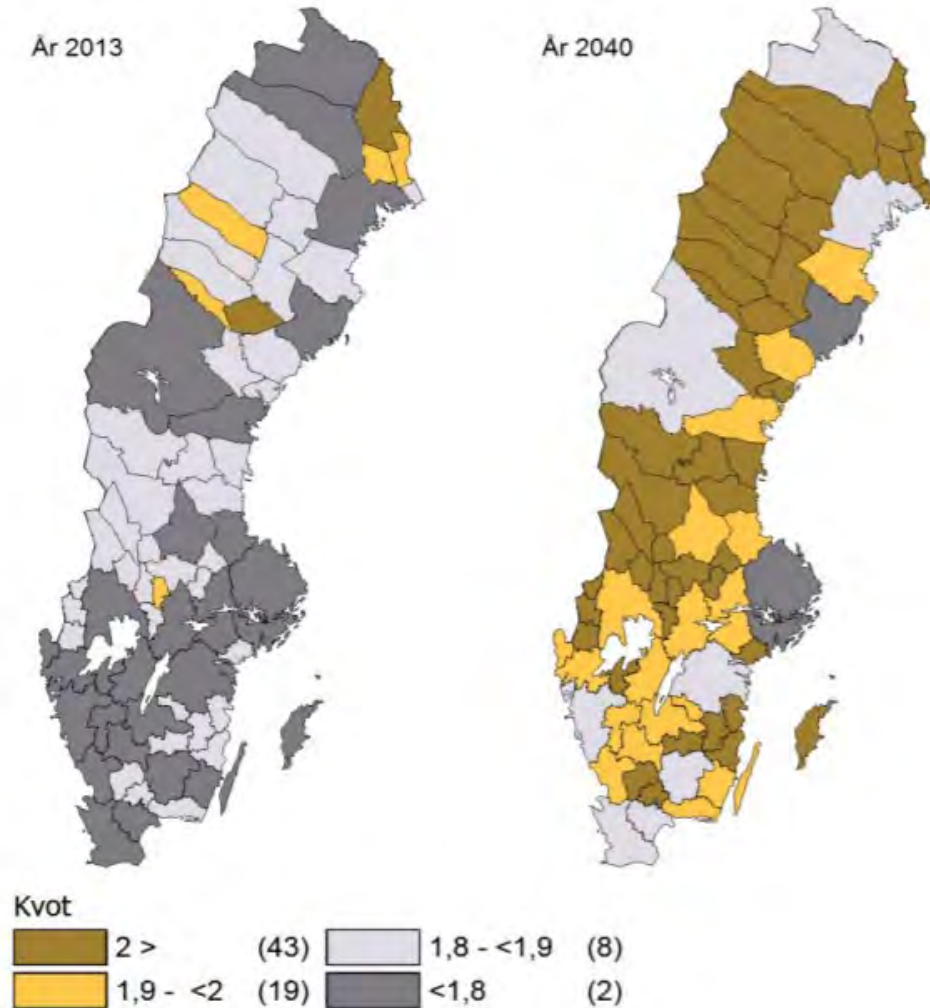
- svagare ekonomi
- svårigheter med personal- och kompetensförsörjning
- etablering och integration av nyanlända
- växande och uppskjutna investeringsbehov
- växande anspråk på service och välfärd
- kompetens att klara klimatförändring och hållbar utveckling.

Demografi och territoriella förutsättningar

- År 2040: Färre ska försörja fler
 - Ojämn utveckling i landet,
- ”Polarisering mellan kommuner ökar” (sid 153).
 - Nio fler kommuner över 100k inv och 6 fler under 5 000 inv.
- Regionförstoring och urbanisering som utmanar kommunindelningens relevans

Figur 6.9 Försörjningskvot för FA-regioner 2013 samt framskrivning till 2040

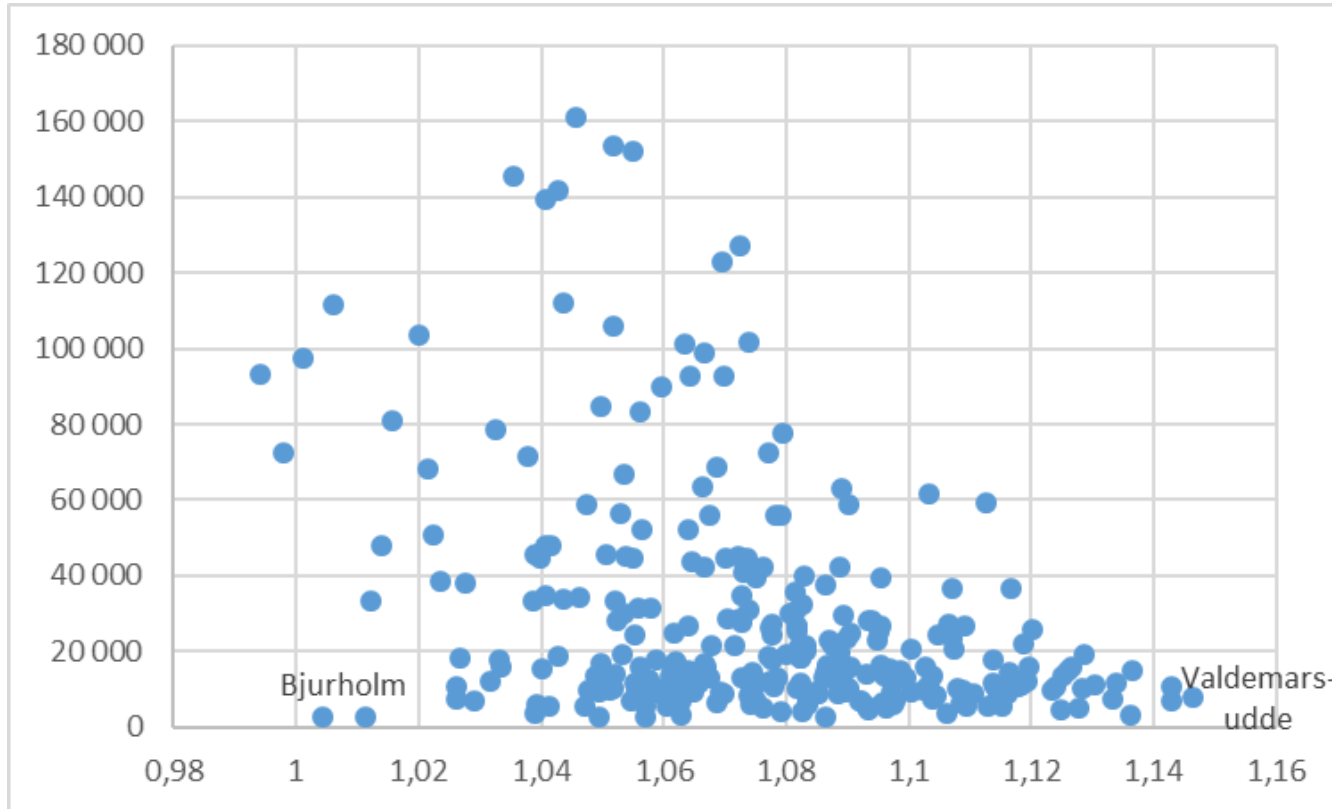
135

Ekonomiska förutsättningar (kap 7)

- Finansdepartementet uppskattade att statsbidragen behöver höjas med 90 mdkr till år 2026
- Kommungruppsvisa ekonomiska skillnader
 - Sex kronors skattesats mellan min- och max-kommun
 - Kommuner <10000 inv har soliditet på 9 % (riket=24%)
- Vad beror skillnaderna på?
 - Alla intäkter ingår inte i utjämningsystemet. Hur stora ambitions- och effektivitetsskillnader?

Demografiskt tryck fram till 2030 utifrån befolkningsstorlek

30 minsta	1,078559
31-60	1,087788
61-90	1,085906
91-120	1,086189
121-150	1,083656
151-180	1,080834
181-210	1,080387
211-240	1,061345
241-270	1,056327

1-18-åringar är mer resurskrävande än äldre.

Personal- och kompetensförsörjning (kapitel 8)

- 200 000 fler anställda behövs år 2026 och 300 000 pensionsavgångar
- ”Mindre kommuner har färre specialister och större sårbarhet än större kommuner” (sid 252)
- I små och minskande kommuner blir rekryteringsunderlaget ”helt enkelt för begränsad” (sid 263)
- Möjliga lösningar: ökad flyttning/pendling, arbetskraftsdeltagande, digitalisering, studieskuldskrivning (sid 263-275)

Kvalitet i kommunal verksamhet (kap 11)

- Avlägset belägna landsbygdskommuner har lägst andel lärarbehöriga och andel elever som behöriga att studera vidare
- Landsbygdskommuner har störst antal JO-beslut med kritik per invånare
- SKR:s studie av små kommunernas kvalitet:
 - Högre nöjd-inflytande-index i SCB:s medborgarundersökningar
 - Sämre meritvärden i årskurs 9 och gymnasiet, men väl så bra som förväntat
 - Marginellt högre brukarnöjdhet inom äldreomsorgen
 - Något fler återaktualiseras inom småkommunernas IFO (BoU-vård, ekonomiskt bistånd resp missbruksvård)

Synpunkter på utmaningsavsnitten

- Delar bilden av stora utmaningar under 2020-talet, men hur slår de för olika kommungrupper och olika verksamheter?
- Det lokala politiska ledarskapet kommer vara avgörande om landet hamnar i en kraftig och långvarig lågkonjunktur

Gå till www.menti.com

skriv in kod 86 97 64

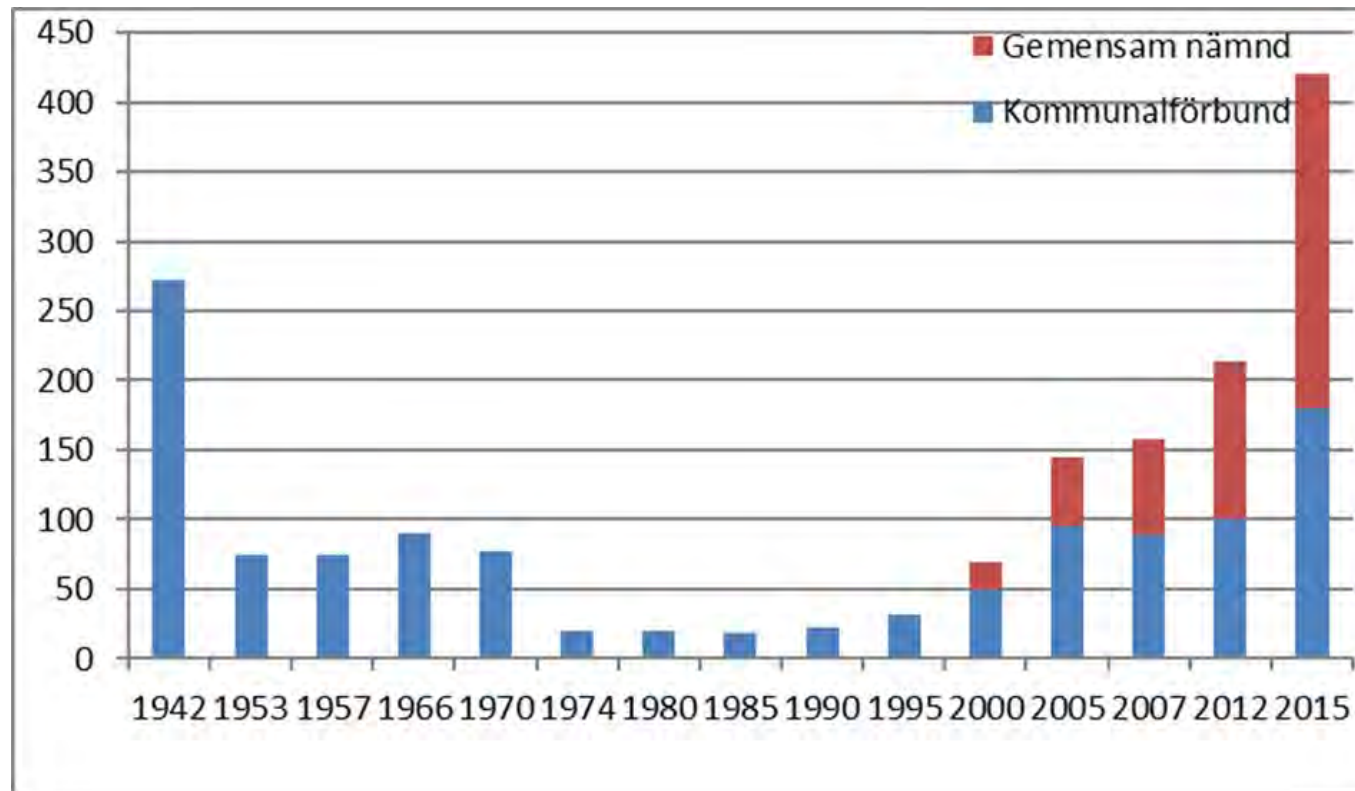
Del III: Strukturella åtgärder och annan kapacitetsförstärkning (kapitel 13 – 18)

Samverkan (kap 13)

- Kraftig ökning av antalet förbund och gemensamma nämnder
- Ytterst liten samverkan inom budgettunga verksamheter (utbildning/ÄO)
- Utredningens resonemang baseras mestadels på teori
- Demokratiskt underskott
- Driftskapacitet kan stärkas
- ”Behov av ytterligare forskning på området”

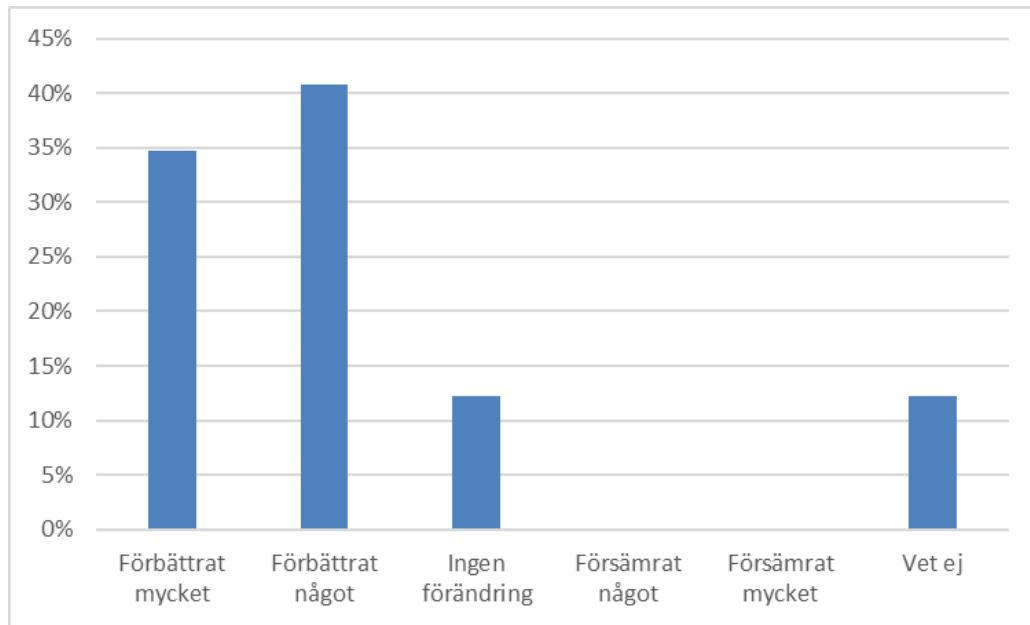
Samverkansreform sedan 80-talet

– De senaste decenniernas samverkan borde ha utretts på djupet

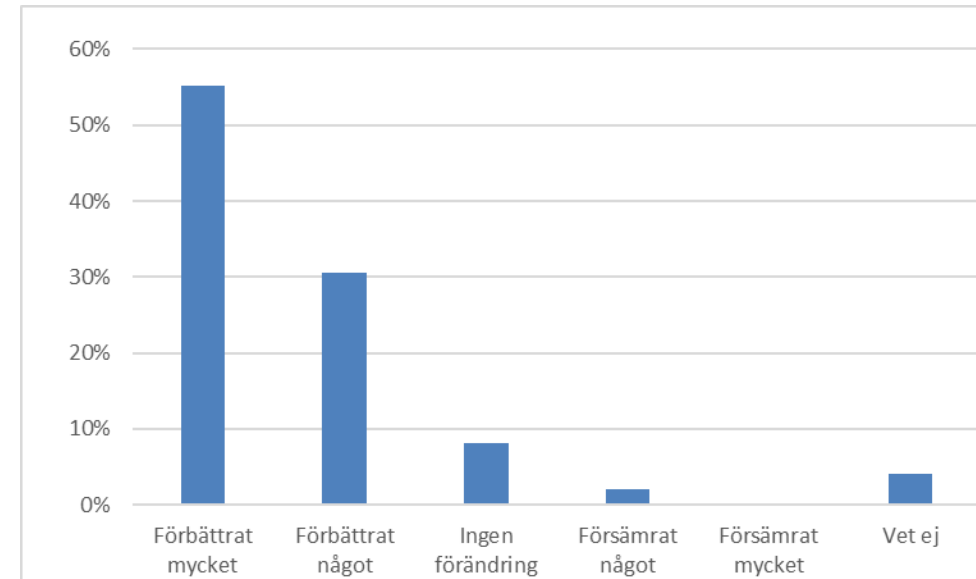

75 resp 85 % uppger förbättrad kvalitet och kompetensförsörjning

Hur har samverkan inom bygg, miljö- och tillsyn påverkat verksamhetens kvaliteten?

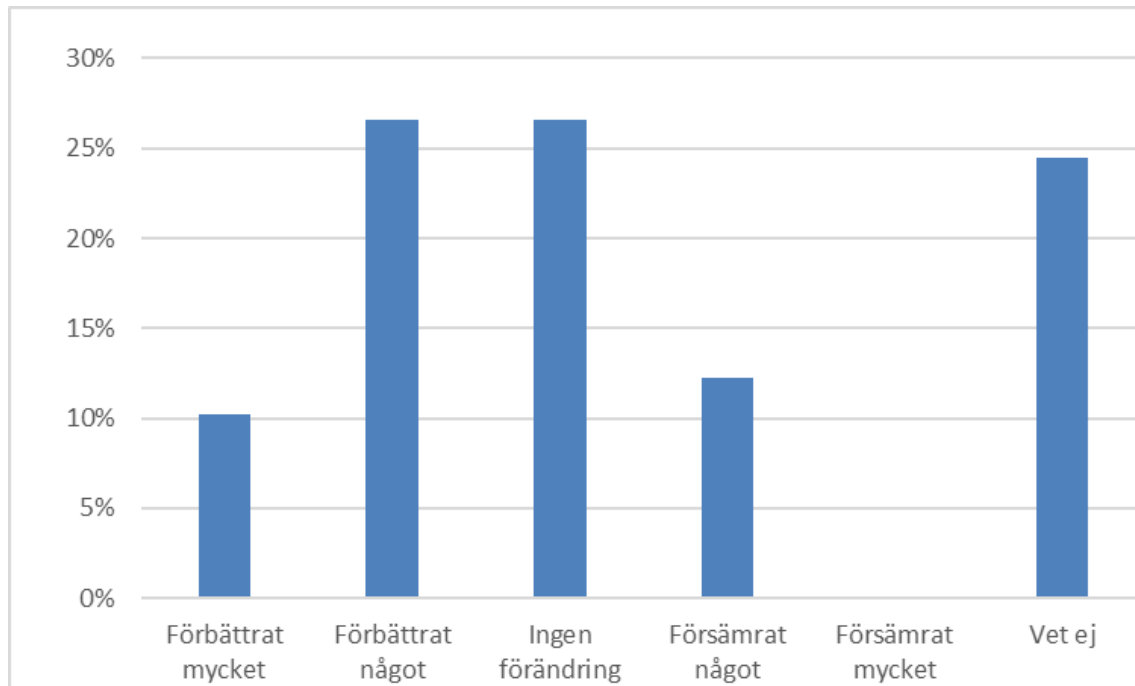

Hur har samverkan inom bygg, miljö- och tillsyn påverkat kompetensförsörjningen inom verksamheten?

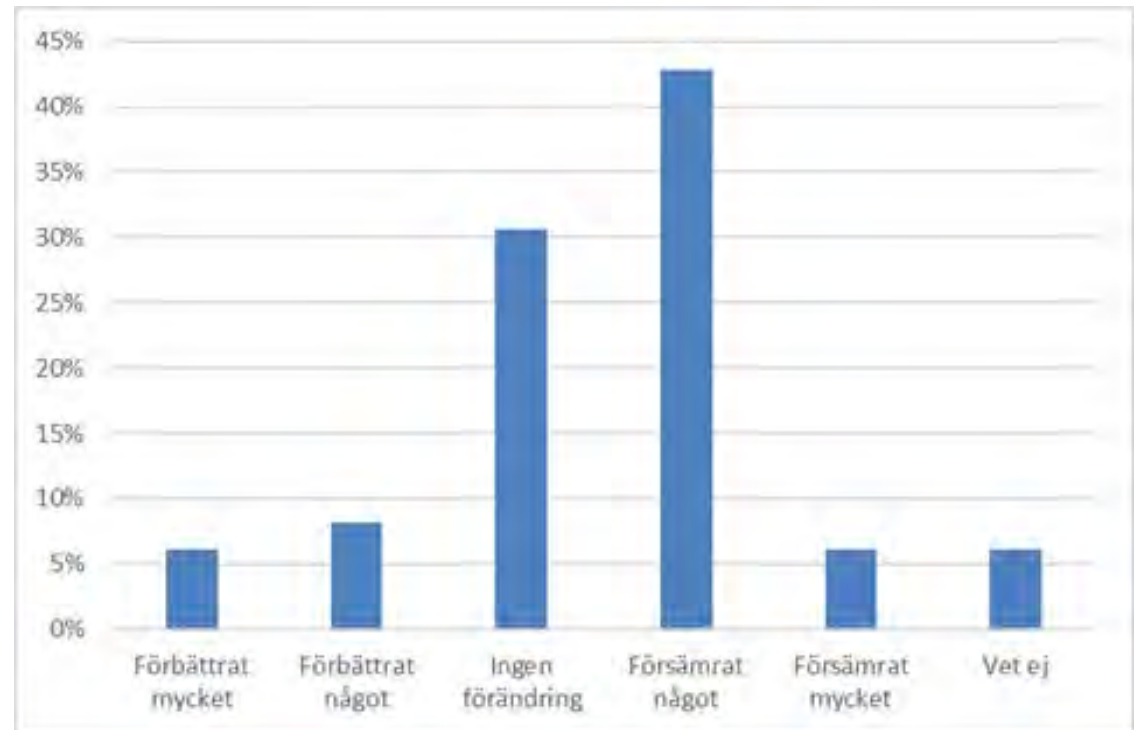

Svagt positiv kostnadsutveckling och negativt styrbarheten

Hur har samverkan inom bygg, miljö- och tillsyn påverkat verksamhetens kostnadsutveckling?

Hur har samverkan inom bygg, miljö- och tillsyn påverkat kommunens möjlighet att styra verksamheten?

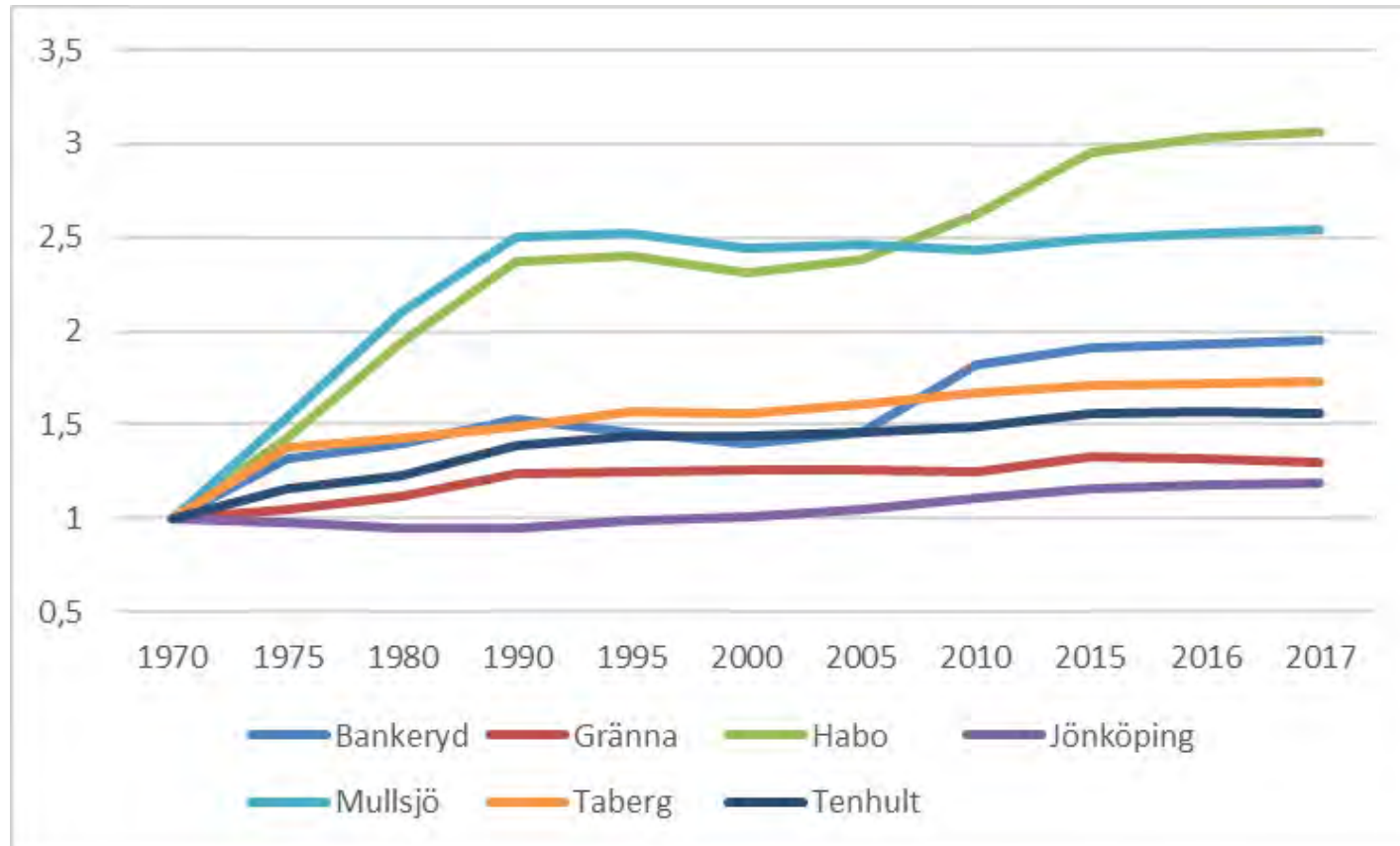
Sammanslagningar

- Utredningen:
- Små möjligheter till effektiviseringar inom kärnverksamheter pga dess log
- Ökad robusthet i organisationen
- Ökad specialisering ger större utvecklingskraft
- För- och nackdelar utifrån demokratiskt perspektiv

SKR om sammanslagningar

- SKR är inte motståndare till kommunsammanslagningar, men anser att det inte ska ske emot berörda kommuners vilja.
- De demokratiska effekterna är tydligt negativa (se Erlingssons rapport)
- Vad är en funktionell kommunindelning?
 - Dagens indelning med mestadels enkärniga kommuner är positiv
 - Hur stärker man den politiska kapaciteten?
- Små glesa kommuner kan inte slås samman pga utjämnings effekter i nuvarande system
- Negativ effekter för tidigare centralorter?

Centralorters befolkningsutveckling efter Kommunblocksreformen (ex Jönköping)

Generell förändring av kommunernas uppgifter (kap 15)

- Uppdrag: finns behov att generellt ändra kommunala ansvaret så att det överensstämmer med dess kapacitet?
- Olika verksamheter har olika territoriell logik
 - Räddningstjänst, gymnasieskola och delvis fysisk planering: regional
- Kommittén förordar inte några huvudmannaskapsförändringar.
 - Resurskrävande att genomföra huvudmannaskapsändringar
 - Större kommuner har väl så hög kapacitet som regionerna
- SKR: förstärka den personliga assistansen

Asymmetrisk uppgiftsfördelning (kap 16)

Utredningen: Föreslår ingen åtgärd. Anser att asymmetri inte är lämplig för centrala välfärdsverksamheter, men kan vara tillämplig för smärre verksamhetsområden.

SKR:

1. Asymmetri från stat till kommun enklare än vice versa
2. Positiva effekter av kommunal lantmäteri enligt Statskontoret (2017)

Asymmetri skulle kunna utvecklas. Digitalisering och delar av arbetsmarknadspolitik kan vara lämpliga

Sammanfattning av strukturåtgärder

Utredningen är alltför negativ till samverkan, medan fördelarna med sammanslagningar överskattas och inte tillräckligt problematiseras

SKR delar deras bedömning kring asymmetri, men skulle gärna se en smärre utveckling av det

Samverkan stärker kapaciteten och kan utvecklas:

- Upphandlingsrättsliga begränsningar kvarstår
- Region/kommun-avtalssamverkan

Tabell 17.1 De olika åtgärdsförslagens påverkan på kommunernas kapacitet, ekonomiska effektivitet och demokrati

	Samverkan	Kommun-sammanslaggning	Asymmetrisk ansvars-fördelning	Generell överföring av uppgifter
Ekonomisk effektivitet – Ökad kostnads-effektivitet	Oklart kun-skapsläge. Kanske vid kapitalintensiv verksamhet.	Kostnadsbespar-ingar inom administration, dock neutraliserat av kostnadsök-ningar inom andra verksamheter.	Oklart kun-skapsläge. Sannolikt vid kapital-intensiv verksamhet.	Oklart kun-skapsläge. Sannolikt vid kapitalintensiv verksamhet.
Ekonomisk effektivitet – Ökad ekonomisk robusthet	Nej.	Ja.	Oklart.	Oklart.
Driftskapacitet – Ökad kapacitet att bygga upp resurser och kompetens	Nej.	Ja.	Nej.	Kan innebära ökad kapacitet vid decentralisering. Förutsätter dock att det finns realistiska förutsättningar.
Driftskapacitet – Ökad leverans-kapacitet	Ja.	Ja.	Sannolikt ja.	Oklart.
Utvecklings-kapacitet – Ökad utvecklings-kapacitet	Nej.	Ja.	Nej.	Kan innebära ökad kapacitet vid decentralisering. Förutsätter dock att det finns rea-listiska förut-sättningar.
Effekter på lokal-demokratin	Negativa effekter.	Både negativa och positiva effekter.	Negativa effekter.	I princip oföränd-rade effekter. Kan innebära ökat avstånd mellan förtroendevalda och väljare vid centralisering.

Gå till www.menti.com

skriv in kod 86 97 64

Digitalisering

”Digitalisering är den kapacitetshöjande åtgärd som kommunerna själva främst lyfter fram”

Lyfter fram:

- Automatisering
- Robotik
- Ökad precision genom prediktion och AI
- Ökad kvalitet genom att frigöra resurser till kvalificerad verksamhet

”På mycket lång sikt finns avsevärd potential för kostnadsbesparingar”

Digitalisering

- ✓ Stora skillnader mellan kommuners förmåga till digitalisering
- ✓ Behovet av robust bredband
- ✓ DIGGs begränsade resurser (effektivt informationsutbyte, grunddata)
- ✓ Stort behov av nationell digital infrastruktur (interoperabilitet förutsättning)
- ✓ SKRs strategi Utveckling i en digital tid, Skoldigiplan, Vision eHälsa
- ✓ Rättsliga hinder
- ✓ Personlig integritet och informationssäkerhet (bl a uppdraget till MSB och länsstyrelserna)
- ✓ Erfarenhetsutbyte och systematiskt lärande mellan kommuner

Utredningens slutsatser

- ”Utredningens erfarenheter från möten och dialoger med ett stort antal kommuner av olika karaktär är att *alltför många har svårt nog att klara den dagliga driften, och än mindre har någon strategisk utvecklingskapacitet*” (sid 355)
 - Särskilt svårt för små och minskande kommuner
- ”kommunerna idag behöver vara större än vad riktvärdena för 1974 års kommunsammanläggningar angav” (sid 574)
 - Miniminivå på 8 000 – 30 000 invånare

Strategi för stärkt kapacitet (kap 19)

- Direktiven: föreslå en strategi för hur kommunernas kapacitet att möta samhällsutvecklingen ska stärkas
- Strukturåtgärd 1: Strategisk samverkan (sid 576ff)
 - Mer fasta konstellationer
 - Samlad kommunövergripande analys
 - Större djup i samverkan
 - Mer gemensamt agerande i utvecklingsfrågor

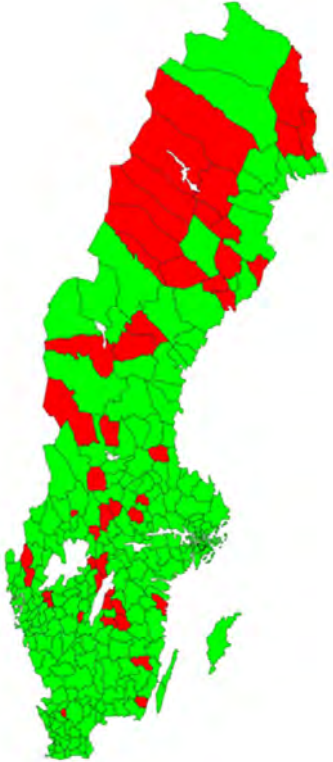
Strukturåtgärd 2: Främja kommunsammanslagningar

- En ändrad kommunstruktur behövs för att stärka drifts- och utvecklingskapacitet
- *”kommunerna skulle behöva vara större än vad riktvärdena för 1974 års kommunsammanläggningar angav. Riktvärdena var då att kommunerna skulle ha 6500–8 000 invånare för att klara grundskolan och 30 000 invånare för att utgöra en fungerande arbetsmarknad” (sid 579)*

Kommuntypers behov av strukturåtgärder (sid 579-583)

- Kommunutredningen bedömer att en mer strategisk samverkan, och på längre sikt frivillig sammanläggning behövs i:
 - Kommuner med stor geografisk yta
 - Jämnstora kommuner med korta avstånd
 - Större kommun med mindre, glesa kranskommuner
- Strategisk samverkan behöver utvecklas i ”Täta kommuner nära en större stad”, men behöver inte främst slås samman

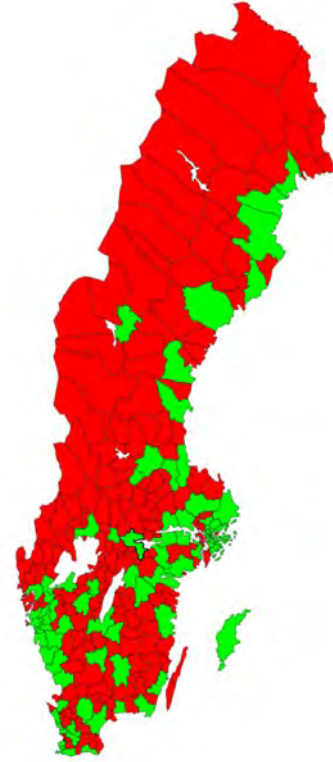
SKR: Sammanslagningar utifrån invånarantal vore en glesbygdsreform

47 kommuner med
färre än 8000
invånare

167 kommuner under
20 000 inv

204 kommuner
under 30 000 inv

Den centrala frågan:
vad är en funktionell
kommun?

20.1.1 Stöd och incitament för strategisk samverkan och frivillig sammanläggning av kommuner (sid 598-612)

1. Statsbidrag (~1 mkr) till att utreda strategisk samverkan och arbete inriktat på frivilliga sammanläggningar

SKR: positivt, men bör vara mer omfattande

2. Staten tar över långfristiga skulder och pensionsförplikter från kommuner som frivilligt genomför kommunsammanläggningar. Vidare utredning.

– Potentiell kostnad: 500 mdkr

SKR: avstyrker. Kostnader står inte i proportion till nyttan. Regionala obalanser.

Försöksverksamhet med dispens från lagstiftning (sid 612 – 618)

- Pröva sätt att stärka kommuners kapacitet, möjliggöra anpassning av verksamhet till lokala förhållanden eller minska statliga regleringar.
- Försöken får avse strukturförändring eller verksamhetsutveckling.
- Kommundelegationen ges i uppdrag att ta fram ett förslag om den närmare utformningen av försöksverksamheten
- SKR tillstyrker, men bör genomföras nu.

Former för stöd och analys för att stärka kommunernas kapacitet

1. Kommundelegation bildas på regeringskansliet

- Statliga och kommunala representanter
- Tillsammans med landshövdingarna att föra en dialog med kommuner om kapacitetsstärkande åtgärder (samverkan och sammanläggningar).
- förvalta statsbidraget till utveckling av strategisk samverkan och frivilliga sammanläggningar
- Utreda försöksverksamhet och behov av kommunforskning
- SKR: avstyrker landshövdingeuppdraget och därför Kommundelegationen

2. Uppdrag till Statskontoret att följa kommunsektorn (sid 627-630)
 - Strukturförändringar inom kommunsektorn
 - Finansieringen av kommunernas verksamhet
 - Demografisk utveckling och omvärldsförändringar

– SKR avstyrker.
3. RKA uppdras att tillsammans med statliga myndigheter utveckla statistik som mäter kvalitet i tillsynsverksamheter, och mer tillsynsdata i Kolada (sid 630-633)

SKR: Inför en ny Kommunakut

- Ekonomiska utmaningar under 2020-talet gör att vissa kommuner kommer behöva
- Riktat stöd till ekonomiskt utsatta kommuner likt Kommundeleigationen (den sk Kommunakuten) i början av 2000-talet
- Långsiktigt positiva effekter för de 40-talet deltagande kommunerna
- Urvalskriterier och form av stöd (ekonomiskt/konsultativt)?

Statens åtaganden och statlig närvaro i hela landet (sid 633ff)

- Regeringen bör ta ett tydligt ansvar för statens åtaganden i kommunerna och utveckla det arbete som påbörjats med att garantera statlig närvaro i hela landet.
 - Finansieringsprincipen
 - Arbetsförmedling, Försäkringskassa, Polis, Skatteverket

Kommunernas ekonomi

Statsbidragsprincip föreslås (sid 636-)

- Staten föreslås främst använda andra sätt (än riktade bidrag)
- Minsta storlek på statsbidragen
- Två alternativ för statens användning av riktade statsbidrag:
 1. Riktade statsbidrag ska efter två år övergå till generella
 1. Undantag vid särskilda skäl
 2. Sektorsbidrag som kommunen får använda till statens utpekade områden
- Riksdagen ställer sig bakom principen (motsv Finansieringsprincipen)
- SKR: mycket positivt förslag

Bred översyn av utjämningsystemet (sid 643-654)

- Inkomst-, kostnads- och LSS-utjämningsen samt strukturbidragen bör ses över, och särskilt analysera om
 - staten bör stå för en större del av finansieringen
 - Systemen utgör ett hinder för sammanslagningar
 - Tillväxthämmande incitament finns
 - Löpande uppföljning
- Om skattesatsskillnader kvarstår bör regeringen överväga ett riktat statsbidrag för högskattekommuner ("skattetak")
- SKR: negativa ekonomiska incitament vid sammanslagning bör tas bort. Avstyrker bidrag till högskattekommuner

Kompetensförsörjning (sid 655-)

1. Regeringen bör ta initiativ till generella åtgärder höjer sysselsättningsgraden och arbetskraftsdeltagandet som bidrar till rekryteringen till tjänster inom kommunernas verksamhetsområden.
2. Regeringen tar initiativ till att **utreda** studieskuldskrivning för personer som bor och arbetar i landsbygdskommuner
 - 60 "avlägset belägna" kommuner berörs
 - 10 procent nedskrivning per år
 - SKR: tillstyrker, men vill se genomförande, inte fortsatt utredning

Förslag rörande Digitalisering (sid 659-664)

- Staten bör ta ansvar för att etablera hållbar förvaltningsgemensam infrastruktur för grunddata och informationsutbyte
- DIGG bör stödja kommunernas digitaliseringsarbete (främst generellt metod och kompetensstöd)
- Regeringen tillsätter ett rättsligt beredningsorgan för att anpassa gällande rätt för att möjliggöra accelererad digitalisering och förbättrad informationsförsörjning

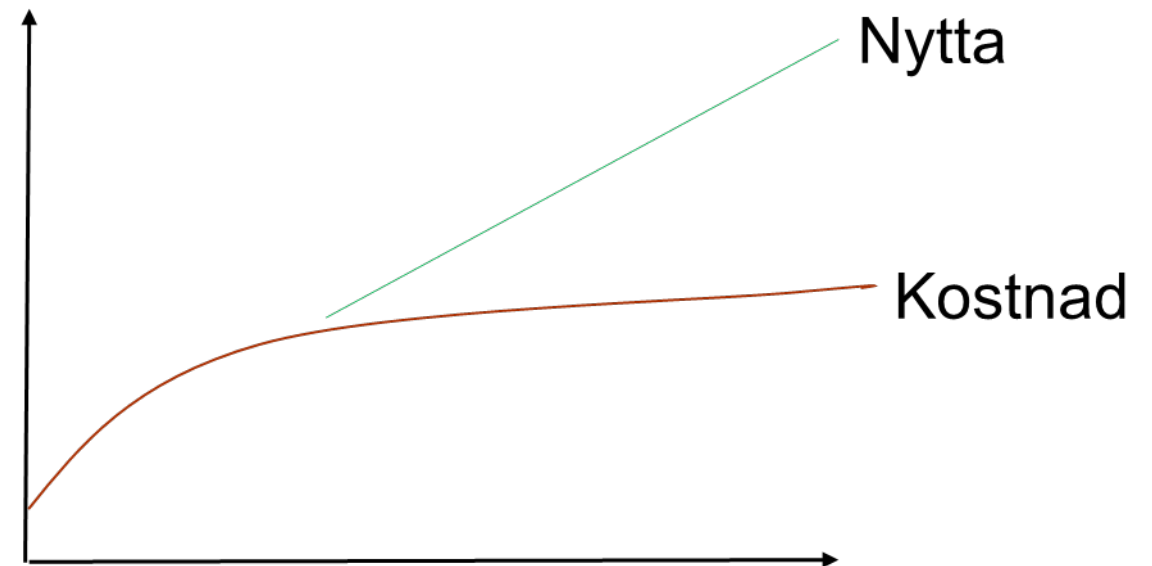
Dessutom

- ❑ Utveckla "strategisk samverkan" (ev stöd med statsbidrag)
- ❑ Tillåta försöksverksamhet (avseende strukturförändringar men också verksamhetsutveckling)

=> skulle förstås kunna omfatta digitaliseringssatsningar

SKRs kommentar

- Utredningen verkar inte i nån större utsträckning koppla ihop "digitaliseringsspåret" med behovet av samverkan
- Logiken med digitala lösningar:
 - Stor investeringskostnad men merkostnaden marginell
 - Nyttan är avhängig nyttjandegraden => skala och samverka

SKRs kommentar

SKRs inspel som inte tagits omhand:

- Ökad finansiering till DIGG för att utföra sitt befintliga uppdrag
- Långsiktig modell för prioritering och samfinansiering av nationell digital infrastruktur
- Undanröja juridiska hinder för automatiserat beslutsfattande i kommunal förvaltning
- Förtydligande gällande upphandlingslagstiftningen

Övriga förslag (sid 665-

1. Förenkla planeringsunderlag från statliga myndigheter som behövs för att kommunerna i deras arbete med översiktsplaner ska kunna bedöma risker på grund av klimatförändringar.

SKR: positivt, men den stora frågan är statsbidrag för förebyggande åtgärder för klimatanpassning (idag 75 mkr per år)

2. Regeringen bör ta initiativ till särskilda utbildnings- och kompetensförsörjningsinsatser för kommunerna för att stödja arbetet med frågor som rör klimat och miljö samt genomförandet av Agenda 2030

Förstärka kommunernas planeringsprocesser genom flernivåsamverkan

- Tillväxtverket ska i samverkan med Boverket, Trafikverket och regionerna, stödja kommunernas strategiska planering i för hållbar utveckling i alla delar av landet. (sid 671-674)
- Syftet är ett förbättrat samspel och samarbete i lokala och regionala planeringsprocesser för att skapa attraktiva platser för medborgare, företagare och besökare
- 1 mkr till Tillväxtverket och 0,5 mkr till Boverket och Trafikverket årligen
- Inget ställningstagande från SKR än.

- Regeringen tar initiativ till en utredning om huruvida det finns behov av ändringar i speciallagstiftning om grundläggande infrastruktur, för att underlätta samverkan mellan kommuner (sid 668-671)
- Regeringen bör vidta åtgärder för att underlätta finansieringen av bostadsbyggande i kommuner där fastigheters låga marknadsvärden negativt påverkar möjligheten att finansiera nybyggnationer. Regeringen bör också underlätta byggandet av bostäder genom förändringar av redovisningsregelverket (sid 675f).

Fortsatta processen för SKR:s remissarbete

- Arbetsutskott maj: återkoppla synpunkter från medlemmar
- 1 september: arbetsutskottet behandlar remissvar
- 18 september: styrelsen fattar beslut

- Oklart hur regeringskansliet kommer behandla ärendet

Avdelningen för ekonomi och styrning
Anders Folkesson

Kommuner och regioner

Diskussionsunderlag och förbundets utgångspunkter för remissvar beträffande Kommunutredningen (OBS. INTE DET SLUTGILTIGA REMISSVARET)

I följande dokument redogörs för utredningens centrala analyser och förslag samt för förbundets utgångspunkter vid remisskrivandet. Följaktligen är inte utredningens samtliga förslag kommenterade i detta dokument.

Dokumentet som har behandlats av SKR:s arbetsutskott har tagits fram i syfte att dels informera förbundets medlemmar om våra utgångspunkter, dels för att få återkoppling från medlemmar på våra preliminära synpunkter (synpunkter kan mejlas till anders.folkesson@skr.se). **SKR:s styrelse fattar beslut om förbundets remissvar i september.**

Utredningens uppdrag

Utredningen har haft i uppdrag att:

- identifiera kommunernas framtida utmaningar,
- analysera potentialen bland olika strukturella åtgärder (främst utökad samverkan, asymmetrisk uppgiftsfördelning och (frivilliga) kommunsammanslagningar samt ändrat huvudmannaskap) för att möta utmaningarna
- föreslå vilka strukturella åtgärder som bör vidtas och strategi för genomförandet

Slutbetänkandet (SOU 2020:8) överlämnades till finansdepartementet i februari och är ute på remiss till september.

Kommunernas utmaningar och förutsättningar

Betänkandet har ett omfattande avsnitt om kommunernas utmaningar och förutsättningar (kapitel 6 – 12). Utredningens slutsats är att kompetensförsörjningsfrågan framstår som den mest svårlösta på grund av arbetskraftsbrist inom så gott som all offentlig verksamhet. Utredningen bedömer att kommunerna står inför flera specifika utmaningar som dessutom kommer tillta i styrka under överskådlig tid framöver. Dessa är framför allt (sid 25f):

- svagare ekonomi
- svårigheter med personal- och kompetensförsörjning
- etablering och integration av nyanlända
- växande och uppskjutna investeringsbehov

- växande anspråk på service och välfärd
- kompetens att klara klimatförändring och hållbar utveckling.

Förbundet instämmer i utredningens bedömning om flertalet av sektorns framtida utmaningar. Dessa är dock problematiska oavsett kommunstruktur och kvarstår oavsett kommunindelning eller graden av samverkan. Däremot beskriver och analyserar utredningen mer knapphändigt hur dessa utmaningar påverkar olika verksamheter och kommungrupper. För att veta vilka strukturåtgärder som bör genomföras behöver man veta vilka problem som ska lösas.

Kapacitetsbegreppet borde ha utgått från att kommunerna är politiskt styrda organisationer

Utredningen har valt att definiera kapacitet som *drift-* respektive *utvecklingskapacitet*. En kommun som på ett rättssäkert och kostnadseffektivt sätt når de kvalitetskrav som medborgarna och staten ställer på välfärdstjänsterna kan betecknas som en kommun som har hög driftskapacitet. En kommun som däremot återkommande har svårt att klara detta kan beskrivas som en kommun med låg driftskapacitet. Fokus är på förmågan att dagligen sköta det kommunala uppdraget i form av t.ex. skola, vård och omsorg. Utvecklingskapacitet anses vara förmåga till organisatorisk utveckling och förnyelse, icke nödvändiga investeringar samt ett fruktbart samarbete med aktörer utanför den kommunala organisationen skulle kunna beskrivas som indikationer på utvecklingskapacitet. I utvecklingskapacitet ligger också att kommunen har förmåga att planera och agera utifrån en långsiktig målbild vilket kräver att kommunen har förmåga att fatta nödvändiga beslut med viss framförhållning (sid 353-356).

Utredningen anser är att alltför många kommuner har svårt att klara den dagliga driften och än mindre har tillräcklig utvecklingskapacitet. Det kan exempelvis innebära att kommunen av resursskäl kan ha svårt att jobba med omvärldsanalyser, att delta i kompetensutvecklingsinsatser och konferenser, att ta till sig nya effektiviseringsmöjligheter via digital teknik eller att nyttja riktade statsbidrag på ett meningsfullt sätt (sid 356).

SKR:s bedömning om kapacitetsbegreppet

Utredningens begrepp (drift- och utvecklingskapacitet) är breda och omfattande, då all kommunal aktiviteter antingen kan sägas vara drift- eller utvecklingsverksamhet. Kommunernas resultat kan i sin tur bero på en mängd olika orsaker av både intern och extern karaktär.

SKR anser att kapacitetsbegreppet istället bör utgå från att kommunerna är politiskt styrda organisationer och delas in i flera dimensioner: politisk, professionell och ekonomisk kapacitet. Den viktigaste är den politiska (lokaldemokratiska) kapaciteten. En väl fungerande ledning och styrning är avgörande för varje organisation, så även för kommunerna. Detta bekräftas också vid de många kommunanalyser som förbundet gör på uppdrag av enskilda kommuner och av statliga utredningar som

belyst frågan (se bland annat Kommundelegationen (SOU 2003:68) och Tillväxtdelegationen (SOU 2004:126)). Med politisk kapacitet menas bland annat den politiska församlingens förmåga att leda den kommunala verksamheten och fatta nödvändiga beslut. En hög politisk kapacitet underlättas av en gemensam lokal identitet och geografi utan konkurrerande/jämnstora tätorter. Hög politisk kapacitet beror således inte nödvändigtvis på befolkningsstorlek, även om det krävs att tillräckligt många kommunmedlemmar är villiga att ta förtroendeuppdrag.

Professionell kapacitet innebär kompetensmässig bärkraft. Bjurholm med sina 300 anställda har i princip samma uppdrag som Göteborg stad med 40 000 anställda. Professionell kapacitet är att ha tillräcklig kompetens i organisationen att klara av specialistuppgifterna eller att kunna rekrytera och bemanna de personaltunga verksamheterna. Samverkan kan bidra till att öka kommunernas professionella kapacitet, eftersom den möjliggör större tillgång till specialistkompetens.

Ekonomisk kapacitet innebär förmåga att finansiera sin verksamhet och sina investeringar. Det långtgående utjämnningssystemet gör att de ekonomiska förutsättningarna mellan landets kommuner är någorlunda likvärdiga.

Effekterna av strukturåtgärderna och strategi för stärkt kapacitet

Kommunutredningens bedömningar av de olika strukturåtgärder summeras i nedanstående tabell (se sid 531) utifrån vilken deras strategi läggs fram (sid 597).

Tabell 17.1 De olika åtgärdsförslagens påverkan på kommunernas kapacitet, ekonomiska effektivitet och demokrati

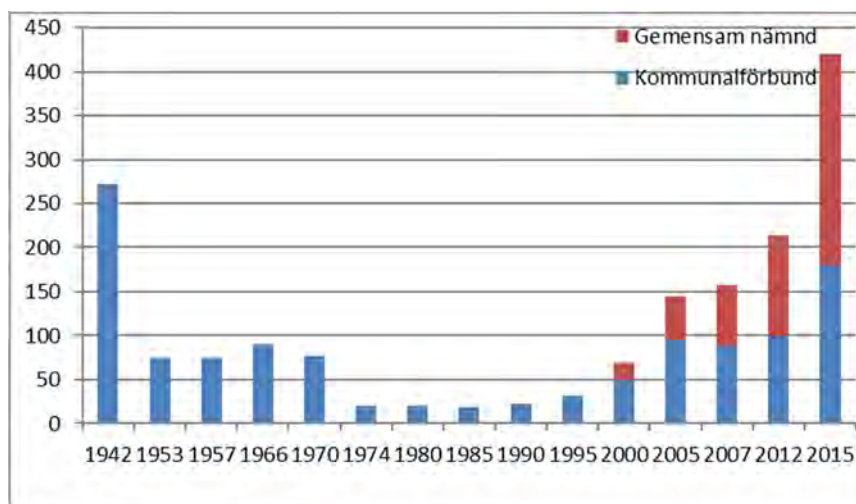
	Samverkan	Kommun-samman-läggning	Asymmetrisk ansvars-fördelning	Generell överföring av uppgifter
Ekonomisk effektivitet – Ökad kostnads-effektivitet	Okänt kun-skapsläge. Kanske vid kapitalintensiv verksamhet.	Kostnadsbespar-ingar inom administration, dock neutraliserat av kostnadsök-ningar inom andra verksamheter.	Okänt kun-skapsläge. Sannolikt vid kapital-intensiv verksamhet.	Okänt kun-skapsläge. Sannolikt vid kapitalintensiv verksamhet.
Ekonomisk effektivitet – Ökad ekonomisk robusthet	Nej.	Ja.	Okänt.	Okänt.
Driftskapacitet – Ökad kapacitet att bygga upp resurser och kompetens	Nej.	Ja.	Nej.	Kan innebära ökad kapacitet vid decentralisering. Förutsätter dock att det finns realistiska förutsättningar.
Driftskapacitet – Ökad leverans-kapacitet	Ja.	Ja.	Sannolikt ja.	Okänt.
Utvecklings-kapacitet – Ökad utvecklings-kapacitet	Nej.	Ja.	Nej.	Kan innebära ökad kapacitet vid decentralisering. Förutsätter dock att det finns rea-listiska förut-sättningar.
Effekter på lokal-demokratin	Negativa effekter.	Både negativa och positiva effekter.	Negativa effekter.	I princip oförändrade effekter. Kan innebära ökat avstånd mellan förtroendevalda och väljare vid centralisering.

Utredningens bedömning: *Samverkan mellan kommuner skapar förutsättningar för stärkt driftskapacitet i kommunerna. En mer strategisk samverkan bör dock utvecklas för att större effekter på kommunernas kapacitet ska erhållas. Sammanläggningar av kommuner kan stärka både kommunernas drifts- och utvecklingskapacitet. Utvecklingen i ett framtidsperspektiv pekar på ett behov av förändringar i kommunstrukturen för att värna den decentraliserade samhällsmodellen. En förutsättning för kommunsammanläggningar är att de bygger på frivillighet. Staten bör främja en utveckling som leder till att kommuner utvecklar mer strategisk samverkan eller genomför frivilliga kommunsammanläggningar. (sid 597)*

SKR:s enkät visar att samverkan har stärkt kommunernas kapacitet

Regelförenklarna de senaste decennierna har bidragit till en kraftigt ökad samverkan, från 25 förbund 1985 till över 400 kommunalförbund och gemensamma nämnder idag. Därutöver finns ett stort antal interkommunala företag och avtalssamverkan. Detta har varit *en partiell kommunreform* som gjort kommunindelningen mer flexibel. Kommuner har fått möjlighet att gå samman på verksamhetsnivå för att få de skalfördelar som en större organisation kan innebära.

Figur 1 Antalet kommunalförbund och gemensamma nämnder 1942-2015

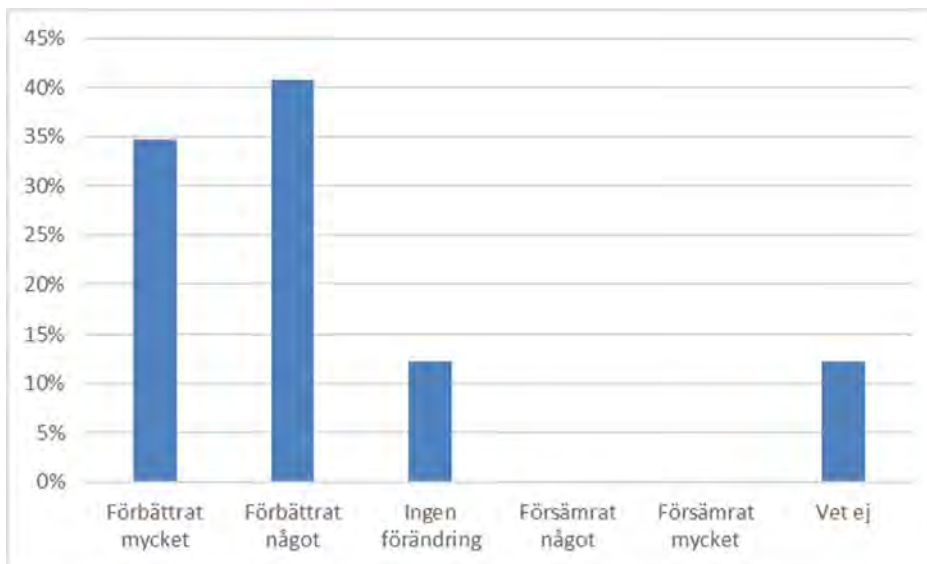

Denna reform borde ha varit en utgångspunkt för utredningen, men tyvärr har inte utredningen studerat samverkans effekter annat än dess transaktionskostnader och kostnadseffektivitet inom räddningstjänstförbund.

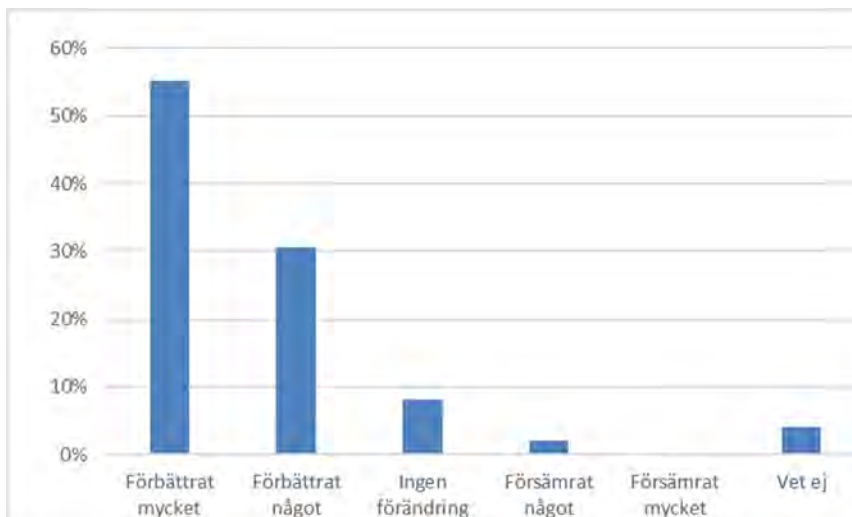
För att öka kunskapsläget något genomförde SKR en enkätundersökning i december 2019 till samtliga 61 kommuner med förbund/gemensam nämnd i miljö, bygg

och/eller tillsynsfrågor. Svaren från kommundirektörerna är positiva. ¹ 75 procent anser att kvaliteten har förbättrats, medan 86 procent svarar att kompetensförsörjningen blivit bättre.

Hur har samverkan inom bygg, miljö- och tillsyn påverkat verksamhetens kvalitet?

Hur har samverkan inom bygg, miljö- och tillsyn påverkat kompetensförsörjningen inom verksamheten?

Vår enkätundersökning visar att samverkans positiva effekterna för kompetensförsörjningen är lika stora som vid sammanslagningar (utredningen anför att 80 procent av de danska kommunerna sa att sammanslagningar lett till förbättrad

¹ Rapporten i sin helhet finns här:

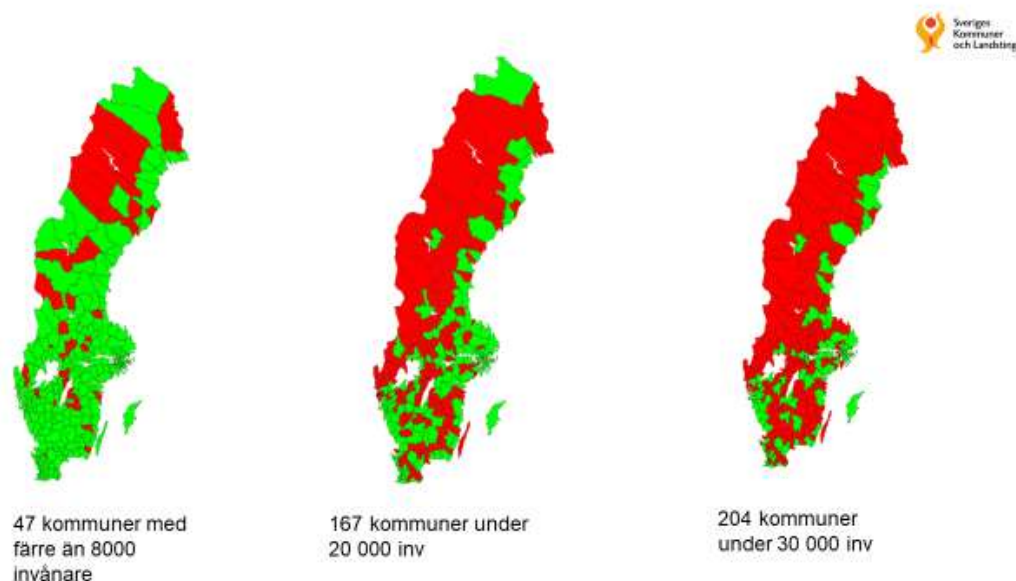
<https://skr.se/download/18.600fa75b170524aa6ec609c5/1582105940147/SKR%20enk%C3%A4tstudie-samverkanskommuner.pdf> Svarefrekvensen var 80 procent.

kompetensförsörjning). Det är därför läggas mer kraft på att underlätta samverkan än att uppmuntra till kommunsammanslagningar.

Utredningen vill främst slå samman mindre lands- och glesbygdskommuner

Utredningen menar att i ett framtidsperspektiv finns behov av en ändrad kommunstruktur. Kommunutredningen bedömer därför att ”kommunerna skulle behöva vara större än vad riktvärdena för 1974 års kommunsammanläggningar angav. Riktvärdena var då att kommunerna skulle ha 6 500-8 000 invånare för att klara grundskoleverksamheten och 30 000 invånare för att utgöra en fungerande arbetsmarknad” (sid 577).

SKR har flera invändningar mot denna bedömning. Givetvis är det inte optimalt att vara en ytstor kommun med liten och kanske minskande befolkning. Dock måste analysen utgå från var invånarna faktiskt bor. Knappt hälften av kommunerna med färre än 8000 invånare ligger i Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens kommuner (se kartor nedan). Att sätta en minimigräns skulle alltså mestadels leda till sammanslagningar av ytstora landsbygdskommuner.

Utredningen menar att demokratiska effekterna av sammanslagning är neutrala med både positiva och negativa delar. Forskningsläget pekar dock på att det är tämligen klart att de negativa effekterna överväger (Erlingsson 2019²). Utredningen nämner

² Rapporten ”Får sammanläggningsidén stöd i forskningen”, se https://skr.se/download/18.53218e1616ceb8824abad7e8/1567694250941/F%C3%A5r%20sammanl%C3%A4ggningsid%C3%A9n%20st%C3%B6d%20i%20forskningen,%20Erlingsson_sammanl%C3%A4gningar%20SKL%20.pdf

inte heller att befolkningsmå kommuner har en högre nöjdhet beträffande den lokala politiken i SCB:s medborgarundersökningar.

Utredningen anser att sammanslagningar skulle förstärka ”jämnstora kommuner med korta avstånd” och ”kommuner med stor geografisk yta”. Dock anser man att det inte är lika angeläget i täta kommuner nära större stad, eftersom dessa anses ha tillräcklig både drifts- och utvecklingskapacitet (sid . 580ff).

Det går inte att utesluta att vissa kommuner i framtiden kan se sammanslagningar som ett sätt att möta utmaningar och stärka sin kapacitet. Det hade varit intressant med en diskussion om vad som är en funktionell kommunindelning, annat än miniminivåer för kommunstorlek. Exempelvis skulle sammanslagningar leda till fler flerkärniga kommuner, vilket skulle kunna försvåra den politiska styrningen.

Asymmetrisk uppgiftsfördelning kan stärka kommunerna i vissa fall

Utredningen avfärdar asymmetrisk uppgiftsfördelning som en heltäckande lösning, men anser att det kan testas inom en begränsad försöksverksamhet. Motiven är svårigheter med ansvarsutkrävande, att A- och B-kommuner skulle kunna bildas, att transparensen i den offentliga förvaltningen skulle minska och att vissa finansieringsfrågor (kommunalskatt och utjämningsystemet) skulle bli svårlösta (sid 513-516). Däremot anser Kommunutredningen att det bör vara möjligt att göra vissa avsteg från symmetriprincipen om det handlar om att ytterligare föra över ansvar från staten till vissa kommuner förutsatt att finansiering medföljer (sid 573).

SKR delar utredningens bedömning i denna del, det vill säga att asymmetrisk uppgiftsfördelning inte är önskvärd kring de mest centrala välfärdsområdena, men kan vara positiv för vissa verksamhetsområden.

Det är viktigt att beakta att asymmetris effekter skiljer sig åt beroende om verksamheten centraliseras eller decentraliseras och på vilka verksamhetsområden som berörs. En decentralisering genom asymmetri, det vill säga att uppgifter flyttas från stat till kommun, är sannolikt enklare att genomföra än en centralisering från kommun till stat, inte minst eftersom den statliga lokala närvaron på många håll är kraftigt begränsad.

Det finns redan idag en asymmetrisk uppgiftsfördelning inom lantmäteriverksamhet, vilken ett 40-tal kommuner fått överta ansvaret för. Statskontoret utredde detta 2017³ och bedömde att förrättningsverksamheten i kommunerna fungerade över lag väl. I förhållande till Lantmäteriet har kommunerna en stabilare och mer erfaren personalstyrka och deras förrättningsbeslut håller ungefär samma kvalitet, enligt Statskontoret. Dessutom har kommunerna i genomsnitt också något kortare handläggningstider för enklare ärenden än Lantmäteriet. Kommuner med egen

³ Statskontoret (2017) *Delat ansvar för fastighetsbildning* (2017:18)

lantmäterimyndighet ansåg därtill att de får en bättre samordning mellan fastighetsbildningen och plan- och byggprocessen och att deras detaljplaner blir bättre.

Övertagandet av lantmäteriverksamheten har sålunda stärkt dessa kommuners utvecklingsmöjligheter. Därför bör möjligheten att tillämpa detta tillvägagångssätt utvidgas till fler kommuner och även andra verksamhetsområden, om kommuner som så önskar. Verksamheter som skapar positiva synergieffekter med andra kommunala verksamheter och som har kraftigt varierande betydelse för kommunerna lämpar sig mer för en asymmetrisk uppgiftsfördelning.

SKR anser mot denna bakgrund att asymmetrisk uppgiftsfördelning skulle kunna utökas på frivillig basis och även är lämplig att testa inom ramen för försöksverksamhet. Tänkbara områden för asymmetriska lösningar skulle vara delar av arbetsmarknadspolitiken och vissa digitaliseringstjänster. Det finns redan idag sådana ansatser i olika interkommunala samarbeten, exempelvis inom den så kallade Familjen Helsingborg, vilka önskar ges tydligare juridiska möjligheter att ytterligare utveckla detta.

Personlig assistans bör förstatligas

Kommittén förordar inte några huvudmannaskapsförändringar.

SKR menar att den personliga assistansen bör förstatligas. Huvudmannaskapet för personlig assistans är delat mellan kommun och Försäkringskassan. Om en individs grundläggande behov i genomsnitt överstiger 20 timmar per vecka beviljas assistanssättning enligt socialförsäkringsbalken (2010:110) av Försäkringskassan. Kommunen svarar dock alltid för de 20 första timmarna i veckan. Om de grundläggande behoven i genomsnitt understiger 20 timmar per vecka har kommunen hela ansvaret för insatsen.

SKL menar att staten bör vara ensam huvudman för personlig assistans. Ställningstagandet bygger på kostnadsutvecklingen för insatsen och de många nackdelar som finns med nuvarande dubbla huvudmannaskap: otydlighet för brukaren kring ansvarsfördelningen, dubbel handläggning, dubbla processer i förvaltningsdomstolarna och risk för kostnadsövertalningar.

20.1.3 SKR avstyrker att landshövdingarna ska föra dialog om kapacitetshöjande åtgärder

Utredningens förslag: En kommundellegation inrättas inom Regeringskansliet. Kommundellegationen och landshövdingarna ges i uppdrag att föra en dialog med kommuner om kapacitetsstärkande åtgärder, särskilt om strategisk samverkan och frivilliga sammanläggningar.

Kommundellegationen ges dessutom i uppdrag att:

- förvalta bidraget till utveckling av strategisk samverkan och arbete inriktat mot frivilliga sammanläggningar (se avsnitt 20.1.1),
- sköta uppdraget om försöksverksamhet (se avsnitt 20.1.2), samt
- identifiera behov av studier om kapacitetsstärkande åtgärder för kommuner och ge forskare i uppdrag att genomföra sådana studier.

SKR avstyrker att landshövdingarna får i uppdrag att föra dialog med kommuner om strategisk samverkan och sammanläggningar. Eftersom detta var en central uppgift för Kommundlegation avstyrks även den. Bidraget till kommuner för att utreda samverkan och sammanslagningar kan utföras av den instans som ges ansvaret att sköta det stödprogram som SKR föreslår nedan (se rubriken Återinrätta ett program för riktade stödinsatser till utsatta kommuner på sid 10).

20.1.1 SKR tillstyrker stöd till utredning av samverkan och sammanläggning

Utredningens förslag: *Ett statsbidrag införs för kommuner som vill bedriva utvecklingsarbete inriktat på att åstadkomma en mer strategisk samverkan eller en frivillig sammanläggning. Statsbidraget får användas till kostnader för utvecklingsarbete som bedrivs av två eller fler kommuner tillsammans. Kommundlegationen (se avsnitt 20.1.3) ges i uppdrag att föreslå den närmare utformningen av statsbidraget. I uppdraget ingår även att handlägga ansökningar om statsbidraget, främja erfarenhetsutbyte mellan kommuner som får statsbidraget samt följa upp och utvärdera kommunernas arbete med utveckling av en strategisk samverkan och arbete inriktat på frivillig sammanläggning. (sid 598)*

Förslaget tillstyrks, men stöden bör vara mer omfattande.

Att utreda sammanslagningar och utveckla samverkan är resurskrävande och därför är tanken med förslaget positivt. Dock är sannolikt kostnaderna för att genomföra samverkan och sammanslagningar i praktiken väl så höga. Därför bör staten även erbjuda kostnadsersättning för själva införande och övergångskostnader. Om staten vill uppmuntra sammanslagningar är det rimligt att processen är kostnadsneutral för inblandade kommuner.

Varje kommunkonstellation kan få upp till en miljon kronor i stöd för att utveckla samverkan. Med tanke på att de positiva effekter som samverkan ger och att utredningen ser strategisk samverkan som en lämplig strukturåtgärd bör större resurser ges för att uppmuntra samverkan.

SKR avstyrker utredningen om statligt skuldövertagande vid frivilliga sammanslagningar

Utredningens förslag: Staten tar över skulder från kommuner som frivilligt genomför kommunsammanslagningar. De skulder som kan tas över av staten är: • långfristiga skulder till bank- och kreditinstitut • avsättningar för pensionsförpliktelser och pensionsförpliktelser som enligt lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, ska redovisas som ansvarsförbindelser. Regeringen tillsätter en utredning som analyserar de närmare tekniska och juridiska aspekterna av förslaget och tar fram ett mer detaljerat förslag.

SKR avstyrker utredning om skuldövertagande. Kommunutredningen menar själva att sammanslagningar har marginell ekonomisk potential. Trots detta föreslår utredningen att staten tar över de långfristiga skulderna och pensionsförpliktelser från kommuner som frivilligt genomför kommunsammanslagningar. Detta skulle kunna öka statens skulder med ungefär 500 miljarder kronor, om samtliga kommuner skulle slå samman. Beloppet är mycket stort i förhållande till de vinster som sammanslagningar kan ge.

Återinrätta ett program för riktade stödinsatser till utsatta kommuner

Kommunutredningen pekar på kommunvisa skillnaderna i skattesats, soliditet och ekonomiskt resultat som ett stort problem. Som åtgärd föreslås en utjämningsöversyn och eventuellt ett riktat statsbidrag för att högsattesatskommuner ska kunna sänka sin skattesats.

SKR anser att ett mer träffsäkert sätt vore riktade insatser till de utsatta kommunerna, vilket staten gjorde i början av 2000-talet. Samtidigt som balanskravet skärptes 2000 infördes Kommundelegationen (även kallad Kommunakuten). Kommuner som av strukturella skäl (kraftig befolkningsminskning, ekonomisk obalans, svag balansräkning och små möjligheter till intäktsförstärkningar) förväntades få svårt att uppnå balanskravet fick möjlighet att ansöka om att delta i Kommundelegationen, ett program med finansiellt stöd och ekonomisk rådgivning. Det finansiella stödet var villkorat: För att bidraget skulle betalas ut krävdes att de beviljade kommunerna först genomförde vissa kostnadsänkningar och uppnådde budgetbalans senast år 2002.

Knappt 60 kommuner ansökte till Kommundelegationen, varav 36 fick sin ansökan beviljad. Dessa kommuner tog tillsammans med delegationen fram en plan över vilka omstruktureringar som skulle krävas av kommunen. Det kan noteras att kostnadsänkningarna avsåg specifika områden; det ställdes inte något krav på att kommunerna skulle sänka sin totala kostnadsnivå. Förutom dessa kostnadsminskningar skulle kommunerna, som tidigare nämnts, uppnå budgetbalans innan stödet betalades ut. Totalt utbetalades 1 mdkr från staten till deltagande kommuner och landsting.

Forskning visar att Kommundeleigationen hade positiv effekt för deltagande kommuner. En slutsats är att stödkommunerna i genomsnitt förbättrade sina resultat och att en del av dem minskade sina kostnader till följd av deltagandet i programmet. (Dietrichson och Ellegård 2013⁴).

Med tanke på de ekonomiska utmaningar som kommunerna kommer att ställas inför under 2020-talet bör en ny Kommundeleigation återinrättas i syfte att höja kommunernas kapacitet.

Vissa av utredningens övriga förslag

20.1.2 Försöksverksamhet bör införas, inte utredas vidare

Utredningens förslag: Regeringen initierar en försöksverksamhet där kommuner får ges undantag från bestämmelser i lag, förordning eller myndighetsföreskrift. Försöksverksamheten ska syfta till att pröva sätt att stärka kommuners kapacitet, möjliggöra anpassning av verksamhet till lokala förhållanden eller minska statliga regleringar. Försöken får avse strukturförändring eller verksamhetsutveckling. Kommundeleigationen (se avsnitt 20.1.3) ges i uppdrag att ta fram ett förslag om den närmare utformningen av försöksverksamheten. Kommundeleigationen ska också ges i uppdrag att bereda ansökningar om försöksverksamhet, samt att följa och utvärdera försöken. (sid 612)

SKR tillstyrker att försöksverksamheten införas, men processen bör påskyndas.

Utredningen föreslår att Kommundeleigationen ges i uppdrag att ta fram ett färdigt förslag på försöksverksamhet. Det innebär i praktiken att försöksverksamhet kan införas först om allra tidigast 3-4 år. Processen bör påskyndas. Det kan exempelvis ske genom att regeringskansliet själva tar fram ett förslag eller tillsätter en utredning som gör det. Med tanke på att Tillitsdelegationen föreslog försöksverksamhet redan 2018 är det hög tid för en genomförande.

Försöksverksamheten bör också kunna inkludera nya samverkansformer mellan kommuner, regioner och statliga myndigheter.

20.3.1 Mycket positivt med en statsbidragsprincip

Utredningens förslag: Regeringen lägger fram ett förslag om godkännande av en statsbidragsprincip till riksdagen. Principen ger vägledning vid överväganden om att tillskapa riktade statsbidrag, samt vid utformning och hantering av sådana bidrag. Den tillämpas inte på kostnadsersättningar.

Principen innebär följande:

⁴ Är statligt krisstöd förenligt med god ekonomisk hushållning i kommunerna? Se https://www.nationalekonomi.se/sites/default/files/NEFfiler/41-8-jdlme_0.pdf

Staten ska primärt överväga att använda andra sätt än riktade statsbidrag när den vill styra hur kommunerna bedriver en verksamhet.

Om riktade statsbidrag beslutas ska de om möjligt och lämpligt klustras (grupperas) inom olika kommunala verksamhetsområden.

Riktade statsbidrag som inte har klustrats ska i regel vara tidsbegränsade så att de kan betalas ut under högst två år. Om riktade statsbidrag är tänkta att betalas ut under längre tid än två år ska medlen efter två år överföras till generella statsbidrag. Det ska finnas möjlighet till undantag från tvåårsregeln om det finns särskilda skäl.

Ett riktat statsbidrag ska vara av en sådan storlek att en enskild kommun rimligen ska kunna finansiera en insats av någon betydelse för den, även med beaktande av administrativa kostnader för att söka och avrapportera bidraget.

Förslaget tillstyrks. SKR ser mycket positivt på förslaget. Många kommuner och statliga utredningsmyndigheter har pekat på problematiken med de många riktade statsbidragen. Förslaget kommer kunna att öka ändamålsenligheten och effektivisera användningen av statliga medel, eftersom kommunerna kan satsa på det som ger mest effekt.

20.3.2 Negativa ekonomisk incitament vid sammanslagning bör tas bort

Utredningens förslag: Regeringen tillsätter en utredning med uppdrag att genomföra en bred översyn av det kommunalekonomiska utjämningsystemet, inklusive strukturbidraget. Syftet med översynen är att säkerställa att utjämningsystemet i tillräcklig grad kan ge kommunerna likvärdiga ekonomiska förutsättningar att kunna tillhandahålla sina invånare service oberoende av skattekraft och opåverkbara strukturellt betingade kostnader. I uppdraget ska ingå att dels analysera om staten bör ta ett ökat finansiellt ansvar i utjämningsystemet när behovet av omfördelning mellan kommuner tilltar, dels vid behov lämna förslag på ändrad finansiering. Översynen ska också omfatta en kartläggning av faktorer inom utjämningsystemet som kan utgöra större hinder för sammanläggningar av kommuner, och vid behov ska förslag lämnas på hur dessa hinder kan undanröjas.

Utredningens bedömning: Regeringen bör överväga om det ska anges särskilt i utredningens direktiv att den ska undersöka om det finns tillväxthämmande incitament inom utjämningsystemet. Regeringen bör också överväga om även utjämningen av kostnader för stöd och service till vissa funktionshindrade ska ses över. Regeringen bör vidare överväga andra åtgärder efter att översynen med tillhörande förslag har genomförts, om det kommunalekonomiska utjämningsystemet fortfarande inte i tillräcklig grad skapar likvärdiga ekonomiska förutsättningar för kommunerna. En sådan åtgärd kan vara att införa ett särskilt statsbidrag som kommuner med höga skattesatser kan ansöka om för att kunna sänka sin skattesats.

SKR tillstyrker att utjämningsystemen ses över i sin helhet med viss regelbundenheten Avstyrker ett särskilt statsbidrag till högskattekommuner.

Systemet i sin helhet behöver ses över med viss regelbundenhet, vilket särskilt gäller LSS-utjämnings. Den senare har inte utretts sedan 2007 och bygger på delvis påverkbara faktorer som antalet brukare och personalkostnader. Detta kan säkerligen till viss del förklara att nettokostnaderna ökat från 25 till 51 miljarder sedan LSS-utjämnings infördes 2004 till 2018.

Utjämningshinder för sammanslagning är väl kända och kräver ingen ytterligare utredning. Sammanslagna kommuner tappar strukturbidraget och eventuella tillägg för litenhet och befolkningsförändring år 5 efter sammanslagning.

SKR anser att de negativa ekonomiska incitamenten vid sammanslagning bör tas bort, eftersom de leder till märkliga effekter. Dels gör de att små kommuner inte kan slå samman med varandra, eftersom de tappar så mycket i utjämningsystemet.

Exempelvis skulle Övertorneå och Överkalix förlora drygt 30 miljoner kronor det femte året efter en sammanslagning. Dels innebär det nuvarande regelverket väldigt stor kompensation under de fyra första åren om en liten kommun skulle slå samman med en stor. Anledningen är att den nya kommunen får behålla den lilla kommunens bidrag (per capita) i fyra år. Om Bjurholm skulle slå samman med Umeå skulle därför den nya kommunen få 336 miljoner kronor i fyra år. SKR bör föreslå att den sammanslagna kommunen får behålla samma utjämningssumma som de tidigare kommuner hade. Det skulle innebära att Överkalix och Övertorneå skulle få behålla sina 30 miljoner kronor och att Bjurholm och Umeå enbart skulle få drygt sex miljoner kronor, inte 336 mkr.

20.4.2 Positivt med nedskrivning av studieskulder

Utredningens förslag: Regeringen tar initiativ till att utreda möjligheten att minska studieskulder som administreras av Centrala studiestödsnämnden (CSN) och som avser studier som ingår i en utfärdad akademisk examen, för personer som är bosatta och yrkesverksamma i kommuner med särskilt stora utmaningar gällande kompetensförsörjning.

Kanslisynpunkter: Studieskuldsnedskrivning tillstyrks, men bör införas, inte utredas ytterligare.

Det är positivt att utredningen är positiva till studieskuldsavskrivning i glesbygd. Trots att utredningen är väldigt specifika i detaljer om vilka kommuner som bör ingå samt avskrivningsnivån (10 procent) föreslås enbart att regeringen bör ta initiativ till att undersöka möjligheten om studieskuldsavskrivning. Med tanke på konkretiseringsnivån bör utredningen ha lagt ett färdigt förslag.

Avstyrker att Statskontoret får uppdrag att följa kommunerna

Utredningens förslag: Statskontoret ges i uppdrag att följa och analysera övergripande frågor som är av väsentlig betydelse för kommunernas utveckling. I uppdraget ingår att identifiera och belysa behov av åtgärder vad gäller effektivisering samt strukturförändringar för kommunerna med hänsyn till utvecklingen inom kommunsektorn och dess omvärld.

Uppdraget syftar till att öka kunskapen om kommunernas förutsättningar och utvecklingsbehov. (sid 627)

SKR avstyrker förslaget. Detta förslag är kortfattat beskrivet och inte tillräckligt utvecklade för att fungera som beslutsunderlag. Det går dock att utläsa att uppdraget föreslås bli väldigt brett (följa strukturändringar, finansieringen av kommunernas verksamhet och demografisk utveckling och omvärldsförändringar). För att klara uppdragen föreslås Statskontoret få en utökad ram på sju miljoner kronor. I sammanhanget kan det vara värt att hålla i åtanke att Statskontoret, år 2008, fick fyra miljoner kronor årligen för att löpande följa utjämningsystemet, vilket var ett ytterst litet och avgränsat uppdrag jämfört med det föreslagna. År 2016 utvecklade Finansdepartementet och Statskontoret utjämningsuppdraget på grund av dess komplexitet.

KSAU § 135 Dnr KS 2020/104
**Yttrande avseende Remiss "Regional utvecklingsstrategi för Västra
Götaland 2021-2030 (RS 2018-05444)**

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna förslag till "Remissvar Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021-2030 (RS 2018-05444)" daterat 18 september 2020.

Ärendebeskrivning

Färgelanda kommun har getts möjlighet att lämna remissvar på "Regional utvecklingsstrategi Västra Götaland 2021-2030". Remissvaret ska besvara följande frågeställningar:

1. Vad är er samlade uppfattning om strategiförslaget och dess relevans?
2. Vad tycker ni om målet Tillsammans gör vi Västra Götaland till ett föredöme för omställning till ett hållbart samhälle?
3. Fångar urvalet av långsiktiga prioriteringar de utmaningar som är viktigast för gemensamma insatser framåt?
4. Fångar de tvärsektoriella kraftsamlingarna de viktigaste områdena för gemensamma insatser för de kommande fyra åren?
5. Hur ser ni på de vägledande principerna och hur de kan bidra till strategins genomförande?
6. Samarbete mellan aktörer är nödvändigt för ett framgångsrikt genomförande av strategin. Hur tycker ni att strategin ska genomföras? Hur kan er organisation bidra?

Kommunstyrelsen beslutar 4 juni 2020 § 107 att partierna inkommer med eventuella inspel till yttrande senast 1 augusti och i övrigt notera informationen till protokollet. Några inspel har inte inkommit. Dalslands Miljö- och Energikontor har inkommit med synpunkter.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse daterad 22 september 2020.
Förslag till yttrande daterade 18 september 2020.
Remiss "Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021-2030 inklusive bilagor.

Ekonomichefen och kommunchefen informerar.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

—————
Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Diariet

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret
Kommunchef
Katrín Siverby
0528-56 7120
katrin.siverby@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Yttrande avseende remiss "Regional utvecklingsstrategi för Västra Götalandsregionen 2021-2030 (RS 2018-05444)"

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna förslag till "Remissvar Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021-2030 (RS 2018-05444)" daterat 18 september 2020.

Ärendebeskrivning

Färgelanda kommun har givits möjlighet att lämna remissvar på Regional utvecklingsstrategi Västra Götaland 2021-2030. Remissvaret ska besvara följande frågeställningar:

1. Vad är er samlade uppfattning om strategiförslaget och dess relevans?
2. Vad tycker ni om målet Tillsammans gör vi Västra Götaland till ett föredöme för omställning till ett hållbart samhälle?
3. Fångar urvalet av långsiktiga prioriteringar de utmaningar som är viktigast för gemensamma insatser framåt?
4. Fångar de tvärspektoriella kraftsamlingarna de viktigaste områdena för gemensamma insatser för de kommande fyra åren?
5. Hur ser ni på de vägledande principerna och hur de kan bidra till strategins genomförande?
6. Samarbete mellan aktörer är nödvändigt för ett framgångsrikt genomförande av strategin. Hur tycker ni att strategin ska genomföras? Hur kan er organisation bidra?

Kommunstyrelsen beslutar 4 juni 2020 § 107 att partierna inkommer med eventuella inspel till yttrande senast 1 augusti och i övrigt notera informationen till protokollet. Några inspel har inte inkommit. Dalslands Miljö- och Energikontor har inkommit med synpunkter.

I förslag till yttrande besvaras ovanstående frågeställningar.

Katrín Siverby
Kommunchef

Kommunchef
Katrín Siverby
0528-56 7120
katrin.siverby@fargelanda.se

Västra Götalandsregionen

Remissvar Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021-2030 (RS 2018-05444)

Sammanfattning

Färgelanda kommun har givits möjlighet att lämna remissvar på Regional utvecklingsstrategi Västra Götaland 2021-2030 och nedan redovisas kommunens inställning.

Remissvaret ska besvara följande frågeställningar:

1. Vad är er samlade uppfattning om strategiförslaget och dess relevans?
2. Vad tycker ni om målet Tillsammans gör vi Västra Götaland till ett föredöme för omställning till ett hållbart samhälle?
3. Fångar urvalet av långsiktiga prioriteringar de utmaningar som är viktigast för gemensamma insatser framåt?
4. Fångar de tvärsaktoriella kraftsamlingarna de viktigaste områdena för gemensamma insatser för de kommande fyra åren?
5. Hur ser ni på de vägledande principerna och hur de kan bidra till strategins genomförande?
6. Samarbete mellan aktörer är nödvändigt för ett framgångsrikt genomförande av strategin. Hur tycker ni att strategin ska genomföras? Hur kan er organisation bidra?

1. Färgelandas samlade uppfattning om strategiförslaget och dess relevans

Färgelanda kommun anser att Regional utvecklingsstrategi Västra Götaland 2021-2030 (RUS) belyser de lokala, delregionala och regionala utmaningar och möjligheter som behöver läggas fokus på för att kunna ställa om till ett hållbart samhälle. Det är positivt och av stor betydelse att det i strategin tydligt uttrycks att kommunens och platsens unika förutsättningar ska tas tillvara och att det är utifrån dessa genomförandet ska ske. En stor utmaning ligger dock i att kommunerna i Västra Götalandsregionen har mycket olika förutsättningar, vilket påverkar möjligheterna till ett framgångsrikt genomförande av strategin. I förslaget omnämns genomförandet i allmänna ordalag, men behöver konkretiseras för att kunna vara lyckosamt. De små kommunerna, som Färgelanda, har mindre resurser både avseende ekonomi och personal, vilket innebär att det saknas adekvata förutsättningar

för att arbeta i enlighet med strategin. Resurser behöver därför tillföras. Frågan om genomförandet måste därför tydliggöras för att strategin ska leda i avsedd riktning. I övrigt kan nämnas att strategin är föredömligt kortfattad, samtidigt som även i vissa delar kan uppfattas som för generell.

2. Färgelandas syn på ”Tillsammans gör vi Västra Götaland till ett föredöme för omställning till ett hållbart samhälle

Målets ambition är god om än en aning diffust, samtidigt som målet saknar framåtperspektiv.

3. Färgelandas syn på om urvalet av långsiktiga prioriteringar fångar de utmaningar som är viktigast för gemensamma insatser framåt

Färgelanda kommun anser att de långsiktiga prioriteringarna är relevanta och viktiga samt speglar både kommunens, Dalslands och regionens utmaningar. Vad som specifikt gäller de olika prioriteringarna följer nedan:

Bygga kompetens

Kompetensförsörjning är avgörande de närmaste åren, för såväl privat som offentlig sektor. För Färgelanda kommun är adekvat kompetensförsörjning och livslångt lärande nödvändiga förutsättningar strategins möjliggörande. För att säkra framtida kompetensförsörjning inom både privat och offentlig sektor behövs ett lokalt utbildningsutbud med både bredd och spets som inkluderar allt från lärlings- och yrkesutbildningar till akademiska studier. För att möta arbetsgivarnas behov av kompetens och en arbetsmarknad i förändring, behövs en bred utbildningssatsning på plats i Dalsland där digitala möjligheter och flexibla lokala lösningar även ger förutsättningar för studier på olika vis. Utbildning måste tillgängliggöras både genom flexibla och lokala utbildningslösningar exempelvis genom ett Campus Dalsland samt även genom en fungerande kollektivtrafik som uppfyller regionens målsättning om en ”rund region” med möjlighet till arbets- och studiependling. Noteras bör att både en väl fungerande infrastruktur och kollektivtrafik är nödvändiga förutsättningar för strategins förverkligande i Färgelanda och i Dalsland.

Stärka innovationskraften

Färgelanda kommun anser att ett hållbart förhållningssätt till innovation och utveckling innefattar mer än enbart att det skapas tillväxt. För Färgelandas del handlar det om att skapa förutsättningar för ett välmående näringsliv över ett längre perspektiv, där fokus även måste ges åt företagens olika faser – starta, växa, etablera och fortlevnad.

Färgelanda anser även att mer tyngd behöver ges i strategin åt besöksnäringen samt kulturella och kreativa näringar, då dessa kännetecknas av mikroföretag som är av synnerlig vikt för sysselsättningen och befolkningens välmående. Vidare måste strategin lyfta småföretagandet (som utgör den allra största andelen av företagen), bioekonomin samt livsmedelsförsörjningen.

Knyta samman Västra Götaland

En väl fungerande infrastruktur både avseende persontransporter i samband med arbets- och studiependling samt godstransporter är en självklar premiss för strategins genomförande i Dalsland och i Färgelanda. Utan adekvat infrastruktur, vilket även innefattar digital och elektrifierad sådan, omöjliggörs utsikterna att bygga kompetens samt erhålla och vidmakthålla ett konkurrenskraftigt näringsliv.

Öka inkluderingen

Färgelanda kommun anser att strategin är alldeles för diffus i denna del och önskar att ett förtydligande görs avseende önskvärda åtgärder för att minska de socioekonomiska klyftorna, samt följdverkningarna av dessa.

4. Färgelandas syn på om de tvärsektoriella kraftsamlingarna fångar de viktigaste områdena för gemensamma insatser för de kommande fyra åren

Färgelanda kommun anser att de tvärsektoriella kraftsamlingarna som anges är viktiga, samtidigt som det finns ytterligare ett perspektiv av stor vikt för den lilla kommunen – landsbygdsutvecklingen.

Landsbygdsutvecklingen – hur landsbygden och de mindre tätorterna kan långsiktigt kan utvecklas – behöver prioriteras. Här är naturligtvis kraftsamlingarna ”Digitalisering” och ”Elektrifiering” av stor betydelse, samtidigt som infrastrukturfrågan måste beaktas i sin helhet för att kunna agera möjliggörare. Landsbygdsutveckling förutsätter även att man anammar ett decentraliserat synsätt, där lokala perspektiv och förutsättningar beaktas och belyses.

5. Färgelandas syn på de vägledande principerna och hur de kan bidra till strategins genomförande

Färgelanda kommun anser det är positivt att det tydligt uttrycks i principerna att kommunens och platsens unika förutsättningar ska tas tillvara samt att principerna har en tydlig koppling till Agenda 2030. Dock anser Färgelanda att det behövs en mer genomarbetad plan för att genomförandet av strategin över huvud taget ska kunna påbörjas.

6. Färgelandas syn på hur strategin ska genomföras och kommunens bidrag till detta

Färgelanda kommun vill i denna fråga sammanfatta ovan svar genom att lyfta fram följande framgångsfaktorer:

- Frågan om genomförandet måste tydliggöras för att strategin ska leda i avsedd riktning.
- Många mindre kommuner står inför stora utmaningar med små ekonomiska och personalmässiga möjligheter. För att kunna arbeta framgångsrikt med strategin behöver resurser tillföras.

Färgelanda kommun ska självklart aktivt delta i arbetet med förverkligande av strategin samtidigt som kommunen särskild kan bidra med:

- Det arbete som görs inom ramen för ”Strukturbild Fyrbodals”, där kommunalförbundets strukturbild kan utgöra en viktig beståndsdel i strategins möjliga förverkligande.

Tobias Bernhardsson
Kommunstyrelsens ordförande

Katrin Siverby
Kommunchef

Beslutet skickas till:
Västra Götalandsregionen
Fyrbodals kommunalförbund
Dalslands Miljö- och Energiförbund

**Regional utvecklingsstrategi
för Västra Götaland
2021–2030**

REMISSVERSION

Innehåll

Strategins mål: Västra Götaland är ett föredöme för omställning	6	Fem vägledande principer	22
Förutsättningarna i Västra Götaland är goda	7	Vi tar tillvara olika platsers förutsättningar och möjligheter	22
Samhällsutmaningar som drivkraft	7	Vi ökar invånarnas delaktighet och inflytande	22
Ett samlat och strategiskt regionalt utvecklingsarbete	8	Vi experimenterar för att lära, skala upp och implementera	23
Fyra långsiktiga prioriteringar	9	Vi talar med gemensam röst	23
Bygga kompetens – för bättre kompetensförsörjning och livslångt lärande	10	Vi är modiga och förändringsorienterade ledare	23
Stärka innovationskraften – för ett konkurrenskraftigt näringsliv i framkant	12	Genomförande – från vad till hur	24
Knyta samman Västra Götaland – för hållbar och förbättrad tillgänglighet	14	Dialog och samverkan	25
Öka inkluderingen – för tillit och sammanhållning	16	Kunskap och lärande	26
Fyra tvärssektoriella kraftsamlingar	18	Verktyg och resurser	26
Fullföljda studier	19		
Digitalisering	19		
Elektrifiering	20		
Cirkulära affärsmodeller	20		

Tillsammans för en hållbar utveckling

3

Alla som bor och verkar i Västra Götaland ska kunna leva ett gott liv. Nyckeln till Västra Götalands långsiktiga attraktivitet och konkurrenskraft är vår gemensamma förmåga att vara innovativa och ställa om till ett hållbart samhälle.

Den regionala utvecklingsstrategin ska bidra till Västra Götalands utveckling. Den beskriver mål och prioriteringar för områden där takten i omställningen behöver öka fram till 2030. Den fokuserar på områden som utvecklas genom samarbete mellan organisationer och sektorer samt samverkan mellan lokal, regional, nationell och internationell nivå. För att ställa om till ett hållbart Västra Götaland behöver vi möta ett antal samhällsutmaningar parallellt. Ingen kan lösa dessa utmaningar på egen hand, men tillsammans kan vi bidra till ett hållbart samhälle.

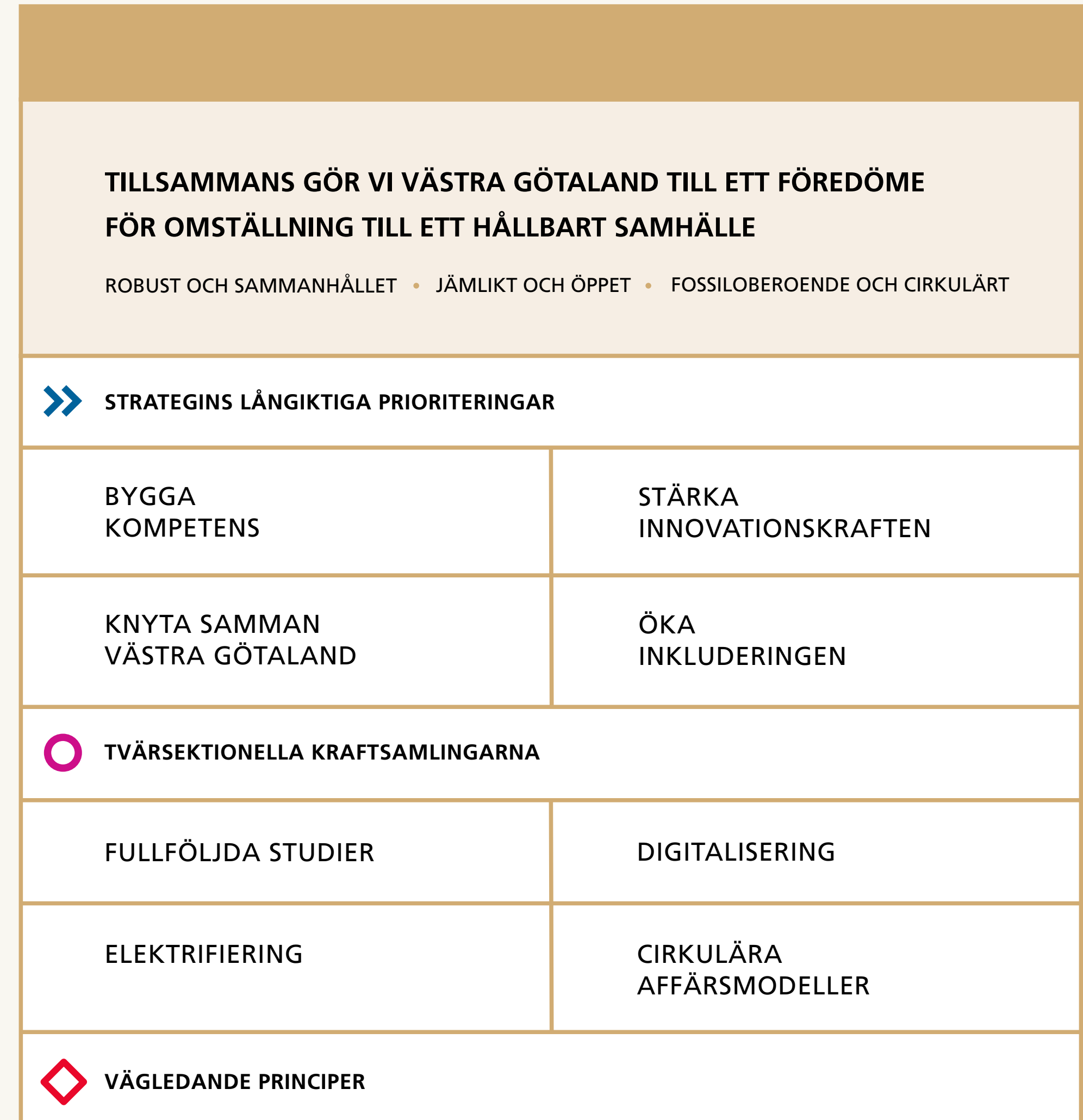
Aktörer som bidrar till genomförandet av strategin är näringslivet och dess organisationer, länets 49 kommuner och fyra kommunalförbund, akademi och forskningsinstitut, civilsamhället, Västra Götalandsregionen samt länsstyrelsen och andra statliga myndigheter. Vi har olika ansvar, resurser och kunskaper, och strategin är plattformen för vår samverkan och för ett kraftfullt genomförande.

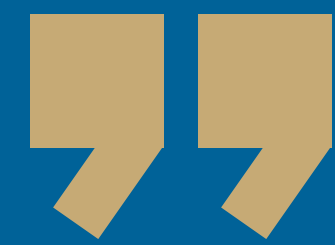
Så här läser du den regionala utvecklingsstrategin

Strategin består av ett mål, fyra långsiktiga prioriteringar, fyra tvärsektoriella kraftsamlingar och fem vägledande principer:

- **Strategins mål pekar ut riktningen fram till 2030** och handlar om behovet av att ställa om Västra Götaland till ett hållbart samhälle. Målet konkretiserar vad en sådan omställning innebär ur ett ekonomiskt, ett ekologiskt och ett socialt perspektiv.
- **De långsiktiga prioriteringarna** gäller fram till 2030 och beskriver de fyra viktigaste områdena för gemensamma insatser för att klara omställningen till ett hållbart samhälle.
- **De tvärsektoriella kraftsamlingarna** gäller fyra år i taget och revideras en gång per mandatperiod. Syftet med kraftsamlingarna är att förstärka arbetet med de långsiktiga prioriteringarna genom riktade resurser och samverkan.
- **De fem vägledande principerna** ska vägleda oss när vi genomför strategin genom att dels inspirera och utmana i den dialog och samverkan som sker, dels utveckla våra arbetssätt.

Figuren beskriver den regionala utvecklingsstrategins beståndsdelar och hur de förhåller sig till varandra. Strategin har ett mål, fyra långsiktiga prioriteringar och fyra tvärsektoriella kraftsamlingar. Den innehåller också fem vägledande principer för genomförandet.

**Tillsammans gör vi Västra
Götaland till ett föredöme
för omställning till ett
hållbart samhälle.**

Strategins mål: Västra Götaland är ett föredöme för omställning

Nyckeln till ett långsiktigt konkurrenskraftigt och attraktivt Västra Götaland, är vår gemensamma förmåga till innovativ omställning inom en rad områden. Strategins mål pekar ut riktningen för Västra Götalands utveckling till 2030 och det formuleras enligt följande: Tillsammans gör vi Västra Götaland till ett föredöme för omställning till ett hållbart samhälle.

Med ett hållbart samhälle menar vi att Västra Götaland är robust och sammanhållet, jämlikt och öppet samt fossiloberoende och cirkulärt.

Robust och sammanhållet

I det robusta Västra Götaland kan samhället möta både kända och oförutsedda utmaningar och vända dessa till möjligheter. Näringslivet har hög konkurrenskraft och en internationell erkänd förmåga att hantera tekniska utvecklingsprång, kompetensförsörjning och ekonomiska förändringar. Det finns en god beredskap att möta effekterna av ett förändrat klimat och andra omvälvande händelser. Ett sammanhållet Västra Götaland kännetecknas av hållbar och förbättrad tillgänglighet och ett välfärdssystem med en god demokratisk förankring som gör att invånarna känner sig trygga. Varje människas potential blir sedd och förverkligad.

Jämlikt och öppet

I det jämlika och öppna Västra Götaland deltar varje människa i samhället på jämställda och jämlika villkor. Samhället är inkluderande och transparent, och invånarna känner sig delaktiga. Olika platsers förutsättningar tas tillvara och det finns ett samspel och utbyte mellan platser. Det öppna Västra Götaland är integrerat med omvärlden och har ett rikt utbyte nationellt och internationellt. Genom goda relationer och samarbete med våra grannregioner bidrar vi till en hållbar utveckling både lokalt och globalt.

Fossiloberoende och cirkulärt

I det fossiloberoende och cirkulära Västra Götaland är den privata och offentliga sektorn föregångare som inspirerar och påverkar både det nationella och det internationella miljö- och klimatarbetet. Fossila bränslen och material ersätts med resurs-effektiva och biobaserade produkter och tjänster. I ett fossiloberoende och cirkulärt Västra Götaland kan och vill invånarna göra hållbara val och bidra med kreativa lösningar som begränsar miljö- och klimatpåverkan.

Förutsättningarna i Västra Götaland är goda

Västra Götaland har 1,7 miljoner invånare och består av 49 kommuner. Länet är stort till ytan och består av landsbygd, små och stora tätorter och städer. Västra Götaland har stora naturresurser med vatten, skogar och jordbruksmark, där det rika natur- och kulturlivet, den långa kuststräckan och de många sjöarna bidrar till attraktionskraft i länets alla delar.

Västra Götalands fyra regionala kärnor är Göteborg, Borås, Skövde och Trollhättan-Vänersborg-Uddevalla som samtliga är betydelsefulla utifrån läge, storlek och funktion. Samtidigt samspelar länets alla platser i ett ömsesidigt utbyte med omgivningen, utifrån sina olika förutsättningar och möjligheter.

Västra Götaland är en öppen och internationellt konkurrensutsatt ekonomi som ofta påverkas tidigt av konjunktursvängningar i omvärlden. Sedan finanskrisen 2008 har sysselsättningen vuxit kraftigt, med en koncentration till urbana områden. Tack vare globalt verksamma företag, lärosäten, starka forskningsmiljöer samt välutvecklade strukturer för entreprenörskap och innovation är Västra Götaland ledande inom kunskap, forskning och utveckling. Västsvrige är en av de regioner i världen som satsar mest på investeringar i forskning och utveckling i förhållande till ekonomins storlek.

Tillverknings- och tjänsteföretag inom fordon, life science och kemi är internationellt konkurrenskraftiga, där kvalificerade företags- och IT-tjänster, byggverksamhet och besöksnäring är de delar av ekonomin som växer snabbast. Andra starka och unika branscher som har stor betydelse i Västra Götaland är livsmedel, textil och mode, handel, möbler, film, dataspel, logistik, maritima verksamheter, flyg och rymd. (Läs mer om Västra Götalands förutsättningar i bilaga 1.)

Samhällsutmaningar som drivkraft

Västra Götaland har ett bra utgångsläge men vi behöver samtidigt möta ett antal regionala och globala samhällsutmaningar. Klimatfrågan och att begränsa den globala uppvärmningen är den mest omfattande utmaningen. Stora system ska ställas om. Komplexiteten i flera av samhällsutmaningarna gör att innovativa lösningar behöver arbetas fram gemensamt och tvärsektorielt utifrån Västra Götalands förutsättningar och styrkor. Näringslivet är viktigt för att bidra till utvecklingen av hållbara produkter och tjänster som är globalt konkurrenskraftiga.

Strategin tar sin utgångspunkt i följande samhällsutmaningar:

- Effekterna av klimatförändringarna blir allt mer allvarliga och den biologiska mångfalden är hotad. Det ställer krav på att minska klimatpåverkande utsläpp inom bland annat transportsektorn.
- Industrin är starkt internationellt beroende och den globala konkurrensen ökar. Utvecklingen inom digitalisering, automatisering och artificiell intelligens innebär behov av nya kompetenser.
- Det finns en brist på arbetskraft inom privat och offentlig sektor, som riskerar att förvärras som följd av åldrande befolkning. Samtidigt saknar många arbete.
- Invånarnas tillgång till arbete och samhällsservice skiljer sig allt mer åt beroende på var i länet de bor.
- De socioekonomiska klyftorna och boendesegregationen ökar. Många invånare känner sig inte delaktiga i samhället.
- Många barn och unga lämnar grundskolan och gymnasiet utan godkända betyg. En större andel yngre än äldre är inte nöjda med livet och alltför många lider av psykisk ohälsa.

Ett samlat och strategiskt regionalt utvecklingsarbete

Med utgångspunkt i Västra Götalands förutsättningar och samhällsutmaningar ska vi bygga ett hållbart samhälle där vi ligger i framkant.

De kommande årens arbete behöver fokusera på ett begränsat antal områden för att utveckla nya arbetsmetoder som leder till konkreta och varaktiga förändringar. Strategin pekar därför ut fyra långsiktiga prioriteringar där förändringstakten behöver öka. Samtidigt behöver det breda regionala utvecklingsarbetet fortsätta.

Det regionala utvecklingsarbetet i Västra Götaland är omfattande, strategiskt och långsiktigt. Det omfattar utveckling inom kultur och upplevelser, föreningsliv, kompetensförsörjning, näringslivsutveckling, forskning och innovation, miljö och klimat och internationella samarbeten. Det omfattar även samhällsplanering av infrastruktur, bredband, kollektivtrafik och platsers utveckling samt arbete med folkhälsa, jämställdhet och mänskliga rättigheter.

Mångfalden av människor och etablerade samarbetsmiljöer ger oss resurser och förutsättningar att bygga stabila strukturer och omsätta kunskap i hållbara lösningar. Det regionala utvecklingsarbete som kännetecknar Västra Götaland är en styrka för att åstadkomma en innovativ omställning till ett hållbart samhälle.

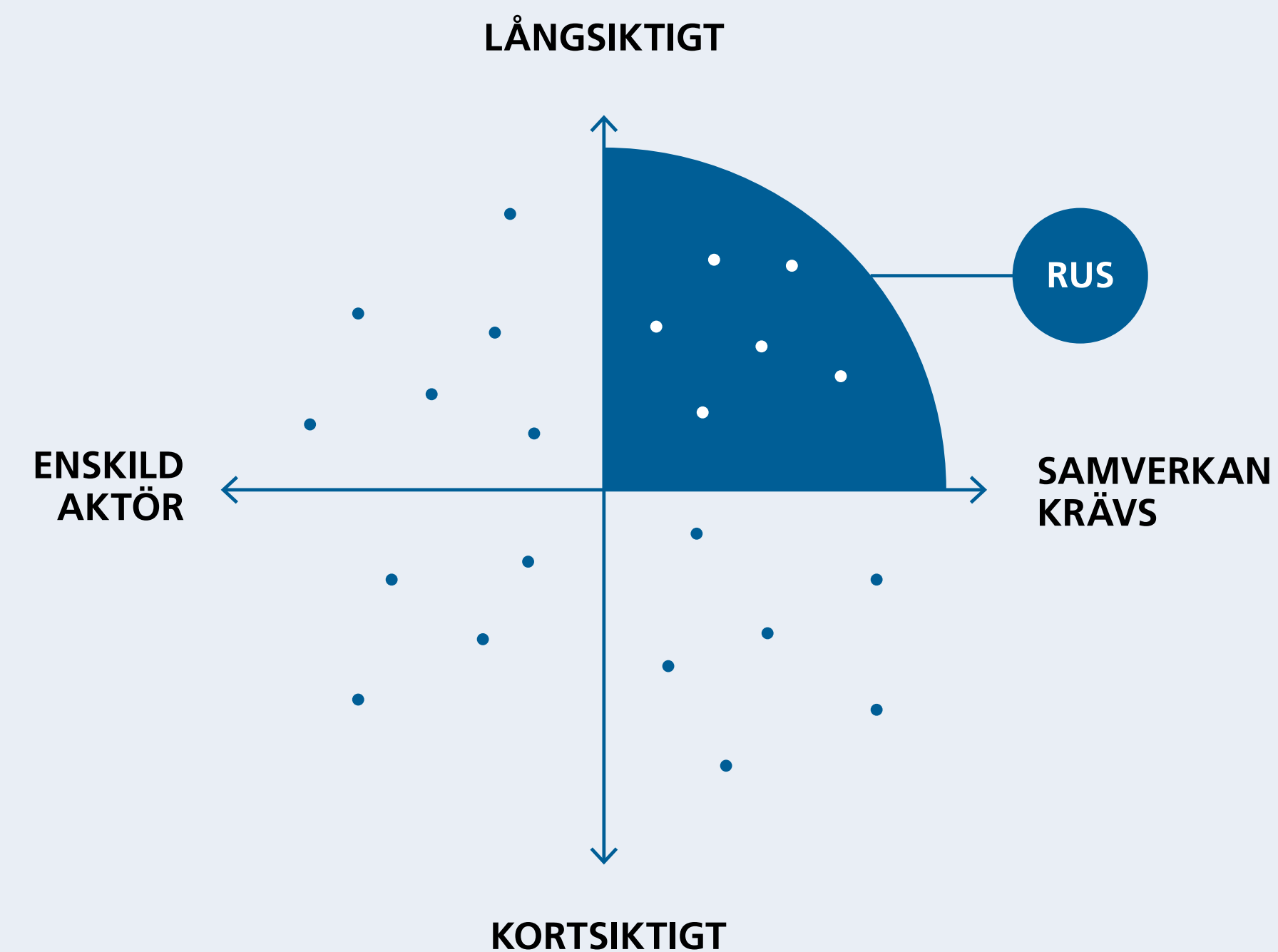

Fyra långsiktiga prioriteringar

Strategin pekar ut fyra långsiktiga prioriteringar fram till 2030:

- » **Bygga kompetens**
– för bättre kompetensförsörjning och livslångt lärande
- » **Stärka innovationskraften**
– för ett konkurrenskraftigt näringsliv i framkant
- » **Knyta samman Västra Götaland**
– för hållbar och förbättrad tillgänglighet
- » **Öka inkluderingen**
– för tillit och sammanhållning

Prioriteringarna beskriver de fyra viktigaste områdena där vi behöver samverka och göra gemensamma insatser för att klara av att ställa om Västra Götaland till ett hållbart samhälle. Det är områden där förändringstakten måste accelerera eller där den gemensamma beredskapen för att klara ett antal banbrytande förändringar behöver stärkas.

Strategin prioriterar områden som är långsiktigt strategiskt viktiga för Västra Götalands utveckling och där det behövs samverkan och gemensamma insatser för att klara av att ställa om till ett hållbart samhälle.

» **Bygga kompetens – för bättre kompetensförsörjning och livslångt lärande**

Att bygga kompetens handlar om att tillgången till kunskap och kompetens är avgörande för att samhället ska utvecklas. Utbildning och arbete är grunden för att människor och företag ska växa, men omställningen kräver också att vi lär och agerar utifrån ny forskning. När behoven av kompetens snabbt förändras blir möjligheterna till livslångt lärande allt viktigare.

Det finns flera utmaningar i att möta framtidens arbetsmarknad. För att Västra Götaland ska bli fossiloberoende och cirkulärt krävs nya kompetenser. Den pågående digitaliseringen och automatiseringen förändrar behovet och fördelningen av arbetsuppgifter. Utbildning, kompetensförsörjning och det livslånga lärandet behöver prioriteras. Vi behöver arbeta systematiskt med kompetensväxling utifrån arbetsmarknadens behov.

Matchningen mellan utbud och efterfrågan på kompetens underlättas av en större arbetsmarknad och genom samarbeten mellan utbildningsanordnare, arbetsförmedlingen, arbetsgivare och branschföreträdare. Arbeten med högre utbildningskrav har under en längre tid koncentrerats till urbana områden och många nyckelkompetenser finns i dag på en global arbetsmarknad. För att klara konkurrensen om kompetenser och arbetskraft måste Västra Götaland vara en attraktiv plats att bo och verka på. Genom att vidga arbetsmarknaden över region- och landsgränser ökar möjligheten att hantera och klara omställningen.

När vissa yrken förändras eller försvinner och andra uppstår behövs nya sätt att arbeta med livslångt lärande och bildning. Det gäller exempelvis fortbildning, kompetensutveckling, validering och strategisk kompetensförsörjning. Här behövs bredd och spets inom universitet och högskolor samt utbildning vid folkhögskolor och bildning vid studieförbund och föreningar. De gymnasiala och eftergymnasiala utbildningarna behöver snabbare anpassa och utveckla sätt att möta de förändringar vi står inför. Arbetsmarknaden behöver bli mer jämställd. Det behövs ett aktivt arbete för att minska könsstereotypa utbildnings- och yrkesval och anpassa utbildningarna så att de blir attraktiva för fler invånare.

Flera olika insatser krävs för bättre matchning och därmed ökad sysselsättning. Det handlar om vidareutbildning och kompletteringsutbildning för personer vars utbildningsbakgrund och kompetens inte möter kraven på arbetsmarknaden. Det handlar också om att validera kunskap och kompetens, särskilt bland nyanlända invånare. Samtidigt behöver både det offentliga och det privata arbetslivet bli bättre på att ta tillvara mångfalden av arbetskraft.

Såväl den privata som den offentliga sektorn bromsas av arbetskraftsbrist. Det kan leda till att företag flyttar sin verksamhet ut ur landet och att den offentliga sektorn inte klarar sina uppdrag. Enskilda företag har behov av både kvalificerad arbetskraft och att utbilda befintlig personal. I dag saknas bland annat lärare och specialistsjuksköterskor, läkare, vård- och omsorgspersonal, ingenjörer, programmerare, rörmokare, kockar och lantbrukare. Efterfrågan på kompetens inom flera stora yrkesgrupper förväntas dessutom stiga snabbare än utbudet, samtidigt som många går i pension och andelen personer i arbetsför ålder minskar.

Exempel på långsiktigt viktiga insatser för att bygga kompetens

- Kompetensomställning för att möta teknikskiften och arbetsmarknadens förändrade behov
- Förbättra matchningen på arbetsmarknaden
- Ta tillvara och utveckla hela arbetskraftens kompetens och underlätta utsatta gruppers etablering på arbetsmarknaden

» Stärka innovationskraften – för ett konkurrenskraftigt näringsliv i framkant

Att stärka innovationskraften handlar om att utveckla idéer med potential att skynda på omställningen och skapa värde i privat och offentlig sektor. Det omfattar insatser för ett ökat entreprenörskap och nyföretagande, att stimulera de mindre företagens innovationskraft, satsningar på internationellt starka kluster och utvecklade test- och demonstrationsplattformar.

Västra Götaland har lång erfarenhet av nära samarbete mellan forskningsintensiv industri, akademi, forskningsinstitut och offentlig sektor. Det gör oss attraktiva som internationell samarbetspart och som plats för etableringar och investeringar. Genom att tydligt rikta offentliga satsningar mot hållbarhet bidrar vi till globala mål samtidigt som Västra Götaland vinner konkurrensfördelar.

Samverkan och kunskapsöverföring blir allt viktigare när traditionella branscher vävs samman på nya sätt. De mindre företagens innovationsförmåga och snabba rörlighet bidrar till ökad förändringstakt samt till nya produkter och tjänster på marknaden. Genom fortsatta satsningar på forsknings- och innovationsmiljöer kan små och stora företag mötas och skapa större värden i samverkan med akademi, offentlig sektor och andra organisationer. Tillgången till nätverk är viktig för tillväxt i nya företag och för att de ska stanna i Västra Götaland.

I Västra Götaland finns fyra särskilt kunskapsintensiva områden där näringslivet har hög internationell konkurrenskraft och tillväxtpotential:

- **Hållbar industri** rymmer bland annat produktion, nya material, digitalisering och cirkulära affärsmodeller.
- **Hälsa och life science** inbegriper utveckling av läkemedel, medicinteknik, välfärdsteknik och innovationer inom hälso- och sjukvård, med fokus på precisionshälsa och digitalisering.
- **Bioekonomi** omfattar de blå och gröna näringarna med resurser kopplade till vatten, skog och jord, till exempel livsmedel och grön kemi.
- **Framtidens mobilitet** samlar styrkan i fordon- och flygindustri och inkluderar persontransporter samt logistik, inklusive elektrifiering och ökad tillgång till nya typer av tjänster.

Vi behöver hela det dynamiska systemet – alltifrån stora kunskaps- och export-intensiva företag, underleverantörer och tjänsteföretag till bredden av innovativa små och medelstora företag. De entreprenöriella inslagen i skola, högre utbildning och forskning är viktiga delar för att långsiktigt stärka företagsamhet och kapacitet för förnyelse.

Den växande besöksnäringen och de kreativa näringarna är viktiga för en hållbar utveckling i hela länet och för att Västra Götaland ska behålla sin attraktionskraft. Förutsättningarna för att dessa näringar bidrar till mer hållbara konsumtionsmönster, till exempel genom att erbjuda upplevelser lokalt, är goda. Samtidigt behöver besöksnäringens aktörer inom såväl privat som offentlig sektor agera gemensamt för att öka andelen hållbara jobb och minska näringens miljö- och klimatpåverkan.

Test och demonstration av innovationer i både pilotform och verklig miljö är ett sätt att hantera olika perspektiv, komplexitet och risker. Det förenklar möjligheten att skala upp, minskar tiden till praktisk användning och kan forma en tidig hemmamarknad för globalt framväxande lösningar.

Nya innovationer måste dock integrera teknik och affärsmodeller med etik, lagar och regler. Offentlig sektor behöver efterfråga och driva på olika satsningar inom innovation. Här kan offentlig-privat samverkan driva på omställningen genom att attrahera kompetenser och kapital för utveckling och produktion. Även sociala innovationer är viktiga i ett hållbart samhälle. Alla sektorer behöver bidra till nya lösningar som gör att människor mår bra och känner sig trygga och delaktiga i vardagen.

Innovationskraften ökar när mångfald och jämställdhet betraktas som konkurrensfördelar och när invånarnas delaktighet och kreativitet tas tillvara. Ett aktivt deltagande i europeiska samarbeten kan synliggöra och sprida våra exempel internationellt och ge oss inspiration och kunskap vidare i arbetet.

Exempel på långsiktig viktiga insatser för att stärka innovationskraften

- Utveckla och nyttiggöra idéer med potential att öka takten i omställningen.
- Stimulera entreprenörskap och hållbar tillväxt i små och medelstora företag.
- Utveckla insatser inom hållbar industri, hälsa och life science, hållbar mobilitet och bioekonomi.

Strategi för innovation och smart specialisering

Att identifiera och prioritera områden med potential för internationell konkurrenskraft och hållbar utveckling, så kallad smart specialisering, har en central roll i EU:s regionalpolitik. Alla europeiska regioner ska ha en strategi för smart specialisering för att ta del av strukturfondsprogrammets medel. Med utgångspunkt i den regionala utvecklingsstrategin tar Västra Götalandsregionen fram en separat strategi för smart specialisering för de kommande åren.

» Knyta samman Västra Götaland – för hållbar och förbättrad tillgänglighet

Att knyta samman Västra Götaland handlar om att öka närheten mellan olika delar i länet men också med grannregioner, övriga Sverige och andra länder. Vi vill göra det möjligt för människor och företag att nå varandra och att ha ett utbyte med omvärlden. Samhällsplanering är en viktig del av framtidens lösningar. Den fysiska och digitala infrastrukturen behöver utvecklas tillsammans med bebyggelseplanering och tjänsteutveckling.

Ett öppet, sammanhållet och fossiloberoende Västra Götaland är ett transporteffektivt samhälle där nödvändiga transporter samordnas och koordineras, möjligheterna att pendla till utbildning och arbete förbättras och tillgången till service och kultur utvecklas. Vår geografiska struktur med flera kärnor bidrar till en robust utveckling i hela länet. Vi verkar dessutom i en global omvärld, där inte minst samverkan inom EU är viktig för att lösa klimatutmaningarna. Förutsättningarna för en stark megarregion ökar genom att vi utvecklar infrastrukturen med grannregioner, till exempel i stråket Oslo till Hamburg.

Järnvägen fortsätter att vara grunden i ett hållbart transportsystem för både gods- och personresor, men det krävs stora investeringar för att öka järnvägsnätets kapacitet och flytta över transporter från väg till järnväg. Det sätter fokus på vår gemensamma förmåga att hitta nya finansieringslösningar, liksom att länets kommuner och Västra Götalandsregionen fortsatt står enade när det gäller att prioritera investeringar i infrastruktur. Skandinavien största hamn ligger i Göteborg och sjöfarten är avgörande för svensk export, import och konkurrenskraft. Västra Götaland är därmed Sveriges transport- och logistikcentrum och har stora möjligheter att utveckla, demonstrera och sprida hållbara lösningar för transport och logistik.

Den regionala samhällsplaneringen behöver vidareutvecklas och samordnas för att bättre hantera långsiktiga utmaningar inom exempelvis transporter, bebyggelseplanering, energiförsörjning och klimatanpassning. Lokalisering av verksamheter, bostäder och service kan bidra till mer jämlika villkor för invånarna och minska klimatpåverkan. Förutsättningarna för att resa hållbart är beroende av invånarnas geografiska tillgänglighet till olika platser. Lösningarna måste därför anpassas till geografiska skillnader och olika behov hos invånare och företag. Med riktade investeringar och information om hållbara resmöjligheter kan det hållbara resandet öka. Det finns en stor potential i att öka gång- och cykelresorna för de kortare vardagsresorna. Den fysiska planeringen och gestaltad livsmiljö ska utvecklas i samverkan. Människans behov ska vara utgångspunkt för hur livsmiljöer utformas.

För att åstadkomma en hållbar stads- och landsbygdsutveckling behöver vi fortsätta att utveckla metoder för lokal platsutveckling. Det möjliggör att ta tillvara olika platsers specifika förutsättningar för en hållbar lokal ekonomisk tillväxt. Platsutveckling handlar om att företag, kommun och föreningsliv ska samverka. En utgångspunkt är kulturarvet och den historia som utgör platsens identitet. En samverkan runt platsen gör det möjligt att hitta synergier mellan politikområden och underlättar utveckling inom bland annat offentlig och kommersiell service.

Digitaliseringen kan stimulera ökad resurseffektivitet och utveckling av smarta tekniklösningar, tjänster och affärsmodeller. System för citylogistik med eldrivna och självkörande fordon behöver utvecklas, liksom effektiva noder för byte mellan transportslag i hela länet. Mobilitetstjänster för personresor i olika former är i en tidig utvecklingsfas. Det krävs satsningar både för tjänsteutveckling och för att ändra användarnas beteendemönster.

Utbyggnaden av bredband behöver fortsätta för att invånare och företag i hela Västra Götaland ska kunna bidra till och ta del av utvecklingen. Bredband och mobiltäckning är en förutsättning för digitalisering av många tjänster. Det gör det möjligt att arbeta på distans, vilket gör att vissa resor kan undvikas. Det i sin tur är bra ur miljö- och klimatperspektiv.

Exempel på långsiktigt viktiga insatser för att knyta samman Västra Götaland

- Samverkan inom regional fysisk planering
- Utveckla transportinfrastrukturen och öka andelen hållbart resande
- Fortsatt utbyggnad av bredband i hela länet
- Ökad samverkan nationellt och internationellt

» Öka inkluderingen – för tillit och sammanhållning

Att öka inkluderingen handlar om att förbättra förutsättningarna för invånare som står långt ifrån arbetsmarknaden att försörja och utbilda sig. Det handlar också om att öka människors tillit till varandra, till samhället och till demokratin.

Potentialen hos varje människa behöver tas tillvara för att vi ska kunna skapa ett jämlikt och sammanhållet Västra Götaland. Arbetet bör vägledas av människors villkor, rättigheter och behov och utgå från invånarnas olika förutsättningar till inflytande och delaktighet. Tilliten mellan människor och till samhället i stort är grunden för en fungerande demokrati.

De socioekonomiska klyftorna och boendesegregationen måste minska. Det krävs även åtgärder för att säkerställa att inga invånare känner sig utestängda från möjligheten att delta i samhällslivet på samma villkor som andra. Det är också nödvändigt med insatser för att alla ska ta del av den digitala utvecklingen – inte minst handlar det om att stärka invånarnas medie- och informationskunnighet.

Förutsättningarna att delta i samhällslivet varierar beroende på var man bor samt på ursprung, utbildning, ålder, kön, fysiska och psykiska funktionsnedsättningar och en rad andra faktorer. Personer med låg utbildningsnivå har till exempel generellt sett sämre hälsa än högutbildade, och utrikes födda har en längre väg in på arbetsmarknaden än inrikes födda.

Tillsammans behöver vi förbättra möjligheterna för fler människor att arbeta och ha en egen försörjning. Det kräver större fokus på bland annat utbildning, språkkunskaper och validering. Dessutom stärks invånarnas livskvalitet och möjlighet till arbete med tillgången till sociala nätverk och mötesplatser. Kultur- och föreningslivet bidrar till möten mellan människor, ökar tilliten och känslan av samhörighet i samhället och är en brygga mellan människor och myndigheter.

Minskade hälsoklyftor och bättre möjligheter till utbildning för barn, unga och vuxna är viktiga beståndsdelar i ett robust och öppet Västra Götaland. Tidiga insatser för att ge barn och unga goda förutsättningar att klara grundskolan och gymnasiet betyder mycket för deras välmående och möjlighet till framtida försörjning och god hälsa.

Det ska vara enkelt att delta i omställningen till ett hållbart Västra Götaland utifrån givna förutsättningar, såväl i landsbygd som i tätorten och på platserna däremellan. Boendet och den offentliga miljön har stor betydelse för att motverka utanförskap och segregation. Tillgång till bostäder är en välfärdsfråga och det är även en förutsättning för regional utveckling. Det är viktigt att skapa attraktiva och stimulerande livsmiljöer, både för dem som lever och verkar där och för besökare. Tillgången till kommunikationer behöver möta invånarnas behov, samtidigt som klimatpåverkan måste minska.

Exempel på långsiktigt viktiga insatser för att öka inkluderingen

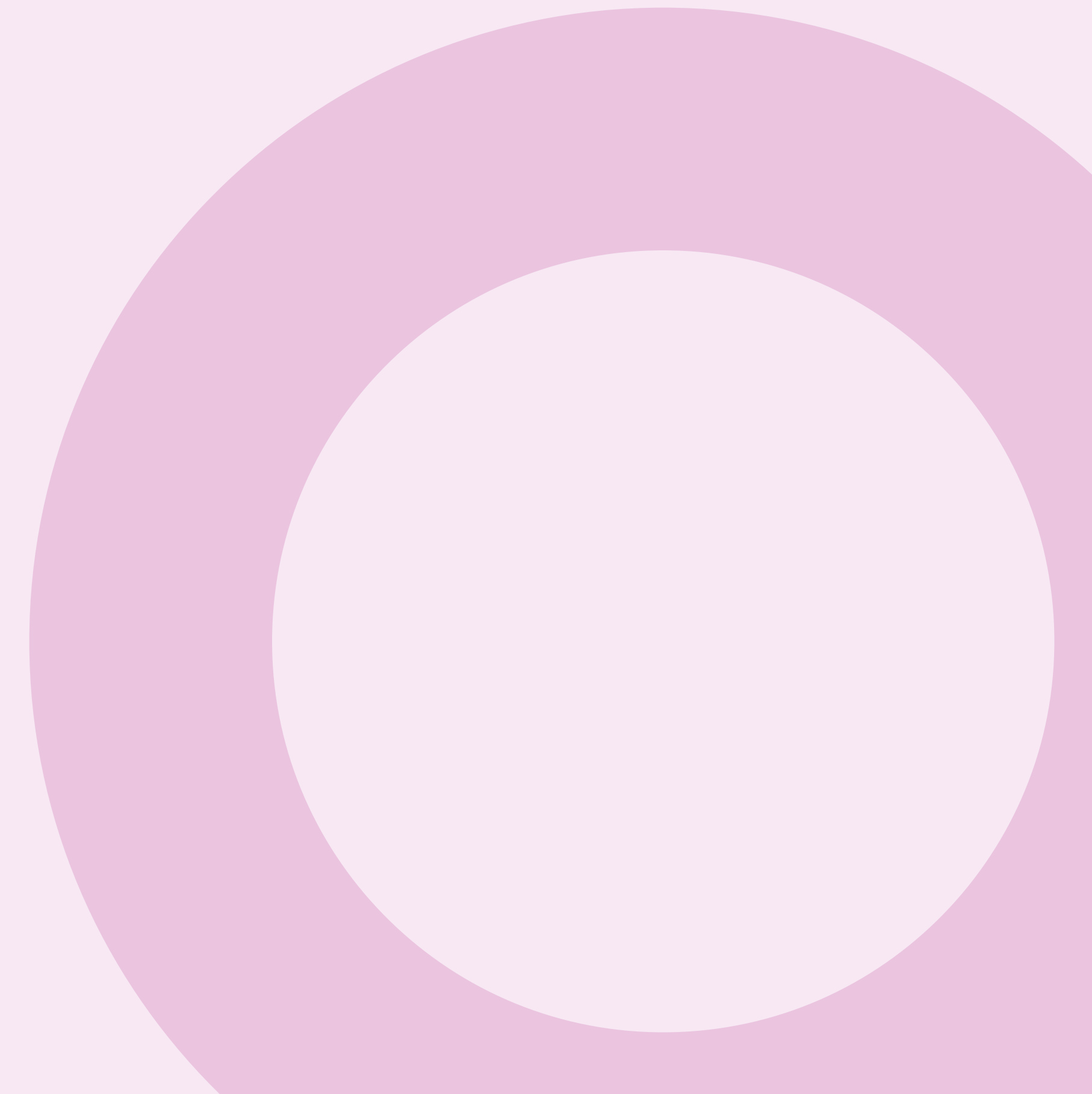
- Ge fler möjlighet till utbildning och egen försörjning
- Skapa förutsättningar för större samhörighet och tillit mellan människor och till samhället
- Stärka barn och ungas möjligheter till en bra start i livet

Fyra tvärssektoriella kraftsamlingar

Strategin innehåller även tvärssektoriella kraftsamlingar. De fyra som gäller de första fyra åren är:

- **Fullföljda studier**
- **Digitalisering**
- **Elektrifiering**
- **Cirkulära affärsmodeller**

Kraftsamlingarna ses över och revideras vid behov en gång per mandatperiod. Kraftsamlingarna ska stärka arbetet inom de fyra långsiktiga prioriteringarna. En kraftsamling innebär att extra fokus läggs på stärkt samverkan och samordnat utvecklingsarbete inom området och att extra resurser riktas dit under perioden.

○ Fullföljda studier

Barn och unga ska ha de bästa förutsättningarna för en bra start i livet. En kraftsamling för fullföljda studier ger stora och långsiktiga vinster för såväl individen som samhället. För att komma framåt i arbetet krävs att parter med olika ansvarsområden, resurser och perspektiv samarbetar för att nå resultat.

Skolan är en viktig plats för barn och ungas utveckling, men ansträngningarna för att fler ska gå ut skolan med godkända betyg har hittills inte varit tillräckliga. Andelen barn och unga som går vidare från grund- och gymnasieskolan med fullständiga betyg måste öka kraftigt.

Förutsättningarna att klara skolan påverkas av bland annat föräldrarnas utbildningsnivå, inkomst och bakgrund. Stödet kan därför behöva anpassas utifrån livssituationen för respektive barn. Stödet behöver också ta hänsyn till flickor och pojkars olika förutsättningar. Det krävs även insatser för att förbättra barns och ungas psykiska hälsa, eftersom den psykiska hälsan har stor påverkan på möjligheterna att lyckas i skolan.

Insatserna bör fokusera på de tidiga levnadsårens betydelse för skolresultat, fysisk och psykisk hälsa samt framtida deltagande i arbetslivet. Genom tidigt stöd till familjer för att främja språkutveckling, läsning och rörelseglädje kan vi skapa bättre förutsättningar för barnen i skolan.

Skolan behöver bli bättre på att utjämna skillnader genom stöd till elever med sämre förutsättningar. Barnhälsovård, elevhälsa och sjukvård behöver samarbeta för en god och jämlik hälsa och för att främja barnens fysiska och psykiska välmående. Unga vuxna som inte fullföljt grundskolan och gymnasiet behöver få ytterligare en chans till utbildning, via exempelvis folkhögskola eller vuxenutbildning.

FN:s barnkonvention ska omsättas från teori till praktik. Det handlar bland annat om att systematiskt göra barn delaktiga i frågor som berör och engagerar dem, och om att barn ska känna till sina rättigheter. Det handlar också om att barnets bästa ska beaktas i alla frågor som rör dem och barn ska få möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar.

○ Digitalisering

Digitaliseringen genomsyrar både privat och offentlig sektor. Rätt använd kan digitaliseringen bidra till att öka företagets konkurrenskraft, effektivisera offentliga verksamheter och bidra till lösningar för ett fossiloberoende samhälle. Viktiga utvecklingsområden finns bland annat inom automation i tillverkningsindustrin och välfärdsteknik i omsorg och hälso- och sjukvård.

Teknikutvecklingen bär på en stor innovationspotential. Samtidigt saknas tillräcklig digital kompetens och möjligheter att utveckla, testa och demonstrera nya lösningar. För att nyttja möjligheterna krävs att privat och offentlig sektor drar åt samma håll. Utbildning, fortbildning och kompetensväxling måste samspela för att möta förändringarna i industrin, där vissa yrken i dag fasas bort medan andra kommer till. Digitaliseringen ger till exempel ett ökat behov av kompetens inom programmering.

Den offentliga sektorns möjligheter att effektivisera och utveckla sin service genom digitalisering är stor. Ett exempel är arbetet med vårdinformationsmiljöer inom hälso- och sjukvården. Digitaliseringen kan även skapa bättre förutsättningar för invånarna att få tillgång till information, få inflytande i och vara delaktiga i samhällsutvecklingen. Det är samtidigt viktigt att bryta det digitala utanförskapet och ge alla jämlika förutsättningar att delta.

Den snabba utvecklingen av artificiell intelligens (AI) förväntas göra ett betydande avtryck på en mängd olika områden, men AI kräver samtidigt stora mängder data med hög kvalitet. Tillgången på öppna data, digital information som fritt kan användas, bidrar till digital utveckling och innovation. Samtidigt ökar behovet av att ta hänsyn till bedömningar av risk, etik och sårbarhet, bland annat kopplat till personlig integritet.

○ Elektrifiering

Elektrifieringen av industrin och transportsektorn är en viktig del i arbetet för att minska klimatpåverkan. Den är samtidigt en av vår tids största industriella omställningar. För att omställningen ska lyckas krävs tillgång till rätt kompetens i alla led, både inom nya och befintliga kompetensområden.

Elektrifiering handlar om att utveckla hållbara lösningar inom flera olika samhällssektorer. Den nya tekniken behöver internationellt konkurrenskraftiga miljöer och labb för forskning, test och demonstration. Innovationsupphandling är ett verktyg för att produkter och tjänster ska kunna utvecklas och tillverkas. Offentlig-privat samverkan och finansiering är en framgångsfaktor för sådana satsningar. Hemmamarknaden fungerar som en språngbräda för näringslivet att öka exporten till andra länder.

I fysisk planering på kommunal och regional nivå behöver hänsyn tas till behov och förutsättningar för elproduktion och eldistribution. Produktionen av icke fossil energi är inte tillräcklig för att klara det framtida behovet vid en omfattande elektrifiering. Vi behöver planera för att lokalisera ny inhemsk förnybar elproduktion och lagring. Elnätets distributionskapacitet behöver också byggas ut för att möta den stigande lokala efterfrågan på eleffekt. För att elektrifiera transportsystemet behöver vi prioritera att bygga ut laddinfrastruktur. Samhället behöver planera för och säkerställa en elförsörjning som möter behov och förväntningar på leveranssäkerhet och fossiloberoende.

○ Cirkulära affärsmodeller

Produkter och tjänster som baseras på förnybar energi och råvaror från jord, skog och vatten är nyckeln till att bryta beroendet av olja och andra fossila resurser. Samtidigt måste metaller och material som inte kan ersättas med biobaserade råvaror cirkuleras tillbaka in i produktionen.

För att skapa en biobaserad och cirkulär ekonomi krävs en resurseffektiv utvinning och produktion som inte äventyrar den biologiska mångfalden trots att uttaget av biomassa ökar. Det krävs också nya affärsmodeller som fokuserar på lönsamhet och långsiktig ekonomisk hållbarhet. Genom att näringslivet satsar på klimatanpassade produkter, bränslen, material och produktionsprocesser och testar dessa i nya affärsmodeller, öppnas många möjligheter för andra samhällssektorer att både haka på och driva processen vidare.

Nya biobaserade innovationer behöver utvecklas och testas i stor skala, vilket ställer krav på strategiska satsningar samt på en gemensam och effektiv planering. Värdekedjor och materialflöden måste vara transparenta för att möjliggöra dels att graden av återanvändning är hög i flera led, dels att skadliga ämnen undviks. Samtidigt behöver vi stimulera en ökad efterfrågan på biobaserade och cirkulära produkter och tjänster. Där kan offentlig sektor vara en föregångare genom att ställa krav, upphandla och bidra till att skapa miljöer för att utveckla, testa och demonstrera nya affärsmodeller.

Genom användardriven affärsutveckling, exempelvis tjänstedesign, underlättar och stimulerar vi en hållbar konsumtion och livsstil. Här finns ett stort engagemang från det civila samhället att delta i förändringen. Det civila samhället, kulturlivet och folkbildningen kan inspirera och öka invånarnas förmåga att ställa om till en hållbar livsstil, bland annat genom att öka intresset för återbruk, delning och klimatsmarta designlösningar.

Så bidrar strategin till genomförandet av Agenda 2030

I arbetet med Sveriges implementering av Agenda 2030 och FN:s 17 globala hållbarhetsmål läggs stor vikt vid den lokala och regionala nivåns betydelse. Vårt samlade regionala utvecklingsarbete bidrar till samtliga 17 globala hållbarhetsmål.

Den regionala utvecklingsstrategin bidrar till en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling. Till höger visas en preliminär bedömning av vilka Agenda 2030-mål som har starkast koppling till mål och prioriteringar i strategin. En fördjupad hållbarhetsbedömning kommer att göras parallellt med remissbehandlingen av förslaget till strategi, för att tydliggöra hur dess genomförande och uppföljning ska bidra till att uppfylla Agenda 2030-målen. Resultatet av hållbarhetsbedömningen kommer vara ett underlag tillsammans med inkomna remissvar inför beslutet om den slutliga strategin.

När strategin följs upp och utvärderas kommer Västra Götalandsregionen bland annat att använda indikatorer som bygger på nyckeltal för kommuners och regioners genomförande av Agenda 2030. Agenda 2030 poängterar att samverkan, delaktighet och transparens är förutsättningar för ett framgångsrikt genomförande och för det övergripande målet att ingen ska lämnas utanför. På samma sätt kräver den regionala utvecklingsstrategin kontinuerlig dialog, delaktighet och ett gemensamt ansvar, där samverkan och partnerskap över sektorer och mellan aktörer är en förutsättning. I strategin föreslås fem vägledande principer som ett sätt att integrera Agenda 2030 i genomförandet av strategin. De speglar

bland annat värdet av att öka invånarnas delaktighet och inflytande över samhällsutvecklingen samt av att ta tillvara olika platser förutsättningar och möjligheter för att klara omställningen till ett hållbart samhälle.

Fem vägledande principer

Strategin pekar ut fem principer som ska vägleda oss i vår dialog och samverkan för genomförande av strategin:

- ◆ **Vi tar tillvara olika platsers förutsättningar och möjligheter**
- ◆ **Vi ökar invånarnas delaktighet och inflytande**
- ◆ **Vi experimenterar för att lära, skala upp och implementera**
- ◆ **Vi talar med gemensam röst**
- ◆ **Vi är modiga och förändringsorienterade ledare**

Principerna ska hjälpa oss att ta tillvara möjligheterna i hela Västra Götaland genom att de inspirerar och utmanar oss i nya arbetssätt. De ska hjälpa oss att vidga perspektiven, öka delaktigheten, uppmuntra oss att gå före och våga prova det outforskade. De vägledande principerna är även ett sätt att integrera Agenda 2030 i genomförandet.

◆ **Vi tar tillvara olika platsers förutsättningar och möjligheter**

Västra Götaland är ett stort län med en stor variation av möjligheter och utmaningar, kopplade till olika platsers förutsättningar. Denna variation ska tas tillvara, vilket förutsätter att vi synliggör olika behov av utveckling. Vi behöver ha en funktionell samverkan över territoriella gränser och politikområden som utgår från de frågor som ska hanteras. Det kan innebära att invanda och administrativa gränser behöver utmanas. Kulturlivet som förenande kraft bidrar till att brygga över gränser. Genom samverkan mellan orter som har olika styrkor och funktioner kan utveckling ske både lokalt och i Västra Götaland som helhet.

◆ **Vi ökar invånarnas delaktighet och inflytande**

För att förändringsarbetet ska bli långsiktigt hållbart behöver invånarna ha möjlighet att vara delaktiga, ha inflytande och kunna bidra till samhällsutvecklingen. Rätten till delaktighet gäller även barn och unga, som ska få möjlighet att delta efter sina egna förutsättningar i frågor som berör dem. Att vara inkluderade främjar människors hälsa och stärker demokratin. Ett sätt att öka människors delaktighet och synliggöra olika perspektiv är interkulturell dialog. Vi verkar tillsammans för att så många som möjligt ska få möjlighet att delta i genomförandet av strategin och göra sina röster hörda. Först då kan vårt arbete bidra till Agenda 2030:s övergripande mål att ingen ska lämnas utanför.

◆ Vi experimenterar för att lära, skala upp och implementera

Genom att experimentera och skapa test- och demonstrationsplattformar möjliggör vi lärande och innovationskraft för hållbar utveckling. Genom nya arbetssätt, metoder och samverkansformer skyndar vi på utvecklingen inom områden där förändringstakten behöver öka. Behovet av att fatta goda och snabba beslut under allt större osäkerhet ökar även behovet av att prova olika sätt att hantera beslutsprocesser under kontrollerade former.

Att ta risken att misslyckas är en del i lärandet. Samtidigt ska vi ta tillvara det som redan fungerar bra. Då mobiliserar vi för att förverkliga och sprida hållbara lösningar och skala upp insatser som bidrar till att öka omställningstakten.

◆ Vi talar med gemensam röst

När vi talar med gemensam röst lyssnar omvärlden. Det finns en lång tradition av att offentlig sektor, näringsliv, akademi och det civila samhället agerar tillsammans i Västra Götaland, med grannregioner och i andra internationella samarbeten. Gemensamma ståndpunkter kräver dialog, tillit och förtroende. Därför är det viktigt att de aktörer som bidrar till samhällsutvecklingen i Västra Götaland enkelt kan mobilisera och enas i att gemensamt påverka och utveckla strategiska frågor nationellt och internationellt. Här är nätverk och samverkansarenor viktiga delar. Genom att tala gemensamt synliggör vi att Västra Götaland är en motor för Sveriges utveckling.

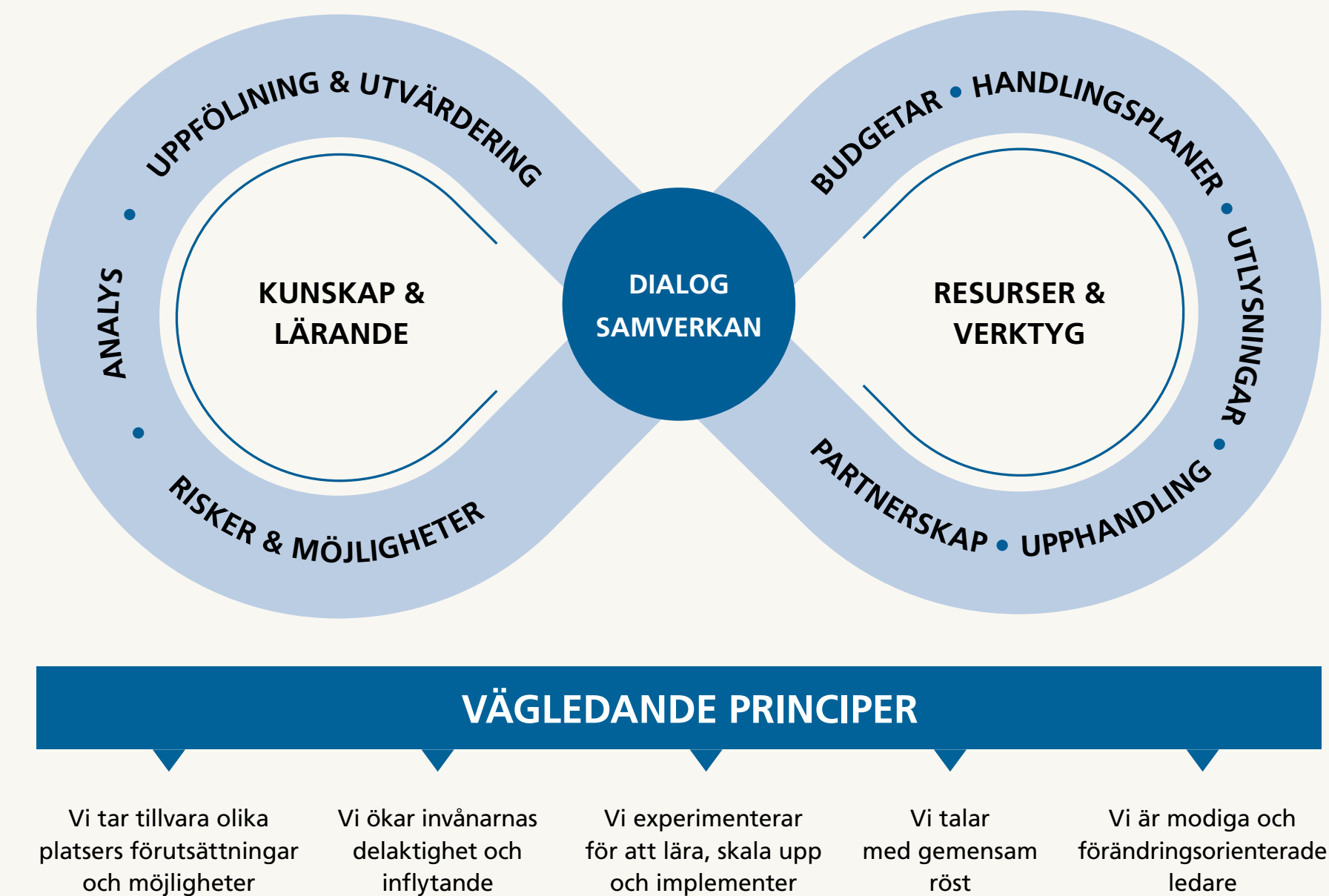
◆ Vi är modiga och förändringsorienterade ledare

Stora förändringar kräver mod. För att öka takten i omställningen krävs gemensamt ledarskap, delat ansvar och strategisk samverkan. Vi behöver vara modiga, kreativa och förändringsorienterade och utveckla arbetssätt som hjälper oss i svåra prioriteringar. Vi behöver synliggöra, diskutera och hantera synergier och målkonflikter. Samsyn, fokus och uthållighet är nycklar för långsiktiga resultat, men det behövs också tillit och mod att ifrågasätta det invanda och beredskap för att hantera det oväntade.

Genomförande – från vad till hur

Parallellt med att förslaget på strategi är på remiss fortsätter dialogen och planeringen av hur strategin ska genomföras utifrån de konkretiseringar, resurser och verktyg som behövs. Det kan till exempel handla om understrategier, budgetar och andra finansieringsformer, mötesplatser, partnerskap, påverkansarbete och gemensam kommunikationsstrategi. Här önskas inspel från remissinstanserna i hur ni kan bidra till strategins genomförande.

För att genomföra strategin behövs dialog och samverkan, kunskap och lärande samt resurser och verktyg. För att prioriteringarna i strategin ska få genomslagskraft behöver personella och ekonomiska resurser avsättas i budgetar och i planer för genomförandet. Vi behöver konkretisera insatser i form av till exempel understrategier och överenskommelser.

Bilden illustrerar genomförandet i form av tecknet för evighet. I centrum finns vår kontinuerliga dialog och samverkan. Kunskap och lärande samspelar och växelverkar med de insatser som vi gör med hjälp av våra olika resurser och verktyg. De vägledande principerna i figurens bas vägleder oss i genomförandet.

Dialog och samverkan

Grunden för att strategin ska få genomslag är ett stort engagemang under hela genomförandet. Vi har alla olika mandat och resurser till vårt förfogande men ansvaret är delat. För att vi ska lyckas måste arbetet genomsyras av kontinuerlig dialog, delaktighet och gemensamma mötesplatser. Det krävs samverkan och partnerskap över och mellan sektorer, och det krävs samverkan som kopplar ihop styrningen på flera nivåer – kommunal, regional, nationell och EU.

Med stöd av de vägledande principerna och med utgångspunkt i de utvärderingar, uppföljningar och analysunderlag som tas fram kring strategin ökar möjligheterna till en gemensam rörelse framåt. Det är också genom dialog och samverkan som vi kan hantera de målkonflikter som kan uppstå om en positiv utveckling på ett område innebär en negativ på ett annat.

Befintliga dialog- och samverkanforum är en viktig grund i genomförandet, tillsammans med politiska samtal mellan regional och kommunal nivå. Västra Götalandsregionens årliga konferens Framtid Västra Götaland är en arena för kunskap, dialog och samverkan för genomförandet av strategin. Men vi behöver även skapa nya mötesplatser och samverkansformer.

Västra Götalandsregionen ansvarar för att samordna olika insatser för att genomföra strategin samt kontinuerligt utvärdera och följa upp arbetet med strategin.

Beredningen för hållbar utveckling (BHU) är ett politiskt samverkansorgan mellan Västra Götalandsregionen och kommunalförbunden i frågor om hållbar utveckling. Styrning och prioriteringar inom den regionala utvecklingsstrategin bereds genom samrådsdiskussioner i BHU, inför beslut i regionfullmäktige.

Kunskap och lärande

Genomförandet av strategin ska utgå från aktuell kunskap om och analys av Västra Götalands utveckling samt länets utmaningar och styrkor i en föränderlig omvärld. Genom kontinuerlig risk- och omvärldsanalys bygger vi upp en gemensam beredskap och förmåga att hantera både kända och okända risker och möjligheter.

De gemensamma insatser som görs ska följas upp och utvärderas i förhållande till strategins mål och prioriteringar (se bilaga 2 – Strategisk inriktning för uppföljning och utvärdering av den regionala utvecklingsstrategin). Enligt förordningen (2017:583) ska strategin ses över minst en gång varje mandatperiod. I samband med översynen planeras en utvärdering som ligger till grund för beslut om eventuella justeringar i strategin.

Kunskapsunderlag och risk- och omvärldsanalys skapar, tillsammans med uppföljning och utvärdering, ett underlag för gemensamt lärande och behovsmotiverade prioriteringar i arbetet framåt.

Verktyg och resurser

Strategins genomförande behöver konkretiseras i form av till exempel understrategier, handlingsplaner och överenskommelser. Det krävs även att strategins prioriteringar avspeglas i fördelningen av resurser. Omfattningen på åtgärder och insatser behöver matcha utmaningarna, och det är därför nödvändigt att arbeta för ökade ekonomiska resurser, från nationell och internationell nivå till Västra Götaland. EU:s finansiella instrument återfinns bland annat i de program som styrs av EU:s sammanhållningspolitik, jordbrukspolitik och forskningspolitik.

Genom offentlig upphandling går det att rikta betydande resurser för att stödja omställningen. Innovationsupphandling är ett annat instrument för att utveckla nya produkter och tjänster. Exempel på verktyg och resurser för att genomföra strategin är våra olika personella och ekonomiska resurser, mål- och styrdokument, budgetar och verksamhetsplaner, överenskommelser, upphandling, utlysningar av projektmedel och idéburna offentliga partnerskap.

Så hänger det ihop

Den regionala utvecklingsstrategin är vår gemensamma strategi för den regionala utvecklingen i Västra Götalands län.

Strategin har sin grund i det uppdrag som Västra Götalandsregionen har från regering och riksdag att utarbeta och fastställa en regional utvecklingsstrategi för länet, samt samordna genomförandet och uppföljningen av strategin. Uppdraget finns i lagen om regionalt utvecklingsansvar (2010:630).

Den regionala utvecklingsstrategin ska vägleda kommuner, kommunalförbund, näringsliv, akademi och forskningsinstitut, det civila samhället samt länsstyrelse och andra statliga myndigheter i det gemensamma arbetet med regional utveckling. Strategin styr, tillsammans med regionfullmäktiges budget, Västra Götalandsregionens satsningar på regional utveckling.

Strategin tar sin utgångspunkt i Vision Västra Götaland – Det goda livet, där det goda livet förutsätter en hållbar utveckling i tre dimensioner – den ekonomiska, den sociala och den ekologiska. Dessa tre dimensioner är beroende av varandra och förstärker varandra.

Den regionala utvecklingsstrategin bidrar till det regionala genomförandet av internationella och nationella utvecklingsstrategier. På global nivå finns Agenda 2030 med 17 globala hållbarhetsmål. På europeisk nivå

finns sammanhållningspolitiken och tillväxtstrategin Den gröna given med mål och åtgärder för klimatneutralitet fram till 2050. På nationell nivå finns Strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2020, där en ny nationell strategi ska tas fram 2020.

Den regionala utvecklingsstrategin samspelar även med tre andra regionala måldokument som är antagna av regionfullmäktige. De ska tillsammans bidra till att uppfylla den gemensamma Vision Västra Götaland – Det goda livet. Dessa måldokument är strategi för hälso- och sjukvårdens omställning i Västra Götalandsregionen och det nationella uppdraget att ta fram regionalt trafikförsörjningsprogram och regional kulturplan.

Den regionala utvecklingsstrategin kommer att genomföras genom exempelvis den regionala klimatstrategin Klimat 2030, Regional transportinfrastrukturplan, den digitala agendan Smart region Västra Götaland samt den länsövergripande strategin för jämställdhetsintegrering Jämställt Västra Götaland 2019–2020.

Kulturstrategi Västra Götaland och regional kulturplan 2020–2023

innehåller ett antal områden som särskilt skapar synergier för hållbar utveckling och som bygger på tvärssektoriell samverkan. Dessa områden är gestaltad livsmiljö, medie- och informationskunnighet, folkbildning, kultur och hälsa, idrott, kulturella- och kreativa näringar och platsutveckling samt läsfrämjande. En fördjupad beskrivning och prioriteringar inom respektive område finns att läsa i kulturstrategin.

Trafikförsörjningsprogrammet är ett övergripande styrdokument för kollektivtrafikens utveckling. Goda möjligheter till studie- och arbetspendling, bostadsbyggande, infrastrukturutveckling samt lokalisering av verksamheter och service skapar tillsammans med kollektivtrafiken en grund för ett hållbart Västra Götaland. Kollektivtrafiken ska planeras både utifrån att minska transporternas påverkan på miljön och med hänsyn till dem som är beroende av en fungerande kollektivtrafik. Trafikförsörjningsprogram för år 2021–2025 är under framtagande.

Strategi för hälso- och sjukvårdens omställning i Västra Götalandsregionen berör flera områden som bidrar till hållbar regional utveckling och som bygger på tvärssektoriell samverkan. Det handlar bland annat om digitalisering, innovation, hälsa och life science, kompetensförsörjning och förebyggande folkhälsoarbete.

Bilaga 1. Förutsättningarna för Västra Götaland är goda

Remissversion regional utvecklingsstrategi 2021–2030

Förutsättningarna för Västra Götaland är goda

Innehållet i denna bilaga är baserad på regionrapporten [Vår bästa tid är nu 2018](#) och uppföljaren [Var det bättre förr? 2020](#). Förutsättningarna beskriver ett nuläge och kopplar an till de samhällsutmaningar som är särskilt angelägna för den regionala utvecklingsstrategin.

Ett Västra Götaland

Västra Götaland är en stor geografisk plats med 1,7 miljoner invånare och 49 kommuner (2019). Länet är stort till ytan och består av landsbygd, små och stora tätorter och städer. Västra Götaland har stora naturresurser med vatten, skogar och jordbruksmark, där det rika natur- och kulturlivet, den långa kuststräckan och de många sjöarna bidrar till attraktionskraft i länets alla delar. Näringslivet karaktäriseras av stora globala företag och av handel med omvärlden.

De flesta har det bra men skillnaderna ökar

Invånarnas fysiska hälsa har förbättrats den senaste tioårsperioden och befolkningens medellivslängd har ökat. Invånarna i Västra Götaland är vid en internationell jämförelse nöjda med sina liv. Nio av tio invånare säger att de är nöjda med livet. En känsla av samhörighet, kompetens och självständighet ökar förutsättningarna för människors välbefinnande. Samtidigt som de flesta är nöjda ökar de socioekonomiska skillnaderna. Statistiken visar att skillnaderna ökar både mellan olika orter och mellan olika områden inom samma ort. De grupper som har det sämst har också svårigheter med att klara studier, komma in på arbetsmarknaden, få en bostad, har generellt sämre hälsa och deltar i mindre utsträckning i kulturlivet. Diskriminering på strukturell nivå är en faktor som bidrar till ojämlika villkor för invånarna. Den kan bestå av informella normer eller av formella regler och lagar i samhället.

Välbefinnandet hos gruppen unga vuxna har minskat. Skolresultaten skiljer sig dramatiskt mellan olika områden. När personer själva svarar på enkäter är det också tydligt att invånare i resurssvaga områden bedömer sina möjligheter att göra något meningsfullt och utvecklas som betydligt sämre, jämfört med de som bor i mer resursstarka delar.

Jämställdheten mellan kvinnor och män har ökat på många områden de senaste decennierna och de justerade löneskillnaderna har halverats på tio år. Trots detta är arbetsmarknaden fortsatt starkt könsuppdelad. I Västra Götaland är det brist på arbetskraft samtidigt som det råder en hög strukturell arbetslöshet. De som idag inte har arbete står ofta långt ifrån arbetsmarknaden. En hög andel av de arbetslösa är utrikesfödda med kort utbildning. Andelen utrikesfödda av de arbetslösa har ökat från 40 till 60 procent sedan 2012. Däremot har ungdomsarbetslösheten minskat under samma period.

Antalet äldre ökar

Den demografiska utvecklingen innebär en allt större andel äldre i befolkningen, och framförallt fler i antal. Befolkningsprognosen fram till 2040 visar att antalet personer över 80 år kommer att öka med omkring 65 procent. I antal handlar det om 55 000 fler personer. Den ökningen behöver mötas med resurser från samhällets sida. Den andel av befolkningen som försörjer de som inte arbetar riskerar att minska i framtiden. En lösning är höjd pensionsålder. Sysselsättningen, arbetskraftsdeltagandet i olika åldrar och produktiviteten är flera faktorer som spelar roll för utvecklingen.

Klimatet dominerar miljödiskussionen

Diskussioner om miljö domineras av klimatfrågan och det faktum att utsläppen av växthusgaser inte minskar tillräckligt snabbt. I Västra Götaland kommer en stor del av utsläppen från tung industri och från trafiken. Utsläppen genererade av individuell konsumtion sker till stor del globalt. När det gäller den biologiska mångfalden lever Västra Götaland inte upp till internationella konventioner på området och hotade arter drabbas.

Det finns goda förutsättningar att utveckla mer hållbar produktion och konsumtion. Den offentliga sektorn kan vara ett föredöme genom att ställa krav i upphandlingar. Till exempel drivs kollektivtrafiken numera med förnybar energi. Näringslivet och företag ser allt oftare hållbarhet som en konkurrensfördel och en ökande andel av befolkningen är positiva till en hållbar konsumtion.

Global ekonomi med stor handel

I Västra Götaland finns flera stora företag som verkar på världsmarknaden och är starkt integrerade i de globala värdekedjorna. Sedan finanskrisen 2008 har sysselsättningen vuxit kraftigt men med en koncentration till urbana områden. I Göteborgs lokala arbetsmarknad har närmare 80 procent av den nya jobben (netto) skapats sedan 2010. Historiskt har Västra Götaland klarat sig väl under tidigare perioder med hög omvandlingstakt och klarat av att ställa om, återhämta sig och börja bygga något nytt med grund i de kompetenser som finns. En stark offentlig sektor och ett väl utvecklat system för att bygga innovationskapacitet har varit en viktig förutsättning för den förändringen.

Västsverige rankas i *EU:s regional innovations scoreboard* som en av de mest innovativa regionerna i Europa. Samtidigt har Sverige tappat placeringar på andra listor som till exempel Bloombergs lista över innovativa länder, bland annat när det gäller att ta patent. Det finns en utvecklingspotential när det gäller att få innovationer till marknaden och att bättre nyttiggöra forskningsresultat. Västra Götaland har ökat sin specialisering inom forskning och utveckling och det är ett område som näringslivet satsar förhållandevis mycket på jämfört med andra regioner i världen. Det beror också på stora lärosäten, starka forskningsmiljöer och välutvecklade strukturer för innovation. Stora globalt verksamma företag som satsar på forskning och innovation är också i sig avgörande för att behålla och rekrytera kvalificerad arbetskraft till länet. Företagen bidrar till

en efterfrågan på kvalificerade företags- och IT-tjänster, vilket tillsammans med bland annat besöksnäringen är den del av ekonomin som växer snabbast.

Den långa traditionen av internationell handel, utbyte och samverkan med omvärlden har lett till ett omfattande logistiksystem. I Göteborg finns nordens största hamn med 30 procent av svensk utrikeshandel och 60 procent av all containertrafik. En betydande del av godstransporterna går på väg, och belastar till exempel E6 och E20. Västra Götaland är både mottagare och avsändare av gods samt hanterar ett stort genomgående flöde, bland annat till och från Norge. Stora investeringar saknas på järnvägssidan, framförallt mellan Göteborg och Borås via Landvetter flygplats och mellan Göteborg och Oslo. Mer gods skulle kunna gå på järnväg men järnvägsinfrastrukturen tillsammans med kapacitetsbrister begränsar möjligheterna. Bristerna blir en broms för svensk tillväxt och ger extra utsläpp av växthusgaser.

Branschstruktur med fokus på industri

I Västra Götaland finns olika branscher som är starka, unika eller har stor lokal betydelse. Internationellt starka branscher finns inom tillverkning, kvalificerade tjänster, Life science och kemi. Fordonsindustrin är ett styrkeområde i världsklass inom produktion, forskning och innovationsförmåga som sysselsätter drygt 40 000 personer över hela länet men med en koncentration i Göteborg. Digitalisering och utvecklingen av eldrivna- och autonoma fordon driver fram en omstrukturering inom fordonsbranschen med nya affärsmodeller. Fokus på nya teknikområden ger ett förändrat behov av kompetens.

Besöksnäringen ihop med kulturella och kreativa näringar bidrar till Västra Götalands attraktionskraft och skapar förutsättningar för sysselsättning i länets alla delar, med en koncentration till Fyrbodalen och Göteborgsområdet. Besöks- och upplevelseindustrin är en viktig instegsbransch, framförallt för unga. Kvalificerade företags- och IT-tjänster, byggverksamhet och besöksnäringen är de delar av ekonomin som växer snabbast. Transport- och logistikbranschen är stor och finns i hela länet med tyngdpunkt i Göteborgsområdet. I Skaraborg är det tonvikt på livsmedel, möbelindustri, tillverkningsindustri och dataspel. Fyrbodalen utmärker sig med flygindustrin, handel samt skog- och fiskerinäringen. I Sjuhärad finns en lång tradition inom textil, mode och material men också maskinindustri.

Inomregional balans

Idén om en gemensam region där invånare och företag i Västra Götaland får förutsättningar att utvecklas är central i visionen om det goda livet. Platser, landsbygder, små och stora orter, städer och storstad, kompletterar varandra i ett nätverk. Varje plats i länet har specifika förutsättningar och sin egen historia samt samspelar med omgivningen utifrån sina olika förutsättningar och möjligheter.

Västra Götalands regionala kärnor är Göteborg, Borås, Skövde samt Trollhättan-Vänersborg-Uddevalla, som samtliga är betydelsefulla utifrån läge, storlek och funktion. Orterna är en del i en unik struktur som ger förutsättningar för kvalificerad service, nyskapande och utveckling i hela

Västra Götaland. I områden med hög andel säsongboende uppstår särskilda utmaningar kopplat till kommunal service och tillgänglighet. Närheten till Norge präglar gränsområdena.

De olika förutsättningarna gör att möjligheterna för en hållbar utveckling, med ekonomiska, sociala och miljömässiga dimensioner varierar.

En allt mer kunskapsintensiv ekonomi byggd på global arbetsfördelning har drivit på urbaniseringstrenden. Det förstärker obalansen mellan tätbebyggda och glesbebyggda områden. Skillnaderna är betydande i till exempel utveckling av sysselsättning. Bostadsbristen är stor i nästan alla kommuner och det gäller i första hand personer med sämre socioekonomisk situation. På många platser är invånarnas förutsättningar att påverka sin livsmiljö låg. Genom att arbeta med gestaltningen av livsmiljön kan områden öka i attraktivitet och bidra till en minskad segregation och ohälsa.

Hållbart resande och förbättrad tillgänglighet

Transporter och mobilitet är ett sätt att kompensera för geografiska avstånd och förbättra tillgängligheten till arbete, handel och service. Ett annat sätt är att planera för att verksamheter och bostäder lokaliseras på ett sådant sätt att behovet av att förflytta sig minskar. Ett hållbart resande gynnas till exempel av förtätning och att bygga stationsnära. Större arbetsmarknadsregioner till följd av ökad pendling bidrar till en ekonomisk koncentration med högre tillväxt. I takt med att transportsystemet har förbättrats har de lokala arbetsmarknadsregionerna blivit större i Västra Götaland. De senaste tio åren har antalet som pendlar i Västra Götaland ökat med närmare 20 procent. I flera kranskommunerna kring Göteborg pendlar uppåt 70 procent av de som arbetar till någon annan kommun.

Klimatneutrala transporter

Transporter står för en stor andel av utsläppen av växthusgaser. Omställningen av hela transportsektorn till förnybara energislag tillsammans med digitaliseringen möjliggör att minska utsläppen på sikt. Hållbara transportsätt behöver utvecklas parallellt med att effektiviteten ökar i att kombinera olika transportslag. Omställningen från fossila till förnybara energislag pågår med flera olika alternativa bränslen, men på senare tid har det blivit ett ökat fokus på elektrifiering av transportsystemet.

Bilaga 2. Strategisk inriktning för uppföljning och utvärdering av den regionala utvecklingsstrategin

Remissversion regional utvecklingsstrategi 2021–2030

Strategisk inriktning för uppföljning och utvärdering av den regionala utvecklingsstrategin

Denna bilaga beskriver hur och när den regionala utvecklingsstrategin för Västra Götaland 2021–2030 ska följas upp och utvärderas. Den visar vad som krävs för att få till en systematisk och kvalitetsförankrad uppföljning. Utifrån den strategiska inriktningen i denna bilaga ska Västra Götalandsregionen ta fram en plan för uppföljning och utvärdering för att skapa en struktur för lärande och för att underlätta styrningen. Uppföljning innebär en beskrivning av hur strategiarbetet utvecklats över tid och hur den har fungerat. Utvärdering innebär en analys och värdering av strategins genomförande, resultat och effekter.

Utgångspunkt för uppföljnings- och utvärderingsplanen är strategins mål att **tillsammans gör vi Västra Götaland till ett föredöme för omställning till ett hållbart samhälle.**

Utöver målet kommer strategins långsiktiga prioriteringar, tvärssektoriella kraftsamlingar samt genomförandet att följas upp och utvärderas. Samhällsutvecklingen i Västra Götaland följs kontinuerligt av Västra Götalandsregionen genom analyser och utredningar. Det ingår inte i den formella uppföljningen av den regionala utvecklingsstrategin men är en viktig del i att synliggöra utvecklingen och utmaningarna i Västra Götaland.

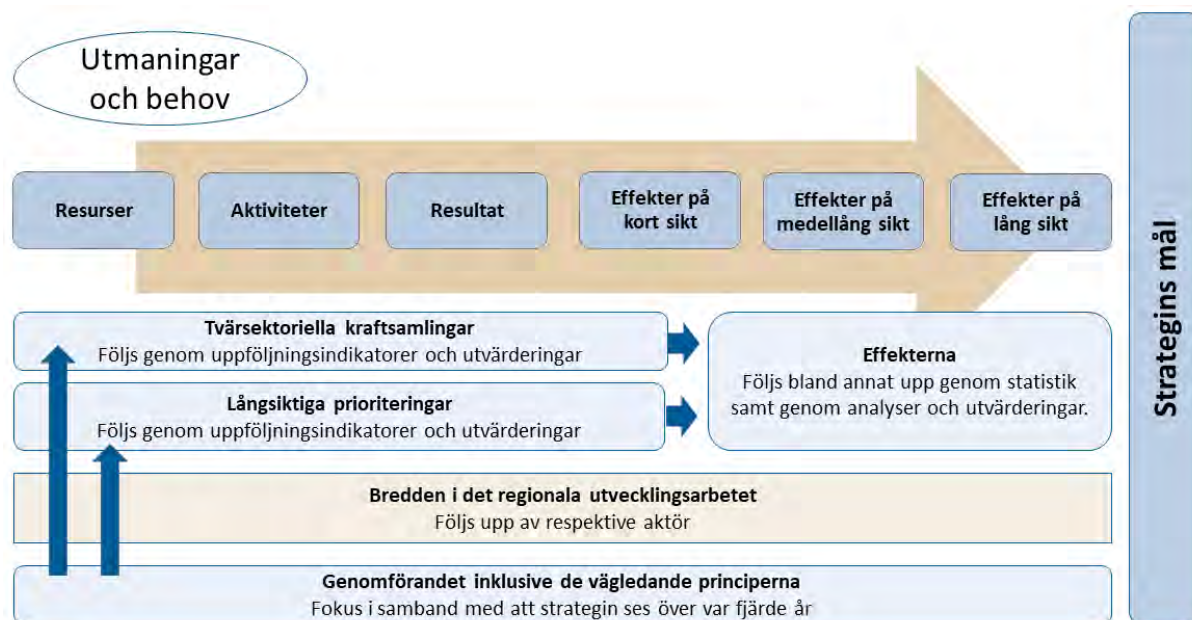
Syftet med strategin är att peka ut riktningen för gemensamma insatser för Västra Götalands utveckling fram till 2030. Enligt förordningen 2017:583 ska den som har ansvaret för det regionala utvecklingsarbetet, det vill säga Västra Götalandsregionen, följa upp, låta utvärdera och årligen redovisa resultaten av det regionala tillväxt- och utvecklingsarbetet till regeringen. Den säger också att ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet ska vara integrerat i den regionala utvecklingsstrategin. Förordningen anger också att strategin ska ses över en gång varje mandatperiod.

Under våren 2020 kommer Västra Götalandsregionen att göra en hållbarhetsbedömning av det förslag på strategi som gått ut på remiss. Utgångspunkten är de globala målen och delmålen i Agenda 2030. Resultatet från hållbarhetsbedömningen kommer att påverka hur strategin ska följas upp. I samband med att strategin beslutas kommer Västra Götalandsregionen att fastställa på vilket sätt det ska ske.

Uppföljning och utvärdering

Den regionala utvecklingsstrategin utgår från ett flertal samhällsutmaningar där samverkan är en förutsättning för att skapa en omställning till ett hållbart samhälle. Komplexiteten i flera av utmaningarna innebär i sin tur svårigheter kopplat till uppföljning. Det är många aktörer som berörs på flera administrativa nivåer. Samhällsutmaningarna påverkas även av externa faktorer. Det är därför nödvändigt att avgränsa vilka och vems insatser som uppföljningssystemet ska ha fokus på. Det handlar även om såväl kvantitativa och kvalitativa resultat och effekter på både kort och lång sikt. Uppföljningen av strategin ska kunna visa hur den fungerar över tid vad gäller

resultat, genomförande och styrförmåga. Uppföljningen genomförs årligen och utgår från en mållogik där aktiviteter, dess resultat och effekter ska hänga samman, samt att det som genomförs ska bidra till målet för strategin. Bilden nedan visar vad som är tänkt att följas upp vad gäller aktiviteter, resultat och effekter samt på vilket sätt det sker.

I samband med att strategin ses över minst en gång varje mandatperiod ska en utvärdering göras med syfte att synliggöra om något i strategin och dess genomförande behöver justeras. Utvärderingen ska innehålla rekommendationer för en utveckling och omprövning av genomförandet. Ett särskilt fokus ligger på kraftsamlingarna eftersom dessa ska ses över och justeras en gång per mandatperiod. En slututvärdering av strategin ska också göras där bland annat måluppfyllelse och resultat ska belysas. De årliga uppföljningarna är viktiga pusselbitar till utvärderingarna.

Strategins mål

Målet för strategin är: **Tillsammans gör vi Västra Götaland till ett föredöme för omställning till ett hållbart samhälle.** I strategin beskrivs ett hållbart samhälle som ett Västra Götaland som är robust och sammanhållet, jämlikt och öppet samt fossiloberoende och cirkulärt.

Om och hur målet uppfylls påverkas av flera faktorer som till exempel konjunktur och andra samhällsförändringar. Målet ska följas upp både kvalitativt och kvantitativt. Den kvalitativa uppföljningen kommer att avgränsas till att fokusera på hur både de långsiktiga prioriteringarna och de tvärsektoriella kraftsamlingarna genomförs och dess påverkan på målet. Upplägget av genomförandet samt strukturen kring hur de långsiktiga prioriteringarna och kraftsamlingarna följs upp blir därmed centrala.

Likasa är de vägledande principerna viktiga för den mer kvalitativa uppföljningen. Det handlar bland annat om att visa på om och på vilket sätt de vägledande principerna har använts och om

detta till exempel har påverkat de beslut som tagits.

Målet kommer även att mätas utifrån utvecklingen av ett antal övergripande indikatorer som finns i en indikatorbilaga. Indikatorer är mätbara, hämtas från etablerade källor och ska så långt som möjligt gå att hämta årligen. I första hand är det indikatorer som finns på regional nivå för målen i Agenda 2030. I bilagan är dessa indikatorer märkta med Kolada¹. Statistik på delregional nivå samt fördelat på kvinnor och män redovisas när det finns tillgängligt. I samband med att strategin ses över kan nya indikatorer tillkomma.

Strategins långsiktiga prioriteringar

Strategins långsiktiga prioriteringar beskriver de fyra viktigaste områdena för samverkan och gemensamma insatser för att klara omställningen till ett hållbart samhälle. De långsiktiga prioriteringarna ska gälla fram till 2030 och är:

- Bygga kompetens – för bättre kompetensförsörjning och livslångt lärande
- Stärka innovationskraften – för ett konkurrenskraftigt näringsliv i framkant
- Knyta samman Västra Götaland – för hållbar och förbättrad tillgänglighet
- Öka inkluderingen – för tillit och sammanhållning

Genomförandet och resultat inom de långsiktiga inriktningarna kommer att följas upp av Västra Götalandsregionen årligen. En mer detaljerad beskrivning av hur uppföljningen ska läggas upp, kommer i nästa steg att arbetas fram i en plan för uppföljning och utvärdering för respektive långsiktig prioritering. För att tydliggöra vilka avgränsningar som görs ska det där framgå vad och vilka aktörers insatser som ska följas upp. Det är även av betydelse att det framgår på vilket sätt respektive långsiktig prioritering bidrar till strategins övergripande mål. Detta som en del av den kvalitativa uppföljningen av målet.

Upplägget av det gemensamma genomförandet av en långsiktig prioritering ska utgå från en mållogik där det framgår hur valda aktiviteter kopplar till förväntade resultat samt effekter på kort, medellång respektive lång sikt. Aktiviteter, resultat och effekter ska målsättas. Det kan handla om såväl kvantitativa som kvalitativa mål. I de fall där målen inte är mätbara är det av betydelse att de är tydliga nog för att en bedömning ska kunna göras om de är uppnådda eller inte. Det är även av betydelse att det framgår hur genomförandet inklusive de vägledande principerna och dess påverkan på genomförandet ska följas upp. Även den hållbarhetsbedömning av strategiförslaget som genomförs under våren 2020 kommer att ligga till grund för hur de långsiktiga prioriteringarna ska följas upp utifrån dess bidrag till Agenda 2030.

¹ I Kolada (www.kolada.se) återfinns bland annat nyckeltal som ska hjälpa kommuner och regioner med uppföljningen av deras insats i Agenda 2030 målen. Kolada ägs av Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA).

Strategins tvärsektoriella kraftsamlingar

Strategin prioriterar fyra tvärsektoriella kraftsamlingar som ska förstärka arbetet inom de långsiktiga prioriteringarna och där extra fokus ska läggas på stärkt samverkan och samordnat utvecklingsarbete under en fyraårsperiod. De tvärsektoriella kraftsamlingarna de första fyra åren är:

- Fullföljda studier
- Digitalisering
- Elektrifiering
- Cirkulära affärsmodeller

På samma sätt som för de långsiktiga prioriteringarna kommer genomförandet och resultat att följas upp årligen. Även här kommer detaljerna, till exempel vad som ska följas upp, arbetas fram i nästa steg i en plan för uppföljning och utvärdering för respektive kraftsamling.

Samma upplägg gäller som för de långsiktiga prioriteringarna, till exempel att aktiviteter, resultat och effekter ska målsättas. Därutöver ska det framgå hur kraftsamlingarna stärker arbetet inom samtliga långsiktiga prioriteringar. Eftersom kraftsamlingarna ska ses över var fjärde år är uppnådd förändring under denna period särskilt viktig och kommer särskilt att ingå i översynen var fjärde år.

Genomförande inklusive de vägledande principerna

Det finns fem utpekade vägledande principer som ska genomsyra genomförandet:

- Vi tar tillvara olika platsers förutsättningar och möjligheter.
- Vi ökar invånarnas delaktighet och inflytande.
- Vi experimenterar för att lära, skala upp och implementera.
- Vi talar med gemensam röst.
- Vi är modiga och förändringsorienterade ledare.

Dialogen om och planeringen av genomförandet kommer att fortsätta parallellt med att förslaget på strategin är ute på remiss under 2020. Resultatet av detta kan komma att påverka hur genomförandet ska följas upp. De vägledande principerna kommer att tas upp på en övergripande nivå i den årliga uppföljningen samt specifikt följas upp i samband med att strategin ses över en gång per mandatperiod. Det handlar bland annat om att visa om och på vilket sätt de vägledande principerna har använts i genomförandet och om detta har påverkat de beslut som tagits. Har det vägledande principerna till exempel bidragit till ett mer effektivt genomförande av kraftsamlingarna?

Lärande

Ett aktivt och systematiskt arbete krävs för att kunna skapa ett strategiskt lärande av de uppföljningar och utvärderingar som görs. Något som i sin tur bidrar till att de samlade resurserna kan nyttjas på ett effektivt sätt. Modellen för att följa upp strategin bygger på en mållogisk ansats som innebär att aktiviteter kopplas samman med resultat, kortsiktiga och långsiktiga effekter samt utifrån dess bidrag till målet för den regionala utvecklingsstrategin. Ambitionen är att kunna skapa ett system för att kunna följa hur effektiv den regionala utvecklingsstrategin är.

Uppföljnings- och utvärderingsresultaten kommer ställas samman till Beredningen för hållbar utveckling (BHU)². För att få ett gemensamt lärande i genomförandet behöver näringslivsföreträdande organisationer, kommuner, civila samhället, myndigheter, akademi och andra få möjligheter att kontinuerlig diskutera resultat och genomförande. Här kommer befintliga nätverk och konferenser som till exempel Framtid Västra Götaland användas. I samband med förslag om justeringar och rekommendationer för förändring av den regionala utvecklingsstrategin är dialogen särskilt viktig.

Andra analyser och utvärderingar kommer att genomföras av utvecklingen i Västra Götaland. De är viktiga som en grund för en gemensam kunskapsuppbyggnad. Det handlar både specifika analyser och övergripande analyser liknande regionrapporten Vår bästa tid är nu? som togs fram som underlag inför skrivandet av strategin och uppföljaren Var det bättre förr? från 2020. Det handlar även om att följa utvecklingen i jämförelse med omvärlden, till exempel genom EU:s Regional Innovation Scoreboard och EU Regional Competitiveness Index. Västra Götalandsregionens rapporter publiceras på

Tidplan

Den regionala utvecklingsstrategin ska följas upp årligen och utvärderas en gång varje mandatperiod samt i samband med avslut. Västra Götalandsregionen ansvarar för att det sker. Det handlar om att följa upp målet, genomförandet och resultat av de fyra långsiktiga prioriteringarna, de tvärsektoriella kraftsamlingarna samt genomförandet:

- Årligen:
 - Sammanställning och analys av utfall av valda indikatorer där utvecklingen sätts i ett sammanhang.
 - Genomförandet och resultat av de långsiktiga prioriteringarna samt utifrån dess bidrag till målet.
 - Genomförandet och resultat av de tvärsektoriella kraftsamlingarna samt dess bidrag till målet.
- Minst en gång per mandatperiod i samband med översyn av strategin:
 - Utvärdering av genomförandet. De årliga uppföljningarna är här en viktig input.

² BHU består av politiska representanter både från VGR och från kommunerna (fyra ledamöter per kommunalförbund). I BHU sker samrådsdiskussioner för avstämning med kommunerna och beredning inför regionstyrelse och regionfullmäktige.

- Mer djupgående uppföljning av de vägledande principernas påverkan på genomförandet.
- Avslut:
 - Slututvärdering.

Indikatorbilaga

Indikator	Återfinns i Kolada	Metod
Koppling i första hand till <i>Robust och sammanhållet</i>		
Invånare 0–19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%)	Ja	SCB
Medellivslängd kvinnor och män, år	Ja	SCB
Elever i år 9 som är behöriga till yrkesprogram, totalt län, andel (%)	Ja	SCB och Skolverket
Invånare 25–64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%)	Ja	SCB
Bruttonationalprodukt (BRP), kronor per invånare	Ja	SCB
Invånare 17–24 år som varken arbetar eller studerar, län, andel (%)	Ja	SCB
Långtidsarbetslösa 25–64 år, andel (%) av befolkningen	Ja	Arbetsförmedlingen
Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)	Ja	PTS bredbandskartläggning
Befolkning i kollektivtrafiknära läge, andel (%)	Ja	SCB
Demografisk försörjningskvot	Ja	SCB
Nyregistrerade företag, antal per 1000 invånare		Bolagsverket och SCB
Lokala arbetsmarknader i Västra Götaland, antal		SCB
Diversifiering i form av antal branschförekomster i en regional ekonomi		rAps-Ris
Konjunkturåterhämtning		SCB regional basfakta
Investeringsvolym i varu- och tjänsteproducerande branscher, kronor per invånare		SCB regionalräkenskaper
Företag och organisationer i VG som upplever att brist på kompetent arbetskraft är ett hinder för att utveckla och expandera verksamheten, andel (%)		Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsprognos
Koppling till i första hand <i>Jämlikt och öppet</i>		
Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, andel (%)	Ja	SCB
Invånare 16–84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)	Ja ³	Hälsa på lika villkor.
Andel av befolkningen 18–84 år som anger dålig eller mycket dålig hälsa, andel (%)		VGR Hälsa på lika villkor
Andel svarande som anser sig nöjd med demokratin i Västra Götaland (mycket nöjd, ganska nöjd), andel (%)		SOM Väst
Arbetskraft som arbetar i ett yrke som motsvarar deras kompetens (matchningsgrad), andel (%)		SCB genom Tillväxtverket
Sysselsättningsgrad andel av den arbetsföra befolkningen som arbetar, andel (%)		SCB
Medborgardelaktighet, antal grupper som nås		SCB
Utbytesstudenter från EU/utanför EU per lärosäte, antal respektive andel (%)		UKÄ
Koppling till i första hand <i>Fossiloberoende och cirkulärt</i>		
Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området, MWh/invånare	Ja	Energimyndigheten och SCB
Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	ja	Avfall Sverige

³ Kommer hämtas från VGR Hälsa på lika villkor för att möjliggöra en delregional fördelning.

Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO2-ekv/invånare	ja	SCB
Svarande som anser sig nöjd med möjligheterna till att leva på ett hållbart sätt (mycket nöjd, ganska nöjd), andel (%) svarande		SOM Väst
Industrins miljöskyddsinvesteringar, kronor per invånare		SCB

Bilaga 3. Så tog vi fram strategin – utgångspunkter, process och vägval

Remissversion regional utvecklingsstrategi 2021–2030

Så tog vi fram strategin – utgångspunkter, process och vägval

I denna bilaga beskriver vi ramverk och utgångspunkter för den regionala utvecklingsstrategin, vad en regional utvecklingsstrategi är och vilken roll den har. Här beskriver vi även processen från 2018 fram till att förslaget på strategi skickas ut på remiss i april 2020 – hur delaktigheten sett ut hittills och några av de vägval som gjorts. En viktig del av processen är att strategin skickas ut på en bred remiss, och parallellt med remissen fortsätter samtalen 2020 om hur strategin ska genomföras.

Strategiförslaget tar upp vikten av ett robust samhälle med hög gemensam beredskap för oförutsedda händelser. Förslaget föreslår bland annat utökad risk- och omvärldsanalys för att stärka vår gemensamma förmåga att hantera både kända och okända risker och möjligheter i genomförandet av strategin. Förslaget på strategi togs fram under 2019, det vill säga innan covid-19 och de allvarliga effekter som spridningen medför. Det är en utveckling som visar hur viktigt det är att vi arbetar med risk- och omvärldsanalyser och är förberedda på olika framtida scenarier.

Bilagan är ett stöd för att förstå strategins logik, innehåll och form samt den process och de inspel som lett fram till remissversionen. Bilagan utgör ett viktigt underlag för att bevara den kunskap och de lärdomar som gjorts längs vägen.

Målet är att strategin ska tas fram med stor delaktighet och transparens. Därför presenteras dokumentation kontinuerligt via webben, www.vgregion.se/samtalvg2030. Där finns information om genomförda dialogtillfällen, sammanställningar av inspel längs vägen och aktuella analysunderlag.

Utgångspunkter för framtagandet – ramverk och erfarenheter

Några utgångspunkter har varit vägledande när strategin har tagits fram. Utgångspunkterna baseras på lagar och förordningar för det regionala utvecklingsarbetet, lärdomar från föregående strategi och ett mångårigt regionalt utvecklingsarbete samt internationella och nationella styrdokument som påverkar strategins utformning.

Den regionala utvecklingsstrategin beslutas av regionfullmäktige, och den styr, tillsammans med regionfullmäktiges budget, Västra Götalandsregionens (VGR:s) satsningar på regional utveckling. Strategin ska vägleda kommuner, kommunalförbund, näringsliv, akademi och institut, det civila samhället samt länsstyrelse och andra statliga myndigheter i arbetet med regional utveckling.

Utgångspunkter när strategin tagits fram

Följande utgångspunkter har varit vägledande i vårt arbete med att ta fram strategin:

- Strategin pekar ut övergripande mål för Västra Götalands utveckling samt en handfull gemensamma prioriteringar.

Strategin gäller 2021–2030, men ses över en gång per mandatperiod.

- Strategidokumentet är mer kortfattat och inte lika detaljerat som den förra regionala utvecklingsstrategin Västra Götaland 2020 (VG2020).
- Agenda 2030 fungerar som ramverk för strategin.
- Strategin ska leda till ett konkret och kraftfullt gemensamt genomförande.

Lag och förordning

Enligt lagen om ett regionalt utvecklingsansvar (2010:630) och förordningen om regionalt tillväxtarbete (2017:583) ska en regional utvecklingsstrategi tas fram för länets utveckling tillsammans med kommuner, länsstyrelse, berörda statliga myndigheter, organisationer och näringsliv. Västra Götalandsregionen har ansvaret för att i samverkan utarbeta och fastställa strategin samt för att samordna insatser för dess genomförande.

Enligt förordningen ska strategin:

- vara samlande och sektorsövergripande
- bygga på analys av förutsättningarna för hållbar tillväxt i länet
- innehålla mål och långsiktiga prioriteringar för länets utveckling
- bidra till sektorsövergripande samverkan mellan länen och mellan aktörer på lokal, regional, nationell och internationell nivå
- ligga till grund för strukturfondsprogrammets mål inom tillväxt och sysselsättning och territoriellt samarbete.

Det är upp till varje region att bestämma för vilken tidsperiod som strategin ska gälla; förordningen reglerar dock att den ska ses över en gång varje mandatperiod.

Erfarenheter från mångårigt regionalt utvecklingsarbete

Västra Götalandsregionen bildades på försök 1999 och organisationen permanentades 2011. Därmed finns i dagsläget sammantaget 20 års erfarenhet av att driva regionalt utvecklingsarbete i samverkan i Västra Götaland. De förtroendevalda på regional nivå har genom åren haft höga ambitioner för det regionala utvecklingsarbetet och Västra Götalandsregionen avsätter i en nationell jämförelse en stor andel egna resurser. Det har varit viktigt att bygga vidare på denna grund i den nya strategin.

Lärdomar från föregående strategi

Halvtidsutvärderingen av den nuvarande regionala utvecklingsstrategin VG2020 gav värdefulla lärdomar som använts när förslaget till ny strategi tagits fram. VG2020 hade ett brett engagemang när det togs fram, men det har delvis tappats längs vägen. För att en strategi ska vara relevant för kommuner och andra aktörer krävs nära dialog och god förankring hela vägen – både när strategin tas fram och när den genomförs.

VG2020 har ett brett innehåll, vilket har fördelar. Men det innebär samtidigt en utmaning i att peka ut vad som är prioriterat, och en lärdom från utvärderingen av VG2020 är att begränsa antalet prioriteringar i strategin för att möjliggöra större genomslag för de gemensamma satsningarna inom ramen för strategin.

Nationella och internationella styrdokument – Agenda 2030 som ramverk

Nuvarande nationella strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft gäller till och med 2020. Det är i skrivande stund inte klart hur efterföljande strategi kommer se ut. När vi tagit fram förslaget till regional utvecklingsstrategi har vi därför lutat oss på nuvarande nationella strategi.

Riksdagen har dock nyligen beslutat om ett nytt mål för den regionala tillväxtpolitiken:

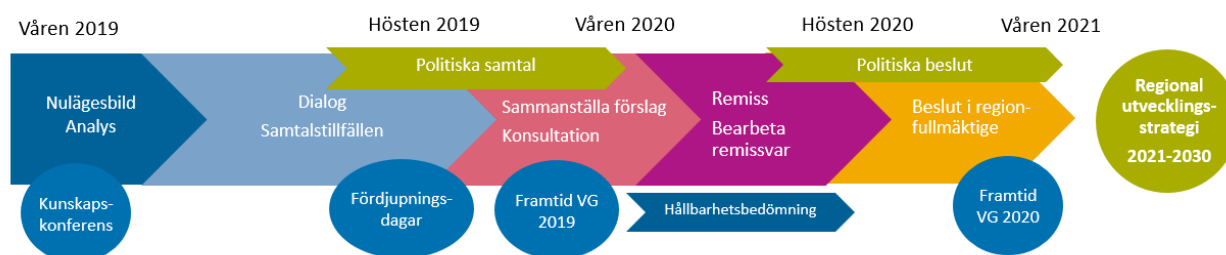
”Utvecklingskraft med stärkt lokal och regional konkurrenskraft för en hållbar utveckling i alla delar av landet”.

Den internationella strategi som gett den främsta vägledning för mål och insatser i den regionala utvecklingsstrategin är FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling – Agenda 2030.

Hållbarhetsmålen ska även integreras i allt policyarbete framåt inom ramen för den europeiska sammanhållningspolitiken, där EU:s tillväxtstrategi Den europeiska gröna given innehåller viktiga prioriteringar i målet att göra EU klimatneutralt till 2050.

Så här har vi tagit fram strategin

Processen att ta fram förslaget till regional utvecklingsstrategi kan delas upp i olika steg, vilka illustreras i figuren nedan tillsammans med de huvudaktiviteter som genomförts. Samtliga steg beskrivs – från analysfas, till dialog och samtalsfas till sammanställning av förslag och konsultation fram till remiss.

Nulägesbild och analys

En kunskapskonferens i januari 2019 som Västra Götalandsregionen bjöd in till fungerade som en kickoff inför att nästa regionala utvecklingsstrategi skulle tas fram. Konferensen utgick från regionrapporten *Vår bästa tid är nu?*, som är en samlad analys av tillståndet och utvecklingen i Västra Götaland. På konferensen deltog representanter från kommuner, högskolor och lärosäten, näringsliv, statliga myndigheter och det civila samhället.

Regionrapporten har varit det huvudsakliga analysunderlaget när vi tagit fram förslaget till strategi, men även andra kunskapsunderlag har använts. Underlagen kan nås via den webbsida www.vgregion.se/samtalvg2030 som skapats om arbetet med strategin samt via VGR:s analysportal.

Regionrapportens resultat presenterades våren 2019 för politiker på regional och delregional nivå för att bidra till ökad kunskap om utvecklingen i Västra Götaland.

Dialog och delaktighet

En viktig utgångspunkt i processen med att ta fram förslaget till strategi har varit att säkerställa en bred delaktighet. Under våren 2019 genomfördes därför en första samtalsfas för att fånga in behov, erfarenheter och kunskap. Cirka 40 samtal och seminarier arrangerades, där totalt drygt 700 personer deltog från kommuner, kommunalförbund, näringsliv, akademi, civila samhället, länsstyrelsen och andra myndigheter samt ett antal andra utvecklingsaktörer. Samtalen fördes till stor del i befintliga samverkansforum och samspelade med andra regionala processer, till exempel strukturbildsarbetet (regional fysisk planering), Kraftsamling fullföljda studier, Klimat 2030 samt framtagandet av en ny kulturstrategi och ett nytt trafikförsörjningsprogram.

Inspelen från samtalen analyserades och en sammanfattning skickades ut till de 700 personer som deltagit. Materialet tillgängliggjordes även för en bredare målgrupp via webben, där det fanns möjlighet att lämna ytterligare reflektioner digitalt. De samlade inspelen bidrog även till upplägget av fortsatta processen.

Hösten 2019 låg fokus på att bearbeta resultaten av vårens alla samtal och på att initiera politiska samtal mellan region och kommuner i de fyra delregionerna. Ett samtalsunderlag togs fram som baserades på dels inspelen från vårens samtal, dels olika analys- och kunskapsunderlag. Vi arrangerade även två tvärssektoriella fördjupningsdagar med syfte att konkretisera områden med behov av kraftsamling. Totalt deltog 200 personer.

I december 2019 arrangerades VGR:s årliga konferens Framtid Västra Götaland. Temat var ledarskap och samverkan i en tid av omställning och konferensen var en del i framtagandet av förslaget till regional utvecklingsstrategi. Föredrag och workshops speglade många av de frågor och behov som lyfts i dialogerna 2019 om hur man kan skapa ett ännu mer kraftfullt gemensamt regionalt utvecklingsarbete för ett hållbart Västra Götaland. Över 500 personer deltog. Deltagarna fick även möjlighet att göra medskick om vad de ansåg var viktigast för starkare samverkan och ledarskap, framgångsfaktorer för ökad omställningstakt och övriga medskick till strategins genomförande.

Under hela 2019 var det också möjligt att lämna inspel till strategiarbetet digitalt via webben.

Politisk beredning inom Västra Götalandsregionen

Strategin ska beslutas av regionfullmäktige och arbetet bereds via beredningen för hållbar utveckling (BHU). BHU består av politiska representanter både från VGR och från kommunerna (fyra ledamöter per kommunalförbund). I BHU sker en strategisk bearbetning av den regionala utvecklingsstrategin genom både avstämning med kommunerna och beredning inför regionstyrelsen och regionfullmäktige.

Regionfullmäktige hade i oktober 2019 en hearing på temat regional utvecklingsstrategi, där alla åtta partier förberett inspel om vilka frågor de ser som viktigast för Västra Götalands utveckling till 2030.

Regionutvecklingsnämnden är ansvarig för att den regionala utvecklingsstrategin tas fram och att det sker enligt förordningen. Övriga nämnder och beredningar inom regional utveckling samt nämnder och styrelser inom hälso- och sjukvården har löpande fått information om arbetet och getts möjlighet att bidra i processen.

Sammanställning av strategiförslag och konsultation

Förslaget till strategi är sammanställt av tjänstepersoner inom Västra Götalandsregionen. Det baseras på analysunderlag samt de inspel och dialoger som skett 2019. Under skrivfasen har vi konsulterat nyckelaktörer för att säkerställa att innehållet är relevant och att det speglar de inspel som olika aktörer lämnat. Regelbundna politiska avstämningar har även gjorts med regionutvecklingsnämnden och beredningen för hållbar utveckling.

Remiss

Remisstiden för förslaget till regional utvecklingsstrategi löper från april till den 13 augusti 2020. Bland de över 150 organisationer som får möjlighet att svara på remissen finns alla länets 49 kommuner, kommunalförbunden, näringslivets organisationer, representanter för det civila samhället, universitet, högskolor och institut, myndigheter och övriga organisationer som har viktiga roller i det gemensamma regionala utvecklingsarbetet. Strategin går även ut på remiss till nämnder och styrelser inom Västra Götalandsregionen.

Hållbarhetsbedömning av strategiförslaget

Den regionala utvecklingsstrategin bidrar till en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling, och en fördjupad hållbarhetsbedömning kommer att göras under 2020, för att tydliggöra hur strategin ska bidra till Agenda 2030. Resultatet av hållbarhetsbedömningen kommer vara ett underlag tillsammans med inkomna remissvar inför beslutet om den slutliga strategin.

Så här har olika aktörgrupper deltagit i arbetet

Nedan beskriver vi hur olika aktörgrupperna deltagit i framtagandet, uppdelat på kommunerna, näringslivet, civila samhället och myndigheter. Här beskrivs även den think tank (tankesmedja) som stöttat under processen.

Kommuner

En nära dialog och ett samarbete mellan VGR och kommunerna är en viktig framgångsfaktor för ett kraftfullt regionalt utvecklingsarbete i hela länet – inte minst i ett så stort län som Västra Götaland. Under 2018 genomfördes flera samtal om hur samverkan kan stärkas mellan kommuner och VGR samt om hur lärdomarna från halvtidsutvärderingen av VG2020 ska tas omhand. När arbetet med att ta fram förslaget till ny strategi inleddes 2019 samlade kommunalförbunden tidigt kommuncheferna i de fyra delregionerna för samtal med VGR om mål och långsiktiga prioriteringar för Västra Götalands utveckling till 2030.

Hösten 2019 vidtog politiska samtal mellan kommuner och VGR genom samtal mellan regionutvecklingsnämnden och kommunalförbunden samt Business Region Göteborgs styrelser. Beredningen för hållbar utveckling (BHU) bjöd in till en kunskapsdag om den regionala utvecklingsstrategin och den regionala samverkan, och strategin har varit en återkommande punkt på BHU:s möten sedan hösten 2018.

Näringsliv

Tre seminarier anordnades i maj–juni 2019, för näringslivet och de aktörer som arbetar med näringslivs- och innovationsfrågor. Temat var innovation och konkurrenskraft med fokus på vad som krävs för en långsiktigt hållbar utveckling i Västra Götaland till 2030.

Regionutvecklingsnämndens presidium bjöd dessutom in ett antal västsvenska företag till ett dialogmöte i början av hösten 2019.

Civila samhället

Det civila samhällets representanter har en viktig roll i omställningen till ett hållbart Västra Götaland. Det civila samhällets deltagande har bland annat skett via Västra Götalandsregionens samråd; Sociala ekonomins råd (SER) och de fem samråden för nationella minoriteter, funktionsnedsättning, hbtq, mänskliga rättigheter och barnrätt. Utöver samråden har nyckelorganisationer som representerar civila samhället bjudits in till samtalstillfällen och fördjupningsdagar.

Myndigheter

Den regionala utvecklingsstrategin är en gemensam prioritering för samverkansfrågor mellan Länsstyrelsen i Västra Götalands län och VGR. Kontinuerlig dialog och samverkan har skett på länslednings- och tjänstepersonsnivå under hela processen. Länsstyrelsen har även ett ansvar att säkerställa andra statliga myndigheters deltagande, och den regionala utvecklingsstrategin har diskuterats när länsstyrelsen bjudit in myndigheter i länet till gemensamma möten.

Think tank

En extern think tank (tankesmedja) har stöttat i arbetet med att ta fram strategin. Den bildades för att utmana perspektiv och bidra i arbetet med att identifiera områden av stor betydelse för Västra Götaland. Syftet har varit att se möjliga risker och outnyttjade synergier som bidrar till att strategin blir både aktuell och relevant. Think tanken har arbetat självständigt och neutralt, och dess medlemmar har fått uppdraget att agera fristående från sina organisationer.

Vägval fram till remissversionen

I detta avsnitt beskrivs några av de vägval som gjorts längs vägen fram till att förslaget till strategi skickas ut på remiss. Vägvalen motiverar strategins form och innehåll.

Strategin ska ha en utmaningsdriven ansats

En regional utvecklingsstrategi ska bygga på kunskap och analys av förutsättningar och utmaningar för länets utveckling. Det har därför varit viktigt att nå samsyn om vilka huvudsakliga samhällsutmaningar som strategin ska utgå ifrån. Många aktörer som deltagit i arbetet med att ta fram förslaget till strategi ser det som en styrka att våga lyfta det som är svårt. Det har även blivit tydligt att många delar insikten om att olika samhällsutmaningar är ömsesidigt beroende av varandra och därmed måste hanteras parallellt. Utifrån detta har valet gjorts att ha en utmaningsdriven ansats i strategin.

Strategin ska vara en agenda för omställning

De samhällsutmaningar och megatrender som identifierats, tillsammans med behovet av att kunna möta oväntade händelser, gör att det krävs en omställning inom flera utvecklingsområden snarare än anpassningar och justeringar. Därför är den regionala utvecklingsstrategin formulerad som en omställningsagenda. Strategins mål är att göra Västra Götaland till ett föredöme för omställning till ett hållbart samhälle. Målet ska dels visa rörelse och riktning, dels signalera att regionens långsiktiga konkurrenskraft och attraktivitet påverkas av Västra Götalands kapacitet att ställa om till ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbart samhälle.

Strategin ska innehålla ett antal gemensamma prioriteringar

En av utgångspunkterna när förslaget till strategi tagits fram var att peka ut en handfull gemensamma prioriteringar. Halvtidsutvärderingen av strategin VG2020 visade att dess bredd gjorde det svårt att se vad som var prioriterat. Förslaget till kommande strategi har därmed prioriterat några områden där förändringstakten behöver accelerera och där det samtidigt krävs samverkan för att åstadkomma förändringen. Att göra denna prioritering, det vill säga att välja och välja bort, har varit ett av de svåraste momenten i arbetet.

Strategins prioriteringar utgörs av fyra långsiktiga prioriteringar till 2030 och fyra tvärssektoriella kraftsamlingar som ses över en gång varje mandatperiod.

Prioriteringarna har valts utifrån följande kriterier:

- De utgår från identifierade samhällsutmaningar och är utmaningsdrivna.
- De är strategiskt viktiga frågor på regional nivå och för Västra Götalands utveckling.
- De kännetecknas av att en aktör ensam inte kan lösa prioriteringen – de kräver samverkan mellan flera olika aktörer.
- De kännetecknas av långsiktighet och ett behov av strukturella förändringar i form av systemomställning och förmåga att agera tillsammans, mer kraftfullt och på nya sätt.

Strategin ska även ta upp hur – inte bara vad

Huvudfrågeställningen i dialogerna 2019 har handlat om **vad** det är viktigast att gemensamt prioritera och kraftsamla kring fram till 2030. Under hela processen har dock behovet av att diskutera och utveckla frågan om **hur** det ska ske blivit tydligt, det vill säga vilka arbetsätt och verktyg som kan stötta ett kraftfullt genomförande över sektorsgränser. Det handlar också om hur de tre hållbarhetsdimensionerna integreras i genomförandet. Inspelen har bland annat resulterat i att strategiförslaget innehåller tvärssektoriella kraftsamlingar och vägledande principer för det gemensamma genomförandet.

Strategin ska ta tillvara olika platsers förutsättningar

Västra Götaland är en stor region med ojämn geografi där olika delar och platser har olika förutsättningar, möjligheter och behov av utveckling. Att strategin ska utgå från olika platsers förutsättningar och möjligheter har lyfts som viktigt i många av aktörssamtalen. Därför föreslås en av de fem vägledande principerna för strategins genomförande handla om just detta.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

**KSAU § 136 Dnr KS 2020/170
Yttrande avseende Remiss "Fyrbodals Kommunalförbunds
Verksamhetsplan och budget 2021-2023"**

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunstyrelsen avger yttrande över förslag till verksamhetsplan och budget 2021-2023 enligt nedan, redovisas i separat svarsmatrix.

Kommunstyrelsen ställer sig bakom förslaget till medfinansiering avseende långsiktig finansiering av Kommunakademien Väst under förutsättning att alla andra kommuner i Fyrbodalsregionen gör detsamma.

Ärendebeskrivning

Medlemskommunerna erbjuds möjlighet att lämna synpunkter på Verksamhetsplan och budget 2021-2023. Vidare har en särskild svarsmatrix skickats ut som har sin grund i planens olika rubriker.

Förslag till yttrande

Verksamhetsplanen generellt och de strategiska utvecklingsområdena

Planen har en snygg layout och överskådligt uppbyggd. Möjligheten till måluppfyllnad är dock omöjlig att avgöra, då verksamhetsplanen saknar mått. Vidare sägs att målen är en strategisk inriktning. Varför kallas de då för mål?

Enligt förbundsordningen har förbundet till ändamål att stärka medlemskommunernas intressen och bidra till regional utveckling av Fyrbodalsregionen. Syftet är vidare att stärka Fyrbodalsregionen och samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande. Dock kan många mål uppfattas som närmast direkt styrande för kommunerna, vilket strider mot förbundsordningen. Det framgår vidare inte var aktivitetsplanerna antas och hur kommunerna är delaktiga i framtagande. Detta är av synnerlig vikt då en del av målen ställer direkta krav på kommunens egna mål och egen handläggning av olika ärenden.

Vidare är det som beskrivs under "Organisationens uppdrag" inte överensstämmande med förbundsordningen och det torde vara förbundsordningen som styr. Under rubriken "Identitet" sägs att önskan är att alla känner som "Fyrbodalingar". Inte heller detta står omnämnt i förbundsordningens syfte.

Budget

Förbundets basverksamhet finansieras av medlemskommunerna.

Justering

Utdragsbestyrkande

Direktionen tog den 8 juni 2017 beslut om höjning av medlemsavgiften med 5 kr/invånare för 2018, från 28 kr till 33 kr. Från 2019 sker en indexhöjning med 3 %, med årlig prövning av indexhöjningen i förhållande till förbundets finansiella ställning. Det innebär en höjning av medlemsavgiften för 2021 med 1 kr/invånare, från 35 kr till 36 kr. För Färgelanda kommun innebär det en höjning med cirka 6 600 kr. Indexhöjningen följer i stort kommunens planeringsförutsättningar för verksamheten.

Färgelanda kommun anser att det är av synnerlig vikt att den årliga prövningen av indexfrågan görs utifrån ett reellt behov och inte genomförs med automatik.

Förslag/synpunkter framtida finansiering Kommunakademien Väst

Medlemskommunerna ombeds även att lämna svar på förslaget på långsiktig finansiering av samverkansytan Kommunakademien Väst (KAV).

Avtalstecknande parter är Högskolan Väst och Fyrbodals kommuner genom kommunalförbundet. Samverkansavtalet trädde i kraft den 1 januari 2018 och omfattar kalenderåren 2018-2020. KAV ska i ömsesidighet genom samverkan och samproduktion bedriva gemensam kunskaps-, kompetens- och verksamhetsutveckling som bidrar till nytta för Fyrbodals kommuner och Högskolan Väst samt samhället i stort. Finansiering av verksamheten har kunnat göras av kommunalförbundet under 2018, 2019 och för innevarande år 2020 med icke upparbetade delregionala tillväxtmedel. Kortsiktigt har finansiering lösts för 2021 genom icke upparbetade tillväxtmedel enligt beslut i arbetsutskottet den 20 mars 2020, dnr 2020-997, § 34. Från och med 2022 och framåt föreslås en kommunal finansiering för att finna en långsiktig finansiering av samverkansytan. I nu gällande samverkansavtal står att parterna, det vill säga Fyrbodals kommunalförbund och Högskolan Väst, gör vardera en årlig insats till Kommunakademien Väst om 750 000 kr för finansiering av verksamhetsledning, gemensamma aktiviteter, projektinitering, lokaler, drift och övriga tjänster.

Frågan till medlemskommunerna i Fyrbodal avser framtida finansiering av den gemensamma samverkansytan. Som delaktig i den gemensamma verksamhetsarenan är behovet att årligen medfinansiera med 2,75 kr per kommuninvånare (nivån på kostnaden är baserad på att alla kommuner fortsätter att ingå som part). För Färgelanda Kommuns del skulle det i så fall innebära cirka 18 000 kr.

Färgelanda kommun ställer sig bakom förslaget till medfinansiering avseende långsiktig finansiering av Kommunakademien Väst under förutsättning att alla andra kommuner i Fyrbodal gör detsamma.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse inklusive yttrande daterad
13 augusti 2020.

Remiss ”Fyrbodals Kommunalförbunds Verksamhetsplan och budget 2021-
2023”.

Ekonomichefen och kunnunchefen informerar.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Diariet

Justering

Utdragsbestyrkande

Ekonomienheten
Ekonomichef
Kristina Olsson
0528-567107
kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Yttrande avseende Remiss - Fyrbodals Kommunalförbunds Verksamhetsplan och budget 2021-2023 samt långsiktig finansiering av Kommunakademin Väst

Beslutsförslag

1. Kommunstyrelsen avger yttrande över förslag till verksamhetsplan och budget 2021-2023 enligt nedan.
2. Kommunstyrelsen ställer sig bakom förslaget till medfinansiering avseende långsiktig finansiering av Kommunakademin Väst under förutsättning att alla andra kommuner i Fyrbodal gör detsamma.

Ärendebeskrivning

Medlemskommunerna erbjuds möjlighet att lämna synpunkter på Verksamhetsplan och budget 2021-2023. Vidare har en särskilt svarsmatris skickats ut som har sin grund i planens olika rubriker.

Verksamhetsplanen generellt och de strategiska utvecklingsområdena

Planen har en snygg layout och överskådligt uppbyggd. Möjligheten till måluppfyllnad är dock omöjlig att avgöra, då verksamhetsplanen saknar mått. Vidare sägs att målen är en strategisk inriktning. Varför kallas de då för mål?

Enligt förbundsordningen har förbundet till ändamål att stärka medlemskommunernas intressen och bidra till regional utveckling av Fyrbodalregionen. Syftet är vidare att stärka Fyrbodal och samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande. Dock kan många mål uppfattas som närmast direkt styrande för kommunerna, vilket strider mot förbundsordningen. Det framgår vidare inte var aktivitetsplanerna antas och hur kommunerna är delaktiga i framtagande. Detta är av synnerlig vikt då en del av målen ställer direkta krav på kommunens egna mål och egen handläggning av olika ärenden.

Vidare är det som beskrivs under "Organisationens uppdrag" inte överensstämmande med förbundsordningen och det torde vara förbundsordningen som styr. Under rubriken "Identitet" sägs att önskan är

att alla känner som "Fyrbodalingar". Inte heller detta står omnämnt i förbundsordningens syfte.

Budget

Förbundets basverksamhet finansieras av medlemskommunerna. Direktionen tog den 8 juni 2017 beslut om höjning av medlemsavgiften med 5 kr/invånare för 2018, från 28 kr till 33 kr. Från 2019 sker en indexhöjning med 3 %, med årlig prövning av indexhöjningen i förhållande till förbundets finansiella ställning. Det innebär en höjning av medlemsavgiften för 2021 med 1 kr/invånare, från 35 kr till 36 kr. För Färgelanda kommun innebär det en höjning med ca 6 600 kr. Indexhöjningen följer i stort kommunens planeringsförutsättningar för verksamheten.

Färgelanda kommun anser att det är av synnerlig vikt att den årliga prövningen av indexfrågan görs utifrån ett reellt behov och inte genomförs med automatik .

Förslag/synpunkter framtida finansiering Kommunakademien Väst

Medlemskommunerna ombeds även att lämna svar på förslaget på långsiktig finansiering av samverkansytan Kommunakademien Väst (KAV).

Avtalstecknande parter är Högskolan Väst och Fyrbodals kommuner genom kommunalförbundet. Samverkansavtalet trädde i kraft den 1 januari 2018 och omfattar kalenderåren 2018-2020. KAV ska i ömsesidighet genom samverkan och samproduktion bedriva gemensam kunskaps-, kompetens- och verksamhetsutveckling som bidrar till nytta för Fyrbodals kommuner och Högskolan Väst samt samhället i stort. Finansiering av verksamheten har kunnat göras av kommunalförbundet under 2018, 2019 och för innevarande år 2020 med icke upparbetade delregionala tillväxtmedel. Kortsiktigt har finansiering lösts för 2021 genom icke upparbetade tillväxtmedel enligt beslut i arbetsutskottet den 20 mars 2020, dnr 2020-997, § 34. Från och med 2022 och framåt föreslås en kommunal finansiering för att finna en långsiktig finansiering av samverkansytan. I nu gällande samverkansavtal står att parterna, d.v.s. Fyrbodals kommunalförbund och Högskolan Väst, gör vardera en årlig insats till Kommunakademien Väst om 750 000 kr för finansiering av verksamhetsledning, gemensamma aktiviteter, projektinitering, lokaler, drift och övriga tjänster.

Frågan till medlemskommunerna i Fyrbodal avser framtida finansiering av den gemensamma samverkansytan. Som delaktig i den gemensamma verksamhetsarenan är behovet att årligen medfinansiera med 2,75 kr per kommuninvånare (nivån på kostnaden är baserad på att alla kommuner fortsätter att ingå som part). För Färgelanda Kommuns del skulle det i så fall innebära ca 18 000 kr.

Färgelanda kommun ställer sig bakom förslaget till medfinansiering avseende långsiktig finansiering av Kommunakademien Väst under förutsättning att alla andra kommuner i Fyrbodals kommunalförbund gör detsamma.

Katrin Siverby
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Beslutet skickas till:
Fyrbodals kommunalförbund
Kommunchefen
Ekonomichefen
Diariet

Till
Fyrbodals medlemskommuner

Remiss - Fyrbodals Kommunalförbunds Verksamhetsplan och budget 2021–2023

Förändrad struktur för verksamhetsplanen

Fyrbodals kommunalförbund har tagit fram förslag till förändrad struktur för verksamhetsplan som bättre kopplar an till förbundsordningen. I förslaget ligger att verksamhetsplanen ska vara 3-årig, och därmed gälla 2021–2023, samt innehålla färre målområden än dagens åtta. En demokratisk process har ägt rum där dialog och arbetsprocess skett tillsammans med politiska företrädare, professionsnätverk och medarbetare.

Fyrbodals kommunalförbund har fem strategiska utvecklingsområden för perioden 2021–2023. Inom varje område finns strategiska mål som beskriver ett önskvärt läge för Fyrbodalsregionen på cirka 10 års sikt. De strategiska målen ska ses som en inriktning för Fyrbodalsregionen som helhet som kan nås genom samverkan och gemensamma satsningar. Kopplat till varje strategiskt mål finns årliga aktivitetsplaner som beskriver kommunalförbundets insatser för att nå de strategiska målen. Aktivitetsplanerna ska innehålla mätbara delmål och ska följas upp kontinuerligt.

Budget för basverksamheten *)

*) I basverksamheten ingår kansli, ekonomi, ledning, politisk verksamhet, medlemsavgift Västkom samt kostnader för viss administration.

Direktionen har den 8 juni 2017 tagit beslut om en höjning av medlemsavgiften med 5 kr för 2018, från 28 kr till 33 kr. Från 2019 sker en indexhöjning med 3%, med årlig prövning av indexhöjningen i förhållande till förbundets finansiella ställning. Från och med 2021 är medlemsavgiften 36 kr per invånare.

I budgetförslaget för perioden 2021 – 2023 har följande tagits i beaktande; det ekonomiska läget som kommunerna står i, den besparingsåtgärd avseende Kurser och konferenser som gjorts under innevarande år samt det osäkra läget på grund av Covid-19. En konsekvensanalys av hur budgeten skulle te sig om indexuppräknings för kommande treårsperiod inte gjordes utan låg kvar på innevarande års finansiering, det vill säga 35 kr per kommuninvånare i Fyrbodals, har gjorts. Konsekvensen blir att budgeterat resultat direkt påverkas och landar i ett underskott.

Utöver indexuppräknningen om 3% har en analys av befolkningsökningen i regionen under de tre senaste åren gjorts och ett genomsnitt på årlig ökning på 0,4% har räknats fram.

Revisionen i kommunalförbundet har på grund ny upphandling av sakkunnig revisor fått en förändrad kostnadsram jämfört med tidigare år, detta medför att revisionen nu äskar om en budgethöjning om 45 000 kr för 2021. Detta finns medräknat i den budget som bifogas verksamhetsplanen. Årlig budget för förtroendevalda revisorer har tidigare legat på ca 60 000 kr. I detta räknas arvode, resor, möteskostnader och särskilda granskningar in. Upphandlade avtalet med sakkunnig revisor ligger på 100 000 kr per år, fördelat över alla verksamheter, vilket är en höjning med 45 000 kr från tidigare avtal.

Ändrad modell och tidplan för remissförslag delregionala tillväxtmedel

På grund av att den nya modellen från Västra Götalandsregionen för de delregionala tillväxtmedlen ännu inte är klar, påverkas även processen med framtagandet av tillväxtbudgeten. För att inte den totala processen med budgetarbetet ska påverkas kommer inte en remissversion av tillväxtbudgeten att skickas ut till kommunerna. Förslaget är att remisshanteringen för tillväxtbudgeten för de delregionala tillväxtmedlen i år tillfälligt ändras. Förslaget kommer att beredas i chefsnätverken och beslut tas av direktionen den 29 oktober enligt plan.

Långsiktig finansiering inom ramen för Övrig verksamhet*), Fyrbodals Kommunalförbund fr o m 1 januari 2022

*) Verksamhet som finansieras särskilt genom avtal, bl. a med medlemskommunerna och/eller Västra Götalandsregionen. Exempel på verksamhet är Gymnasieantagningen, Hälsökällan och FoU socialtjänst.

Kommunakademien Väst (KAV)

Avtalstecknande parter är Högskolan Väst och Fyrbodals kommuner genom kommunalförbundet. Samverkansavtalet trädde i kraft den 1 januari 2018 och omfattar kalenderåren 2018–2020. KAV ska i ömsesidighet genom samverkan och samproduktion bedriva gemensam kunskaps-, kompetens- och verksamhetsutveckling som bidrar till nytta för Fyrbodals kommuner och Högskolan Väst samt samhället i stort. Finansiering av verksamheten har kunnat göras av kommunalförbundet under 2018, 2019 och för innevarande år 2020 med icke upparbetade delregionala tillväxtmedel. Kortsiktigt har finansiering lösts för 2021 genom icke upparbetade tillväxtmedel enligt beslut i arbetsutskottet den 20 mars 2020, dnr 2020–997, § 34. Från och med 2022 och framåt

föreslås en kommunal finansiering för att finna en långsiktig finansiering av samverkansytan. I nu gällande samverkansavtal står att parterna, d v s Fyrbodals kommunalförbund och Högskolan Väst, gör vardera en årlig insats till Kommunakademin Väst om 750 000 kr för finansiering av verksamhetsledning, gemensamma aktiviteter, projektinitering, lokaler, drift och övriga tjänster.

Frågan till medlemskommunerna i Fyrbodal avser framtida finansiering av den gemensamma samverkansytan. Som delaktig i den gemensamma verksamhetsarenan är behovet att årligen medfinansiera med 2,75 kr per kommuninvånare (nivån på kostnaden är baserad på att alla kommuner fortsätter att ingå som part).

- *Medlemskommunerna erbjuds möjlighet att lämna synpunkter på Verksamhetsplan och budget 2021–2023.*
- *Medlemskommunerna ombeds att lämna svar på förslaget på långsiktig finansiering av samverkansytan Kommunakademin Väst.*

Ert svar ska vara oss tillhanda på adress kansli@fyrbodal.se **senast den 30 september** i bifogad mall.

Frågor besvaras av teamchef Samhällsutveckling, Anna Lärk Ståhlberg tel. 0522-44 08 65 eller teamchef Valfärdsutveckling, Titti Andersson tel. 0522-44 08 54, kommunikatör Morgan Ahlberg, 0522-44 08 64.

Jeanette Lämmel
Förbundsdirektör

Carina Ericson
Administrativ chef

Bilagor:

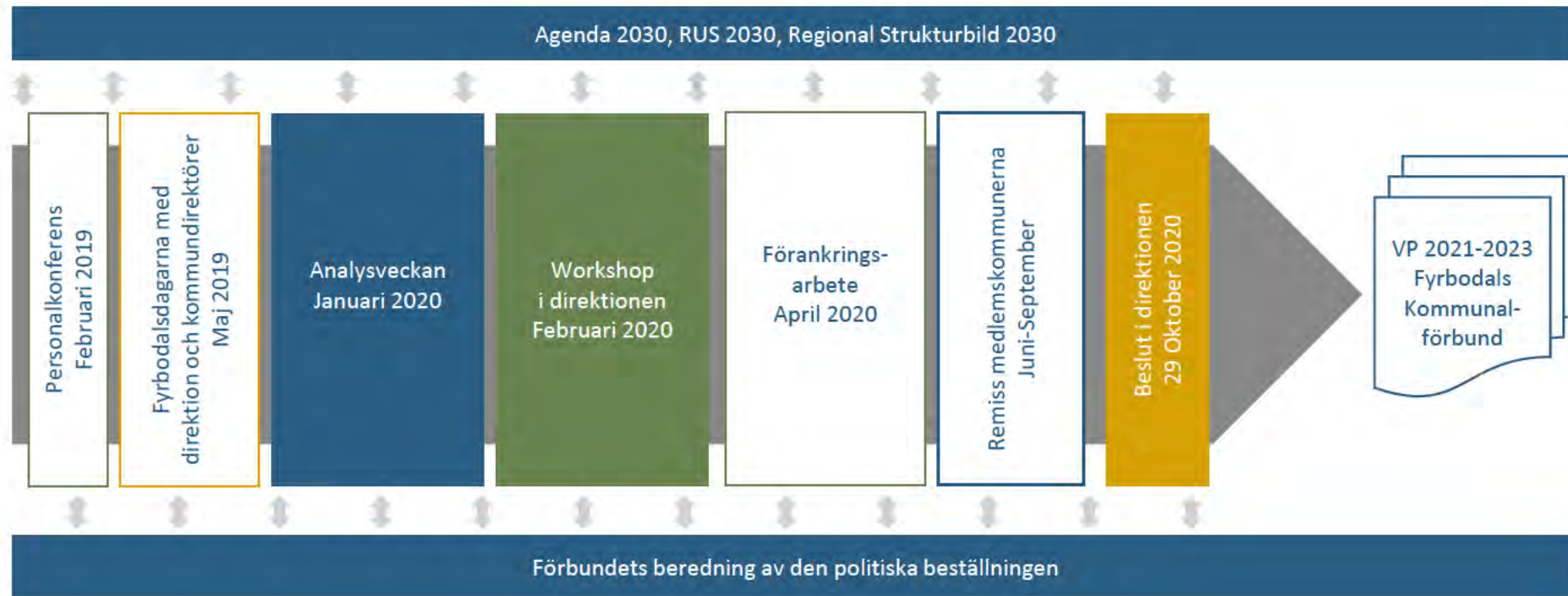
Beskrivning av den demokratiska processen för framtagandet av ny modell för verksamhetsplan

Remissförslag Verksamhetsplan och budget 2021–2023

Samverkansavtal för Kommunakademin Väst (KAV)

Processplan Verksamhetsplan 2021-2023

VERKSAMHETSPLAN 2021-23

Fyrbodals kommunalförbund

Innehållsförteckning

Sidan 3:	Vi vill nå längre. Tillsammans.
Sidan 4:	Vår vision: Det goda livet
Sidan 5:	Organisationens uppdrag
Sidan 6:	Våra ledord
Sidan 7:	Samverkan och nätverk
Sidan 8:	Identitet
Sidan 9:	Fyrbodals möjligheter och utmaningar
Sidan 10-11:	Finansiella mål och Finansiering
Sidan 12-13:	Direktionen och Medarbetare
Sidan 14-24:	Strategiska utvecklingsområden
Sidan 15-16:	Stöd, omsorg och hälsa
Sidan 17-18:	Kompetensförsörjning och utbildning
Sidan 19-20:	Fysisk planering och hållbara transporter
Sidan 21-22:	Näringsliv, kultur och attraktionskraft
Sidan 23-24:	Digitalisering
Sidan 25:	Definitioner
Sidan 26:	Budget basverksamheten 2021-2023

Vi vill nå längre. Tillsammans.

Fyrbodals kommunalförbund är ett av fyra regionala kommunalförbund i Västra Götaland. Genom oss samarbetar våra 14 medlemskommuner för en hållbar utveckling av Fyrbodalsregionen samt en enkel och rationell hantering av de mellankommunala frågorna.

Genom samverkan blir Fyrbodal starkare och kan möta framtiden på ett bättre sätt.

Vår vision: Det goda livet

Utgångspunkten för vårt arbete är visionen om Det goda livet, som vi har tillsammans med Västra Götalandsregionen och de tre andra delregionala kommunalförbunden. Visionen är framtagen gemensamt av Västra Götalandsregionen och de fyra delregionala kommunalförbunden i Västra Götaland.

Visionen om det goda livet står för en god hälsa, arbete och utbildning, trygghet, gemenskap och delaktighet i samhällslivet, en god miljö där vi värnar de förnybara systemen, möta behoven hos barn och ungdomar, en uthållig tillväxt och ett rikt kulturliv.

Vägen till det goda livet förutsätter en hållbar utveckling ur ett ekonomiskt, ekologiskt och socialt perspektiv. Vi vill vara ett föredöme när det gäller omställningen till ett hållbart samhälle med en cirkulär och fossiloberoende ekonomi.

En ledstjärna för omställningsarbetet är FN:s globala utvecklingsmål. Dessa 17 mål antogs av FN:s medlemsländer 2015 och är en del av Agenda 2030. Kommunalförbundet strategiska utvecklingsområden och strategiska mål har en koppling till ett eller flera av de globala utvecklingsmålen.

De horisontella kriterierna som jämställdhet, hållbarhet, integration och tillgänglighet ska genomsyra allt arbete.

Organisationens uppdrag

Fyrbodals kommunalförbund är kommunernas organisation. Förbundet är en politiskt styrd organisation och till karaktären en samarbetsorganisation. Genom att vara ett kompetenscenter och en specialiserad organisation ska vi vara den samlande kraften i samverkan med medlemskommunerna för att stärka deras intressen och bidra till en hållbar utveckling av Fyrbodalsregionen.

Den regionala utvecklingsstrategin

Arbetet med en ny regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021-2030 har skett parallellt med framtagandet av en ny treårig verksamhetsplan för Fyrbodals kommunalförbund. De strategiska målområden och strategiska mål som finns i kommunalförbundets verksamhetsplan ligger i linje med den nya regionala utvecklingsstrategin samt utgör även delregional genomförandeplan. Utgångspunkter har även hämtas från den regionala kulturstrategin samt kraftsamlingen Klimat 2030.

Våra ledord

Framåt

Fyrbodals kommunalförbund visar tydligt att vi är ett forum för utveckling, intressebevakning, värdeskapande och ett forum för hållbar utveckling och tillväxt. Förbundet ligger i framkant och driver framåt på uppdrag av, med och för våra medlemskommuner.

Forum

Fyrbodals kommunalförbund är en självklar mötesplats och forum för samtal, samsyn, samarbete och samhandling genom möten som är med och bidrar till nytta.

Flerstämmigt

Fyrbodals kommunalförbund är lyhörd i relation till alla sina medlemskommuner och har en god förmåga att låta flera stämmor höras. Flerstämmighet är en självklar del av kulturen.

Förtroende

Fyrbodals kommunalförbund har tillsammans med medlemskommunerna utvecklat en relation som bygger på förtroende och tillit där delregionala frågor hanteras som gagnar både delregionen och den enskilda kommunen.

Samverkan och nätverk

För Fyrbodals kommunalförbund är samverkan en integrerad del i verksamheten. Vi arbetar bara med frågor som rör flera kommuner och ofta tillsammans med andra organisationer.

Ett särskilt sätt att samverka för vår medlemskommuner är deltagandet i det 60-tal nätverk som kommunalförbundet driver. Genom dessa nätverk samverkar tjänste-

personer och politiker från alla våra medlemskommuner. Det finns nätverk för förtroendevalda, chefer och för en lång rad olika professioner.

Genom att arbeta tillsammans blir vi en stark röst och en stark partner till Västra Götalandsregionen och andra offentliga aktörer. I alla samarbeten bidrar Fyrbodals kommunalförbund med kunskap och kompetens.

Identitet

Fyrbodals kommunalförbund är en ung organisation, bildad 2005. Även Fyrbodal som begrepp och som geografisk region är nya skapelser, jämfört med månghundraåriga begrepp som Bohuslän, Dalsland och de väl inarbetade namnen som våra medlemskommuner har.

Genom att öka tydligheten kring Fyrbodals kommunalförbunds uppdrag och verksamhet stärker vi förbundets legitimitet, identitet och varumärke. På samma sätt stärker vi det geografiska varumärket Fyrbodal när vi kommunicerar och marknadsför vår delregion på ett gemensamt och framgångsrikt sätt.

Vi vill att alla i vårt område som är med och bidrar i det delregionala arbetet ska känna sig som "Fyrbodalingar". Orden Fyrbodals kommunalförbund ska signalera stolthet och framåtanda i enlighet med vår vision och våra fyra ledord. Det geografiska begreppet Fyrbodal ska förknippas med innovationer och livsmiljöer som lockar invånare, besökare och näringsliv till vår delregion.

Fyrbodals möjligheter och utmaningar

Fyrbodalsregionen är en varierad delregion i Västra Götaland med städer och landsbygd, hav och sjöar. Här finns viktiga kommunikationsleder på väg, järnväg och till sjöss. Här finns hög kompetens, starka nätverk, ett positivt innovationsklimat och fantastiska livsmiljöer.

Precis som andra delar av landet har Fyrbodalsregionen en rad utmaningar och möjligheter som hänger ihop med vår geografi och historiska utveckling. Här finns en blandning av små och medelstora kommuner och en avsaknad av ett tydligt delregionalt centrum. Eftersom Fyrbodal är en ung skapelse sätter äldre administrativa gränser fortfarande sin prägel på kommunal samverkan, infrastruktur och rörelsemönster när det gäller arbete och studier. Samtidigt är Fyrbodal en gränsregion och det finns en stor potential i att bättre utnyttja närheten till Norge och det centrala läget mellan Göteborg och Oslo.

Demografiska förändringar, ett försämrat klimat och ekonomiska följder av Coronapandemin är andra utmaningar som kommer att prägla de närmaste åren. Det finns även en oro kring människors delaktighet i samhället och tilliten till det demokratiska systemet. Detta är utmaningar som kräver medvetna satsningar på att öka sammanhållningen och tryggheten i samhället.

Finansiella mål

Förbundet har som strategiskt mål att utföra sina uppdrag med tydlig kvalitet och resultatredovisning, med en effektiv resursanvändning och med en god framförhållning inför förändrade finansiella förutsättningar.

- Att ha en långsiktig stabil soliditetsnivå på 10 procent, nivån kan dock variera över tid beroende av åtaganden som direktionen finner angelägna.
- Att ha en budget i balans, intäkterna ska överstiga kostnaderna.
- Att ha en god likviditet så att det är möjligt att både täcka kostnader för de fasta åtgärderna och att förskottera medel i projekt där förbundet är projektägare.
- Att tillväxtmedlen sammantaget ska växlas upp med minst 50 procent, utöver de medel som kommunerna och Västra Götalandsregionen bidrar med.

Vägledande principer

- Fyrbodals kommunalförbunds tillgångar och skulder ska förvaltas på ett betryggande sätt.
- Fyrbodals kommunalförbund ska ha tydliga regler och riktlinjer för sin finansförvaltning.

Finansiering

Medlemsavgiften indexregleras årligen. För 2021 är avgiften 36 kronor per invånare.

Förbundets projekt och verksamheter har särskild finansiering, i huvudsak från EU:s strukturfonder och övriga program, Västra Götalandsregionen, staten och medlemskommunerna.

Årligen erhåller förbundet 10 miljoner kronor i form av delregionala utvecklingsmedel från Västra Götalandsregionen under förutsättning att de växlas upp med motsvarande belopp av kommunala medel. Utöver de delregionala utvecklingsmedlen får förbundet 500 000 kronor av regionen för att finansiera förstudier och analyser. De delregionala utvecklingsmedlen uppgår således till 20,5 miljoner kronor per år. Medlen används dels för att finansiera utvecklingsprojekt och verksamheter inom delregionen, och dels funktioner som arbetar som utvecklingsstrateger inom olika utvecklingsområden på förbundet.

Direktionen

Förbundsdirektionen är kommunalförbundets högsta beslutande organ. Ledamöterna utses för fyra år efter ordinarie kommunalval. Ledamöter för 2019-2022 är:

Ordinarie

Martin Carling (C), Dals Ed (ordförande)
 Paul Åkerlund (S), Trollhättan (1.e vice ordf.)
 Christer Hasslebäck (UP), Uddevalla (2.e vice ordf.)
 Stig Bertilsson (M), Bengtsfors
 Tobias Bernhardsson (C), Färgelanda
 Jan-Olof Johansson (S), Lysekil
 Morgan E Andersson (C), Mellerud
 Jan Hognert (M), Munkedal
 Anders Arnell (M), Orust
 Mats Abrahamsson (M), Sotenäs
 Kent Hansson (S), Strömstad
 Liselotte Fröjd (M), Tanum
 Peter Eriksson (M), Trollhättan
 Ingemar Samuelsson (S), Uddevalla
 Benny Augustsson (S), Vänersborg
 Gunnar Lidell (M), Vänersborg
 Michael Karlsson (S), Åmål

Ersättare

Per-Erik Norlin (S), Dals Ed
 Monica Hanson (S), Trollhättan
 Michael Staxäng (M), Uddevalla
 Per Eriksson (S), Bengtsfors
 Ulla Börjesson (S), Färgelanda
 Ronald Rombrant (LP), Lysekil
 Michael Melby (S), Mellerud
 Liza Kettil (S), Munkedal
 Lars Larsson (C), Orust
 Birgitta Albertsson (S), Sotenäs
 Lars Tysklind (L), Strömstad
 Louise Thunström (S), Tanum
 Bedros Cicek (KD), Trollhättan
 Anna-Lena Heydar (S), Uddevalla
 Bo Carlsson (C), Vänersborg
 Marie-Louise Bäckman (KD), Vänersborg
 Michael Karlsson (M), Åmål

Medarbetare

Kommunerna har dubbla uppdrag i att vara en leverantör av välfärdstjänster samt vara en samhälls- och demokrati utvecklare.

Våra medarbetare är specialister inom sina respektive områden och är både intressebevakare och värdeskapare inom kommunalförbundets uppdrag.

I vardagen sker detta genom omvärldsbevakning, verksamhet- och kunskapsutveckling samt i genomförandet av projekt, ledandet av professionsnätverk med mera.

Arbetet utgår från en tillitsbaserad organisationskultur.

Strategiska utvecklingsområden

Fyrbodals kommunalförbund har fem strategiska utvecklingsområden för perioden 2021-23. Inom varje område finns strategiska mål som beskriver ett önskvärt läge för Fyrbodalsregionen på cirka 10 års sikt. De strategiska målen ska ses som en inriktning för Fyrbodalsregionen som helhet som kan nås genom samverkan och gemensamma satsningar.

Kopplat till varje strategiskt mål finns årliga aktivitetsplaner som beskriver kommunalförbundets insatser för att nå de strategiska målen. Aktivitetsplanerna innehåller mätbara delmål som följs upp kontinuerligt.

Stöd, omsorg och hälsa

Kompetensförsörjning och utbildning

Fysisk planering och hållbara transporter

Näringsliv, kultur och attraktionskraft

Digitalisering

Strategiskt utvecklingsområde
Stöd, omsorg och hälsa

Stöd, omsorg och hälsa

Strategiska mål

Kvalitet och välfärdsteknik

Kommunerna i Fyrbodalsregionen har en trygg, likvärdig och jämlik socialtjänst, vård och omsorg. Verksamheten är kunskapsbaserad och effektiv. Inriktningen är förebyggande och hälsofrämjande arbete där socialtjänst, vård och omsorg bedrivs nära och i samverkan med invånarna. Välfärdsteknik möjliggör ett självständigt liv och ger en ökad livskvalitet.

Barn och unga

Barnets rättigheter genomsyrar allt arbete där barn är inblandade. Barn och ungas hälsa är god. Kommunernas arbete främjar en ökad framtidstro hos barn, unga och deras familjer.

Kompetens, FoU och samverkan

Kommunerna har en hög kompetens inom socialtjänst, vård och hälsa samt omsorg, och driver ett gemensamt arbete med forskning och utveckling (FoU), med fokus på innovation. Det finns en god samverkan mellan kommunerna. Genom erfarenhetsutbyte och omvärldsbevakning främjas kunskapsutveckling och möjligheterna att vid behov utarbeta likartade arbetssätt.

Strategiskt utvecklingsområde

Kompetensförsörjning och utbildning

Kompetensförsörjning och utbildning

Strategiska mål

Arbetskraft, behovsstyrd utbildning och utbildningsnivå:

Tillgången till arbetskraft med rätt kompetens är god i hela Fyrbodalsregionen. Människor som nyligen flyttat till Sverige är en resurs som tas tillvara. Vägledning och utbildning är behovsstyrda och leder till arbete efter avslutade studier för alla ungdomar. Utbildningsnivån i Fyrbodalsregionen ökar och allt fler söker till eftergymnasiala utbildningar. Vuxenutbildningen är väl utbyggd och möjliggör ett livslångt lärande.

Samverkan och tillgänglighet

Fyrbodalsregionen har starka utvecklingsnoder och en god samverkan mellan utbildningsanordnare och aktörer inom exempelvis arbetsliv, regional förvaltning samt forskning och innovation. Utbildningsutbudet håller hög kvalitet, är dimensionerat och tillgängliggjort utifrån arbetslivets och individens behov.

Forskning och utveckling

Forskning och utveckling (FoU) inom utbildningsområdet är etablerat och stöder kommunernas skolutveckling samt kompetensförsörjningen i Fyrbodalsregionen.

Skolavhopp, resultat och jämlikhet

Kommunerna i Fyrbodalsregionen har utvecklade metoder för ökad skolnärvaro och minskade skolavhopp så att alla ungdomar når grundläggande mål i grundskolan och gymnasiet. Studier är i minskad grad könsstereotypa. Alla har jämlika och jämställda möjligheter till högre utbildning oavsett kön.

Strategiskt utvecklingsområde
Fysisk planering och hållbara transporter

Fysisk planering och hållbara transporter

Strategiska mål

Hållbart resande

Fyrbodalsregionen är en fossilfri gränsregion med ett väl utvecklat transportsystem för besökare, arbetsplatser och invånare. Den offentliga sektorn är en föregångare när det gäller hållbar mobilitet, förnybara drivmedel, elektrifiering och energieffektiva fordon och hållbart resande. Kollektivtrafiken är väl utbyggd med hög tillgänglighet och effektivitet även på landsbygden och i öst-västlig led i delregionen, för att möjliggöra ett hållbart resande till arbete, skola, service och fritidsaktiviteter. Det finns ett beslut om att bygga ut järnvägen mellan Göteborg och Oslo till dubbelspår.

Gemensam planering

Strukturbild Fyrbodal utgör ett gemensamt underlag för mellankommunal planering, där alla kommuner i Fyrbodalsregionen medverkar, och med en bred samverkan med Västra Götalandsregionen och andra myndigheter. Strukturbild Fyrbodal är ett arbetssätt och utgör plattform och forum för viljestyrd samplanering när det gäller service, utbildning, boende, fritid, kultur, näringsliv och infrastruktur. Strukturbilden inkluderar även frågor om mark- och kraftförsörjning, bredband, samt grad av självförsörjning och livsmedelsstrategi.

Samspel och utveckling

Varje del av Fyrbodalsregionen utvecklas utifrån sina förutsättningar och i ett samspel mellan städer och landsbygder. Trestadsområdet har utvecklats till ett tydligt nav, vilket skapar förutsättningar för tillväxt och hållbar utveckling i hela Fyrbodalsregionen.

Strategiskt utvecklingsområde
Näringsliv, kultur och attraktionskraft

Näringsliv, kultur och attraktionskraft

Strategiska mål

Företagsklimat, struktur och omställningskapacitet

Fyrbodalsregionen har ett gott företagsklimat som uppmuntrar till entreprenörskap och företagande, skapar fler arbetstillfällen, mer skatteintäkter och ett ökat välstånd. Näringslivet är differentierat och hållbart samt utgör en stark del av tillväxtregionen Västra Götaland och den svensk-norska gränsregionen. Genom ett nära samarbete mellan näringsliv och utbildningsanordnare finns det en god omställningskapacitet som i sin tur skapar förutsättningar för en god kompetensförsörjning. Fyrbodalsregionen rymmer flera utvecklingsnoder med stark koppling till forskning och utveckling, och som driver på den delregionala utvecklingen.

Innovation, styrkeområden och investeringsvilja

Befintliga bolag väljer att expandera i Fyrbodalsregionen och allt fler svenska och utländska bolag väljer att etablera sig och investera här, via vårt gemensamma proaktiva företagsetableringsarbete. Förutsättningarna är mycket goda genom att företag och entreprenörer inom styrkeområdena industri och handel, besöksnäring, blå och gröna näringar, samt kreativa och kulturella näringar, skapar global konkurrenskraft i nära samverkan med akademi, institut, finansiärer och offentlig sektor. Här finns även grogrund för nya styrkeområden att växa fram. Företagen i Fyrbodalsregionen får ett gott stöd av innovationssystemet när det gäller samverkan, innovationer och utvecklandet av en cirkulär ekonomi. Innovationssystemet är robust, välkänt och en viktig del av det västsvenska innovationssystemet. De företagsfrämjande aktörernas roller är väl definierade och har en god samverkan med kunden i fokus.

Kultur och attraktionskraft

Fyrbodalsregionen har en stark attraktionskraft utifrån ett hållbarhetsperspektiv. Här finns en stor variation och en stark utveckling av platser och miljöer där människor kan bo, arbeta och studera. Kommunerna samverkar för att erbjuda boende och besökare tillgängliga och levande bibliotek samt ett aktivt kulturliv. Det finns goda förutsättningar för en meningsfull fritid, bland annat genom Fyrbodalsregionens stora natur- och kulturarv och unika kulturmiljöer. Gestaltad livsmiljö och offentlig konst är en självklar del av samhällsplaneringen.

Strategiskt utvecklingsområde
Digitalisering

Digitalisering

Strategiska mål

Innovation, kompetens och ledarskap

Det finns en förmåga hos kommuner och näringsliv i Fyrbodalsregionen att hantera både innovation och effektivitet samt att balansera dessa i takt med skiftande krav från omvärlden. Det finns en hög digital kompetens och ett utvecklat digitalt ledarskap. Det finns ett gemensamt arbete och samsyn kring digitalisering, innovationer och skapandet av gemensamma plattformar.

Infrastruktur och digital service

En väl utbyggd digital infrastruktur skapar värde för näringsliv, kommuner och invånare i hela Fyrbodalsregionen och bidrar till att överbrygga klyftor mellan städer och landsbygder, till exempel när det gäller kompetensförsörjning, företagande samt innovations- och konkurrenskraft. Det finns en förmåga att se och agera utifrån ett helhetsperspektiv för att möta förväntningar på en trygg sammanhållen digital service.

Definitioner

Vision

Beskriver ett önskvärt framtida tillstånd. Möjliggör långsiktig planering.

Strategiskt utvecklingsområde

Utvecklingsområde som identifierats som viktigt för att nå visionen. Är vägledande vid fastställande av strategiska mål.

Strategiska mål

Strategiskt mål som är kopplat till ett strategiskt utvecklingsområde. Är vägledande vid fastställande av aktivitetsplaner.

Verksamhetsplan

Beskriver förbundets verksamhetsinriktning, utveckling och strategiska mål utifrån visionen och de strategiska utvecklingsområdena. Klargör vilken verksamhet som ska bedrivas i kommunalförbundet de kommande tre åren.

Aktivitetsplan

Beskriver planerade aktiviteter, tidsplan samt uppföljning och utvärdering. Möjliggör att förverkliga och utvärdera verksamhetsplanen. Revideras en gång per år.

Budget 2021-2023 Basverksamheten

	2021	2022	2023
Medlemsavgift	9 900 000	10 216 000	10 534 000
Finansiering Kommunakademin Väst?	0	750 000	750 000
Övriga intäkter	35 000	35 000	35 000
SUMMA INTÄKTER:	9 935 000	11 001 000	11 319 000
Personalkostnader	- 7 204 000	- 7 292 000	- 7 512 000
Bilersättningar	- 120 000	- 120 000	- 120 000
Politiska arvoden, ordförande och revision	- 400 000	- 400 000	- 400 000
Möteskostnader politiker och tjänstemän	- 100 000	- 100 000	- 100 000
Konsultkostnader	- 100 000	- 100 000	- 100 000
Administrativa fasta kostnader	- 731 000	- 782 000	- 832 000
Administrativa rörliga kostnader (inkl. Kommunakademin Väst?)	- 1 090 000	- 1 855 000	- 1 890 000
SUMMA KOSTNADER:	- 9 745 000	- 10 649 000	- 10 954 000
BERÄKNAT RESULTAT:	190 000	352 000	365 000

Mellan Högskolan Väst, org. nr. 202100–4052 (HV) och Fyrbodals kommunalförbund, org.nr. 222000–1776, (parterna) har följande samverkansavtal träffats.

SAMVERKANSAVTAL

1. Bakgrund

Parterna har enats om att samverka inom *Kommunakademin Väst, KAV*. KAV utgör en struktur för samverkan mellan Högskolan Väst och Fyrbodals kommunalförbund. Syftet är att bedriva gemensam kunskaps-, kompetens- och verksamhetsutveckling som bidrar till nytta för Fyrbodals kommuner och Högskolan väst samt samhället i stort. En gemensam och sammanhållen organisation ger strukturella förutsättningar för att skapa ett betydande mervärde som går utöver de konkreta resultaten i enskilda projekt. Samtidigt skapar tillkomsten av KAV förbättrade förutsättningar att finansiera och genomföra projekt i samverkan.

2. Kommunakademin Väst

2.1. Parterna skall samverka i enlighet med vad som anges i detta samverkansavtal för att etablera Kommunakademin Väst, KAV. KAV har sin organisatoriska hemvist på Högskolan Väst.

2.2. Parterna gör följande åtaganden:

(i) Parterna gör vardera en årlig insats till KAV om 750 000 kr för finansiering av verksamhetsledning, gemensamma aktiviteter, projektinitering, lokaler, drift och övriga tjänster.

(ii) Fyrbodals kommuner respektive Högskolan Väst deltar med egna resurser i form av personal, utrustning, material och/eller tillskott av kapital i gemensamma forsknings- och utvecklingsprojekt, utvecklingsuppdrag, utbildningsprojekt och andra samverkansprojekt ("Projekt"), tillsammans med andra för KAV lämpliga partners, allt i enlighet med vad parterna och aktuella partners kommer överens om för varje enskilt projekt.

2.3. HV och Fyrbodals kommuner åtar sig vidare följande utöver vad som anges i punkt 2.2.

2.3.1. Fyrbodals kommuner skall

(i) uppmuntra och stödja anslutning av nya projekt till KAV.

2.3.2. HV skall

(i) anställa verksamhetsledning (enligt punkt 7 nedan).

(ii) ansvara för ekonomisk redovisning rörande Verksamheten enligt vad som anges i punkt 5 nedan samt avdela erforderliga resurser och personal för detta ändamål.

(iii) uppmuntra och stödja anslutning av nya projekt till KAV.

3. Lokaler

3.1. Parterna avser att bedriva verksamheten i befintliga lokaler. Kontoret placeras vid HV. HV upplåter lämpliga lokaler till KAV. Den kommun som så önskar upplåter lokaler för KAV:s verksamhetsledning och/eller pågående projekt i samverkan mellan HV och kommunen.

4. Personal

4.1. Verksamhetsledning utses av styrgruppen (se punkt 6) och anställs av HV.

4.2. Resurser som ekonomi, personal, mm i KAV:s projekt regleras av respektive projektavtal.

5. Ekonomi

5.1. Verksamhetsledningen ansvarar för den ekonomiska redovisningen rörande verksamheten. HV skall för detta ändamål särredovisa sina intäkter och kostnader hänförliga till KAV:s verksamhet.

5.2. Verksamhetsledningen skall vid varje ordinarie sammanträde med Styrgruppen (se punkt 6) presentera senaste framtagna resultat för KAV.

5.3. Hantering av eventuella överskott/underskott i KAV beslutas i styrgruppen där parterna är representerade.

5.4. Verksamhetsledningen skall varje kalenderår utarbeta ett förslag till budget för kommande verksamhetsår för KAV, vilken skall presenteras för Styrgruppen (se punkt 6) före utgången av oktober varje år.

6. Styrgrupp

6.1. För parternas gemensamma beslutsfattande rörande verksamheten vid KAV och för övrig handläggning rörande samverkan enligt detta avtal samt eventuella andra samfällt tecknade avtal avseende KAV, skall en styrgrupp inrättas ("Styrgruppen"). Styrgruppen skall utse verksamhetsledning och ge rekommendationer för den löpande förvaltningen av verksamheten samt för ledning och utveckling av KAV.

6.2. Av styrgruppens ledamöter ingår HV:s rektor eller prorektor samt ytterligare tre representanter från högskolans ledning. Kommunalförbundet utser sina ledamöter och representeras för närvarande av fyra representanter för ledningen i kommunerna som också har i uppdrag att återrapporera resultat och effekter till Fyrbodals kommunalförbund. Högskolans rektor/prorektor är ordförande i styrgruppen.

6.3. Styrgruppen har behörighet att med bindande verkan för parterna fatta beslut i de frågor som aktualiseras av och står i överensstämmelse med detta samverkansavtal.

6.4. Styrgruppen är beslutsför när minst två representanter för Fyrbodals kommunalförbund respektive Högskolan Väst är närvarande.

6.5. Styrgruppen skall sammanträda minst fyra gånger per kalenderår.

6.6. Ordföranden med biträde av Verksamhetsledningen (se punkt 7) svarar för att tidpunkt för styrgruppsmöte planeras med god framförhållning samt att kallelse till sammanträde med dagordning och erforderliga beslutsunderlag skickas till ledamöterna minst en vecka före sammanträdesdagen, såvida inte särskilda omständigheter föranleder annat.

6.7. Verksamhetsledningen (se punkt 7) skall vara föredragande vid Styrgruppens sammanträden, om inte omständigheterna föranleder annat.

7. Verksamhetsledning

7.1. För den löpande förvaltningen av verksamheten skall styrgruppen för KAV utse en verksamhetsledning vilken anställs av HV. Styrgruppen skall tillse att Verksamhetsledningen fullgör sina åtaganden enligt detta samverkansavtal.

7.2. Det åligger Verksamhetsledningen att leda och utveckla KAV enligt detta samverkansavtal och arbetsordning för KAV. Verksamhetsledningen skall vidare biträda Styrgruppens ordförande med att ta fram kallelse, dagordning och beslutsunderlag för Styrgruppens sammanträden samt vara föredragande och ge motiverade förslag till beslut vid nämnda sammanträden.

7.3. Verksamhetsledningen skall varje år utarbeta ett förslag till verksamhetsplan. Verksamhetsplanen, inklusive budget, skall vara färdigställd senast under oktober månad varje år och redovisas vid det sammanträde med Styrgruppen som inträffar närmast därefter. Verksamhetsplanen fastställs av styrgruppen och följs upp genom verksamhetsberättelse som presenteras senast 1 mars.

7.4. Verksamhetsledningen skall vid fullgörandet av sitt uppdrag iaktta tillämpliga lagar, förordningar och föreskrifter samt följa huvudmannens internrutiner.

8. Avtalstid

8.1. Detta samverkansavtal omfattar kalenderåren 2018-2020 och träder i kraft då det har undertecknats av parterna. Avtalet gäller till och med december 2020. För det fall att ingen av parterna skriftligen har sagt upp detta samverkansavtal senast 9 månader före avtalstidens utgång, skall avtalet förlängas med 1 år åt gången och med en uppsägningstid om 9 månader.

8.2. Parterna kan gemensamt komma överens om att i förtid avsluta samverkan enligt detta samverkansavtal.

9. Ny partner

9.1. Styrgruppen beslutar om upptagande av ny part i samverkan enligt detta avtal. Som förutsättning för sådant upptagande skall gälla att aktuell ny part inträder som part i samverkansavtalet och att detta skriftligen anpassas (i enlighet med punkt 10.1.) efter de nya förhållanden som inträder.

10. Tillägg och ändringar

10.1. Tillägg till och ändringar i detta samverkansavtal skall upprättas skriftligen och undertecknas av parterna för att äga giltighet.

11. Övrigt

12.1. Det antecknas att detta samverkansavtal inte innebär att parterna skall samverka i bolagsform och inte heller konstituerar någon juridisk person.

12. Tvist

13.1. Eventuella tvister ska i första hand avgöras i förhandling mellan parterna och därefter avgöras i allmän domstol inom Västra Götalandsregionen med tillämpning av svensk rätt.

Uddevalla 2017-06-08

Martin Carling
Ordförande
Fyrbodals kommunalförbund

Trollhättan 2017-06-08

Martin Hellström
Rektor
Högskolan Väst

Mall för remissvar Verksamhetsplan för Fyrbodals kommunalförbund 2021-2023

Grå fält fylls i. Svar till Fyrbodals kommunalförbund senast 30 september (kansli@fyrbodal.se).

Kommun:	Färgelanda kommun
----------------	-------------------

Avsnitt i Verksamhetsplan 2021-2023	Synpunkter
Verksamhetsplanen generellt	<p>Planen har en snygg layout och överskådligt uppbyggd. Möjligheten till måluppfyllnad är dock omöjlig att avgöra, då verksamhetsplanen saknar mått. Vidare sägs att målen är en strategisk inriktning. Varför kallas de då för mål?</p> <p>Enligt förbundsordningen har förbundet till ändamål att stärka medlemskommunernas intressen och bidra till regional utveckling av Fyrbodalregionen. Syftet är vidare att stärka Fyrbodal och samverkan för utveckling och effektivt resursutnyttjande. Dock kan många mål uppfattas som närmast direkt styrande för kommunerna, vilket strider mot förbundsordningen. Det framgår vidare inte var aktivitetsplanerna antas och hur kommunerna är delaktiga i framtagande. Detta är av synnerlig vikt då en del av målen ställer direkta krav på kommunens egna mål och egen handläggning av olika ärenden.</p> <p>Vidare är det som beskrivs under "Organisationens uppdrag" inte överensstämmande med förbundsordningen och det torde vara förbundsordningen som styr. Under rubriken "Identitet" sägs att önskan är att alla känner som "Fyrbodalingar". Inte heller detta står omnämnt i förbundsordningens syfte.</p>
Inledande avsnitt	
Strategiskt utvecklingsområde Stöd omsorg och hälsa	
Strategiskt utvecklingsområde Kompetensförsörjning och utbildning	
Strategiskt utvecklingsområde Fysisk planering och hållbara transporter	
Strategiskt utvecklingsområde Näringsliv, kultur och attraktionskraft	
Strategiskt utvecklingsområde Digitalisering	
Budget	<p>Förbundets basverksamhet finansieras av medlemskommunerna.</p> <p>Direktionen tog den 8 juni 2017 beslut om höjning av medlemsavgiften med 5 kr/invånare för 2018, från 28 kr till 33 kr. Från 2019 sker en indexhöjning med 3 %, med årlig prövning av indexhöjningen i förhållande till förbundets finansiella ställning. Det innebär en höjning av medlemsavgiften för 2021 med 1 kr/invånare, från 35 kr till 36 kr. För Färgelanda kommun innebär det en höjning med ca 6 600 kr. Indexhöjningen följer i stort kommunens planeringsförutsättningar för verksamheten.</p> <p>Färgelanda kommun anser att det är av synnerlig vikt att den årliga prövningen av indexfrågan görs utifrån ett reellt behov och inte genomförs med automatik.</p>

Kommunakademin Väst	Synpunkter
----------------------------	-------------------

Förslag/synpunkter framtida finansiering	<p>Avtalstecknande parter är Högskolan Väst och Fyrbodals kommuner genom kommunalförbundet. Samverkansavtalet trädde i kraft den 1 januari 2018 och omfattar kalenderåren 2018-2020. KAV ska i ömsesidighet genom samverkan och samproduktion bedriva gemensam kunskaps-, kompetens- och verksamhetsutveckling som bidrar till nytta för Fyrbodals kommuner och Högskolan Väst samt samhället i stort. Finansiering av verksamheten har kunnat göras av kommunalförbundet under 2018, 2019 och för innevarande år 2020 med icke upparbetade delregionala tillväxtmedel. Kortsiktigt har finansiering lösts för 2021 genom icke upparbetade tillväxtmedel enligt beslut i arbetsutskottet den 20 mars 2020, dnr 2020-997, § 34. Från och med 2022 och framåt föreslås en kommunal finansiering för att finna en långsiktig finansiering av samverkansytan. I nu gällande samverkansavtal står att parterna, d.v.s. Fyrbodals kommunalförbund och Högskolan Väst, gör vardera en årlig insats till Kommunakademien Väst om 750 000 kr för finansiering av verksamhetsledning, gemensamma aktiviteter, projektinitering, lokaler, drift och övriga tjänster.</p> <p>Frågan till medlemskommunerna i Fyrbodal avser framtida finansiering av den gemensamma samverkansytan. Som delaktig i den gemensamma verksamhetsarenan är behovet att årligen medfinansiera med 2,75 kr per kommuninvånare (nivån på kostnaden är baserad på att alla kommuner fortsätter att ingå som part). För Färgelanda Kommuns del skulle det i så fall innebära ca 18 000 kr.</p> <p>Färgelanda kommun ställer sig bakom förslaget till medfinansiering avseende långsiktig finansiering av Kommunakademien Väst under förutsättning att alla andra kommuner i Fyrbodal gör detsamma.</p>
--	---

KSAU § 137 Dnr KS 2020/197
**Yttrande avseende Remiss "Budget delregionala utvecklingsmedel
2021-2023, Fyrbodals kommunalförbund"**

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna förslaget till årlig medfinansiering i storleksordning 37 kr per invånare, det vill säga oförändrat mot innevarande år. För Färgelanda Kommuns del innebär detta cirka 244 000 kr per år.

Ärendebeskrivning

Med anledning av Västra Götalandsregionens (VGR) framtagande av den nya regionala utvecklingsstrategin påverkas vår process avseende remissförfarandet av budgeten för delregionala medel mot tidigare år.

Kommunalförbundet ska arbeta enligt sin verksamhetsplan, samverka med medlemskommunerna och andra aktörer i delregionen, med övriga kommunalförbund och VGR, återrapportera och redovisa sina insatser och motfinansiera tilldelade medel enligt finansieringsprincipen, kommunerna 50 % och VGR 50 %.

De delregionala utvecklingsmedlen som tilldelats kommunalförbunden är särskilt riktade för utveckling i delregionen genom satsningar på näringsliv, kompetensförsörjning, miljö och kultur.

För 2021-2023 visar budgetförslaget en omslutning på 20 500 000 kr per år vilket innebär att kommunerna finansierar satsningar med 10 000 000 kr i årliga utvecklingsmedel vilket motsvarar 37 kr/invånare, det vill säga oförändrat mot innevarande år. För Färgelanda Kommuns del innebär detta cirka 244 000 kr per år.

Ett budgetförslag har tagits fram av beredningsgruppen på kommunalförbundet vilket kommer att presenteras för berörda chefsnätverk under september 2020 för att skapa möjlighet för kommunerna att komma med inspel inom de olika professionerna. Budgetförslaget kommer att tas upp på Arbetsutskottet den 8 oktober och i Direktionen den 26 oktober 2020.

Medlemskommunerna ombeds att inkomma med svar på medfinansiering av storleksordning 37 kr per invånare.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutsunderlag

Ekonomiavdelningens tjänsteskrivelse inklusive yttrande daterad 8 september 2020.

Remiss "Budget delregionala utvecklingsmedel 2021-2023".

Ekonomichefen informerar.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Diariet

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunledningen
Ekonomiavdelningen
Kristina Olsson
0528-567107
Kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Yttrande avseende Remiss Budget delregionala utvecklingsmedel 2021-2023 för Fyrbodals Kommunalförbund

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna förslaget till årlig medfinansiering i storleksordning 37 kr per invånare, det vill säga oförändrat mot innevarande år. För Färgelanda Kommuns del innebär detta ca 244 tkr per år.

Ärendebeskrivning

Med anledning av Västra Götalandsregionens (VGR) framtagande av den nya regionala utvecklingsstrategin påverkas vår process avseende remissförfarandet av budgeten för delregionala medel mot tidigare år.

Kommunalförbundet ska arbeta enligt sin verksamhetsplan, samverka med medlemskommunerna och andra aktörer i delregionen, med övriga kommunalförbund och VGR, återrapportera och redovisa sina insatser och motfinansiera tilldelade medel enligt finansieringsprincipen, kommunerna 50 % och VGR 50 %.

De delregionala utvecklingsmedlen som tilldelats kommunalförbunden är särskilt riktade för utveckling i delregionen genom satsningar på näringsliv, kompetensförsörjning, miljö och kultur.

För 2021-2023 visar budgetförslaget en omslutning på 20 500 000 kr per år vilket innebär att kommunerna finansierar satsningar med 10 000 000 kr i årliga utvecklingsmedel vilket motsvarar 37 kr/invånare, det vill säga oförändrat mot innevarande år. För Färgelanda Kommuns del innebär detta ca 244 tkr per år.

Ett budgetförslag har tagits fram av beredningsgruppen på kommunalförbundet vilket kommer att presenteras för berörda chefsnätverk under september 2020 för att skapa möjlighet för kommunerna att komma med inspel inom de olika professionerna. Budgetförslaget kommer att tas upp på Arbetsutskottet den 8 oktober och i Direktionen den 26 oktober 2020.

Medlemskommunerna ombeds att inkomma med svar på medfinansiering av storleksordning 37 kr per invånare.

Katrin Siverby
Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Till
Fyrbodals medlemskommuner

Remiss - Budget delregionala utvecklingsmedel 2021-2023

INLEDNING

Med anledning av Västra Götalandsregionens framtagande av den nya regional utvecklingsstrategin påverkas vår process avseende remissförfarandet av budgeten för delregionala medel mot tidigare år.

Syftet med de delregionala utvecklingsmedlen är att stärka Fyrbodal som en attraktiv, ansvarsfull och internationellt konkurrenskraftig kunskapsregion för kvinnor och män och är ett verktyg för att genomföra vår gemensamma verksamhetsplan och Vision Västra Götaland – Det goda livet.

FINANSIERING

Kommunalförbundet ska arbeta enligt sin verksamhetsplan, samverka med medlemskommunerna och andra aktörer i delregionen, med övriga kommunalförbund och VGR, återrapportera och redovisa sina insatser och motfinansiera tilldelade medel enligt finansieringsprincipen, kommunerna 50 % och VGR 50 %.

De delregionala utvecklingsmedlen som tilldelats kommunalförbunden är särskilt riktade för utveckling i delregionen genom satsningar på **näringsliv, kompetensförsörjning, miljö och kultur**.

För 2021-2023 visar budgetförslaget en omslutning på 20 500 000 kr per år vilket innebär att kommunerna finansierar satsningar med 10 000 000 kr i årliga utvecklingsmedel vilket motsvarar 37 kr/invånare, det vill säga oförändrad mot innevarande år.

Västra Götalandsregionen motfinansierar kommunernas medel med 8 000 000 kr från Regionala utvecklingsnämnden (RUN), 1 milj. kr från Miljönämnden och 1 milj. kr från Kulturnämnden. Utöver motfinansieringen mot de kommunala medlen går Västra Götalandsregionen in med riktade medel för att finansiera funktioner/processledare hos kommunalförbundet. Kulturnämnden betalar 550 tkr och Miljönämnden 500 tkr. Västra Götalandsregionen tillskjuter även en halv miljon för att möjliggöra förstudier och analyser.

FRAMTAGANDET AV BUDGETEN OCH BESLUT

Ett budgetförslag har tagits fram av beredningsgruppen på kommunalförbundet vilket kommer att presenteras för berörda chefsnätverk under september 2020 för att skapa möjlighet för kommunerna att komma med inspel inom de olika professionerna. De chefsnätverk som kommer att utgöra beredning är näringslivsnätverket, utbildningschefs-nätverket, kulturansvariganätverket och kommundirektörsnätverket.

Budgetförslaget kommer att tas upp på Arbetsutskottet den 8 oktober och i Direktionen den 26 oktober 2020.

Medlemskommunerna ombeds att inkomma med svar på medfinansieringen av storleksordningen 37 kr per invånare.

Ert svar ska vara oss tillhanda på adress kansli@fyrbodol.se senast den 30 september 2020.

Frågor besvaras av Anna Lärk Ståhlberg, teamchef Samhällsutveckling
tel. 0733-35 85 34 eller anna.lark.stahlberg@fyrbodol.se.

Med vänlig hälsning

Anna Lärk Ståhlberg
Teamchef Samhällsutveckling

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KSAU § 138 Dnr KS 2020/176
**Revidering av förbundsordning för Dalslands Miljö- och
Energiförbund**

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige beslutar för egen del att fastställa föreslagen reviderad förbundsordning för Dalslands Miljö- och Energiförbund.

Ärendebeskrivning

Dalslands Miljö- och Energiförbund har till medlemskommunerna översänt reviderat förslag till förbundsordning för fastställande.

Revidering avser skrivningen kring krisberedskap där tidigare text ”Förbundet ska vara en resurs i medlemskommunernas krisberedskap” har förtydligats genom att beskriva vad detta innefattar. Skrivningen är helt i linje med det som återfinns i medlemskommunernas ”Övergripande mål och inriktning för arbetet med krisberedskap under mandatperioden 2019-2022”. Detta dokument fastställdes av kommunfullmäktige 11 december 2019 § 160.

Förvaltningen ser det positivt att förtydligandet görs.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse daterad 7 augusti 2020.
Dalslands Miljö- och Energiförbunds beslut 11 juni 2020 § 18.
Förslag till revideringar 2020.

Kommunchefen informerar.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Diariet

Kommunledningskontoret
Säkerhetssamordnare
Elisabet Niklasson
0528-567212
elisabet.niklasson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Revidering av förbundsordning för Dalslands Miljö- och energiförbund avseende krisberedskap

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar för egen del att fastställa föreslagen reviderad förbundsordning för Dalslands Miljö- och Energiförbund.

Ärendebeskrivning

Dalslands Miljö- och Energiförbund har till medlemskommunerna översänt reviderat förslag till förbundsordning för fastställande.

Revidering avser skrivningen kring krisberedskap där tidigare text ”Förbundet ska vara en resurs i medlemskommunernas krisberedskap” har förtydligats genom att beskriva vad detta innefattar. Skrivningen är helt i linje med det som återfinns i medlemskommunernas ”Övergripande mål och inriktning för arbetet med krisberedskap under mandatperioden 2019-2022”. Detta dokument fastställdes av kommunfullmäktige 11 december 2019 § 160.

Förvaltningen ser det positivt att förtydligandet görs och föreslår att kommunfullmäktige beslutar att fastställa förslag till revidering av förbundsordning för Dalslands Miljö- och Energiförbund.

Katrin Siverby
Kommunchef

Elisabet Niklasson
Säkerhetssamordnare

Beslutet skickas till:
Dalslands Miljö- och Energiförbund
Bengtsfors, Dals-Eds respektive Melleruds kommun
Säkerhetssamordnaren

Sammanträdesdatum

2020-06-11

DMEF § 18

Revidering förbundsordning

Direktionens beslut

Direktionen föreslår medlemskommunernas kommunfullmäktige att fastställa förslag till revidering av förbundsordning för Dalslands miljö- och energiförbund.

Bakgrund och ärendebeskrivning

SKR och MSB har tecknat en överenskommelse som anger förväntningen på kommunernas krisberedskapsuppgifter. I överenskommelsen anges att kommunerna behöver ta ett större ansvar för att inkludera/få med kommunala bolag och kommunalförbund i arbetet. Därför anger MSB att kommunerna även behöver beakta dessa verksamheter när kommunerna tar fram styrdokumentet för krisberedskap för mandatperioden.

Förbundets medlemskommuner har tagit fram en enhetlig beskrivning för en sådan samverkan avseende krisberedskap. Utifrån denna beskrivning bör förbundets förbundsordning kompletteras enligt följande:

Förbundet ska vara en resurs i medlemskommunernas krisberedskap. Denna roll innefattar följande:

- Inför varje ny mandatperiod fastställa en risk- och sårbarhetsanalys för den egna verksamheten. Arbetet ska utgå från medlemskommunernas mall för RSA. Förbundets RSA ska användas som underlag för att utveckla verksamhetens krisberedskap.
- Vara representerade i arbetet med medlemskommunernas RSA.
- Svara för att det finns kontinuitetsplaner för förbundets samhällsviktiga verksamheter samt att dessa ska kunna upprätthållas vid samhällsstörningar.
- Genomföra och utvärdera minst två krisledningsövningar per mandatperiod samt delta i relevanta utbildningar och övningar som kommunerna bjuder in till.
- Ha en utsedd kontaktperson för krisberedskapsfrågor.

Sammanträdesdatum

2020-06-11

Fort § 18

- Tillse att planering finns avseende hur förbundet ska arbeta vid extraordinära händelser. Denna planering ska inkludera
 - Hur verksamheten ska ledas
 - Framtagande av lägesbild samt medverkan i kommunernas samlade lägesbild.
 - Hur samordning och inriktning med kommunernas centrala krisledning ska ske.
 - Förmåga att kunna skicka och ta emot en samverkansperson till medlemskommunerna.

Beredning:

Presidium 2020-06-02

Förbundschefens förslag till beslut

Förslag till beslut på sammanträdet

Att föreslå medlemskommunernas kommunfullmäktige att fastställa bilagt förslag till revidering av förbundsordningens § 3 för Dalslands miljö- och energiförbund.

Beslutsgång:

Ordföranden frågar på förslaget och finner att direktionen bifaller detta.

Expediering:

KF Bengtsfors kommun

KF Dals-Eds kommun

KF Färgelanda kommun

KF Melleruds kommun

Dalslands Miljö
& Energiförbund

FÖRSLAG REVIDERING 2020

Förbundsordning för Dalslands miljö- och energiförbund

1 § Namn och säte

Kommunalförbundets namn är Dalslands miljö- och energiförbund. Förbundet har sitt säte i Mellerud.

2 § Medlemmar

Medlemmarna i kommunalförbundet är kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud.

3 § Ändamål m m

Förbundet ansvarar för den myndighetsutövning genom prövning och tillsyn som ankommer på medlemskommunerna enligt följande lagar på miljö- och hälsoskyddsområdet samt följdförordningar och föreskrifter till dessa:

- Miljöbalken (SFS 1998:808). Undantaget är att prövning enligt strandskyddsbestämmelserna i miljöbalken som istället utövas av respektive kommun. Tillsyn enligt strandskyddsbestämmelserna i miljöbalken fullgörs dock av förbundet. Tillsynen enligt miljöbalken omfattar även den tillsyn som länsstyrelsen beslutat överlåta till medlemskommunerna.
- Livsmedelslagen (SFS 2006:804)
- Strålskyddslagen vad gäller solarier (SFS 1988:220)
- Tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer (SFS 2014:799)
- Lagen om foder och animaliska biprodukter (SFS 2006:805)
- Övriga uppgifter som enligt svensk lag eller Europeiska unionens bestämmelser ska fullgöras av kommunal nämnd som har anknytning till ovanstående lagstiftning.

Förbundet utför energi- och klimatrådgivning utifrån tilldelade statsbidrag enligt:

- Förordning om bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning.

Beslut som enligt specialförfattningar ska fattas av kommunfullmäktige i kommunerna fattas i stället av förbundsdirektionen i kommunalförbundet. Beslut om taxor och lokala föreskrifter fattas dock av respektive kommuns fullmäktige.

Förbundet fullgör även kommunernas åtaganden när det gäller kalkning av sjöar och vattendrag samt medverkar i det lokala och regionala miljöövervakningsarbetet. Förbundet initierar och samordnar det miljö-, energi- och klimatstrategiska arbetet i medlemskommunerna och i förbundet. Arbetet sker i nära samverkan med

medlemskommunernas olika verksamheter. Energi- och klimatfrågorna omfattar arbete med energirådgivning till företag och organisationer, arbete med det interna energieffektiviseringsarbetet i respektive kommun samt att vid behov delta i olika utvecklingsprojekt. Det miljö- energi- och klimatstrategiska arbete ska integreras med varandra.

Förbundsdirektionen ska årligen lägga fast riktlinjer och uppdrag för det miljö- energi- och klimatstrategiska arbetet efter dialog med respektive kommun samt miljö- och energinämnden. Planeringen ska läggas fast i en årlig strategisk verksamhetsplan som följs upp på direktionens sammanträden under verksamhetsåret.

Samverkansmöjligheter med andra kommunalförbund eller kommuner inom detta område ska tas tillvara.

Förbundet ska bistå medlemskommunerna med underlag för besvarande av remisser, svara för information inom verksamhetsområdet samt bistå med expertkunskap inom verksamhetsområdet.

Som en del i medlemskommunernas uppsiktsplikt, som åligger kommunstyrelsen gentemot kommunalförbundet, ska ordföranden för förbundsdirektionen och/eller miljö- och energinämnden årligen besöka medlemskommunernas kommunstyrelser och/eller dess utskott för att informera om nuläge, uppföljning av ekonomi och verksamhet, framtida planer m m.

Förbundet ska kunna vara ägare till kommungemensamma administrativa system med syfte att effektivisera de kommunala verksamheterna.

~~Förbundet ska vara en resurs i medlemskommunernas krisberedskap.~~

Förbundet ska vara en resurs i medlemskommunernas krisberedskap. Denna roll innefattar följande:

- Inför varje ny mandatperiod fastställa en risk- och sårbarhetsanalys för den egna verksamheten. Arbetet ska utgå från medlemskommunernas mall för RSA. Förbundets RSA ska användas som underlag för att utveckla verksamhetens krisberedskap.
- Vara representerade i arbetet med medlemskommunens RSA.
- Svara för att det finns kontinuitetsplaner för förbundets samhällsviktiga verksamheter samt att dessa ska kunna upprätthållas vid samhällsstörningar.
- Genomföra och utvärdera minst två krisledningsövningar per mandatperiod samt delta i relevanta utbildningar och övningar som kommunen bjuder in till.
- Ha en utsedd kontaktperson för krisberedskapsfrågor.
- Tillsä att planering finns avseende hur förbundet ska arbeta vid extraordinära händelser. Denna planering ska inkludera
 - Hur verksamheten ska ledas
 - Framtagande av lägesbild samt medverkan i kommunens samlade

- lägesbild.
- Hur samordning och inriktning med kommunens centrala krisledning ska ske.
- Förmåga att kunna skicka och ta emot en samverkansperson till medlemskommunerna.

Deltagande i utvecklingsprojekt med externa parter ska förankras i kommunerna och beslutas av förbundsdirektionen. Detta gäller inte utvecklingsprojekt som ryms inom befintlig budget och ligger i linje med fastställda mål och verksamhetsplaner.

Icke medlemskommuner kan beredas tillfälle att delta i olika samverkansprojekt.

4 § Organisation

Förbundet är ett kommunalförbund med direktion. För direktionen finns en arbetsordning enligt Bilaga 1.

För arbete med miljö- och energifrågorna ska en särskild miljö- och energinämnd finnas. För miljö- och energinämnden ska det finnas ett reglemente som fastställs av förbundsdirektionen. Nämnden fastställer sin egen delegeringsordning.

5 § Förbundsdirektionens sammansättning, mandatperiod, beslutsförhet m m

Förbundsdirektionen ska bestå av åtta ledamöter och åtta ersättare. Vardera kommunen utser två ledamöter samt två ersättare. I fråga om valbarhet, sättet att utse ledamöter och ersättare samt deras tjänstgöringstid ska bestämmelserna i 9 kap. 3 och 4 §§ och 9 kap. 7 § kommunallagen tillämpas.

Direktionen väljer för varje mandatperiod bland sina ledamöter ordförande och en vice ordförande. Dessa utgör kommunalförbundets presidium med uppgift att vid behov planera och leda direktionsmötena.

Förbundsdirektionen är beslutsför när minst fem ledamöter inklusive tjänstgörande ersättare är närvarande. När ärenden av större vikt ska avgöras ska om möjligt samtliga medlemskommuner vara representerade.

Direktionen ska vid behov adjungera in nämndens presidium till direktionens möten.

6 § Miljö- och energinämnden

Varje medlemskommun ska föreslå ledamot/ledamöter respektive ersättare till nämnden. På förslag från kommunerna utser förbundsdirektionen ledamöter och ersättare. En jämn könsfördelning ska eftersträvas. Likaså ska nämndens sammansättning spegla de olika partier som tagit plats i kommunernas fullmäktigeförsamlingar. Direktionen väljer ordförande och vice ordförande för fyra år i taget i samband med kommunvalet. Ledamöterna och ersättarna väljs för samma mandatperiod som ledamöterna och ersättarna i förbundsdirektionen

7 § Kansli, förbundschef samt styrning och ledning

Förbundet har ett gemensamt kansli tillsammans med miljö- och energikontoret. Kansliet leds av en förbundschef tillika miljö- och energichef som är direkt underställd förbundsdirektionen. I frågor rörande myndighetsutövning är förbundschefen endast underställd miljö- och energinämnden.

Förbundschefen svarar inför direktionen för förbundets löpande förvaltning och att verksamheten bedrivs enligt lagar, avtal, förordningar, förbundsordning, arbetsordning och reglemente samt politiska direktiv och riktlinjer för verksamheten.

Tillämpningsanvisningar eller riktlinjer ska finnas för:

- Dokumenthantering
- Informations- och kommunikationshantering
- Ekonomihantering
- Personalhantering
- Målprocess samt verksamhetsplanering

Ärenden som behandlas i direktionen ska vara beredda av förbundschefen efter samråd med medlemskommunernas kommunchefer.

Förbundschefens ansvar och befogenheter framgår av upprättad arbetsbeskrivning som fastställs av direktionen.

8 § Revision

Förbundet ska ha fem revisorer som utses av kommunfullmäktige i Melleruds kommun. Varje medlemskommun lämnar förslag på en revisor. Revisorerna har rätt till biträde av sakkunniga som de själva väljer inom givna ramar. Revisorerna väljs för den mandatperiod som gäller för ledamöterna i direktionen och i miljö- och energinämnden.

9 § Initiativrätt

Ärende i direktionen får väckas av:

Ledamot i direktionen

Förbundsmedlem genom framställan av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen samt

Miljö- och energinämnden.

10 § Närvarorätt

Direktionen avgör själv i vilka fall någon som inte är ledamot eller ersättare i direktionen har rätt att närvara och yttra sig vid direktionens sammanträden.

Förbundschefen och kommuncheferna har närvaro- och yttranderätt vid direktionens sammanträden.

11 § Kungörelse och tillkännagivanden

Förbundets kungörelser, tillkännagivanden av protokolljustering och övriga tillkännagivanden ska anslås på Melleruds kommuns anslagstavla, som tillika är förbundets anslagstavla.

Kungörelse om sammanträde vid vilket budgeten fastställs ska anslås på förbundets anslagstavla och på varje medlemskommuns anslagstavla. Detsamma gäller kungörelse utfärdade av nämnder.

12 § Kostnadstäckning

Kostnaderna för förbundets verksamhet ska, i den mån de inte täcks på annat sätt, täckas genom bidrag från medlemskommunerna. Kostnaderna ska fördelas mellan medlemskommunerna i proportion till kommunernas invånarantal enligt officiell statistik den 1 november året före verksamhetsåret.

Kostnader för verksamheter där samverkan sker med kommuner utanför kretsen av medlemskommunerna ska regleras i särskilda avtal.

§ 13 Lån, borgen m m

Förbundet får inte ta upp lån, ingå borgen eller andra ansvarsförbindelser utan samtliga medlemskommuners godkännande. Miljö- och energiförbundet får inte bilda eller förvärva andelar/aktier i företag utan förbundsmedlemmarnas godkännande.

§ 14 Andel i tillgångar och skulder

Förbundsmedlemmarna har vid varje tidpunkt andel i miljö- och energiförbundets tillgångar och skulder i förhållande till antalet invånare i respektive medlemskommun i relation till invånarantalet hos samtliga medlemskommuner per den 31 december föregående år. Nu angiven fördelningsgrund gäller för täckande av brist för det fall förbundet skulle sakna medel att betala sina skulder i verksamheten samt vid skifte av förbundets behållna tillgångar eller skulder som föranleds av förbundets upplösning.

§ 15 Budget och ekonomisk styrning

Direktionen har att årligen fastställa budget för förbundet inom den ram som medlemmarna enats om och som de angivit före april månads utgång.

Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret samt en plan för ekonomin för en period av tre år där budgetåret är periodens första år. För verksamheten ska anges mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Direktionen ska samråda med medlemmarna om förslaget senast den 15 september. Direktionen ska fastställa budgeten senast under november. Budgetförslaget ska vara tillgängligt för allmänheten enligt vad som stadgas i 8 kap. 14 § kommunallagen.

Innan direktionen fattar beslut om avtal av större vikt eller om större investeringar ska samråda ske med förbundsmedlemmarna.

Förutom årsredovisningen ska direktionen avlämna ett delårsbokslut med tillhörande årsprognos till medlemskommunerna under året.

§ 16 Ersättningar

Varje medlemskommun står för sina kostnader avseende arvoden och andra ersättningar för uppdrag i förbundsdirektionen.

Arvoden och andra ekonomiska förmåner till ledamöter och ersättare i miljö- och energinämnden samt till revisorer bestäms av förbundsdirektionen. Ersättningarna ska utgå enligt de regler som tillämpas i Melleruds kommun.

§ 17 Uppsägning och utträde

Miljö- och energiförbundet är bildat på obestämd tid. En förbundsmedlem har rätt att utträda ur förbundet. Utträdet ska då ske vid det kalenderårsskifte som inträffar närmast två år efter det årsskifte som infaller efter gjord uppsägning. Regleringen av de ekonomiska mellanhavandena mellan förbundet och den utträdande medlemmen bestäms i en överenskommelse mellan samtliga förbundsmedlemmar. Den ekonomiska regleringen ska ske utifrån de andelar i förbundets samlade tillgångar och skulder som gäller det år då medlemmen utträder ur förbundet, om inte annat avtalas mellan förbundsmedlemmarna.

De kvarvarande medlemmarna antar de ändringar i förbundsordningen som behövs med anledning av utträdet.

§ 18 Likvidation och upplösning

Om medlemmarna inte kan enas om förutsättningarna för utträde när uppsägningstiden i 17 § är till ända, ska förbundet omedelbart träda i likvidation.

Likvidationen verkställs av direktionen i egenskap av likvidator. Vid skifte av förbundets behållna tillgångar i anledning av likvidationen ska den i 14 § angivna fördelningsgrunden mellan medlemmarna tillämpas.

När förbundet har trätt i likvidation ska förbundets egendom i den mån det behövs för likvidationen förvandlas till pengar genom försäljning på offentlig auktion eller på annat lämpligt sätt. Verksamheten får tillfälligt fortsätta om det behövs för en ändamålsenlig avveckling.

När direktionen har fullgjort sitt uppdrag som likvidator ska direktionen avge en slutredovisning för sin förvaltning. Redovisningen sker genom en förvaltningsberättelse som rör likvidationen i sin helhet med redovisning av skiftet av behållna tillgångar. Till berättelsen ska fogas redovisningshandlingar för hela likvidationen. Till slutredovisningen ska fogas direktionens beslut om vilken av förbundets medlemmar som ska överta och vårda de handlingar som hör till förbundets arkiv.

När förvaltningsberättelsen och redovisningshandlingarna har delgetts samtliga förbundsmedlemmar, är förbundet upplöst.

§ 19 Tvister

Tvist mellan förbundet och en eller flera medlemmar ska, om parterna inte kan nå en frivillig uppgörelse avgöras genom skiljeförfarande enligt lag 1999:116 om skiljeförfarande.

§ 20 Ändringar i förbundsordningen

Ändringar eller tillägg till förbundsordningen ska antas av direktionen och fastställas av medlemmarnas kommunfullmäktige.

Denna förbundsordning är fastställd av:

Bengtsfors kommun, KF 2016-11-30, § 137, reviderad KF 2018-09-03, § 91

Dals-Eds kommun, KF 2016-11-16, § 96, reviderad KF 2018-10-24, § 83

Färgelanda kommun, KF 2016-11-16, § 147, reviderad KF 2018-06-20, § 73

Melleruds kommun, KF 2016-11-23, § 154, reviderad KF 2018-06-20, § 73

KSAU § 133 Dnr KS 2020/151
Ändamålsenlig uppföljning av arbetet med intern kontroll, åtgärder
efter revisionens granskning av kommunens uppföljning av intern
kontroll 2018

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunstyrelsen beslutar att utifrån de rekommendationer som revisionen framför ge kommunchefen i uppdrag att utreda hur det framtida arbetet med intern kontroll i förvaltningen kan genomföras på ett kvalitetssäkrat sätt. Utredningen ska presenteras för kommunstyrelsen under fjärde kvartalet 2021.

Ärendebeskrivning

Kommunens revisorer har granskat kommunens uppföljning av intern kontroll 2018 och lämnat följande rekommendationer:

- Säkerställa fullständig dokumentation i samtliga steg kopplade till arbetet med internkontroll, exempelvis riskanalys, prioriteringar, planer, aktiviteter, testning med dokumentation, analys och åtgärder för att bland annat ha goda underlag för att utveckla arbetet med intern kontroll
- Säkerställa att alla underliggande delprocesser i arbetet med internkontroll etableras och/eller kvalitetssäkras.

I samband med att kommunstyrelsen 4 juni 2020 § 90, följer upp de interna kontrollplanerna för 2019, framför förvaltningen att ”de förtroendevalda i kommunstyrelsen och respektive nämnd behöver se över sitt arbete med intern kontroll för att tydligare ta fram kontrollpunkter för att leva upp till Kommunallagens 6 kapitel 6 § samt som är aktuella utifrån risk och konsekvenser för tredje person. Detta arbete bör startas när det finns personella resurser och tid för arbetet”, så ärendet är aktualiserat.

Förvaltningen föreslår att ett utredningsuppdrag ges för att arbeta fram en process, som är kvalitetssäkrad, avseende framtida metod och arbetssätt för intern kontroll inom förvaltningen. Med tanke på personella resurser behövs tid fram till hösten 2021 för att utredningen ska kunna presentera förslag till process, metod och arbetssätt.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse daterad 21 augusti 2020.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Revisorernas ”Granskning av kommunens uppföljning av intern kontroll 2018” daterad 9 juni 2020.

Kommunchefen informerar.

—————
Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Diariet

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret
Kommunchef
Katrín Siverby
0528-56 7120
katrin.siverby@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Ändamålsenlig uppföljning/styrning av arbetet med intern kontroll

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar att utifrån de rekommendationer som revisionen framför ge kommunchefen i uppdrag att utreda hur det framtida arbetet med intern kontroll i förvaltningen kan genomföras på ett kvalitetssäkrat sätt. Utredningen ska presenteras för kommunstyrelsen under fjärde kvartalet 2021.

Ärendebeskrivning

Kommunens revisorer har granskat kommunens uppföljning av intern kontroll 2018 och lämnat följande rekommendationer:

- Säkerställa fullständig dokumentation i samtliga steg kopplade till arbetet med internkontroll, exempelvis riskanalys, prioriteringar, planer, aktiviteter, testning med dokumentation, analys och åtgärder för att bland annat ha goda underlag för att utveckla arbetet med intern kontroll
- Säkerställa att alla underliggande delprocesser i arbetet med internkontroll etableras och/eller kvalitetssäkras.

I samband med att kommunstyrelsen 4 juni 2020 § 90, följde upp de interna kontrollplanerna för 2019, framförde förvaltningen att ”de förtroendevalda i kommunstyrelsen och respektive nämnd behöver se över sitt arbete med intern kontroll för att tydligare ta fram kontrollpunkter för att leva upp till Kommunallagens 6 kapitel 6 § samt som är aktuella utifrån risk och konsekvenser för tredje person. Detta arbete bör startas när det finns personella resurser och tid för arbetet”, så ärendet är aktualiserat.

Förvaltningen föreslår att ett utredningsuppdrag ges för att arbeta fram en process, som är kvalitetssäkrad, avseende framtida metod och arbetssätt för intern kontroll inom förvaltningen. Med tanke på personella resurser behövs tid fram till hösten 2021 för att utredningen ska kunna presentera förslag till process, metod och arbetssätt.

Katrín Siverby
Kommunchef

Färgelanda kommun
Revisorerna

2020-06-09

Till: Kommunstyrelsen

För kännedom: Kommunfullmäktige

Missiv

Revisorerna har granskat om *kommunstyrelsen har en ändamålsenlig uppföljning styrning av arbetet med internkontroll.*

Sammanfattningsvis bedömer revisorerna att kommunstyrelsen delvis har en ändamålsenlig uppföljning styrning av arbetet med internkontroll.

Samtidigt konstateras att arbetet med internkontroll, i internkontrollplaner 2019, bedöms ha utvecklats sedan 2018. Under granskningen har ytterligare ett antal iakttagelser gjorts vilka framgår nedan, i föreliggande rapport.

Efter genomförd granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att

- säkerställa fullständig dokumentation i samtliga steg kopplade till arbetet med internkontroll, exempelvis riskanalys, prioriteringar, planer, aktiviteter, testning med dokumentation, analys och åtgärder för att bland annat ha goda underlag för att utveckla arbetet med intern kontroll
- säkerställa att alla underliggande delprocesser i arbetet med internkontroll etableras och/ eller kvalitetssäkras

För revisorerna i Färgelanda kommun

Ann-Britt Dahl, ordförande

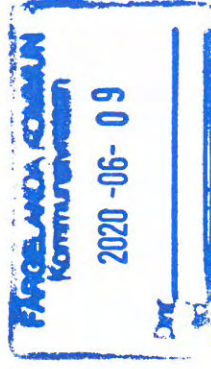
Granskning av kommunens uppföljning av internkontroll 2018

Färgelanda kommun

Revisionsrapport
Juni 2019

Projektledare
Johan Osbeck

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning	3
2.	Inledning	4
3.	lakttagelser och bedömningar	8
4.	Revisionell bedömning	15

Sammanfattning

Revisorerna har granskat om kommunstyrelsen har en ändamålsenlig uppföljning styrning av arbetet med internkontroll?

Sammanfattningsvis bedömer revisorerna att kommunstyrelsen delvis har en ändamålsenlig uppföljning styrning av arbetet med internkontroll. Samtidigt konstateras att arbetet med internkontroll, i internkontrollplaner 2019, bedöms ha utvecklats sedan 2018. Under granskningen har ytterligare ett antal iakttagelser gjorts vilka framgår nedan, i föreliggande rapport.

Efter genomför granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att

- säkerställa fullständig dokumentation i samtliga steg kopplade till arbetet med internkontroll, exempelvis riskanalys, prioriteringar, planer, aktiviteter, testning med dokumentation, analys och åtgärder för att bland annat ha goda underlag för att utveckla arbetet med intern kontroll
- säkerställa att alla underliggande delprocesser i arbetet med internkontroll etableras och/ eller kvalitetssäkras

Inledning

Inledning

Bakgrund

Revisorerna ska varje år uttala sig om ansvarsfrågan i revisionsberättelsen. En viktig del i ansvarsutövandet är att bedöma Kommunstyrelsens och nämndernas sätt att utöva kontroll över sin verksamhet. Den interna kontrollen är en av de delar de förtroendevalda revisorerna är ålagda att granska enligt kommunallagen.

PwC har under 2019 fått i uppdrag av de förtroendevalda revisorerna att granska vilka åtgärder kommunen vidtagit med anledning av kommunens egen uppföljning av internkontroll som gjordes 2018.

I Kommunallagen 6 kap 6 § anges:

- ”Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten.
- De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.
- Detsamma gäller när skötseln av en kommunal angelägenhet med stöd av 10 kap. 1 § har lämnats över till någon annan.”

Inledning

Bakgrund, forts

Kommunfullmäktige skrev 2018-05-16 §47 avseende 2017 att kommunstyrelsen behöver förbättra uppföljningen och internkontrollen för att förvissa sig om att de löpande får information om ekonomi och brister i verksamheten.

- Enligt Riktlinjerna för intern kontroll i Färgelanda kommun (KF 2017-05-03 §93) ska kommunstyrelsen varje år anta en särskild plan för uppföljning av den interna kontrollen för nästkommande år. Planen antas senast under december månad. Inför 2018 antog kommunstyrelsen internkontrollplan 2018 (2017-12-06 §269) och beslutade att uppföljning av densamma skulle ske i samband med att kommunstyrelsen beslutar om plan för kommande år. 2018 års internkontrollplan består av 29 punkter. Inför 2019 års interkontrollplan beslutas i uppföljning av intern kontroll att 16 punkter kvarstår från föregående års internkontrollplan.
- I och med ny nämndsorganisation från 2019 kommer kommunstyrelsens interna kontrollplan endast innehålla kontroller för de verksamheter som ligger inom styrelsens ansvarsområden. Respektive nämnd ska upprätta interna kontrollplaner för sina respektive verksamheter.
- En tillfredsställande och god interkontroll kan minska risken för felaktigheter, ge rutiner för hur kommunens personal skall agera och möjliggöra att ansvarig personal känner trygghet, och ger samtidigt kommunstyrelsen en överblick över hur verksamheterna arbetar utifrån de beslut, riktlinjer, rutiner m.m. som nämnderna lagt fast. Den interna kontrollen ska vara aktiv och ändamålsenlig, det vill säga, den skall förebygga, upptäcka och åtgärda. Vidare skall arbetet med internkontroll vara strukturerat och integrerat i organisationen, system som används och samt i det löpande arbetet.

Inledning

Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att besvara följande övergripande revisionsfråga:

- *Har kommunstyrelsen en ändamålsenlig uppföljning styrning av arbetet med internkontroll?*

Underliggande revisionsfrågor:

- Har tidigare genomförda internkontroller 2018 följts upp och har åtgärder vidtagits för att åtgärda avvikelser och brister?
- Har resultat från tidigare genomförd internkontroll legat till grund för kommande planer för intern kontroll?
- Har respektive nämnd upprättat en intern kontrollplan för sin verksamhet 2019?
- Har kommunstyrelsen säkerställt att den har ett tillräckligt underlag för att kunna bedöma att nämnderna har en tillfredställande internkontroll?

Revisionskriterier

- Kommunallag
- Interna styrdokument

2

lakttagelser och
bedömningar

Iakttagelser och bedömningar

UPPFÖLJNING - INTERN KONTROLLPLAN 2018

(Kommunstyrelsen 2017-12-06 § 269)

Detta dokument utgörs av en matris som beskriver av 29 delprocesser inom kommunen. Delprocesserna finns inom sju olika huvudområden (med sina antal respektive delprocesser):

1. Adm(administration), 2;
2. IT, 1;
3. Ekonomi, 8;
4. Personal, 1;
5. Omsorg, 2;
6. Barn och utbildning, 3;
7. Samhällsutveckling, 12.

Iakttagelser och bedömningar

Underliggande revisionsfråga 1

Har tidigare genomförda internkontroller 2018 följts upp och har åtgärder vidtagits för att åtgärda avvikelser och brister?

Iakttagelser

I granskningen framkommer, under intervjuer med företrädare för kommunen, att uppföljning av och arbetet med intern kontroll fortlöpt under år 2019 inom olika delar av kommunen. Arbetet med helheten har emellertid haltat något på grund av bland annat organisatoriska och personella förändringar under året. Detta innebär att ett antal delprocesser ej åtgärdats under 2019.

Iakttagelser och bedömningar

Underliggande revisionsfråga 1, fortsättning

Iakttagelser

Läget efter 2019 inom de sju processerna är, enligt kommunen, följande:

- ADM OK
- IT Fungerar inte i nuläget då det är mycket manuellt arbete på grund av nuvarande personalsystem. Bedöms komma att fungera med nytt personalsystem 2021.
- Ekonomi Inventarier, Attestreglemente, Fakturahantering samt redovisningspolicy är kvar att åtgärda från 2019, övriga delprocesser är ok.
- Personal OK
- Omsorg Finns kvar till 2019, men fungerar nu!
- B&U Några delprocesser kvarstår efter 2019
- Samhällsutv. Mindre avvikelser på livsmedelshantering och hygien kök som åtgärdats under 2019 i övrigt, Körsträcka fordon är åtgärdade under 2018. Kvalitet lokalvård: Uppföljning avvikelser; rutinen är justerad och åtgärdad. Övriga pkt OK.

Bedömning

- Tidigare genomförda internkontroller 2018 bedöms ha följts upp, i huvudsak på sektornivå, och åtgärder har vidtagits för att åtgärda många av de avvikelser och brister som tidigare identifierats.
- Systematik och aktiva beslut om åtgärder på kommunledningsnivå bedöms halta och bör förbättras.

Iakttagelser och bedömningar

Underliggande revisionsfråga 2

Har resultat från tidigare genomförd internkontroll legat till grund för kommande planer för intern kontroll?

Iakttagelser

Huruvida tidigare genomförd internkontroll legat till grund för kommande planer för intern kontroll har inte fullt ut gått att verifiera genom dokumentation från kommunen. Det bör emellertid hållas för troligt att tidigare erfarenheter och risker förts med i arbetet med UPPFÖLJNING – INTERNKONTROLLPLAN 2018 av de inblandade. Samma antagande bör kunna göras gällande för internkontrollplan 2019.

Bedömning

Vi bedömer att tidigare genomförd internkontroll sannolikt legat till grund för kommande planer för intern kontroll. Samtidigt vill vi betona vikten av att dokumentera alla steg, riskanalys, prioriteringar, planer, aktiviteter, testning med dokumentation, analys och åtgärder, noggrant för att ha goda underlag för att utveckla arbetet med intern kontroll.

Iakttagelser och bedömningar

Underliggande revisionsfråga 3

Har respektive nämnd upprättat en intern kontrollplan för sin verksamhet 2019?

Iakttagelser

Ja, kommunstyrelsen och samtliga tre nämnder, barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden och bygg- och trafiknämnden, har upprättat internkontrollplaner för 2019.

Bedömning

Arbetet med internkontroll, i internkontrollplaner 2019, bedöms ha utvecklats sedan 2018.

Iakttagelser och bedömningar

Underliggande revisionsfråga 4

Har kommunstyrelsen säkerställt att den har ett tillräckligt underlag för att kunna bedöma att nämnderna har en tillfredställande internkontroll?

Iakttagelser

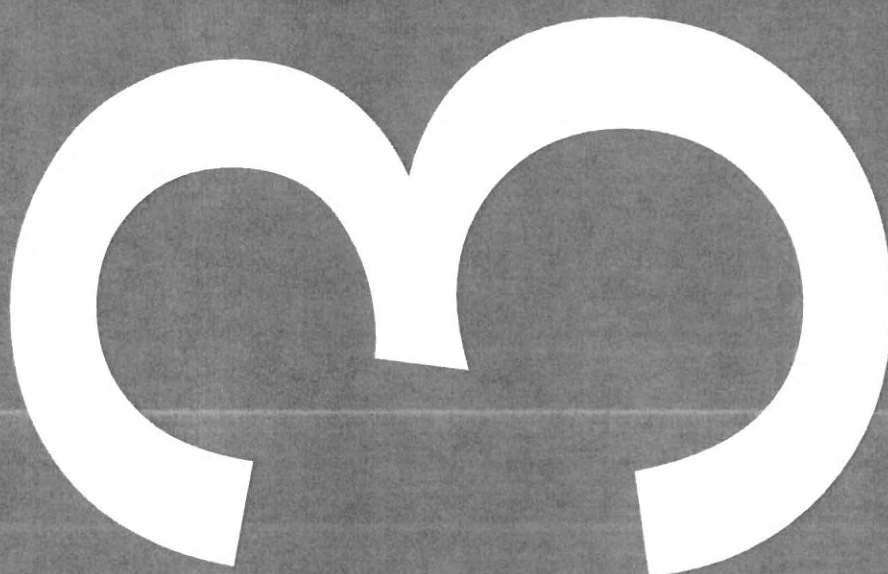
Kommunstyrelsen har fått löpande rapportering angående arbetet med intern kontroll under året.

Rapporteringen har visat att vissa identifierade bister inte har åtgärdats eller har bedömts kunnat åtgärdas under året. Kommunstyrelsen har under året inte fattat några särskilda beslut med anledning av rapporteringen.

Bedömning

Kommunstyrelsen bedöms i stora delar ha säkerställt att den har ett tillräckligt underlag för att kunna bedöma att nämnderna har en tillfredställande internkontroll. Vissa underliggande delprocesser behöver emellertid etableras och/ eller kvalitetssäkras, exempelvis inom HR-/Administration.

Revisionell
bedömning

Bedömningar mot underliggande revisionsfrågor

Underliggande revisionsfråga 1

Har tidigare genomförda internkontroller 2018 följts upp och har åtgärder vidtagits för att åtgärda avvikelser och brister?

Uppfyllt

Motivering

Systematik och aktiva beslut om åtgärder på kommunledningsnivå bör förbättras.

Underliggande revisionsfråga 2

Har resultat från tidigare genomförd internkontroll legat till grund för kommande planer för intern kontroll?

Ej uppfyllt

Motivering

Detta har inte fullt ut gått att verifiera genom dokumentation från kommunen. Det behövs goda dokumenterade underlag för att utveckla arbetet med intern kontroll.

Underliggande revisionsfråga 3

Har respektive nämnd upprättat en intern kontrollplan för sin verksamhet 2019?

Delvis uppfyllt

Motivering

Ja. Kommunstyrelsen och samtliga tre nämnder har upprättat internkontrollplaner för 2019. Dessa planer har också följts upp och åtgärder har beslutats. Arbetet med internkontroll, i internkontrollplaner 2019, bedöms ha utvecklats sedan 2018.

Underliggande revisionsfråga 4

Har kommunstyrelsen säkerställt att den har ett tillräckligt underlag för att kunna bedöma att nämnderna har en tillfredsställande internkontroll?

Ej uppfyllt

Motivering

Ja. Kommunstyrelsen bedöms i stora delar ha ett tillräckligt underlag. Vissa underliggande delprocesser behöver emellertid etableras och/ eller kvalitetssäkras, exempelvis inom HR- /Administration.

Revisionell bedömning

Revisionsfråga

Har kommunstyrelsen en ändamålsenlig uppföljning styrning av arbetet med internkontroll?

Bedömning

- Efter genomförd granskning bedömer vi att kommunstyrelsen delvis har en ändamålsenlig uppföljning styrning av arbetet med internkontroll.

Rekommendationer

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att

- säkerställa fullständig dokumentation i samtliga steg kopplade till arbetet med internkontroll, exempelvis riskanalys, prioriteringar, planer, aktiviteter, testning med dokumentation, analys och åtgärder för att bland annat ha goda underlag för att utveckla arbetet med intern kontroll
- säkerställa att alla underliggande delprocesser i arbetet med internkontroll etableras och/ eller kvalitetssäkras

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KSAU § 139 Dnr KS 2020/205
Avsägelse och fyllnadsval, inklusive ordförandeposten, till
Brottsförebyggande rådet (BRÅ)

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Arbetsutskottet överlämnar ärendet till kommunstyrelsen utan eget förslag till beslut.

Ärendebeskrivning

Marion Pelli (C) har inkommit med en avsägelse från uppdraget i Brottsförebyggande rådet (BRÅ) där hon även innehar ordförandeposten.

Beslutsunderlag

Avsägelse daterad den 14 september 2020.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Diariet

Från: [Tobias Bernhardsson](#)
Till: [Barbro Isaksson](#)
Ärende: VB: Brå
Datum: den 14 september 2020 14:26:39

Hej,

Vi skulle behöva lyfta valärendet nedan till KSAU och KS nu i september.

Mvh. Tobias

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: Marion Pelli <marion.pelli@fargelanda.se>

Skickat: den 14 september 2020 14:25

Till: Tobias Bernhardsson <tobias.bernhardsson@fargelanda.se>

Ämne: Brå

Jag avsäger mig platsen i BRÅ med omedelbar verkan.

Marion Pelli.

Skickat från min iPad

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KSAU § 144 Dnr KS 2020/209
Avsägelse och fyllnadsval till Folkhälsorådet (FHR)

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslut

Arbetsutskottet överlämnar ärendet till kommunstyrelsen utan eget förslag till beslut.

Ärendebeskrivning

Marion Pelli (C) har inkommit med en avsägelse från uppdraget i Folkhälsorådet (FHR).

Beslutsunderlag

Avsägelse daterad 21 september 2020.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Diariet

Från: [Tobias Bernhardsson](#)
Till: [Barbro Isaksson](#)
Ärende: Fwd: Avsägelse
Datum: den 21 september 2020 15:01:03

Se Marions avsägelse nedan

Med vänliga hälsningar
Tobias Bernhardsson
Kommunstyrelsens ordförande
Färgelanda kommun

Vidarebefordrat brev:

Från: Marion Pelli <marion.pelli@fargelanda.se>
Datum: 21 september 2020 14:49:20 CEST
Till: Tobias Bernhardsson <tobias.bernhardsson@fargelanda.se>

Avsäger mig uppdraget i Folkhälsorådet .
Marion Pelli .

Skickat från min iPad

KSAU § 140 Dnr KS 2019/238
Återredovisning av uppdrag utifrån Granskning av informations- och IT-säkerhet, uppdrag avseende framtida IT-verksamhet samt IT-incident hösten 2019, information

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunstyrelsen beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Inom förvaltningen pågår ett antal ärenden som rör IT-verksamheten och som har kopplingar till varandra. Förvaltningen vill att samtliga ärenden behandlas vid samma tillfälle med tanke på att de delvis berör varandra. Målet är att ärendena behandlas vid kommunstyrelsens sammanträde i oktober.

Revisionens granskning

PricewaterhouseCoopers (PwC) presenterar i juni 2019 en granskning av IT-säkerheten i kommunen och Valbohem AB. Frågan som önskas svar på är "Har kommunstyrelsen och Valbohem AB ändamålsenliga policys, rutiner och beskrivningar gällande IT-säkerhet, med fokus på design av rutiner för skydd mot obehörig åtkomst av data och information?".

I samband med att kommunstyrelsen behandlar rapporten 25 september 2019 (§ 184) ges kommunchefen i uppdrag att säkerställa arbetet med revidering av informationssäkerhetspolicyn, roller och ansvar samt genomförande av risk- och sårbarhetsanalyser. Uppdraget ska återredovisas till kommunstyrelsen senast mars 2020.

På grund av den IT-incident som sker hösten 2019 och granskningen av denna beslutar kommunstyrelsen den 25 mars 2020 § 58 att meddela revisionen att återredovisningen av uppdragen utifrån granskningen sker efter sommaren.

IT-incident hösten 2019

Hösten 2019 sker en incident som påverkade kommunens ekonomisystem. En granskning av incidenten påbörjas i början av 2020 med hjälp av externt stöd. Arbetet pågår med att slutföra rapporten avseende incidenten och med mål att behandlas vid kommande kommunstyrelse.

Uppdrag avseende framtida IT-verksamhet

Ytterligare ett uppdrag med anledning av IT-incidenten beslutas av arbetsutskottet 27 maj 2020 § 105, då kommunchefen får i uppdrag att

Kommunstyrelsens arbetsutskott

utreda och bereda förslag kring hur Färgelanda kommun, ur ett IT-säkerhetsperspektiv, kan stärka upp kommunens IT genom att bland annat säkra driften och minska sårbarheten i verksamheten, till exempel genom att samverka med andra. En delredovisning av uppdraget ska levereras till arbetsutskottet i augusti/september 2020.

Beslutsunderlag

Administrativa/HR-enhetens tjänsteskrivelse daterad 14 september 2020.

Kommunchefen informerar.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
Diariet

Administration/HR enheten
Tf kommunchef
Per Wahlén
0528-56 7120
Mobilnummer
per.wahlen@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Återredovisning av uppdrag utifrån Granskning av informations- och IT-säkerhet, uppdrag avseende framtida IT-verksamhet samt IT-incident hösten 2019, information

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Inom förvaltningen pågår ett antal ärenden som rör IT-verksamheten och som har kopplingar till varandra, se nedan. Förvaltningen vill att samtliga ärenden behandlas vid samma tillfälle med tanke på att de delvis berör varandra. Målet är att ta upp ärendena vid kommunstyrelsens sammanträde i oktober 2020.

Revisionens granskning

PricewaterhouseCoopers (PwC) presenterar i juni 2019 en granskning av IT-säkerheten i kommunen och Valbohem AB. Frågan som önskas svar på är ”Har kommunstyrelsen och Valbohem AB ändamålsenliga policys, rutiner och beskrivningar gällande IT-säkerhet, med fokus på design av rutiner för skydd mot obehörig åtkomst av data och information?”.

I samband med att kommunstyrelsen behandlar rapporten 25 september 2019 (§ 184) ges kommunchefen i uppdrag att säkerställa arbetet med revidering av informationssäkerhetspolicyn, roller och ansvar samt genomförande av risk- och sårbarhetsanalyser. Uppdraget ska återredovisas till kommunstyrelsen senast mars 2020.

På grund av den IT-incident som sker hösten 2019 och granskningen av denna beslutar kommunstyrelsen den 25 mars 2020 § 58 att meddela revisionen att återredovisningen av uppdragen utifrån granskningen sker efter sommaren.

IT-incident hösten 2019

Hösten 2019 sker en incident som påverkade kommunens ekonomisystem. En granskning av incidenten påbörjas i början av 2020 med hjälp av externt stöd. Arbetet pågår med att slutföra rapporten avseende incidenten och med mål att behandlas vid kommande kommunstyrelse.

Uppdrag avseende framtida IT-verksamhet

Ytterligare ett uppdrag med anledning av IT-incidenten beslutas av arbetsutskottet 27 maj 2020 § 105, då kommunchefen får i uppdrag att utreda och bereda förslag kring hur Färgelanda kommun, ur ett IT-säkerhetsperspektiv, kan stärka upp kommunens IT genom att bland annat säkra driften och minska sårbarheten i verksamheten, till exempel genom att samverka med andra. En delredovisning av uppdraget ska levereras till arbetsutskottet i augusti/september 2020.

Katrin Siverby
Kommunchef

Per Wahlén
Tf kommunchef

Beslutet skickas till:
Kommunens revisorer
Kommunchefen
Administrativ chef
Diariet

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KSAU § 141 Dnr KS 2020/69
Händelserapportering januari-augusti 2020, information

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunstyrelsen beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har som arbetsgivare det övergripande arbetsmiljöansvaret enligt arbetsmiljölagen. Redovisning av de händelser som skett fram till 31 augusti 2020 redovisas. Som händelse räknas riskobservationer, tillbud, olycksfall, färdolycksfall respektive arbetsjukdom.

Beslutsunderlag

Sammanställning av händelserapportering januari-augusti 2020.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Diariet

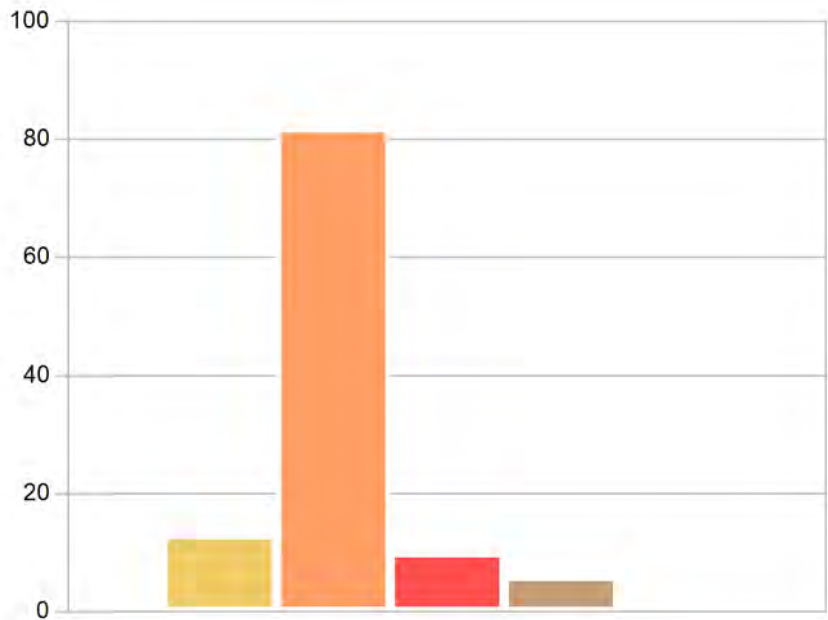

ÖZS ÜSUT TWPÖÜ

\$ ç^!• ã o4ç^!Á@} å^|•^!Á
ÁÔê! * ^|æ) åæÁS[{ { ~ }

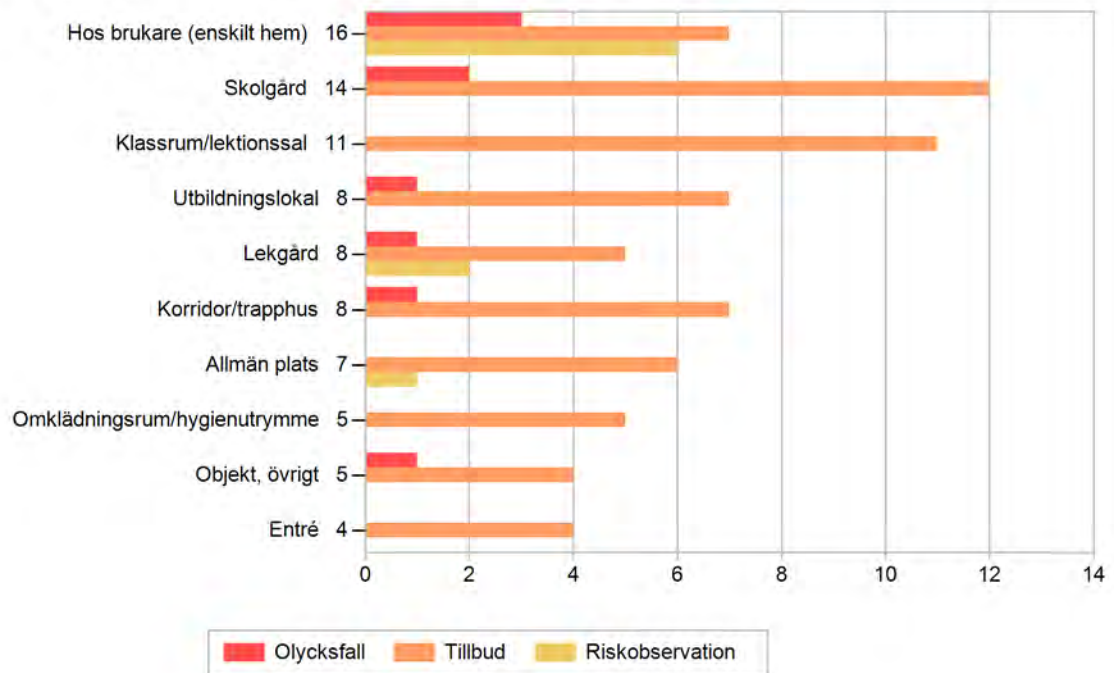
Pê} å^|•^] ^!q åKGGEEFEFA ÁGGEEI ÈF
Qz•cê|| q *•-{|{ KÒ*^} Á^!•[} æ

■ Riskobservation	13
■ Tillbud	82
■ Olycksfall	10
■ Färdolycksfall	6
■ Arbetssjukdom	1

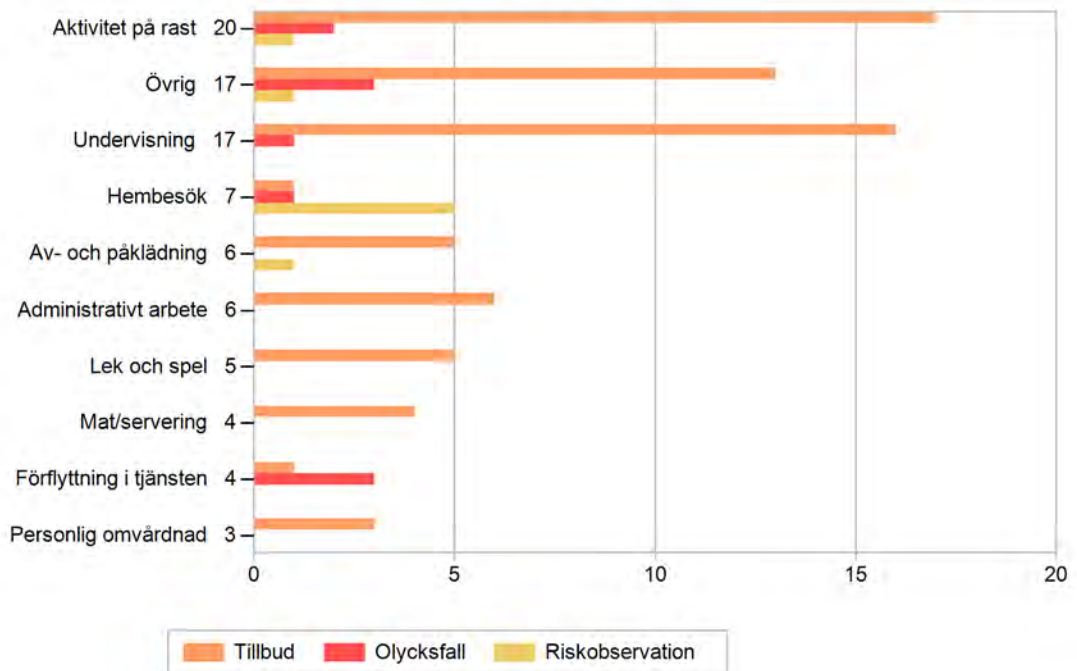
Plats

Diagrammet visar de vanligast förekommande. Antal händelser där det inte är angivet: 1

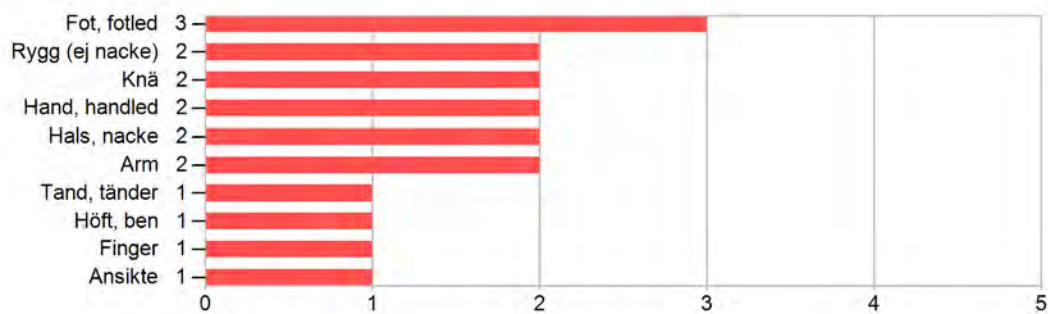
Aktivitet

Diagrammet visar de vanligast förekommande. Antal händelser där det inte är angivet: 1

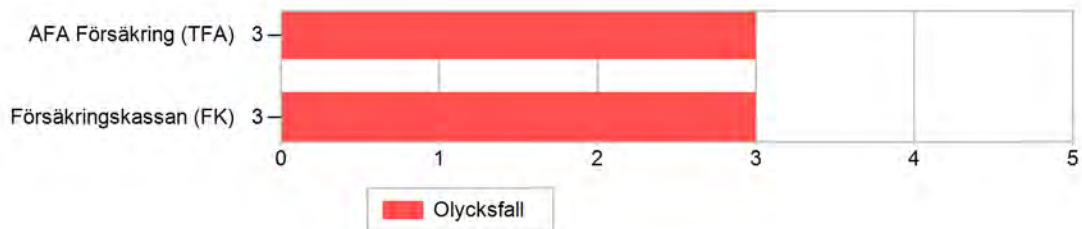

Skadad kroppsdel

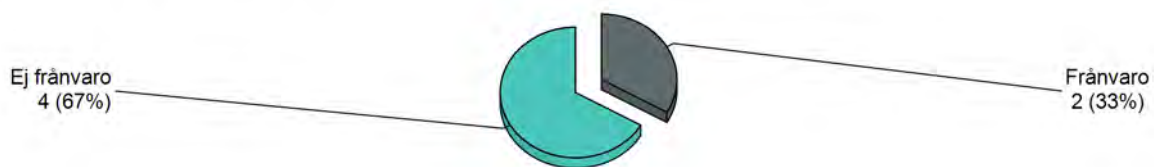
Finns för alla händelser.

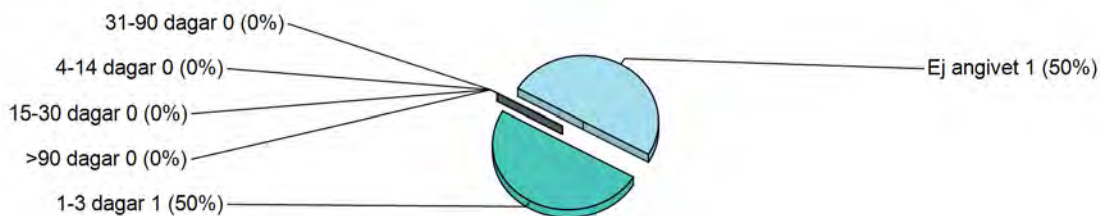
Anmälan

Uppskattad sjukfrånvaro

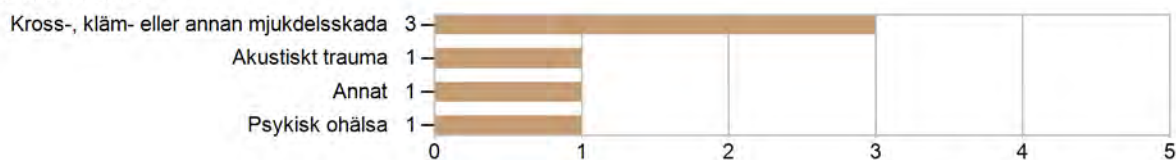

Faktisk sjukfrånvaro

Skadetyper

Finns för alla händelser.

Skadad kroppsdel

Finns för alla händelser.

Anmälan

Delregionala kulturpolitiska dialoger 2020

Till kommunala förtroendevalda och förvaltningschefer (eller motsvarande) med ansvar för kulturfrågor i Fyrbodal.

Välkommen till höstens delregionala kulturpolitiska dialoger!

Västra Götalandsregionens kulturnämnd bjuder in i samverkan med styrelsen för kulturutveckling till delregionala dialoger med utgångspunkt i kultursamverkansmodellen. Syftet är att fördjupa flernivåsamverkan för delregional utveckling mellan kommuner, kommunalförbund och region. Dialogen arrangeras tillsammans med kommunalförbunden med syfte att identifiera gemensamma ambitioner, prioriteringar och potentiell samverkan ur ett regionalt helhetsperspektiv och Kulturstrategi Västra Götaland 2020-2023.

Dialogerna kommer också att färgas av den omstart av kulturlivet som ligger framför oss utifrån nya förutsättningar och effekter av Covid-19, vilket kommer att kräva ett aktivt ledarskap och en god samverkan mellan kommunal, regional och nationell nivå.

På grund av rådande omständigheter så genomförs dialogerna digitalt. För att kunna genomföra en bra digital dialog ber vi er att begränsa antalet deltagare till max 3 personer (2 förtroendevalda + chef) per kommun.

Datum och tid:

15 oktober kl 14:30-17:00 – Fyrbodal

Anmälan senast 8/10 till Ida Svanberg, Fyrbodals kommunalförbund, ida.svanberg@fyrbodal.se

Plats: Digitala dialoger via Microsoft Teams

Dagordning och möteslänk skickas ut till anmälda i god tid före dialogen.

Välkomna!

Conny Brännberg

Ordförande

Västra Götalandsregionens kulturnämnd

Brottsförebyggande rådet

**Minnesanteckningar förda vid möte med Brottsförebyggande rådet,
arbetsgrupp**

Plats och tid: Färgelanda kommunhus, Furåsen, måndag 31 Augusti
klockan 13.00–14.20

Närvarande:

Marion Pelli (C), ordförande
Linda Andersson, vikarierande folkhälsostrateg
Tony Bengtsson, kommunpolis
Lillan Fahlstedt, folkhälsostrateg
Wiveca Forsberg Doyle, rektor Valboskolan 7-9
Carina Holmqvist, chef Individ och familjeomsorgen
Elisabet Niklasson, säkerhetssamordnare
Andreas Widekärr, Svenska kyrkan Färgelanda

Skrev anteckningarna:

Linda Andersson
Vikarierande Folkhälsostrateg

**Godkända 2020-09-02 via epost
av:**

Marion Pelli (C)
Ordförande

1. Genomgång av dagordningen

Ordförande går igenom dagordningen.

Under övriga frågor läggs två punkter till, information om demokratiarbete till föreningar och föräldraskolan.

2. Genomgång av minnesanteckningar från senaste mötet med arbetsgruppen (2020-06-08)

Ordförande går igenom minnesanteckningar från senaste mötet.

3. Uppföljning av sommaren

Kommunpolis

Kommunpolisen informerar om att nationellt sett har det varit en generell minskning av andelen anmälda brott med 5-15 % sedan Covid-19 pandemin startade i mars, Färgelanda har följt denna trend. Under perioden första januari fram till dagens datum (2020-08-31) har skadegörelsen ökat med fem fall jämfört med samma period förra året.

Under sommaren har tre villainbrott anmälts i kommunen, utav dessa var två fullbordade inbrott och ett inbrottsförsök. Svenska kyrkan meddelar att även de har haft inbrottsförsök i ekonomibyggnader både i Torp och i Högsäter. Individ och familjeomsorgen meddelar att även de har varit med om ett inbrottsförsök under sommaren.

Valboskolan 7-9

Rektorn på Valboskolan informerar om att kränkningar som berör eleverna har spridits via sociala medier under sommaren. Skolan har informerat vårdnadshavare via unicum. De konton som upptäcks av personal på skolan anmäls.

IFO

Individ och familjeomsorgen informerar om en ökning av orosanmälningar som kan kopplas samman med konsekvenser av covid-19. IFO ser även en ökning gällande ansökningar av ekonomiskt bistånd och ärenden gällande våld i nära relationer, något som även det kan härledas till covid-19.

4. Aktuellt i verksamheterna

Polisen

Kommunpolisen informerar om hög polisiär närvaro i Stigen den senaste tiden. I området har det varit trafikproblem och polisen har arbetat med detta under sommaren och kommer fortsätta med det en tid framöver.

Medborgardialog är planerad på Folkets hus i Stigen den 16 september. Kommunpolis, kommunalråd och folkhälsostrateg kommer att medverka.

Valboskolan 7-9

Skolan anpassar verksamheten utifrån covid-19, mycket ställs in på samma sätt som i våras. Skolan har tagit beslut om att skjuta upp blåljusdagen för elever i åk 8 tills vidare.

Svenska kyrkan

Svenska kyrkan har startat sin verksamhet för hösten. Högsäter och Färgelanda församling ska slåss ihop i höst.

Säkerhetsamordnare

Säkerhetsamordnaren informerar om pandemigruppens arbete som kommer fortsätta under hösten.

5. Handlingsplan BRÅ 2020-2022 – Diskussion om planerade aktiviteter och insatser Dnr 2019/315

Arbetsgruppen diskuterar vilka aktiviteter och insatser som är möjliga att genomföra under hösten på grund av pandemin.

Folkhälsostrategen tar upp de punkter i handlingsplanen som inte genomförts på grund utav pandemi eller på grund utav politiska beslut som förändrat situationen. Arbetsgruppen beslutar att lämna följande förslag till BRÅ styrgrupp:

- Forum på fritidsgården för föräldrar och ungdomar, information och diskussion om ANDT- punkten stryks från handlingsplanen då fritidsgården ska stängas.
- Implementering av Effektiv samordning för trygghet (EST) för att följa upp oroligheter i centrum- EST var redo för uppstart

men pandemin satte arbetet på paus, eventuell start under nästa vår beroende på hur pandemin utvecklar sig.

- Föreläsning om våldsbejakande extremism- punkten behöver skjutas upp på grund utav pandemin.
- Undersöka möjlighet att starta upp nattvandrarverksamhet i kommunen- efterfrågan av intresse är gjord i februari och maj. Punkten behöver skjutas upp alternativt strykas på grund av beslutet att stänga fritidsgården. Nattvandrare måste kopplas till en kommunal verksamhet som finns tillgänglig på kvällar och helger.
- Utöka samarbetet med kyrkan, bjuda in dem att delta i arbetsgruppen för våld i nära relation- Individ och familjeomsorgen har jobbat med processkartan under året men har inte kunnat genomföra föreläsningar på grund utav pandemin.

6. Övriga frågor

Säkerhetsamordnaren ger information om materialet ”Demokrati i ögonhöjd” från Forum för idéburna organisationer med social inriktning som handlar om att stärka demokrati. Materialet är riktat till föreningar och tar upp anledningar till varför individer kan ha antidemokratiska åsikter och tar upp våldsbevakande extremism.

Kommunpolisen informerar om ett nytt koncept föräldraskolan som handlar om ANDT information riktat mot vårdnadshavare och ungdomar. Polisområde Fyrbodal har tagit fram det som ett koncept. Arbetsgruppen är positiva till konceptet och tar gärna del av det.

**Protokoll fört vid extra Årsstämma 2020-09-01 per capsulam – Västvatten AB,
org nr 556901-9622**

Tid: Tisdag 1 september 2020

§ 1 Årsstämmans öppnande

Styrelseordförande Jens Borgland hälsade de närvarande välkomna och öppnade årsstämman.

§ 2 Val av ordförande för stämman

Till ordförande för stämman valdes Jens Borgland

a) Godkännande om utomståendes närvaro vid stämman.

§ 3 Upprättande och godkännande av röstlängd

Följande röstlängd har upprättats

Namn	Aktier/röster
Uddevalla kommun genom utsett ombud Monica Bang Lindberg	1 325/1 325
Sotenäs kommun genom utsett ombud Mats Abrahamsson	725/725
Munkedals kommun genom utsett ombud Jan Hognert	275/275
Färgelanda kommun genom utsett ombud Kenneth Carlsson	175/175

Ovantående förteckning godkändes som röstlängd.

Övriga närvarande:

Peter Johansson, VD
Jens Borgland, ordförande

§ 4 Val av protokollsjusterare

Till protokollsjusterare för årsstämmans protokoll valdes Jens Borgland.
Att jämte ordförande justera dagens protokoll valdes Monica Bang Lindberg, Mats Abrahamsson, Jan Hognert och Kenneth Carlsson.

§ 5 Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad

Årsstämman fann att stämman blivit utlyst i enlighet med bolagsordningen.

§ 6 Godkännande av dagordning

Årsstämman beslutade att godkänna föreslagen dagordning.

§ 7 Fastställande kommunfullmäktiges i Färgelanda, Munkedal, Sotenäs och Uddevalla utsedda styrelseledamöter, ersättare, lekmannarevisorer och lekmannarevisorsersättare

Stämman noterar

att Färgelanda, Munkedal, Sotenäs och Uddevalla kommunfullmäktiges för mandatperioden 2019-2022 utsett nedan angiven styrelse samt lekmannarevisorer samt ersättare:

Jens Borgland (m)	ordförande
Kenth Johansson (s) <i>UP</i>	ledamot
Ann-Marie Jacobsson (c)	ledamot
Peter Höög (s)	ledamot
Christer Börjesson (SD)	ledamot
Per-Arne Brink (s)	ledamot
Roland Mattsson (m)	ledamot
Hilbert Eliasson (s)	ledamot
Mattias Johansson (c)	ersättare
Bengt Svedberg (m)	ersättare
Linda Wighed (m)	ersättare
Stig-Arne Hilmersson (c)	ersättare
Inger Gillberg-Carlsson (s)	lekmannarevisor
Bo Sandell (m)	lekmannarevisorsersättare

§ 8 Annat ärende som ankommer på årsstämman enligt aktiebolagslagen, bolagsordningen eller ägardirektiv
Inga ärenden anmälda.

§ 9 Årsstämmans avslutande
Årsstämman förklaras avslutad.

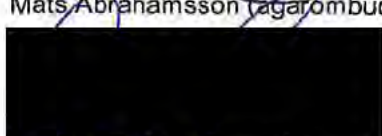
Vid protokollet

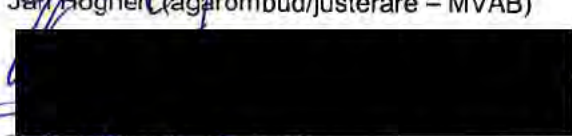

Peter Johansson, VD

Jens Borgland (ordförande/justerare)

Monica Bang Lindberg (ägarombud/justerare - UVAB)

Mats Abrahamsson (ägarombud/justerare - SVAB)

Jan Hognert (ägarombud/justerare - MVAB)

Kenneth Carlsson (ägarombud/justerare - FVAB)

Meddelanden KS 2020-09-30

Utskriftsdatum: 2020-09-23

Utskriven av: Barbro Isaksson

Dnr KS 2020/12

Diarienummer:	Kommunstyrelsen
Riktning:	Alla
Datum:	2020-08-21 - 2020-09-22
Notering:	Meddelande KS 20200930

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
11144	K	Förslag till kommunantal 2021 avseende Fördelning mellan kommun av antalet nyanlända	Barbro Isaksson
2020-09-01		Länsstyrelsen Västra Götalands län	Kommunledningskontoret
KS 2020/195		Kommunal för mottagande av nyanlända för 2021	
2020.1539	U	Ansökan statsbidrag 2020 avseende ekonomiskt stöd till verksamheter inom hälso- och sjukvård respektive socialtjänst till följd av Covid-19	Johan Lundh
2020-08-26		Socialstyrelsen	Omsorg
2020.1624	U	BRÅ arbetsgrupp 20200831 mötesanteckningar	Linda Andersson
2020-09-02		Brottsförebyggande rådet	Kommunledningskontoret
2020.1648	I	Västvatten AB protokoll extra årsstämma 20200901, per capsulam	Katrin Siverby
2020-09-15		Västvatten AB	Kommunledningskontoret
2020.1660	U	Yttrande till Fyrbodals kommunalförbund avseende kommunal-förbundets framtagna "bristlistan" utifrån Regional plan för transportinfrastruktur 2018-2029	Anna Lena Sörensson
2020-09-14			Avdelning samhällsutveckling
KS 2020/194		Regional plan för transportinfrastrukturen i Västra Götaland 2018-2029	
2020.1662	U	Brev från KS presidium avseende Granngårdens butik i Färgelanda	Tobias Bernhardsson
2020-09-16		Granngården AB	Kommunledningskontoret
KS 2020/208		Stängning av Granngårdens butik i Färgelanda	

Utskriftsdatum: 2020-09-23

Utskriven av: Barbro Isaksson

Dnr KS 2020/11

Diarienummer:	Kommunstyrelsen
Beslutsfattare:	Alla
Kategori:	Alla
Beslutsinstans:	Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum:	2020-09-30
Sekretess:	Visas ej

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2020.1508	Upphörande av eldningsförbud lägre nivå 20200828 kl 1200 Färgelanda kommun	Katrin Siverby §
2020-08-20		Katrin Siverby
KS 2020/145	Föreskrift om eldningsförbud 2020	Elisabet Niklasson
2020.1525	Godkännande av anställning som ekonom inriktning verksamhetsstöd, tillsvidare	Katrin Siverby §
2020-08-20		Katrin Siverby
KS 2020/37	Godkännande av ansökan om anställning 2020	Kristina Olsson
2020.1526	Godkännande av anställning som ekonom inriktning redovisning 100% tillsvidare	Katrin Siverby §
2020-08-20		Katrin Siverby
KS 2020/37	Godkännande av ansökan om anställning 2020	Kristina Olsson
2020.1528	Markupplåtelseavtal avseende elektrisk starkströmsanläggning; Färgelanda Prästgård 1:204 (NIS279894)	Eivor Lindahl §
2020-07-08	Vattenfall Service Nordic AB	Eivor Lindahl
KS 2020/191	Markupplåtelseavtal avseende elektrisk starkströmsanläggning; Färgelanda Prästgård 1:204	Tunde Petersson
2020.1531	Kontrakt avseende utredningsuppdrag anslutning och arkivering verksamhetssystem (omsorg, socialtjänst och skola) 20200901-20210129; ITFabriken	Katrin Siverby §
2020-08-20	IT Fabriken Sverige AB via Vänerborgs kommun, Upphandling	Katrin Siverby
KS 2020/100	Projektering av anslutning till E-arkiv avseende verksamhetssystem	Per Wahlén
2020.1537	Bilaga 1 till Färgelanda kommuns avtal avseende medverkan som dataleverantör till och användare av den Nationella Vägdatabasen NVDB; Vägnät och företeelsetyper för Bilnät (TRB 2010/22466)	Tunde Petersson §

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
2020-08-25	Trafikverket	Tunde Petersson
KS 2020/190	Nationella Vägdatabasen (NVDB)	Anna Lena Sörensson
2020.1538	Bilaga 1B till Färgelanda kommuns avtal avseende medverkan som dataleverantör till och användare av den Nationella Vägdatabasen NVDB; Vägnär och företeelsetyper för Gångnär och Cykelvägnät (TRV 2010/22466)	Tunde Petersson §
2020-08-25	Trafikverket	Tunde Petersson
KS 2020/190	Nationella Vägdatabasen (NVDB)	Anna Lena Sörensson
2020.1566	Kommunchefens Vidaredelegation avseende fastighetsärenden till avdelningschef Samhällsutveckling från 2020-09-01	Katrin Siverby §
2020-08-31		Katrin Siverby
KS 2020/2	Beslut om delegering av beslutanderätt (kompletterande beslut under året)	Barbro Isaksson
2020.1567	Vidaredelegation avseende yttrande till polismyndighet avseende lansspråktagande av offentlig plats, revidering när det gäller yttrande utifrån mark/fastighet, avdelningschef Samhällsutveckling från 20200901	Katrin Siverby §
2020-08-31		Katrin Siverby
KS 2020/2	Beslut om delegering av beslutanderätt (kompletterande beslut under året)	Barbro Isaksson
2020.1620	Attestuppdrag enligt 5§ attestreglementet avseende Enhet Måltid från 20200817 i och med ny avdelningschef	Tunde Petersson §
2020-09-01		Tunde Petersson
KS 2020/1	Attestuppdrag enligt 5 § Attestreglementet	Katrin Axberg
2020.1621	Attestuppdrag enligt 5§ attestreglementet avseende Tekniska enheten från 20200817 i och med ny avdelningschef	Tunde Petersson §
2020-09-01		Tunde Petersson
KS 2020/1	Attestuppdrag enligt 5 § Attestreglementet	Katrin Axberg
2020.1622	Attestuppdrag enligt 5§ attestreglementet avseende Enhet Mark o exploatering från 20200817 i och med ny avdelningschef	Tunde Petersson §
2020-09-01		Tunde Petersson
KS 2020/1	Attestuppdrag enligt 5 § Attestreglementet	Katrin Axberg
2020.1639	Köpebrev avseende Färgelanda Torsberg 1:65 med Ödeborgs IF	Tobias Bernhardsson §
2020-09-01	Ödeborgs IF	Tobias Bernhardsson

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
KS 2019/138	Försäljning av mark, Färgelanda Torsberg 1:65 (delar av Torsberg 1: 63), till Ödeborgs IF	
		Sebastian Svensson
2020.1661	Attestuppdrag enligt 5 § attestreglementet Socialnämnd drift från 20200901	Katrin Siverby §
2020-09-16		Katrin Siverby
KS 2020/1	Attestuppdrag enligt 5 § Attestreglementet	
		Katrin Axberg
2020.1668	Godkännande av anställning som Habiliteringsassistent 84% 20201001-20210615 ESS	Katrin Siverby §
2020-09-21		Katrin Siverby
KS 2020/37	Godkännande av ansökan om anställning 2020	
		Inger Persson Johansson
2020.1686	Hysesavtal avseende 25 st cyklar med tillbehör 2020 -09-15--2023-09-15 (50254808)	§
2020-09-23	Lan Assistans Sweden AB/SG Finans AS Norge, Sverige Filial	
KS 2020/212	Hysesavtal avseende 25 st cyklar med tillbehör 2020 -09-15--2023-09-15 (50254808)	
		Per Wahlén

Benämning	Bef r o m	Bef t o m	Avtal	Anställningstyp	Anställningsform	Delegation
Speciallärare	2020-08-10	2021-06-11	Lärare månadsanställd	Tidsbegr anst (2)	AVA (2)	Pär Allvin
Musiklärare	2020-08-10	2021-06-15	Lärare månadsanställd	Tidsbegr anst (2)	Obehörig lärare (17)	Pär Allvin
Specialpedagog	2020-08-10	2021-06-15	Lärare månadsanställd	Tidsbegr anst (2)	AVA (2)	Pär Allvin
Lärare Obehörig	2020-08-10	2021-06-11	Lärare månadsanställd	Tidsbegr anst (2)	Obehörig lärare (17)	Pär Allvin
Elevelevassistent	2020-08-03	2020-12-18	Månadsanställd (AB)	Tidsbegr anst (2)	AVA (2)	Pär Allvin
Förskollärare	2020-08-03	2021-06-15	Månadsanställd (AB)	Tidsbegr anst (2)	AVA (2)	Pär Allvin
Habiliteringsass	2020-08-18	2020-12-31	Månadsanställd (AB)	Tidsbegr anst (2)	Vikariat (3)	Inger Persson-Johansson
Folkhälsostrateg	2020-08-18	2021-08-18	Månadsanställd (AB)	Tidsbegr anst (2)	Vikariat (3)	Per Wahlén
It-Tekniker	2020-08-26		Månadsanställd (AB)	Tillsvidare (1)	Tillsvidare (1)	Per Wahlén
Barnskötare	2020-08-01	2020-12-31	Månadsanställd (AB)	Tidsbegr anst (2)	Vikariat (3)	Maria Olsson
Förskollär Obehörig	2020-08-03	2020-12-31	Månadsanställd (AB)	Tidsbegr anst (2)	Obehörig lärare (17)	Maria Olsson
Barnskötare	2020-08-24	2020-12-31	Månadsanställd (AB)	Tidsbegr anst (2)	Vikariat (3)	Maria Olsson
Avdelningschef	2020-08-17		Månadsanställd (AB)	Tillsvidare (1)	Tillsvidare (1)	Katrin Siverby
Lärare	2020-08-10		Lärare månadsanställd	Tillsvidare (1)	Tillsvidare (1)	Wiveca Doyle
Lärare Tyska	2020-08-10	2021-06-15	Lärare månadsanställd	Tidsbegr anst (2)	Obehörig lärare (17)	Wiveca Doyle
Elevelevassistent	2020-08-13	2021-06-09	Månadsanställd (AB)	Tidsbegr anst (2)	AVA (2)	Wiveca Doyle
Elevelevassistent	2020-08-13	2021-06-09	Månadsanställd (AB)	Tidsbegr anst (2)	AVA (2)	Wiveca Doyle
Förskollär Obehörig	2020-08-03	2020-12-31	Månadsanställd (AB)	Tidsbegr anst (2)	Obehörig lärare (17)	Christina Nilsson
Förskollär Obehörig	2020-08-03	2020-12-31	Månadsanställd (AB)	Tidsbegr anst (2)	Obehörig lärare (17)	Christina Nilsson
Förskollär Obehörig	2020-08-10	2020-12-31	Månadsanställd (AB)	Tidsbegr anst (2)	Obehörig lärare (17)	Christina Nilsson
Barnskötare	2020-08-10	2020-12-18	Månadsanställd (AB)	Tidsbegr anst (2)	AVA (2)	Christina Nilsson
Lärare Textilslöjd	2020-08-10	2021-06-15	Månadsanställd (AB)	Tidsbegr anst (2)	Obehörig lärare (17)	Fredrik Högärde
Lärare Obehörig	2020-08-25	2021-06-15	Lärare månadsanställd	Tidsbegr anst (2)	Obehörig lärare (17)	Anna Kindberg
Elevelevassistent	2020-08-03	2020-12-31	Månadsanställd (AB)	Tidsbegr anst (2)	AVA (2)	Anna Kindberg
Socialpedagog	2020-08-10	2020-12-31	Månadsanställd (AB)	Tidsbegr anst (2)	AVA (2)	Anna Kindberg
Läroassistent	2020-08-17	2020-12-18	Månadsanställd (AB)	Tidsbegr anst (2)	AVA (2)	Anna Kindberg
Bostadsanphandl	2020-08-24	2021-08-23	Månadsanställd (AB)	Tidsbegr anst (2)	Vikariat (3)	Tünde Petersson
Kommunchef	2020-08-01		Månadsanställd (AB)	Tillsvidare (1)	Tillsvidare (1)	Tobias Bernhadsson

Kommunstyrelsens personalutskott

Datum och tid: Måndag 24 augusti 2020, kl. 13.00-14.30

Plats: Kommunkontoret, konferensrum Beredskap

Beslutande:

Tobias Bernhardsson (C) ordf.
Linda Jansson (M) deltar via länk
Ulla Börjesson (S)

Övriga närvarande:

Katrin Siverby, kommunchef
Per Wahlén, HR-/administrativ chef
Josefine Saksgaard, HR-specialist
Barbro Isaksson, nämndsekreterare

Eventuella jäv och ersättares tjänstgöring vid jäv anges i respektive paragraf

Utses att justera: Ulla Börjesson

Justeringsplats och tid: Kommunkontoret 2020-08-26 Paragrafer 24-28
kl.13

Underskrifter

Ordförande: Tobias Benrhardsson
Tobias Bernhardsson

Justerare: Ulla Börjesson
Ulla Börjesson

Sekreterare: Barbro Isaksson
Barbro Isaksson

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Beslutsorgan: Personalutskottet
Sammanträdesdatum: 2020-08-24
Anslaget sätts upp: 2020-08-27
Anslaget tas ned: 2020-09-18

Protokollet förvaras på kommunkontoret

Underskrift Barbro Isaksson
Barbro Isaksson

Kommunstyrelsens personalutskott

Innehållsförteckning

§ 24	Policy och Riktlinjer avseende Kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier, information	2020/169	3
§ 25	Visselblåsarfunktion inom Färgelanda kommun	2019/327	4
§ 26	Analys av orsak/skäl vid avslut av anställning	2020/186	5
§ 27	Redovisning godkända anställningar	2020/37	6
§ 28	Övriga ärenden		7

Justering

Utdragsbestyrkande

KSPU § 24 Dnr KS 2020/169
Policy och Riktlinjer avseende Kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier, information

Kommunstyrelsens personalutskotts beslut

Personalutskottet beslutar att lägga informationen till handlingarna. Ärendet återkommer för beslut vid nästa sammanträde.

Ärendebeskrivning

Diskrimineringslagen samt Arbetsmiljölagen reglerar arbetsgivarens ansvar att arbeta förebyggande mot kränkande särbehandling, trakasserier och sexuella trakasserier samt skyldighet att utreda omständigheterna kring uppgivna kränkningar/trakasserier eller repressalier och vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkningar/trakasserier och repressalier i framtiden. Mot denna bakgrund har förslag till policy mot kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier upprättats.

Vidare reglerar arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2015:4) samt diskrimineringslagen arbetsgivarens skyldighet att tillse att det finns rutiner för hur kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier hanteras i verksamheten. Mot denna bakgrund har förslag till riktlinjer avseende kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier upprättats, liksom förslag till rutin att följa för medarbetaren när situationen uppstår.

Förslagen kommer att samverkas i Cesam i september och därefter återkomma till utskottet för beredning till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

HR-specialisten informerar.

Beslutet skickas till
HR-specialisten
Diariet

Kommunstyrelsens personalutskott

**KSPU § 28
Övriga ärenden**

Kommunstyrelsens personalutskotts beslut

Några övriga ärenden behandlas inte.

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Datum och tid: Onsdag 23 september 2020, kl. 08:30-15.00

Plats: Furåsen, stora salen, Stigsvägen 2, Färgelanda

Beslutande:

Tobias Bernhardsson (C) ordf.

Louise Blom (C) tjug ersättare för

Linda Jansson (M)

Ulla Börjesson (S)

Närvarande ej tjänstgörande

ersättare:

Urban Henriksson (S)

Övriga närvarande:

Se nästa sida

Eventuella jäv och ersättares tjänstgöring vid jäv anges i respektive paragraf

Utses att justera:

Ulla Börjesson

Justeringsplats och tid:

Kommunkontoret 2020-09-24
kl.08.00

Paragrafer 127-147

Underskrifter

Ordförande:

Tobias Bernhardsson

Tobias Bernhardsson

Justerare:

Ulla Börjesson

Ulla Börjesson

Sekreterare:

Barbro Isaksson

Barbro Isaksson

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Beslutsorgan: Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdatum: 2020-09-23

Anslaget sätts upp: 2020-09-25

Anslaget tas ned: 2020-10-19

Protokollet förvaras på kommunkontoret

Underskrift

Barbro Isaksson

Barbro Isaksson

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Övriga närvarande

Lilian Borg-Hansen (S), vice ordförande bygg- och trafiknämnden, § 147

Jan Öhman (M), ordförande bygg- och trafiknämnden, § 147

Katrin Siverby, kommunchef

Kristina Olsson, ekonomichef

Anna Gunnervik, barn- och utbildningschef, §§ 127-del av § 130

Mona Jonsson, rektor vuxenutbildningen, §§ 127-del av § 130

Johan Lundh, socialchef, §§ 127-131

Tünde Petersson, avdelningschef Samhällsutveckling, §§ 127-131 samt § 147

Anna Lena Sörensson, planingenjör, § 147

Per Wahlén, HR-/administrativ chef, §§ 127-131

Barbro Isaksson, nämndsekreterare

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslut och Genomgång av dagens ärende

Beslut i § 127 (ärende 1 på föredragningslistan) samt Information och diskussion i ärende 2-19 på föredragningslistan kl 08.30-12.10

Beslutssammanträde

Beslut i ärende §§ 128-146 kl 12.10-12.20 (ärende 2-19 på föredragningslistan)

Ajournering för lunch kl 12.20-13.30

Workshop § 147 (ärende 20 på föredragningslistan) kl 13.30-15.00

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Innehållsförteckning

§ 127	Ändringar på dagens föredragningslista		6
§ 128	Redovisning av åtgärder utifrån Föreläggande från Arbetsmiljöverket utifrån inkommen Framställan enligt Arbetsmiljölagen 6 kap § 6a rörande trakasserier och kränkande särbehandling (AV 2019/072787)	2019/298	7 - 8
§ 129	Delårsrapport januari-juli 2020 inklusive årsprognos	2020/5	9 - 11
§ 130	Ekonomisk uppföljning till och med augusti 2020	2020/5	12
§ 131	Verkställighet av åtgärder för en ekonomi i balans vid utgången av 2020	2020/5	13
§ 132	Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag avseende alternativ Fritidsgård respektive fullvärdig Familjecentral	2020/29	14 - 16
§ 133	Ändamålsenlig uppföljning av arbetet med intern kontroll, åtgärder efter revisionens granskning av kommunens uppföljning av intern kontroll 2018	2020/151	17 - 18
§ 134	Yttrande avseende Remiss "Starkare kommuner – med kapacitet att klara välfärdsuppdraget", Kommunutredningen (SOU 2020:8)	2020/129	19 - 22
§ 135	Yttrande avseende Remiss "Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021-2030 (RS 2018-05444)	2020/104	23 - 24
§ 136	Yttrande avseende Remiss "Fyrbodals Kommunalförbunds Verksamhetsplan och budget 2021-2023"	2020/170	25 - 27

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 137	Yttrande avseende Remiss "Budget delregionala utvecklingsmedel 2021-2023, Fyrbodals kommunalförbund"	2020/197	28 - 29
§ 138	Revidering av förbundsordning för Dalslands Miljö- och Energiförbund	2020/176	30
§ 139	Avsägelse och fyllnadsväl , inklusive ordförandeposten, till Brottsförebyggande rådet (BRÅ)	2020/205	31
§ 140	Återredovisning av uppdrag utifrån Granskning av informations- och IT-säkerhet, uppdrag avseende framtida IT- verksamhet samt IT-incident hösten 2019, information	2019/238, 2020/45, 2020/143	32 - 33
§ 141	Händelserapportering januari- augusti 2020, information på KS	2020/69	34
§ 142	Steget/VI-projektet, information på KS		35
§ 143	Omorganisation av Dalslands Turist AB, information	2020/211	36
§ 144	Avsägelse och fyllnadsväl till Folkhälsorådet (FHR)	2020/209	37
§ 145	Verksamhetsförändring i form av stängning av öppna förskolan	2020/210	38 - 39
§ 146	Övriga ärenden		40
§ 147	WS avseende fortsatt planarbete		41

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KSAU § 127
Ändringar på dagens föredragningslista

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Arbetsutskottet beslutar att lägga till följande ärende till föredragningslistan:

- Ekonomisk uppföljning till och med augusti 2020.
- Avsägelse och fyllnadsval till Folkhälsorådet (FHR).
- Verksamhetsförändring i form av stängning av öppna förskolan.

Justering

Utdragsbestyrkande

KSAU § 128 Dnr KS 2019/298
Redovisning av åtgärder utifrån Föreläggande från Arbetsmiljöverket utifrån inkommen Framställan enligt Arbetsmiljölagen 6 kap 6a § rörande trakasserier och kränkande särbehandling (AV 2019/072787)

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Arbetsutskottet lämnar ärendet till kommunstyrelsen utan eget förslag till beslut.

Ärendebeskrivning

Efter en begäran till Arbetsmiljöverket enligt 6 kap 6 a § Arbetsmiljölagen (AML (1977:1160) om föreläggande eller förbud daterad 12 december 2019, beslöt Arbetsmiljöverket att genomföra en inspektion i Färgelanda kommun den 5 februari 2020. Som en följd inkom till kommunen den 23 april 2020 en underrättelse om möjlighet att lämna synpunkter inför Arbetsmiljöverkets övervägande att besluta om ett föreläggande mot kommunen, vilket kommunstyrelsens arbetsutskott gör den 13 maj 2020 § 77. Den 11 juni 2020 inkom Arbetsmiljöverket till kommunen med ett föreläggande med vite avseende vissa åtgärder som skulle utföras.

Av föreläggandet framgår att Färgelanda kommun senast den 5 oktober 2020 vid ett vite om 100 000 kronor ska ha genomfört följande åtgärder:

- 1 a. Kommunen ska redovisa hur kommunen säkerställer att den policy och de instruktioner (i verksamheten kallade handlingsplaner) som finns i kommunen gällande kränkande särbehandling är uppdaterade, kända ute i verksamheten och möjliga att efterleva.
- 1 b. Kommunen ska vidta åtgärder så att politiker inte fortsätter att trakassera och kränka arbetstagare inom kommunen, särskilt när det gäller ledande funktioner i gruppen tjänstemän. Kommunen ska även följa upp att åtgärderna lett till att trakasserierna och kränkningarna från politikerna inte fortsätter.
- 1 c. För att uppfylla kraven i punkt 1 a och 1 b ska kommunen anlita företagshälsovård eller motsvarande sakkunnig hjälp utifrån.
- 2 a. Kommunen ska upprätta skriftliga rutiner för att säkerställa att undersökning av risker i arbetsmiljön och riskbedömning genomförs i samband med beslut om förändringar i verksamheten. Riskbedömningen ska innefatta risker som kan uppstå på grund av obalans mellan resurser och krav i arbetet. Av rutinerna ska framgå att det utifrån riskbedömningen ska vidtas åtgärder för att förebygga risk för

Kommunstyrelsens arbetsutskott

- ohälsa och olycksfall. Det ska också stå i rutinerna att för det åtgärder som inte kan vidtas direkt ska en skriftlig handlingsplan upprättas.
- 2 b. Kommunen ska tydliggöra rollerna i det systematiska arbetsmiljöarbetet så att kommunens arbetstagare vet vem de ska vända sig till när det gäller risker i arbetsmiljön, som höga krav och bristande resurser i arbetet. Detta för att tecknen och signaler på ohälsosam arbetsbelastning och andra risker i arbetet fortlöpande fångas upp, och att åtgärder vidtas för att förbygga risker för ohälsa och olyckor.

Beslutsunderlag

Arbetsmiljöverkets Beslut om föreläggande om vite daterat 9 juni 2020.

Kommunchefen informerar. Arbetet pågår med att ta fram redovisningen som ska översändas till Arbetsmiljöverket vilket innebär att den inte kan redovisas på arbetsutskottets sammanträde.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Diariet

**KSAU § 129 Dnr KS 2020/5
Delårsrapport januari-juli 2020 inklusive årsprognos**

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige godkänner kommunstyrelsens och nämndernas delårsrapporter för perioden 2020-01-01—2020-07-31 och lägger dem till handlingarna.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del att godkänna Färgelanda kommuns delårsrapport för perioden 2020-01-01--2020-07-31 och överlämnar den till revisionen för granskning.

Ärendebeskrivning

Förvaltningen redovisar delårsrapport till och med juli månad 2020. Resultatet uppgår till 2,2 mnkr, vilket är 9,6 mnkr bättre än motsvarande period föregående år. Prognosen visar ett årsresultat på -6,8 mnkr, vilket är 10,8 mnkr sämre än budget, och skulle innebära att balanskravet inte kommer att uppfyllas för 2020.

Nämnderna prognostiserar en negativ avvikelse jämfört med budget på 22,8 mnkr för helåret. Finansverksamheten prognostiserar en positiv avvikelse jämfört med budget på 12 mnkr för helåret. Detta beror på extra tillskott från staten på 12 mnkr som utbetalats för 2020. Trots detta tillskott påvisar alltså prognosen en negativ avvikelse jämfört med budget på 10,8 mnkr för kommunen som helhet.

Socialnämnden prognostiserar ett underskott jämfört med budget på -10,2 mnkr. Jämfört med kvartalsrapporten per mars innebär det en försämring med 1,0 mnkr. Socialnämnden behandlade sektor Omsorgs delårsrapport inklusive åtgärdsplan den 16 september 2020 § 48 (dnr SN 2020/5) och beslutar godkänna delårsrapporten i sektor omsorg för perioden 2020-01-01-2020-07-31 enligt bilaga, att föreslå Kommunfullmäktige att godkänna delårsrapporten för perioden 2020-01-01-2020-07-31 enligt bilaga. Vidare beslutar socialnämnden att uppdra åt förvaltningen att arbeta vidare med ytterligare åtgärder för en budget i balans.

Utbildningsnämnden prognostiserar ett underskott jämfört med budget på -11,0 mnkr. Jämfört med kvartalsrapporten per mars innebär det en försämring med 6,0 mnkr. Utbildningsnämnden beslutar den 17 september 2020 § 73 (dnr UN 2020/5) att godkänna upprättad delårsrapport för 2020-01-01 --2020-07-31 och överlämnar den till kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Utbildningsnämnden uppdrar till förvaltningen att arbeta vidare med ytterligare åtgärder för att nå ett nollresultat i förhållande till budget 2020. Utbildningsnämnden godkänner att öppethållandet vid öppna förskolan minskas under hösten 2020 i avvaktan på kommunfullmäktiges ställningstagande till nämndens förslag att stänga den tills vidare. Utbildningsnämndens föreslår även kommunfullmäktige besluta att uppdrar till utbildningsnämnden att fortsätta arbetet med att effektivisera verksamheten i syfte att nå ett nollresultat 2020.

I samband med facklig samverkan i Fösam sektor Barn- och utbildning 10 september 2020 lämnas protokollsanteckning från Lärarförbundet, Lärarnas Riksförbund samt Sveriges Skolledarförbund.

Kommunstyrelsen prognostiserar ett underskott jämfört med budget på -1,7 mnkr, varav avdelning Samhällsutveckling prognostiserar ett överskott jämfört med budget på 0,6 mnkr. Det innebär en negativ avvikelse med -2,3 mnkr för kommunstyrelsens övriga verksamheter. Jämfört med kvartalsrapporten per mars innebär det totalt sett en förbättring med 1,9 mnkr för kommunstyrelsen, inklusive avdelning Samhällsutveckling.

Kommunfullmäktige prognostiserar ett överskott jämfört med budget på 0,1 mnkr. Jämfört med kvartalsrapporten per mars innebär det en förbättring med 0,1 mnkr.

Facklig samverkan

I samband med facklig samverkan i Cesam 22 september lämnar Sveriges Skolledarförbund följande protokollsanteckning: *”Vi noterar att det finns betydande brister i budgetrutiner och ekonomisk uppföljning av budget. Detta tenderar till att medföra stress, frustration och överbelastning för arbetstagare samt betydande risker att det sker felslut i de anpassningar av verksamheter och organisation som kan krävas”.*

Beslutsunderlag

Ekonomienhetens tjänsteskrivelse daterad 8 september 2020.
Delårsrapport januari-juli 2020 inklusive årsprognos.
Protokollsanteckning från Sveriges Skolledarförbund lämnad vid Cesam den 22 september 2020.
Utbildningsnämndens beslut 17 september 2020 § 73 inklusive protokollsanteckningar från Lärarförbundet, Lärarnas Riksförbund samt Sveriges Skolledarförbund.
Socialnämndens beslut 16 september 2020 § 48.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ekonomichefen, avdelningschef Samhällsutveckling, barn- och utbildningschefen samt socialchefen informerar.

—————
Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige
Diariet

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KSAU § 130 Dnr KS 2020/5
Ekonomisk uppföljning till och med augusti 2020

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunstyrelsen beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Ekonomisk uppföljning per perioden januari till och med augusti 2020 redovisas muntligen av ekonomichefen, HR-administrativ chef, avdelningschef Samhällsutveckling, barn- och utbildningschefen samt socialchefen.

—————
Beslutet skickas till
Diariet

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KSAU § 131 Dnr KS 2020/5
Verkställighet av åtgärder för en ekonomi i balans vid utgången av 2020

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunstyrelsen noterar informationen avseende verkställighet av beslutade åtgärder för att åstadkomma en budget i balans i enlighet med förvaltningens tjänsteskrivelse daterad 22 september 2020.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen beslutar 4 juni 2020 § 87 att uppdra åt respektive nämnd samt kommunstyrelsens egna verksamheter att arbeta med åtgärder för att nå en ekonomi i balans vid utgången av 2020. Åtgärderna ska redovisas till kommunstyrelsen senast 18 september 2020.

Utbildningsnämnden, socialnämnden, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige har tidigare fattat beslut om åtgärder för att åstadkomma en budget i balans. Verkställigheten av nämnda beslut redovisar att den uppskattade effekten av besparingarna, 11 950 000 kr, inte nås full ut. Uppskattad effekt är 11 764 000 kr vilket innebär en differens på -186 000 kr.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse daterad 22 september 2020. Utbildningsnämndens beslut 4 juni 2020 § 63 respektive 17 september 2020 § 74 inklusive protokollsanteckning från Lärarnas Riksförbund.

Kommunchefen informerar.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Diariet

KSAU § 132 Dnr KS 2020/29
Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag avseende alternativ
Fritidsgård respektive fullvärdig Familjecentral

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige beslutar att återta sitt uppdrag till Utbildningsnämnden (KF 15 april 2020 § 74) med hänvisning till nämndens ekonomiska situation.

Kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen att se över möjligheten att bedriva alternativ fritidsgård i framtiden (till exempel i annan lokal än skollokaler, samverkan med föreningsliv m m). Uppdraget redovisas under 2021.

Kommunfullmäktige beslutar att ge Socialnämnden längre tid att utreda hur en fullvärdig familjecentral ska kunna bedrivas. Redovisning sker till kommunfullmäktige i april 2021 för ställningstagande i budgetarbetet för 2022.

Yrkande

Tobias Bernhardsson (C) föreslår att arbetsutskottet beslutar föreslå kommunstyrelsen besluta enligt förvaltningens förslag med följande tillägg:

Kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen att se över möjligheten att bedriva alternativ fritidsgård i framtiden (till exempel i annan lokal än skollokaler, samverkan med föreningsliv m m). Uppdraget redovisas under 2021.

Kommunfullmäktige beslutar att ge Socialnämnden längre tid att utreda hur en fullvärdig familjecentral ska kunna bedrivas. **Redovisning sker till kommunfullmäktige i april 2021** för ställningstagande i budgetarbetet för 2022.

Propositionsordning

Arbetsutskottet godkänner att proposition ställs på Tobias Bernhardssons (C) yrkande. Efter ställd proposition finner ordföranden att arbetsutskottet beslutat enligt yrkandet.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutar 15 april 2020 § 74 bland annat:

- att avveckla fritidsgården. Utbildningsnämnden får i uppdrag att till kommunfullmäktige i oktober månad redovisa hur en alternativ Fritidsgård skulle kunna bedrivas inom Valboskolans lokaler,
- att tillsvidare inte avveckla den öppna förskolan. Socialnämnden får i uppdrag att till kommunfullmäktige i oktober månad redovisa hur en fullvärdig Familjecentral skulle kunna bedrivas från den 1 januari 2021.

Uppdragen har behandlats i respektive ansvarig nämnd.

Utbildningsnämnden har 20 maj 2020 § 54 beslutat uppdra till barn- och utbildningschefen att utreda hur en alternativ fritidsgård skulle kunna bedrivas inom Valboskolans lokaler och i arbetet ta hänsyn till:

- lokaliteter och tillgång till dessa
- personal och bemanning
- verksamheten ut ett säkerhetsperspektiv
- kostnader för bedrivande av verksamhet.

Under hand har framkommit att utbildningsnämnden inte kommer att få nya resurser för att bedriva en alternativ fritidsgård och vid presidets beredning till nämndens sammanträde 24 juni beslutas att ta upp ärendet till nämnden för att föra en ny diskussion kring uppdraget. Vid nämndens sammanträde utgår ärendet.

Socialnämnden har behandlat ärendet 17 september 2020 § 53. I dag är familjecentralen en familjecentralsliknande verksamhet. För att få kallas Familjecentral i ordets rätta mening så krävs det att personal från barnavårdscentralen (BVC) finns placerad och har sin verksamhet i familjecentralens lokaler. De lokaler som finns i dagsläget och de rum som har erbjudits har inte accepterats av Regionens säkerhetssamordnare.

Förvaltningen behöver tid för att göra en komplett utredning gällande såväl lokaliteter, bemanning, verksamhetsinnehåll och finansiering, och socialnämnden föreslår med anledning av detta att nämnden ges längre tid att utreda hur en fullvärdig familjecentral ska kunna bedrivas för ställningstagande i budgetarbetet 2022.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse daterad 21 september 2020.
Socialnämndens beslut 17 september 2020 § 53.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Kommunchefen informerar.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Diariet

Justering

Utdragsbestyrkande

KSAU § 133 Dnr KS 2020/151
Ändamålsenlig uppföljning av arbetet med intern kontroll, åtgärder efter revisionens granskning av kommunens uppföljning av intern kontroll 2018

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunstyrelsen beslutar att utifrån de rekommendationer som revisionen framför ge kommunchefen i uppdrag att utreda hur det framtida arbetet med intern kontroll i förvaltningen kan genomföras på ett kvalitetssäkrat sätt. Utredningen ska presenteras för kommunstyrelsen under fjärde kvartalet 2021.

Ärendebeskrivning

Kommunens revisorer har granskat kommunens uppföljning av intern kontroll 2018 och lämnat följande rekommendationer:

- Säkerställa fullständig dokumentation i samtliga steg kopplade till arbetet med internkontroll, exempelvis riskanalys, prioriteringar, planer, aktiviteter, testning med dokumentation, analys och åtgärder för att bland annat ha goda underlag för att utveckla arbetet med intern kontroll
- Säkerställa att alla underliggande delprocesser i arbetet med internkontroll etableras och/eller kvalitetssäkras.

I samband med att kommunstyrelsen 4 juni 2020 § 90, följer upp de interna kontrollplanerna för 2019, framför förvaltningen att ”de förtroendevalda i kommunstyrelsen och respektive nämnd behöver se över sitt arbete med intern kontroll för att tydligare ta fram kontrollpunkter för att leva upp till Kommunallagens 6 kapitel 6 § samt som är aktuella utifrån risk och konsekvenser för tredje person. Detta arbete bör startas när det finns personella resurser och tid för arbetet”, så ärendet är aktualiserat.

Förvaltningen föreslår att ett utredningsuppdrag ges för att arbeta fram en process, som är kvalitetssäkrad, avseende framtida metod och arbetssätt för intern kontroll inom förvaltningen. Med tanke på personella resurser behövs tid fram till hösten 2021 för att utredningen ska kunna presentera förslag till process, metod och arbetssätt.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse daterad 21 augusti 2020.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Revisorernas ”Granskning av kommunens uppföljning av intern kontroll 2018” daterad 9 juni 2020.

Kommunchefen informerar.

—————
Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Diariet

Justering

Utdragsbestyrkande

KSAU § 134 Dnr KS 2020/129
Yttrande avseende Remiss "Starkare kommuner – med kapacitet att klara välfärdsuppdraget", Kommunutredningen (SOU 2020:8)

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunstyrelsen beslutar att avge följande yttrande:

Kommunen har tagit del av utredningen, dess slutsatser och förslag. Kommunen bedömer att det än så länge inte finns förslag till åtgärder som kommer att lösa grundproblemet, det vill säga olikheterna i kommunernas förutsättningar att tillhandahålla likvärdiga välfärdstjänster till sina kommuninvånare.

Att föreslagna åtgärderna bygger på frivillighet är positivt. Obligatorium hindrar utveckling av kreativa lokala lösningar.

Kommunen fäster uppmärksamheten vid några av förslagen i utredningen.

Strukturella åtgärder – samverkan

Kommunen ser ett stort behov av ökade möjligheter till kommunal samverkan och då även inom områdena administration, specialisttjänster, IT och digitalisering. Områden som enligt huvudregeln omfattas av upphandlingslagstiftningen.

Behovet av effektiv administration och specialkompetens är lika stort i små kommuner som i stora, men uppgiftens omfattning i kommuner med liten befolkning räcker ofta inte till heltider. Färgelanda kommun löser det ibland genom anställningar på deltid tillsammans med andra kommuner. Det innebär att vederbörande har flera arbetsgivare som kan erbjuda olika anställningsvillkor.

Strategisk samverkan kräver initialt stora resurser som kan vara svåra att frigöra i små kommuner. Statsbidrag som får användas till kostnader för sådant utvecklingsarbete är därför mycket välkommet.

Strukturella åtgärder – infrastruktur

Färgelanda kommun anser att staten behöver ta ett totalansvar för att nå en välfungerande digital infrastruktur i hela landet även inkluderande mobiltelefonnätet. Förslaget om att etablera en förvaltningsgemensam infrastruktur för grunddata och informationsutbyte mellan kommunerna och övriga offentliga aktörer är positivt.

Ekonomi - statsbidrag

Det mesta talar för att kostnadsutvecklingen i kommunerna kommer att öka. Den pågående pandemin har till exempel resulterat i en allmän samhällsdebatt om förhållandena i äldreomsorgen och många pekar på behovet av reformer inom den verksamheten, mer personal, högre kompetens och mer avancerad sjukvård. Behovet av ökande resurser till skolan har påtalats under en längre tid.

Möjligheten att klara dessa kostnadsökningar är ett problem för hela kommunsektorn, men extra stort i de kommuner som redan har ett högt kostnadsläge och en hög utdebitering. Ofta sammanfaller detta även med en förhållandevis liten grupp av förvärvsarbetande.

Kommunens kapacitet för både drift, utveckling och strategiska frågor påverkas självfallet av de ekonomiska förutsättningarna. Färgelanda kommun anser att statsbidrag till kommunerna ska vara generella. Kommunen delar den allmänna kritik som finns från kommunsektorn avseende problematiken med riktade statsbidrag vad gäller ökad administration, brist på förutsägbarhet, långsiktighet m.m. Om riktade statsbidrag ska förekomma så är det vid mycket speciella situationer.

Den nyligen genomförda förändringen av kostnadsutjämnningen är inte tillräcklig. För Färgelandas del innebar till exempel ett antal justeringar i den senaste revideringen att en ansenlig summa gick kommunen förlorad, men stora konsekvenser som följd. Kommunerna behöver likvärdiga förutsättningar för att hantera välfärden även när utmaningarna ökar. Kommunutredningen visar på att den stora variationen i kommunalskatt kan vara ett tecken på att det kommunalekonomiska utjämnningssystemet inte på ett nöjaktigt sätt ger kommunerna likvärdiga ekonomiska förutsättningar. Färgelanda kommun uppskattar därför utredningens förslag om att tillsätta utredning med uppdrag att genomföra en bred översyn av det kommunalekonomiska utjämnningssystemet. Det är av synnerlig vikt att säkerställa att utjämnningssystemet i tillräcklig grad kan ge kommunerna likvärdiga ekonomiska förutsättningar oberoende av skattekraft och opåverkbara strukturellt betingade kostnader. Även om en adekvat modell antas, kommer ändå vissa kommuner att behöva stöd, varför det är viktigt att lägga fokus på de kommuner som faktiskt är i behov av stöd och inte generalisera problematiken. Färgelanda kommun förordar också en särskild översyn av utjämnningen och fördelningen av samtliga kostnader som är hänförliga till lag om särskilt stöd till vissa funktionshindrade (LSS).

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Bostadsbyggande

Det är bra att utredningen uppmärksammat problemet med finansiering av bostadsbyggande i kommuner där fastigheternas marknadsvärde är lågt och därför påverkar möjligheterna till finansiering av nybyggnation. Åtgärder behövs för att ändra det förhållandet.

Ärendebeskrivning

För att kommunerna ska kunna möta samhällsutvecklingen krävs att de har en kapacitet som står i proportion till de uppgifter som ska utföras och till den service och välfärd som invånarna har rätt till. Regeringen har tillsatt en utredning med uppgift att bland annat utreda kommunernas framtida utmaningar och föreslå åtgärder.

Specifika utmaningar är enligt utredningens bedömning bland annat

- svagare ekonomi
- svårigheter med personal- och kompetensförsörjning
- etablering och integration av nyanlända
- växande och uppskjutna investeringsbehov
- växande anspråk på service och välfärd

Utredningen har också identifierat två samhällstrender som bedöms medföra särskilt utmärkande utmaningar för kommunerna – demografin och urbaniseringen. Utredningen belyser bland annat att:

- sammanläggningar av kommuner kan stärka både kommunernas drifts- och utvecklingskapacitet. En förutsättning för kommunsammanslagningar är att de bygger på frivillighet.
- regeringen initierar en försöksverksamhet där kommuner får ges undantag från bestämmelser i lag, förordning eller myndighetsföreskrift. Ska syfta till att pröva sätt att stärka kommuners kapacitet, möjliggöra anpassning av verksamhet till lokala förhållanden eller minska statliga regleringar.
- regeringen primärt ska använda andra sätt än riktade statsbidrag för att styra kommunernas verksamhet.
- regeringen tillsätter en utredning med uppdrag att genomföra en bred översyn av det kommunalekonomiska utjämningsystemet.
- regeringen bör ta initiativ till generella åtgärder på nationell nivå som bidrar till rekryteringen till tjänster inom kommunernas verksamhetsområden.
- regeringen tar initiativ till en utredning om det finns behov av ändringar i speciallagstiftning om grundläggande infrastruktur, för

Kommunstyrelsens arbetsutskott

att underlätta samverkan mellan kommuner, särskilt avseende vatten- och avloppssystem (VA-system) och bredband.

- utredningen bedömer att regeringen bör vidta åtgärder för att underlätta finansieringen av bostadsbyggande i kommuner där fastigheters låga marknadsvärden negativt påverkar möjligheten att finansiera nybyggnation.

Utredningen är föremål för remissbehandling. Färgelanda kommun ingår inte i den krets som specifikt inbjudits att lämna synpunkter, men samtliga kommuner har möjlighet att yttra sig över förslaget.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse inklusive yttrande daterat 3 augusti 2020.

Remiss Kommunutredningen ”Starkare kommuner – med kapacitet att klara välfärdsuppdraget” (SOU 2020:8) inkommen 24 mars 2020.

Betänkandet ”Starkare kommuner – med kapacitet att klara välfärdsuppdraget, SOU 2020:8”.

Kommunchefen informerar.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Diariet

KSAU § 135 Dnr KS 2020/104
**Yttrande avseende Remiss "Regional utvecklingsstrategi för Västra
Götaland 2021-2030 (RS 2018-05444)**

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna förslag till "Remissvar Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021-2030 (RS 2018-05444)" daterat 18 september 2020.

Ärendebeskrivning

Färgelanda kommun har getts möjlighet att lämna remissvar på "Regional utvecklingsstrategi Västra Götaland 2021-2030". Remissvaret ska besvara följande frågeställningar:

1. Vad är er samlade uppfattning om strategiförslaget och dess relevans?
2. Vad tycker ni om målet Tillsammans gör vi Västra Götaland till ett föredöme för omställning till ett hållbart samhälle?
3. Fångar urvalet av långsiktiga prioriteringar de utmaningar som är viktigast för gemensamma insatser framåt?
4. Fångar de tvärsektoriella kraftsamlingarna de viktigaste områdena för gemensamma insatser för de kommande fyra åren?
5. Hur ser ni på de vägledande principerna och hur de kan bidra till strategins genomförande?
6. Samarbete mellan aktörer är nödvändigt för ett framgångsrikt genomförande av strategin. Hur tycker ni att strategin ska genomföras? Hur kan er organisation bidra?

Kommunstyrelsen beslutar 4 juni 2020 § 107 att partierna inkommer med eventuella inspel till yttrande senast 1 augusti och i övrigt notera informationen till protokollet. Några inspel har inte inkommit. Dalslands Miljö- och Energikontor har inkommit med synpunkter.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse daterad 22 september 2020.
Förslag till yttrande daterade 18 september 2020.
Remiss "Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021-2030 inklusive bilagor.

Ekonomichefen och kommunchefen informerar.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

—————
Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Diariet

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

**KSAU § 136 Dnr KS 2020/170
Yttrande avseende Remiss "Fyrbodals Kommunalförbunds
Verksamhetsplan och budget 2021-2023"**

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunstyrelsen avger yttrande över förslag till verksamhetsplan och budget 2021-2023 enligt nedan, redovisas i separat svarsmatrix.

Kommunstyrelsen ställer sig bakom förslaget till medfinansiering avseende långsiktig finansiering av Kommunakademien Väst under förutsättning att alla andra kommuner i Fyrbodalsregionen gör detsamma.

Ärendebeskrivning

Medlemskommunerna erbjuds möjlighet att lämna synpunkter på Verksamhetsplan och budget 2021-2023. Vidare har en särskild svarsmatrix skickats ut som har sin grund i planens olika rubriker.

Förslag till yttrande

Verksamhetsplanen generellt och de strategiska utvecklingsområdena

Planen har en snygg layout och överskådligt uppbyggd. Möjligheten till måluppfyllnad är dock omöjlig att avgöra, då verksamhetsplanen saknar mått. Vidare sägs att målen är en strategisk inriktning. Varför kallas de då för mål?

Enligt förbundsordningen har förbundet till ändamål att stärka medlemskommunernas intressen och bidra till regional utveckling av Fyrbodalsregionen. Syftet är vidare att stärka Fyrbodalsregionen och samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande. Dock kan många mål uppfattas som närmast direkt styrande för kommunerna, vilket strider mot förbundsordningen. Det framgår vidare inte var aktivitetsplanerna antas och hur kommunerna är delaktiga i framtagande. Detta är av synnerlig vikt då en del av målen ställer direkta krav på kommunens egna mål och egen handläggning av olika ärenden.

Vidare är det som beskrivs under "Organisationens uppdrag" inte överensstämmande med förbundsordningen och det torde vara förbundsordningen som styr. Under rubriken "Identitet" sägs att önskan är att alla känner som "Fyrbodalingar". Inte heller detta står omnämnt i förbundsordningens syfte.

Budget

Förbundets basverksamhet finansieras av medlemskommunerna.

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Direktionen tog den 8 juni 2017 beslut om höjning av medlemsavgiften med 5 kr/invånare för 2018, från 28 kr till 33 kr. Från 2019 sker en indexhöjning med 3 %, med årlig prövning av indexhöjningen i förhållande till förbundets finansiella ställning. Det innebär en höjning av medlemsavgiften för 2021 med 1 kr/invånare, från 35 kr till 36 kr. För Färgelanda kommun innebär det en höjning med cirka 6 600 kr. Indexhöjningen följer i stort kommunens planeringsförutsättningar för verksamheten.

Färgelanda kommun anser att det är av synnerlig vikt att den årliga prövningen av indexfrågan görs utifrån ett reellt behov och inte genomförs med automatik.

Förslag/synpunkter framtida finansiering Kommunakademien Väst

Medlemskommunerna ombeds även att lämna svar på förslaget på långsiktig finansiering av samverkansytan Kommunakademien Väst (KAV).

Avtalstecknande parter är Högskolan Väst och Fyrbodals kommuner genom kommunalförbundet. Samverkansavtalet trädde i kraft den 1 januari 2018 och omfattar kalenderåren 2018-2020. KAV ska i ömsesidighet genom samverkan och samproduktion bedriva gemensam kunskaps-, kompetens- och verksamhetsutveckling som bidrar till nytta för Fyrbodals kommuner och Högskolan Väst samt samhället i stort. Finansiering av verksamheten har kunnat göras av kommunalförbundet under 2018, 2019 och för innevarande år 2020 med icke upparbetade delregionala tillväxtmedel. Kortsiktigt har finansiering lösts för 2021 genom icke upparbetade tillväxtmedel enligt beslut i arbetsutskottet den 20 mars 2020, dnr 2020-997, § 34. Från och med 2022 och framåt föreslås en kommunal finansiering för att finna en långsiktig finansiering av samverkansytan. I nu gällande samverkansavtal står att parterna, det vill säga Fyrbodals kommunalförbund och Högskolan Väst, gör vardera en årlig insats till Kommunakademien Väst om 750 000 kr för finansiering av verksamhetsledning, gemensamma aktiviteter, projektinitering, lokaler, drift och övriga tjänster.

Frågan till medlemskommunerna i Fyrbodal avser framtida finansiering av den gemensamma samverkansytan. Som delaktig i den gemensamma verksamhetsarenan är behovet att årligen medfinansiera med 2,75 kr per kommuninvånare (nivån på kostnaden är baserad på att alla kommuner fortsätter att ingå som part). För Färgelanda Kommuns del skulle det i så fall innebära cirka 18 000 kr.

Färgelanda kommun ställer sig bakom förslaget till medfinansiering avseende långsiktig finansiering av Kommunakademien Väst under förutsättning att alla andra kommuner i Fyrbodal gör detsamma.

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse inklusive yttrande daterad
13 augusti 2020.

Remiss ”Fyrbodals Kommunalförbunds Verksamhetsplan och budget 2021-
2023”.

Ekonomichefen och kommunchefen informerar.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Diariet

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KSAU § 137 Dnr KS 2020/197
**Yttrande avseende Remiss "Budget delregionala utvecklingsmedel
2021-2023, Fyrbodals kommunalförbund"**

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna förslaget till årlig medfinansiering i storleksordning 37 kr per invånare, det vill säga oförändrat mot innevarande år. För Färgelanda Kommuns del innebär detta cirka 244 000 kr per år.

Ärendebeskrivning

Med anledning av Västra Götalandsregionens (VGR) framtagande av den nya regionala utvecklingsstrategin påverkas vår process avseende remissförfarandet av budgeten för delregionala medel mot tidigare år.

Kommunalförbundet ska arbeta enligt sin verksamhetsplan, samverka med medlemskommunerna och andra aktörer i delregionen, med övriga kommunalförbund och VGR, återrapportera och redovisa sina insatser och motfinansiera tilldelade medel enligt finansieringsprincipen, kommunerna 50 % och VGR 50 %.

De delregionala utvecklingsmedlen som tilldelats kommunalförbunden är särskilt riktade för utveckling i delregionen genom satsningar på näringsliv, kompetensförsörjning, miljö och kultur.

För 2021-2023 visar budgetförslaget en omslutning på 20 500 000 kr per år vilket innebär att kommunerna finansierar satsningar med 10 000 000 kr i årliga utvecklingsmedel vilket motsvarar 37 kr/invånare, det vill säga oförändrat mot innevarande år. För Färgelanda Kommuns del innebär detta cirka 244 000 kr per år.

Ett budgetförslag har tagits fram av beredningsgruppen på kommunalförbundet vilket kommer att presenteras för berörda chefsnätverk under september 2020 för att skapa möjlighet för kommunerna att komma med inspel inom de olika professionerna. Budgetförslaget kommer att tas upp på Arbetsutskottet den 8 oktober och i Direktionen den 26 oktober 2020.

Medlemskommunerna ombeds att inkomma med svar på medfinansiering av storleksordning 37 kr per invånare.

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutsunderlag

Ekonomiavdelningens tjänsteskrivelse inklusive yttrande daterad 8 september 2020.

Remiss "Budget delregionala utvecklingsmedel 2021-2023".

Ekonomichefen informerar.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Diariet

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KSAU § 138 Dnr KS 2020/176
**Revidering av förbundsordning för Dalslands Miljö- och
Energiförbund**

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige beslutar för egen del att fastställa föreslagen reviderad förbundsordning för Dalslands Miljö- och Energiförbund.

Ärendebeskrivning

Dalslands Miljö- och Energiförbund har till medlemskommunerna översänt reviderat förslag till förbundsordning för fastställande.

Revidering avser skrivningen kring krisberedskap där tidigare text ”Förbundet ska vara en resurs i medlemskommunernas krisberedskap” har förtydligats genom att beskriva vad detta innefattar. Skrivningen är helt i linje med det som återfinns i medlemskommunernas ”Övergripande mål och inriktning för arbetet med krisberedskap under mandatperioden 2019-2022”. Detta dokument fastställdes av kommunfullmäktige 11 december 2019 § 160.

Förvaltningen ser det positivt att förtydligandet görs.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse daterad 7 augusti 2020.
Dalslands Miljö- och Energiförbunds beslut 11 juni 2020 § 18.
Förslag till revideringar 2020.

Kommunchefen informerar.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Diariet

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KSAU § 139 Dnr KS 2020/205
Avsägelse och fyllnadsval, inklusive ordförandeposten, till
Brottsförebyggande rådet (BRÅ)

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Arbetsutskottet överlämnar ärendet till kommunstyrelsen utan eget förslag till beslut.

Ärendebeskrivning

Marion Pelli (C) har inkommit med en avsägelse från uppdraget i Brottsförebyggande rådet (BRÅ) där hon även innehar ordförandeposten.

Beslutsunderlag

Avsägelse daterad den 14 september 2020.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Diariet

**KSAU § 140 Dnr KS 2019/238, 2020/45, 2020/143
Återredovisning av uppdrag utifrån Granskning av informations- och
IT-säkerhet, uppdrag avseende framtida IT-verksamhet samt IT-
incident hösten 2019, information**

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunstyrelsen beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Inom förvaltningen pågår ett antal ärenden som rör IT-verksamheten och som har kopplingar till varandra. Förvaltningen vill att samtliga ärenden behandlas vid samma tillfälle med tanke på att de delvis berör varandra. Målet är att ärendena behandlas vid kommunstyrelsens sammanträde i oktober.

Revisionens granskning

PricewaterhouseCoopers (PwC) presenterar i juni 2019 en granskning av IT-säkerheten i kommunen och Valbohem AB. Frågan som önskas svar på är "Har kommunstyrelsen och Valbohem AB ändamålsenliga policys, rutiner och beskrivningar gällande IT-säkerhet, med fokus på design av rutiner för skydd mot obehörig åtkomst av data och information?".

I samband med att kommunstyrelsen behandlar rapporten 25 september 2019 (§ 184) ges kommunchefen i uppdrag att säkerställa arbetet med revidering av informationssäkerhetspolicyn, roller och ansvar samt genomförande av risk- och sårbarhetsanalyser. Uppdraget ska återredovisas till kommunstyrelsen senast mars 2020.

På grund av den IT-incident som sker hösten 2019 och granskningen av denna beslutar kommunstyrelsen den 25 mars 2020 § 58 att meddela revisionen att återredovisningen av uppdragen utifrån granskningen sker efter sommaren.

IT-incident hösten 2019

Hösten 2019 sker en incident som påverkade kommunens ekonomisystem. En granskning av incidenten påbörjas i början av 2020 med hjälp av externt stöd. Arbetet pågår med att slutföra rapporten avseende incidenten och med mål att behandlas vid kommande kommunstyrelse.

Uppdrag avseende framtida IT-verksamhet

Ytterligare ett uppdrag med anledning av IT-incidenten beslutas av arbetsutskottet 27 maj 2020 § 105, då kommunchefen får i uppdrag att

Kommunstyrelsens arbetsutskott

utreda och bereda förslag kring hur Färgelanda kommun, ur ett IT-säkerhetsperspektiv, kan stärka upp kommunens IT genom att bland annat säkra driften och minska sårbarheten i verksamheten, till exempel genom att samverka med andra. En delredovisning av uppdraget ska levereras till arbetsutskottet i augusti/september 2020.

Beslutsunderlag

Administrativa/HR-enhetens tjänsteskrivelse daterad 14 september 2020.

Kommunchefen informerar.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
Diariet

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KSAU § 141 Dnr KS 2020/69
Händelserapportering januari-augusti 2020, information

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunstyrelsen beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har som arbetsgivare det övergripande arbetsmiljöansvaret enligt arbetsmiljölagen. Redovisning av de händelser som skett fram till 31 augusti 2020 redovisas. Som händelse räknas riskobservationer, tillbud, olycksfall, färdolycksfall respektive arbetsjukdom.

Beslutsunderlag

Sammanställning av händelserapportering januari-augusti 2020.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Diariet

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KSAU § 142

Steg 1/VI-projektet, information på kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Kommunstyrelsen beslutar att anteckna informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Sedan oktober 2018 har Färgelanda och Munkedals kommuner samarbetat i ett projekt, ”Steg 1”, med syfte och mål att få igång de så kallade ”hemma sittarna”, ungdomar mellan 16-24 år som lyfter bidrag men inte har färdig skolgång m m. Målsättningen är även ett steg mot egen försörjning och en ökad livskvalité som medför en förbättrad psykisk och fysisk hälsa för våra unga kommuninvånare.

Steg 1 är nu en del i det EU-finansierade projektet (Europeiska socialfonden) VI.

Ansvarig tjänsteman kommer att informera om projektet på kommunstyrelsens sammanträde.

—————
Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KSAU § 143 Dnr KS 2020/211
Omorganisation av Dalslands Turist AB, information

Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut

Arbetsutskottet beslutar att notera informationen till protokollet. Ärendet återkommer till kommunstyrelsen i oktober.

Ärendebeskrivning

Ordföranden informerar om att VD för Dalslands Turist AB och Dalslands Kanals AB, Johan Trollnäs, kommer till kommunstyrelsen i oktober. Information kommer att lämnas om nuläge och framtidsutsikter för Dalslands Turist AB och Dalslands Kanals AB (kommunstyrelsens uppsiktsplikt), konsortialavtal och ägardirektiv för Dalslands Turist AB, kommande förslag om "Hållbarhetsklivet" m m.

Beslutet skickas till
Diariet

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KSAU § 144 Dnr KS 2020/209
Avsägelse och fyllnadsval till Folkhälsorådet (FHR)

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslut

Arbetsutskottet överlämnar ärendet till kommunstyrelsen utan eget förslag till beslut.

Ärendebeskrivning

Marion Pelli (C) har inkommit med en avsägelse från uppdraget i Folkhälsorådet (FHR).

Beslutsunderlag

Avsägelse daterad 21 september 2020.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Diariet

KSAU § 145 Dnr KS 2020/210
Verksamhetsförändring i form av stängning av öppna förskolan

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige beslutar att från och med 1 januari 2021 och tillsvidare inte erbjuda öppen förskola.

Protokollsanteckning

Ulla Börjesson (S) anmäler att hon inte deltar i dagens beslut då ärendet aktualiseras idag.

Ärendebeskrivning

I syfte att minska nämndens kostnader föreslår utbildningsnämnden den 1 april 2020 (§ 36) fullmäktige besluta att avveckla den öppna förskolan. Kommunfullmäktige beslöt därefter den 15 april 2020 (§ 36) att tillsvidare inte avveckla den öppna förskolan. Sedan fullmäktiges beslut har utbildningsnämnden ekonomiska förutsättningar ytterligare försvagats.

Öppna förskolan har bedrivits i samverkan inom ramen för ”Familjecentralen”. Genom beslut i socialnämnden den 8 april 2020, har det samarbetsavtal som legat till grund för samverkan sagt upp. För utbildningsnämndens del är frågan därför om kommunen ska erbjuda en traditionell öppen förskola helt i egen regi. Kostnaden för att driva den öppna förskolan i egen regi utan de samordningsvinster som kunnat uppnås inom ramen för ”Familjecentralen” beräknas till cirka 1 200 000 kr (samma lokaler och personalstyrka)

Kommunen är inte ålagd att bedriva öppen förskola. Däremot har alla barn rätt till allmän förskola 15 timmar per vecka. I den allmänna förskolan erbjuds pedagogisk verksamhet inom den reguljära läroplansstyrda förskoleverksamheten.

Efterfrågan på den öppna förskoleverksamheten är för närvarande låg. Genom att stänga öppna förskolan minskar nämndens kostnad med cirka 600 000 kronor på årsbasis. Noteras bör att Svenska kyrkan från hösten 2020 erbjuder öppen förskola i Högsäter.

Med anledning härav har utbildningsnämnden (17 september 2020 § 75) föreslagit kommunfullmäktige att från och med den 1 januari 2021 och tillsvidare inte erbjuda öppna förskolan.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse daterad 22 september 2020.
Utbildningsnämndens beslut 17 september 2020 § 75 inklusive
tjänsteskrivelse.

Kommunchefen informerar.

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Diariet

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

**KSAU § 146
Övriga ärenden**

Några Övriga ärenden är inte anmälda.

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KSAU § 147
Workshop avseende fortsatt planarbete

Under eftermiddagen genomförs tillsammans med bygg- och trafiknämndens presidium en workshop kring det fortsatta planarbetet inom kommunen.

Justering

Utdragsbestyrkande